

Inarin kunta

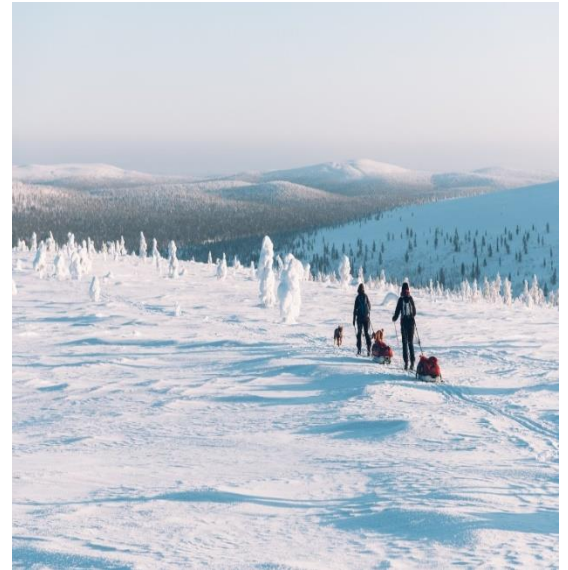
Inarin kunnan tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2018

INARI
Voimakas luonnostaan

Inarin kunta

Sijainti	68°54'18"N, 027°01'49"E
Maakunta	Lapin maakunta
Seutukunta	Pohjois-Lapin seutukunta
Hallinnollinen keskus	Ivalo
Perustettu	1876
Viralliset kielet	suomi, pohjoissaame, inarinsaame, koltansaame

Inari on Suomen suurin kunta ja yksi suurimmista ja kansainvälisimmistä matkailukunnista. Inari sijaitsee Euroopan unionin pohjoisimassa kulmauksessa, keskellä Pohjoiskalottia. Se on laajuudeltaan 5 prosenttia Suomen pinta-alasta.

Inari on arktisen elämästälouden kasvukeskus Suomessa. Matkailun ja sen lukuisten oheispalveluiden lisäksi alueen keskeisiä elinkeinoja ovat metsätalous, porotalous, kalastus, koulutustoiminta sekä muut yksityiset palvelutoiminnot. Uutena toimialana perinteisten elinkeinojen joukkoon on reilun kymmenen vuoden aikana noussut kylmäteknologia ja erityisesti auto- ja rengastestaus.

Kunnan tuloveroprosentti on 19,0 %. Kiinteistöveroprosentit ovat seuraavat:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 1,35
- vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,55
- muiden kuin vakituisten asuntojen veroprosentti 1,15
- rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 3,00
- yleishyödylliset yhteisöt 0,00

Sisällys

1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	5
2. TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN RAKENNE	6
2.1 Suunnitelmaperusteet vuodelle 2018	7
2.2 Talousarvion 2018 laadinnan lähtökohdat ja toteutuminen	7
2.3 Kuntastrategia ja visio	9
2.4 Yleinen taloudellinen kehitys	10
2.4.1 Kuntatalous	11
2.4.2 Toimintaympäristön kehitys	12
2.4.3 Työvoima, työllisyys	12
2.4.4 Väestörakenteen kehitys	14
2.5 Arvio tulevasta kehityksestä	15
2.6 Ympäristöasiat	15
2.7 Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	16
2.8 Talousarvion sitovuus	18
2.9 Inarin kunnan omistajapolitiikka ja kunnan yhteisöjen erityistavoitteet	20
3. KÄYTTÖTALOUSOSA	26
3.1 Valtuusto (sis. valtuusto, vaalit ja tarkastustoimi)	28
3.2 Kunnanhallitus	29
3.3 Kehittämis- ja yhteistyöhankkeet	31
3.4 Eläkemenot	33
3.5 Sosiaali- ja terveyslautakunta	34
3.5.1 Avohoito	36
3.5.2 Laitoshoidto ja asumispalvelut	39
3.5.3 Lääkäritoiminta	41
3.5.4 Sosiaalityö ja toimeentuloturva	43
3.5.5 Suun terveydenhuolto	46
3.5.6 Ympäristöterveydenhuolto, ympäristönsuojelu ja maaseututoimi	48
3.6 Erikoissairaanhoito	51
3.7 Sivistyslautakunta	53
3.7.1 Varhaiskasvatus	54
3.7.2 Esi- ja perustusopetus	58

3.7.3 Lukiokoulutus	62
3.7.4 Vapaa-aikapalvelut	64
3.7.4.1 Kansalaisopisto	64
3.7.4.2 Kirjasto.....	66
3.7.4.3 Kulttuuri.....	70
3.7.4.4 Liikunta	72
3.7.4.5 Nuoriso	74
3.8 Tekninen lautakunta.....	77
3.8.1 Tekninen lautakunta/yhdyskuntasuunnittelu	80
3.8.2 Tekninen lautakunta/Yhdyskuntarakentaminen	82
3.8.3 Tekninen lautakunta/Rakennusvalvonta.....	85
3.9.4 Pelastuslaitos	87
4. TULOSLASKELMA	88
4.1 Tulovero- ja kiinteistöveroprosentit.....	88
4.2 Valtionosuudet	89
4.3 Poistot.....	90
4.4 Koko kunnan tuloslaskelma (ulkoinen).....	91
5. INVESTOINTIOSA.....	94
6. RAHOITUSOSA JA LAINAKANTA	106
7. TASE	115
8. KOKO KUNNAN TUNNUSLUVUT	122
9. HALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTA KOSKEVISTA TOIMENPITEISTÄ.....	124
10. KONSERNITILINPÄÄTÖS.....	127
11. HENKILÖSTÖ	136
12. TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN 2018 ALLEKIRJOITUS	148
13. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	150
1 Hallinto-organisaatio ja kuntakonsernin rakennekaavio.....	150
2 Valtuustossa päätetyt tärkeimmät asiat 2018.....	151
3 Kehittämis- ja yhteistyöhankkeet	152
4 Valtuuston jäsenet ja varajäsenet v. 2018.....	153
5 Kunnanhallitus ja lautakuntien jäsenet	154
6 Tuloslaskelman liitetiedot	157
7 Tasetta koskevat liitetiedot	164

8 Annetut takaukset	168
9 Konsernituloslaskelman, -taseen ja – rahoituslaskelman laadintaperiaatteet	169
10 Tilintarkastajien palkkiot	172
11 Tilintarkastuskertomus 2018	173
14. ERIYTETTY TILINPÄÄTÖKSET	175
14.1 Kalatalouden kehittämisrahasto	175
14.2 Ruokapalvelu liikelaitos	181
14.3 Tilapalvelu liikelaitos	188
14.4 Elinvoimalautakunta/Elinkeinot & kehitys Nordica.....	194
14.5 Saariselän kehittämisrahasto	202

1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2018 jatkoi Inarin kunnan ja kuntakonsernin talouden hyvää kehitystä huolimatta jälleen turbulenttiseksi muuttuneesta ympäristöstä. Kuntien talous vuonna 2018 koki merkillisen rytmihäiriön verovuodelta 2017 periytyneiden muutosten ja kunnallisveron oikaisujen myötä. Inarin kunnassa ilmiö ei onneksi näkynyt negatiivisella tavalla. Paikallisesti kunnan taloudessa merkittävä vaikutus oli työllisyyden hyvällä kehityksellä sekä voimakkaasti jatkuneella rakentamisella. Investoinnit kunnan alueelle tulevat näkymään pitkään positiivisina tekijöinä kunnassa. Menokehityksen pysyttyä varsin hyvin arvioidulla tasolla, vuoden 2018 voidaan sanoa olleen talousnäkökulmasta varsin menestyksekkäs. Menokehityksen arviointia kuitenkin vaikeuttavat erityisesti jatkuvat kiinteistöhaasteet, jotka edellyttävät myös nopeita ratkaisuja.

Vuoden 2018 osalta Inarin kunnan ja kuntakonsernin hyvä taloudellinen kehitys jatkui siis pitkälti ennakoitusti. Vuonna 2018 toimintakate oli lähes arvioidun mukainen 48,546 milj. eli n. 0,011 milj. euroa arvioitua vähemmän. Investointien osalta nettomenot olivat n. 1,917 milj., eli n. 0,7 milj. euroa arvioitua pienemmät. (v. 2017 2,866 milj.). Kunnan lainakanta puolestaan putosi 1889 euroon/asukas (v. 2017: 2 012 €/as.) Verotuloja kertyi n. 27,99 milj. eli n. 1,442 milj. euroa arvioitua enemmän. Kasvussa olivat erityisesti kunnallisveron ja kiinteistöveron tuotot, yhteisöveron kuitenkin jäätyä n. 3,5% vuoden 2017 tuotosta. Valtionosuuksien osalta kertymä oli suhteellisen tasainen 23,428 milj. euroa eli n. 0,099 milj. arvioitua enemmän, mutta 0,028 milj. vähemmän kuin v. 2017. Valtionosuuksien kehittymiseen liittyy edelleen jatkossa merkittävää epävarmuutta, mihin tulee varautua kunnan taloussuunnittelussa.

Yhteenvetona koko kunnan tulos muodostui vuodelta 2018 n. 1,653 milj. euroa ylijäämäiseksi. Tulos on hyvä ja vastaa hyvin tavoitetta kehittää rakenteellista kantokykyä suurten kiinteistöinvestointien kantamiseksi.

Kuntakonsernin osalta tulos oli myös vuonna 2018 varsin hyvä. konsernin lainakanta putosi vuoden 2017 6328 eurosta/asukas vuonna 2018 6038 euroon/asukas. Inarin kuntakonsernin ylijäämäksi muodostui vuodelta 2018 n. 3,99 Me, kumulatiivisen ylijäämän ollessa vuoden 2018 tilinpäätöksen myötä n. 26,27 Me.

Viime vuoden tilinpäätöskatsauksessa esittämäni ennuste kuntakentän vaikeuksista piti pitkälti paikkansa vuonna 2018. Inarin aluetalous toimii kuitenkin hyvin erilaiselta pohjalta kuin muun Suomen ja yksi keskeinen syy sille, miksi Inarin osalta vuosi 2018 oli myös hyvä, liittyy juuri pitkälti poikkeukselliseen elinkeinorakenteeseen sekä onnistuneeseen paikalliseen elinvoimapolitiikkaan, yritysten investointien jatkuessa runsaina. Keskimääräinen työttömyysaste Inarissa putosi lähes 3% vuodesta 2017, mitä voidaan pitää erinomaisena parannuksena. Asuntorakentamisen edistyminen auttaa myös jatkossa osaltaan työvoiman saatavuutta Inarissa ja tukee siten kunnan kehitystä. Tavoitteena tulee olla maltillinen väestönkasvu. Merkittävimmät haasteet ovat Inarissa jatkossakin korjausvelan purkamisessa ja kunnan kiinteistökantaa mm. kouluja ja päiväkoteja uusitaan tulevina vuosina runsaasti. Tämä luo painetta kunnan talouteen, mutta mikäli talouskasvu pysyy hyvällä tasolla, investoinneista selvittäneen ilman merkittäviä muutoksia verorasituksessa.

Vuoden 2018 tilinpäätöksen yhteydessä esitän kiitokset hyvään tulokseen johtaneesta yhteistyöstä ja ponnisteluista kunnan sekä kuntakonsernin henkilöstölle, johtoryhmälle sekä luottamushenkilöille. Vakaa ja terve kuntatalous on kaiken kehityksen perusta.

Toni K. Laine, kunnanjohtaja

2. TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN RAKENNE

Kunnan tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen, talousarvion toteutumisvertailun, tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot, erillistilinpäätökset, allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkinnät sekä luettelot ja selvitykset. Toimintakertomus jakaantuu toiminnan ja talouden kokonaistarkasteluun ja talousarvion toteutumisvertailuun. Kokonaistarkastelussa esitetään olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa sekä tilikauden tuloksen muodostuminen, toiminnan rahoitus, rahoitusasema ja siinä tapahtuneet muutokset. Tilikauden tuloksen ja toiminnan rahoituksen tarkastelu esitetään tulos- ja rahoituslaskelman avulla. Kokonaistarkasteluun kuuluu myös kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Lisäksi toimintakertomuksessa voidaan nostaa esille olennaisia, liitetiedoissa esitettyjä tapahtumia. Toteutumisvertailussa esitetään erikseen käyttötalouden ja investointien toteutuminen sekä tuloslaskelma- ja rahoitusosien toteutuminen. Tavoitteiden toteutuminen esitetään tehtävittäin toimintakertomuksessa. Kunnan tilinpäätöslaskelmia ovat tuloslaskelma, rahoituslaskelma, tase sekä konsernitase, -tuloslaskelma ja konsernin rahoituslaskelma. Liitetiedot jakaantuvat kunnan liitetietoihin ja konsernin liitetietoihin. Kunnan liitetiedot sisältävät myös liikelaitoksia koskevat tiedot. Tilinpäätöksessä esitetään lisäksi liikelaitosten ja taseyksiköiden erillistilinpäätökset.

Toimintakertomuksen antamisesta vastaavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja tai pormestari (Kuntal 113 §). Toimintakertomuksessa annetaan tiedot kunnan toiminnan kehittymistä ja tuloksellisuutta, taloudellista tilannetta sekä merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä koskevista tärkeistä seikoista. Kunnan toimintakertomuksen erityisenä tehtävänä on selvittää valtuuston talousarviossa hyväksymien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutuminen kunnassa ja kuntakonsernissa. (Kuntal 115 §.) Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa kunnan tai kuntakonsernin taseessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja niiden perusteella tehdyistä keskeisistä johtopäätöksistä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. (Kuntal 115 §.)

Kirjanpitolain mukaan toimintakertomuksessa annetaan lisäksi tiedot siitä, miten kirjanpitovelvollinen huolehtii ympäristöasioista, sosiaalisista asioista ja henkilöstöasioista, ihmisoikeuksien kunnioittamisesta sekä korruption ja lahjonnan torjunnasta. Toimintakertomuksessa kuvataan millaisia toimintaperiaatteita kunta noudattaa huolehtiessaan edellä luetelluista asioista, toimintaperiaatteiden noudattamisen tulokset sekä kuvaus riskeistä, joiden toteutuminen todennäköisesti haittaa sen toimintaa sekä selostus siitä, miten kirjanpitovelvollinen hallitsee näitä riskejä. Tiedot on annettava siinä laajuudessa kuin se on tarpeen kirjanpitovelvollisen toiminnan vaikutusten ymmärtämiseksi. (KPL 3a:2 §.)

2.1 Suunnitelmaperusteet vuodelle 2018

Kunnanhallitus antoi kokouksessaan 3.7.2017 vuoden 2018 talousarvion sekä talous- ja toimintasuunnitelman 2018 – 2020 laadintaohjeet, joiden mukaan taloussuunnittelun lähtökohtana ovat 19 %:n tuloveroprosentti sekä nykyiset kiinteistöveroprosentit. Kunnanhallitus päätti, että taloussuunnittelukehys on kuluvan vuoden toteutuma-arviot, paitsi sivistyslautakunnan osalta, jossa taloussuunnittelukehys on vuoden 2016 tilinpäätös, lisättynä 1 %:n indeksikorotus ja erikseen mainitut toiminnalliset muutokset. Vuosien 2019 ja 2020 kehyksiin otettiin vastaavasti 2 %:n indeksikorotukset.

Suunnitteluvuosiin kohdistuu epävarmuutta muun muassa valtionosuuksien osalta. Taloussuunnittelun lähtökohtana tulee olla talouden tasapaino. Lisäksi tavoitteena tulee olla kantokykyinen talous, joka pystyy kantamaan palvelukiinteistöjen investointikuorman (mm. koulut, päiväkodit) lähitulevaisuudessa. Suunnittelun edetessä todettiin tarvetta tasapainotukselle, koska tilikaudet näyttivät jäävän alijäämäisiksi sekä peruskunnan, että koko kunnan osalta. Talousarviokehykseen kohdistuneet rakenteellisen tasapainotuksen toimenpiteet ovat olleet erillisten toiminnallisten muutosten lisäysten osittainen karsiminen koko suunnittelukaudelta ja vuosien 2019 ja 2020 indeksikorotusten pienentäminen 2 %:sta 1,5 %:iin. Lisäksi tasapainotusta haettiin sosiaali- ja terveystoimen ja sivistystoimen eräiden asiakasmaksujen korotuksilla. Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi 3.10.2017 kokouksessaan vain osan esitetyistä asiakasmaksukorotuksista.

Talouden tasapainon saamiseksi päädyttiin esittämään yleisen kiinteistöveron ja muiden kuin vakituisten asuinrakennusten veroprosenttien korottamiseen. Kunnanhallitus käsitteli tulovero- ja kiinteistöveroprosenttien vahvistamista vuodelle 2018 23.10.2017 kokouksessaan, jossa veronkorotusesityksestä kuitenkin luovuttiin. Verotuloennustetta kiinteistöveron kohdalla tarkasteltiin uudelleen myös kunnan omista lähtökohdista eli mm. kunnan alueella tapahtuvien isojen rakennusinvestointien näkökulmasta, minkä myötä verotuloja arvioitiin tulevan enemmän verrattuna Kuntaliiton ennusteeseen. Kiinteistöverotulojen uudelleenarvioinnin jälkeen oli vuoden 2018 tilikausi lähellä nollatulosta, vain hieman ylijäämäinen.

2.2 Talousarvion 2018 laadinnan lähtökohdat ja toteutuminen

Inarin koko kunnan ulkoiset (liikelaitoksilta ostot ja myynnit eliminoitu) toimintakulut ovat vuonna 2018 n. 58,3 milj., euroa, joten toimintakulut kasvavat 2 %. Toimintatuottoja kertyy n. 9,9 milj. euroa, missä on lisäystä 10 % kuluvaan vuoteen verrattuna. Menojen ja tulojen erotus eli toimintakate pysyy lähes samana eli n. -48,4 milj. euroa.

Kunnan verotuloennusteena on suunnittelussa käytetty Suomen Kuntaliiton veroennustekehikon ennustetta (5.10.2017), jossa verotulokertymä arvioidaan kuluvan vuoden tasosta laskevan 1,6 %. Kunnan oman uudelleen arvioinnin jälkeen verotulokertymä vuonna 2018 arvioidaan olevan 26,6 milj. euroa, mikä tarkoittaa 4,8 %:n kasvua kuluvan vuoden talousarvioon nähden. Vuoden 2018 verokertymän arvioidaan kuitenkin olevan suurempi kuin oli arvioitu.

Valtionosuuksia on arvioitu kertyvän kaikkiaan noin 23,3 milj. euroa. Huolimatta valtionosuuksien putoamisesta Suomen Kuntaliiton uusimman 6.11.2017 julkaisun mukaan valtionosuudet ovat kuitenkin hieman

odotettua korkeammat. Inarin kunnan kohdalla se merkitsee n. 0,065 milj. euron korotusta. Valtionosuu-
den määrä tässä asiakirjassa on esitetty Kuntaliiton edellisen julkaistun ennusteen mukaisesti. Lopulliset
arviot vuoden 2018 valtionosuusrahoituksesta Kuntaliitto tekee joulukuun lopussa 2017.

Kunnan taloudellinen asema on edelleen varsin vahva, vaikka tilanne aikaisempiin vuosiin verrattuna onkin
hieman huonompi, lukuun ottamatta kuluvan vuoden talousarviota. Koko kunnan vuosikate vuoden 2016
tilinpäätöksessä oli 3,6 milj. euroa ja vuoden 2017 talousarviossa vuosikatteen arvioitiin olevan 0,9 milj. eu-
roa. Se on pienempi kuin poistot, jotka ovat n. 1,6, milj. euroa. Vuoden 2018 vuosikate on n. 2 milj. euroa
eli poistojen kanssa lähes yhtä suuret. Ensi vuonna peruskunta on n. 0,5 milj. euroa alijäämäinen ja koko
kunta n. 0,016 milj. euroa ylijäämäinen. Suunnitteluvuodet 2018–2019 ovat tässä vaiheessa jäämässä ali-
jäämäisiksi.

Suunnittelukauden 2018 – 2020 investointien nettomäärä on yhteensä 3,2 milj. euroa koko kunnassa. Vuo-
den 2018 nettoinvestoinnit ovat n. 1,6 milj. euroa. Kunta varautuu vuonna 2018 ottamaan lainaa 1 milj. eu-
roa. Kunnan kassatilanne pysyy edelleen hyvänä.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion toteutuminen koko kunnassa toimintakatteen (netto) osalta oli 48,546 milj. euroa eli lähes saman
verran kuin oli arvioitu. Verotuloja kertyi n. 27,992 milj. eli n. 1,442 milj. euroa arvioitua enemmän. Valtion-
osuuksia kertyi 23,428 milj. euroa eli n. 0,1 milj. euroa arvioitua enemmän. Vuosikate oli n. 3,6 milj. euroa, n. 1,7
milj. euroa arvioitua enemmän. Poistojen määrä oli n. 2 milj. euroa. Tilinpäätös oli n. 1,7 milj. euroa ylijäämäi-
nen. Investointien nettomenot olivat n. 1,945 milj. euroa. Nettoinvestoinnit toteutuivat 0,682 milj. euroa arvioi-
tua pienempinä. Investointien toteutuma on esitetty kohdassa *Investointiosa*.

Lainaa nostettiin korkotukilainana Tilapalvelu liikelaitokselle 1,163 milj. euroa. Laina koski vuonna 2017 aloitet-
tua Männikön palvelukodin peruskorjausta. Kunnan kassatilanne säilyi edelleen vahvana. Maksuvalmius oli 56
päivää.

2.3 Kuntastrategia ja visio

Inari 2020 – kuntastrategian peruselementit

Inarin visio eli tahtotilamme

- Inari on kuntalaisten mielestä hyvä, turvallinen ja viihtyisä paikka asua ja elää.
- Inarilaisuudesta tulee yhteinen voimavara – ja inarilaisia yhdistää eniten ja monipuolisimmin luonto.
- Positiivinen inarilaisuus hyödyttää kaikkia kuntalaisia sekä tunnetasolla että konkreettisesti.
- Inarilaiset ihmiset ja yritykset arvostavat kuntaa, luottavat sen toimintaan ja voivat olla kunnastaan jopa ylpeitä.

Näillä varmistamme olevamme oikeassa suunnassa

- Asuntoja ja työpaikkoja on riittävästi ja niiden saatavuus sekä kattavuus ovat tasapainossa.
- Kunnan investoinnit ovat hallittuja, pysyvät aikataulussa ja saavuttavat niille asetetut tavoitteet.
- Kuntaorganisaation ja kunnan henkilöstön ammattitaito on kiitettävällä tasolla ja sitä kehitetään jatkuvasti.

Näin menestymme

Menestys edellyttää kehittymistä.

Inarin kehittyminen perustuu neljän elementin toteutumiseen:

Innovatiivisuus – aktiivisuus – yhteistyö – kansainvälisyys

- Ylläpidämme ja tuemme innovatiivisuutta kaikessa toiminnassamme.
- Kartoitamme uusia mahdollisuuksia aktiivisesti, kattavasti ja ennakkoluulottomasti.
- Pyrimme rakentamaan, kaikkia osapuolia hyödyttävään yhteistyöhön ja etsimme sellaiselle myös uusia mahdollisuuksia.
- Ajattelemme, suunnittelemme ja toimimme kansainvälisesti.

Näin toimimme

Luotettavuus:

- *Kunta pitää sen minkä lupaa*
- *Teemme työtämme huolellisesti, konkreettisesti ja realistisesti*
- *Toimimme avoimesti ja rehellisesti*

Kuntalaisten edunvalvonta

- *Kunnalla on aito kiinnostus ja kyky ymmärtää kuntalaisten tarpeita*
- *Kohtelemme kuntalaisia tasapuolisesti ja kunnioitamme monimuotoisuutta*
- *Tuntemme vastuumme kunnan ja kuntalaisten edustajana paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti*

Inarin arvolupaus

Inarin kunta lupaa kuntalaisilleen ja kaikille sidosryhmilleen, että se kaikessa toiminnassaan **kehittyy jatkuvasti, on kuntalaisten luottamuksen arvoinen ja ajaa kuntalaisten etuja** – demokratiaa kunnioittaen ja sitä toteuttaen.

Inarin ainutlaatuisuus

Inari on voimakas luonnostaan.

Luonto kaikessa monipuolisuudessaan ja kauneudessaan on inarilaisille valtava voimavara ja henkisen hyvinvoinnin lähde, josta kunta osaltaan pitää hyvää huolta.

Elämänlaatu on Inarissa hyvää.

Kuntamme on viihtyisä, turvallinen ja palvelutasoltaan toimiva niin kuntalaisille kuin täällä vierailevillekin.

Inari on sijaintinsa myötä luontaisesti kansainvälisesti kiinnostava.

Kontaktimme naapurimaihin ovat hyvät ja niitä ylläpidetään aktiivisesti. Sijaintimme mahdollistaa myös elinkeinoelämän ja erikoisosaamisen kehittämisen kunnassa omia vahvuksiamme hyödyntäen.

Kunnan perustehtävänä on demokraattisesti ja tarkoituksenmukaisesti turvata hyvinvointi, kestävä kehitys ja paikallinen identiteetti. Kunnan taloutta hoidetaan huolellisesti ja kunnan maankäyttöä ohjaavat ennen kaikkea yhteensovittavuuden ja tarkoituksenmukaisuuden periaatteet.

Inarin Luonto

- Inarin luonto on suurin voimavaramme sekä konkreettisesti että emotionaalisesti
- Uuden strategian ohjaamana ja sen hengessä kunta alkaa ideoida, kuinka kerätä ja jakaa ajankohtaista ja ehdottoman objektiivista tietoa Inarin luonnon tilasta, kehityksestä ja näkymistä
- Tavoitteena tuottaa luontoomme liittyvää tutkittua ja käyttökelpoista tietoa mahdollisimman moniin käyttötarkoituksiin
- INARIN LUONTO on kunnan ylläpitämä avoin ja luotettava lähde kaikkien kuntalaisten, elinkeinotoiminnan ja tutkimuksen avuksi sekä iloksi

Tavoitteiden toteutuminen

Perustavoitteet toteutuivat. Kuntastrategiaa tullaan päivittämään vuoden 2019 aikana.

2.4 Yleinen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriö julkaisi joulun alla ja Suomen Pankki kuluvan vuoden tammikuussa päivitettyt talousennusteensa. Kumpikin taho pienensi aiempaa ennustettaan lähivuosien kasvusta. Suomen Pankin ennuste on hieman positiivisempi verrattuna VM:n ennusteeseen. Suomen talouden hyvä suhdannetilanne on kohentanut julkisen talouden tilaa. Hallituksen päättämät julkisten menojen kasvua hillitsevät toimet ovat myötävaikuttaneet myös alijäämän pienenemiseen. Talouskasvu jatkuu kohtuullisena vielä vuonna 2019, jolloin julkisen talouden rahoitusasema tasapainottuu.

Valtiovarainministeriön viimeisimmän (17.12.2018) talouskatsauksen mukaan talouskasvu hidastuu jopa selvästi. Vuoden 2018 talouskasvuksi ennustetaan 2,5 % ja vuonna 2019 talous kasvaisi vielä jokseenkin kohtuullisesti eli 1,5 %. Muutaman vuoden kuluessa kasvu hidastuu alle prosentin tuntumaan. Hidastuminen nähdään laaja-alaisena, mutta ennen kaikkea asuntoinvestointien palautuminen lähemmäs normaalia tasoa alentaa investointien kasvua. Kaupan esteiden lisääntyminen ja maailmantalouden heikentyvät kasvunäkymät vähentävät teollisuuden ja muiden toimialojen investointihalukkuutta, vaikka suuret investointihankkeet, erityisesti metsäteollisuudessa kiihdyttävätkin investointeja.

Vuonna 2019 yksityisen kulutuksen kasvua tukee ansiotason nousun sekä työllisyyden koheneminen. Palkkasumma nousee lähes 4 % ja pitää yllä kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen nopeaa kasvua verrattuna viime vuosiin. Reaalisesti kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kasvu kuitenkin hidastuu inflaation kiihtyessä, mikä hidastaa yksityisen kulutuksen kasvua. Vuosina 2020 ja 2021 palkkasumman kasvuun vaikuttaa ansiotason kasvun jatkuminen nopeana. Ansiotason kasvua kiihdyttää tilapäisesti julkisen sektorin lomarahojen palautuminen vuonna 2020. Reaalitulojen nousu hidastuu noin 1,5 prosenttiin, mikä hidastaa yksityisen kulutuksen kasvua.

Työllisten määrä kasvaa 0,8 % vuonna 2019 ja 0,6 % vuonna 2020. Työllisyysaste nousee 72,4 prosenttiin vuonna 2019 ja edelleen 73 prosenttiin vuonna 2020. Työttömien määrä on laskenut kaikilla alueilla ja kaikissa ikäryhmissä. Talouskasvun hidastuessa ja työvoimakustannusten nousun jatkuessa työllisyyden kasvu käytännössä pysähtyy vuonna 2021.

Vaikka julkisen talouden velkasuhteen ennakoidaan jatkavan lähivuosina laskuaan, asettaa väestön ikääntyminen merkittäviä paineita julkisen talouden kestävyyspidemmällä aikavälillä. Vanhusväestön määrän kasvu lisää eläke-, terveys- ja hoivamenoja, joiden rahoittamiseksi nykyinen kokonaisveroaste ei tulevaisuudessa riitä. Lisäksi työikäinen väestö, joka veroilla rahoittaa hyvinvointipalvelut ja sosiaaliturvan, supistuu. Pysyvä tulojen ja menojen välinen epätasapaino eli kestävyysvaje uhkaa kasvattaa velkaantumisen hallitsemattomaksi pitkällä aikavälillä. (VM:n taloudellinen katsaus talvi 2018, Suomen Pankin tammikuun 2019 talouskatsaus.)

2.4.1 Kuntatalous

Kuntaliiton pääekonomistin mukaan kuntatalouden tila vuoden 2018 lopulla kääntyi äkillisesti heikompaan suuntaan. Heikennys johtui tuloveroihin liittyvistä jaksotustekijöistä, jotka kuitenkin tasoittuvat vuoden 2019 aikana. Tästä huolimatta kuntatalouden tilaa tulee hallitsemaan myös tulevana vuosina tiukkuus ja menojen hallinta. Myös investoinnit pysyvät korkealla tasolla, eikä investointitaso riitä kuromaan umpeen kuntainfraan jo syntyneitä korjausvelkaa. (Kuntaliitto 2019, Elinvoima, kasvu ja työllisyys kuntatalouden haasteina.)

Valtiovarainministeriön viimeisimmän taloudellisen katsauksen mukaan paikallishallinnon alijäämä pienee hiljalleen vuosina 2019–2021. Vuonna 2019 kuntien menoja kasvattavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kasvun lisäksi kunta-alan palkankorotukset ja kilpailukyky sopimuksen lomarahaleikkauksen päätyminen, jonka vaikutus näkyy jo v. 2019. Paikallishallinnon tulot kasvavat v. 2019 kuitenkin menoja nopeammin, kun verotulojen kasvu piristyy. Kuntien saamien verotulojen kasvua kiihdyttävät mm. jäännösverojen maksun aikaistumisesta johtuva kertaluonteinen verotulojen lisäys v. 2019 ja keskimääräisen kunnallisveroprosentin nousu 0,04 prosenttiyksiköllä 19,88 prosenttiin.

Valtionavut laskevat v. 2019 edellisvuodesta, mikä johtuu mm. valtion ja kuntien välisestä kustannustenjaon tarkistuksesta. Hallitusohjelman mukaisesti kuntien valtionosuuksiin ei tehdä indeksikorotusta v. 2019. Paikallishallinnon rahoitusasema kohenee edelleen hieman v. 2020. Etenkin valtionapujen arvioidaan kasvavan, sillä kunnille kompensoidaan kilpailukyky sopimuksen lomarahaleikkaukseen liittyen n. 240 milj. euroa, jotta lomarahaleikkaus ei tulisi huomioiduksi kahteen kertaan valtionosuuksissa. Lisäksi valtionapuja kasvattavat kilpailukyky sopimukseen liittyvien leikkausten osittainen poistuminen ja valtionosuuksiin tehtävä indeksikorotus.

Tilastokeskuksen tuoreimman (29.1.2019) väestöennusteen mukaan nuorten määrä on laskussa, joten varhaiskasvatuksen ja koulutuksen kulutusmenojen määrän arvioidaan pienentyvän. Väestön ikääntyminen puolestaan kasvattavat sosiaali- ja terveydenhuollon kulutusmenoja. Kasvupaineen arvioidaan kuitenkin poistuvan mahdollisen sote-uudistuksen myötä. Uudistuksen jälkeen paikallishallinnon tehtävät tällöin painottuvatkin entistä vahvemmin nuorien ikäluokkien palveluihin, kuten varhaiskasvatukseen ja koulutukseen. (VM:n taloudellinen katsaus talvi 2018.)

2.4.2 Toimintaympäristön kehitys

Toimintaympäristön talouden kehitys on kuntien kannalta keskeinen menestystekijä. Toimintaympäristön kehitykseen liittyy yleinen taloudellinen kehitys maailman talouden ja kansantalouden osalta, mutta myös erittäin oleellisena osana alueellinen talouskehitys.

Kuntaliiton helmikuussa 2019 järjestämän talous- ja rahoitusfoorumin julkaisussa painotetaan muun muassa kuntien ja alueen toimijoiden suurta merkitystä elinvoiman, kasvun ja työllisyyden edistämisessä. Kuntien roolina on erityisesti edellytysten luominen edellä mainituille. Tähän kuuluvat hyvien peruspalvelujen lisäksi luonnollisesti rakennettu ympäristö, maankäyttö-, asumis- ja liikenneyhteydet. Kestävä kuntatalous on osa vetovoimaista kuntaa. (Kuntaliitto 2019, Elinvoima, kasvu ja työllisyys kuntatalouden haasteina.)

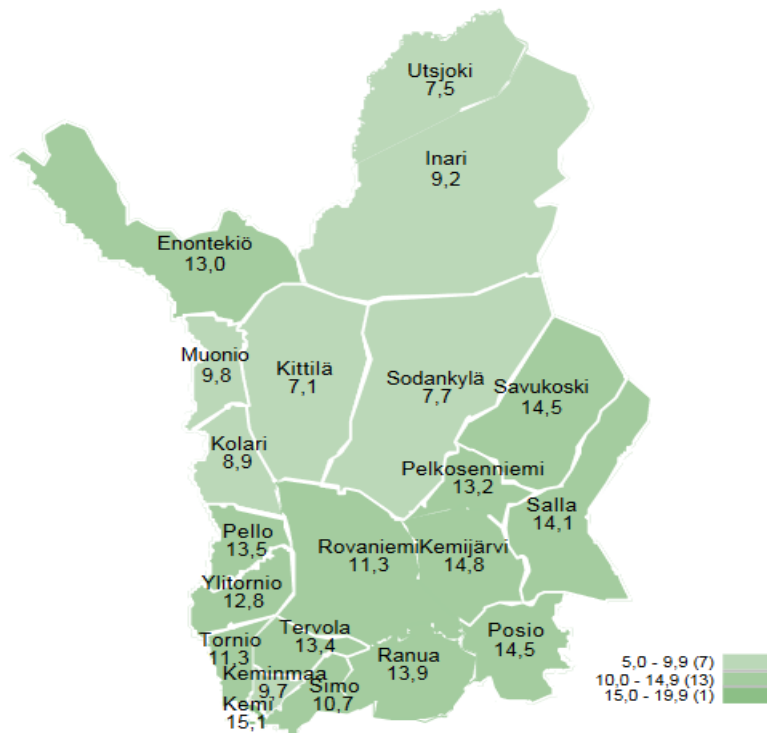
Elämystalouden kasvun ja rakentamisen hyvän kehityksen vaikutus koko toimintaympäristön kehitykseen on Inarin kunnassa ollut merkittävää. Hyvä verotulojen kehitys on jatkunut edelleen viime vuosien tapaan. Kunnan positiivinen väestökehitys jatkui myös edelleen ja työttömyys on ollut selvässä laskusuunnassa kahden viimeisen vuoden ajan.

2.4.3 Työvoima, työllisyys

Työttömyyden myönteinen kehitystrendi jatkuu myös Lapissa. Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä Lapin työ- ja elinkeinotoimiston työllisyyskatsauksen mukaan työttömien prosenttiosuus saman ikäisestä työvoimasta (työttömät ja työlliset) oli Lapissa vuonna 2018 keskimäärin 11,9 % ja joulukuussa 11,6 % (vastaavat luvut v. 2017 14,1 % ja 13,4 %). Paras tilanne ja vuosikehitys on ollut Pohjois- ja Tunturi-Lapissa. Sekä joulukuun ja että koko vuoden keskimääräinen työttömien osuus työvoimasta ovat olleet viimeksi alempia lähes 30 vuotta sitten. Koko maan keskimääräinen työttömyysprosentti vuonna 2018 oli 9,7 %. Lapin kunnissa se alittui joulukuussa 2018 Kittilässä, Utsjoella, Sodankylässä, Kolarissa ja Inarissa.

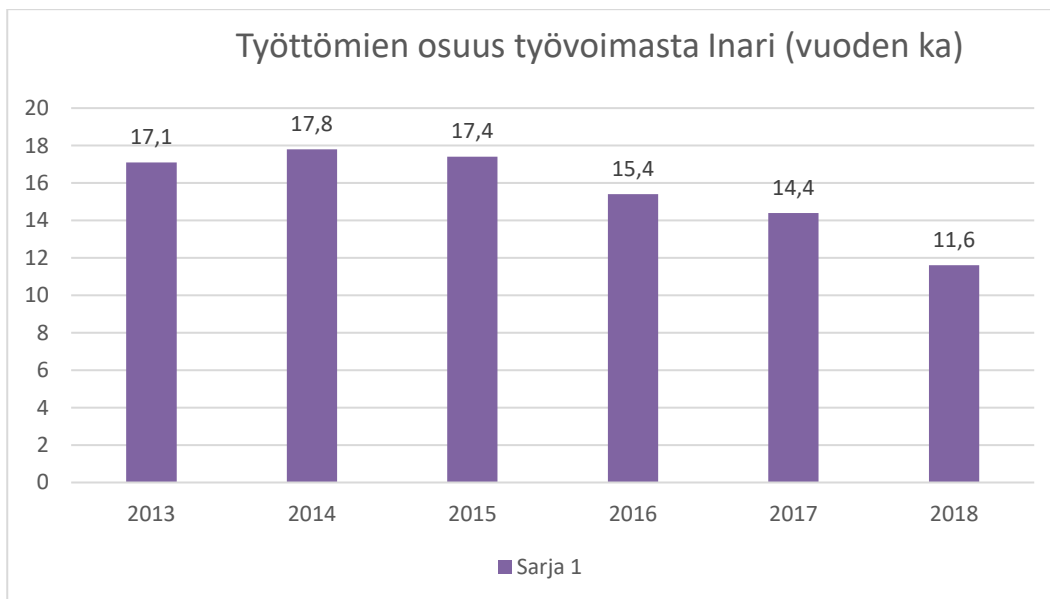
Inarin kunnassa työttömyys on edelleen laskenut vuoteen 2017 verrattuna. Työllisyyskatsauksen mukaan työttömien prosenttiosuus saman ikäisestä työvoimasta eli työttömyysaste Inarissa oli vuonna 2018 keskimäärin 11,6 %. Joulukuussa 2018 työttömyysaste oli 9,2 %. Vastaavat luvut vuonna 2017 olivat 14,4 % ja 11,4 %.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain

TEM Työnvälitystilasto / Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

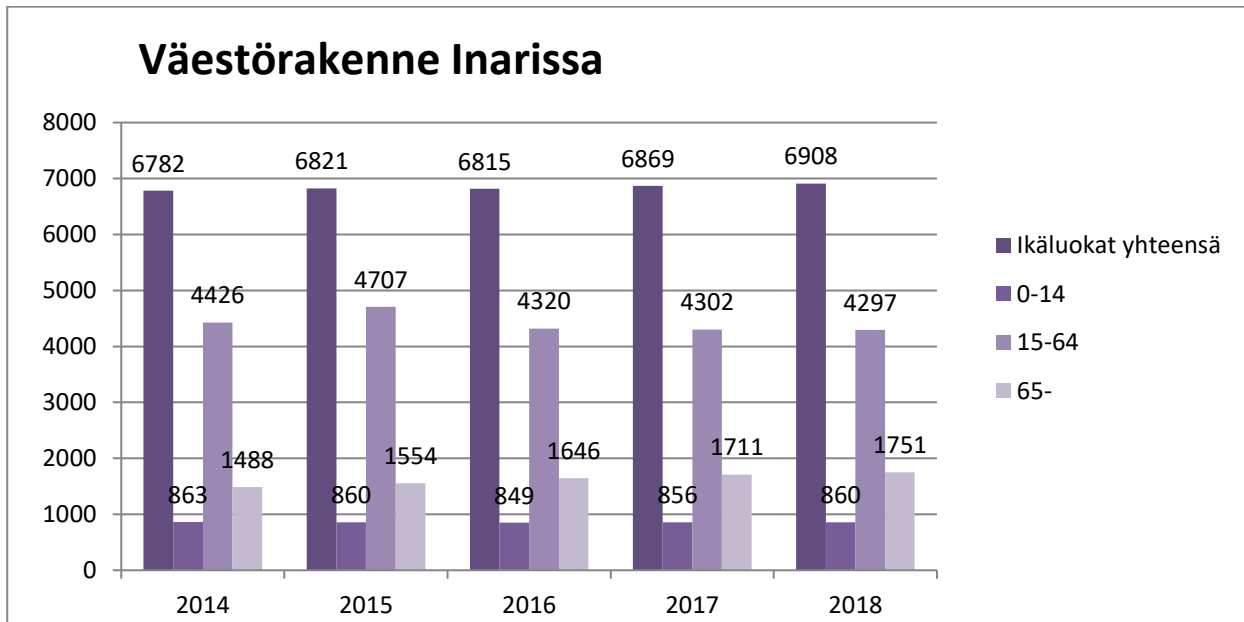
Joulukuussa 2018

Lähde: Työllisyyskatsaus joulukuu 2018, Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Lapin työ- ja elinkeinotoimisto, 24.1.2019

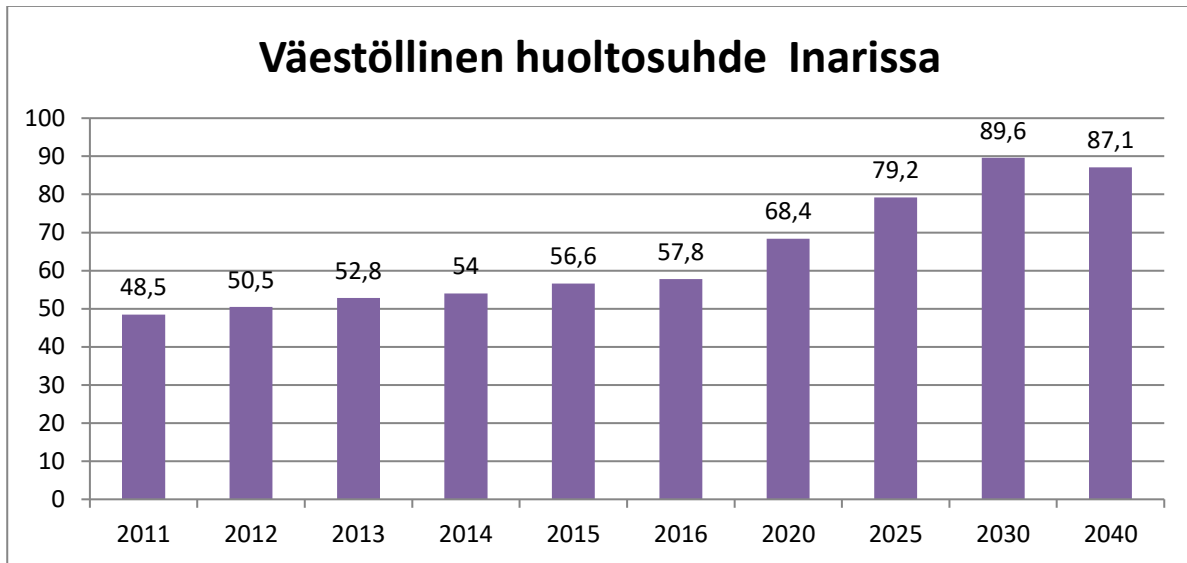
2.4.4 Väestörakenteen kehitys

Väestökasvu on Inarissa edelleen noususuunnassa. Tilastokeskuksen 29.1.2019 julkaiseman väestön ennakkotilaston mukaan Inarin kunnan asukasmäärä 31.12.2018 oli 6908. Vuoden 2017 lopullinen väkiluku oli 6869. Tämän mukaan Inarin kunnan asukasmäärä on kasvanut 39 asukkaan verran. Vuoden 2018 lopullinen väkiluku julkaistaan 29.3.2019. Tilastokeskus julkaisee useamman vuoden ja alueellisen (kylittäin) väestöennusteen 30.9.2019.

Lähde: Tilastokeskus

Väestöllinen eli demografinen huoltosuhde, eli lasten ja eläkeikäisten määrä sataa työikäistä kohden on ollut nousussa, ja sen arvioidaan nousevan myös tulevaisuudessa. Väestöllinen huoltosuhde heikkenee koko maassa tilastokeskuksen vuoden 2015 julkaistun ennusteenkin mukaan. Huoltosuhde heikkenee myös Inarin kunnassa. Vuoden 2018 ikäluokkien ennakkotiedoista laskien Inarin väestöllinen huoltosuhde on 60,8. Vastaava luku vuodelta 2017 oli 59,7. Huoltosuhde-ennuste useammalle vuodelle julkaistaan 30.9.2019 tuolloin julkaistavan useamman vuoden väestöennusteen yhteydessä.

Lähde: Tilastokeskus 2015

2.5 Arvio tulevasta kehityksestä

Kuntaliiton 13.2.2019 julkaistun tiedotteen mukaan kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2018 tilinpäätösarviot osoittavat kuntatalouden heikentyneen odotettua voimakkaammin. Arviot kertovat verotulojen ja valtionosuuksien tippuneen. Myös kilpailukyky sopimuksen arvioidaan olevan kuntataloutta heikentävä tekijä. Voidaan puhua jopa kriisiytymisestä ja kahtiajakautuneesta kuntakentästä. Talouden sopeutuspaine vaihtelee merkittävästi kuntakokoryhmittäin. Suurin sopeutuspaine on pienemmissä, alle 6 000 asukkaan kunnissa. Vuoden 2019 tulos paransi vain hieman vuoteen 2018 verrattuna.

Inarissa talouskasvu jatkui korkealla tasolla edelleen vuonna 2018 ja merkittäviä investointihankkeita on edelleen vireillä. Kunnan verotulojen kehitys on ollut hyvää ja kehityksen ennustetaan jatkuvan vuonna 2019. Valtionosuuksien kehittymiseen liittyy edelleen merkittävää epävarmuutta. Sote- ja maakuntauudistuksen kaatumisella ei ole suoria vaikutuksia Inarin kunnan toimintaan ja toiminta jatkuu entiseen tapaan. Yhteistyöstä ja toimintojen järjestämisestä tullaan kuitenkin varmasti keskustelemaan mm. Lapin kuntien ja sairaanhoitopiirin kesken.

Yleisesti kunnan näkökulmasta keskeistä on talouskasvun ylläpito sekä kiinteistöinvestoinneista suoriutuminen tulevina suunnitteluvuosina. Tästä syystä kunnan tulee kyetä ylijäämäisiin tilinpäätöksiin myös jatkossa.

2.6 Ympäristöasiat

Kunnan ympäristöyksikön mukaan viime vuoden keskeinen ympäristöteema oli edelleen rakentaminen ja sen myötä runsas maa-aineksen ottotarve.

Maa-aines- ja ympäristöluvut ovat raskaita hallinnollisia prosesseja ja havaittavissa edelleen oli viime vuoden tapaan, ettei ko. alan yrittäjien aikataulut ja toiveet kohdanneet lupaprosessien kanssa. Esille tulleet

laiminlyönnit olemassa olevissa kohteissa ja uusien kohteiden puutteelliset hakemukset yhdistettynä kunnan vähäisiin viranomaisresursseihin aiheuttivat ristiriitatilanteita.

Toiminnan kehittämiseksi kunnan tulisi varata riittävästi viranomaisresursseja ympäristönasioiden hoitamiseen ja kehittämiseen. Lisäksi tulisi parantaa sisäistä tiedonkulkua ja yhteistyötä eri osastojen välillä, jotta eri viranomaistahojen näkemys huomioitaisiin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa (esim. kaavoitus).

2.7 Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Sisäinen valvonta on kunnan toiminnan omaa valvontaa. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on edistää Inarin kunnan ja tytäryhteisöjen toiminnan laadukasta johtamista, riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa, mahdollisuuksien ja vahvuuksien hyödyntämistä, toiminnan jatkuvaa kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia. Sisäisen valvonnan tavoitteena on myös erehdysten, virheiden sekä väärinkäytösten ennaltaehkäisy ja toteaminen sekä kunnan varojen huolellisen hoidon turvaaminen. Jatkuvalla valvonnalla pyritään varmistamaan muun muassa talouden ja toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus sekä johdolle oikeat ja riittävät tiedot taloudesta ja toiminnasta.

Kuntalain 115 § mukaan toimintakertomuksessa on annettava tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Lisäksi tilintarkastajan on tarkastettava, onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti (KuntaL 123 §). Kunnanvaltuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kunnanhallitus puolestaan hyväksyy ohjeet ja vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä. Inarin kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet on valtuusto hyväksynyt 26.9.2017 (§ 58) ja uudistetut sisäisen valvonnan ohjeet on kunnanhallitus hyväksynyt 4.9.2017 (§ 301). Ohjeet ovat tulleet voimaan 26.9.2017.

Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla suunnittelukaudella. Sisäisen valvonnan toimivuutta tulee seurata jatkuvasti tunnistamalla mahdolliset riskit. Johdon ja esimiesten tulee varmistua valvonnan toimivuudesta ja riittävyydestä osana päivittäistä johtamista.

Kunnanjohtaja, johtavat viranhaltijat ja tulosalueiden esimiehet vastaavat kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ja valvonnan viemisestä käytäntöön tulosalueellaan sekä säännöllisestä raportoinnista kunnanhallitukselle ja lautakunnille. Raportointi tulee tehdä vuosittain – viimeistään tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadinnan yhteydessä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaisesti. Nopeita toimenpiteitä vaativat asiat raportoidaan välittömästi kunnan johdolle. (Inarin kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje, kohta 3.4.)

Inarin kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä on arvioitu menneeltä tilikaudelta. Raportointi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä toteutettiin tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä ns. itsearviointina, keskittyen arvioimaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilaa sekä tarvittavia kehittämistoimenpiteitä.

Toimialoilta (ml. liikelaitokset, taseyksiköt ja yhtiöt) on pyydetty raportit sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja miten se on toiminut – onko mahdollisesti havaittu puutteita ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää. Raportointi on toteutettu Inarin kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeasiakirjaan sisältyvällä arviointilomakkeella.

Tämä selonteko perustuu raportoinnista muodostuneeseen kokonaiskäsitykseen kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilasta. Valvontaa ja riskienhallintaa on arvioitu *sisäisen toimintaympäristön ja toimintakulttuurin; riskien tunnistamisen, arvioinnin ja hallinnan; valvontatoimenpiteiden ja seurannan* näkökulmista.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytila kuntakonsernissa on keskimäärin hyvällä tasolla. Valvontaympäristö koostuu pääosin kunnan säännöistä ja ohjeistuksista, joissa määritellään vastuut ja tehtävät sekä yhdenmukaiset toimintatavat. Kunnan yhteiset, sisäiset ohjeet ovat ajan tasalla ja ne tunnetaan melko hyvin. Tunnistettujen riskien dokumentaatio ja valvonta peruskunnan toimialoilla on varsin kattavaa, mutta kaikissa yhtiöissä riskien tunnistaminen ja arviointi vaativat vielä jonkun verran kehittämistä. Joillakin toimialoilla on käytössä omia erilaisia työkaluja säännölliseen riskien arviointiin ja dokumentointiin. Myös kunnan sisäisen valvonnan ohjeeseen on liitetty tätä varten työkalu *Inarin kuntakonsernin riskianalyyysilomake*. Sisäisen valvonnan koko prosessi on vakiintumassa osaksi koko kuntakonsernin tavanomaista toimintaa.

Tilikauden aikana ei ole raportoitu toteutuneista riskeistä, joista olisi aiheutunut merkittävää haittaa kunnan ja kuntakonsernin toiminnalle. Esille tullut Inarin koulukiinteistön / monitoimitalon sisäilmaongelma on otettu vakavasti. Kunta tilasi syksyllä 2018 ko. rakenteiden kuntotutkimukset ja sisäilmaselvitykset. Tulokset on saatu tammikuussa 2019. Väistötiloja on selvitetty syksystä 2018 saakka ja tarpeenmukaisia tilamuutoksia on tehty sekä koulun että varhaiskasvatuksen osalta. Seuraavassa on tiivistetty muita keskeisiä raportoituja havaintoja ja epävarmuustekijöitä:

Sisäiseen toimintaympäristöön ja toimintakulttuuriin liittyvässä arvioinnissa esille tuotiin tarvetta toimialojen omia toimintoja ohjaavien ohjeiden päivittämiseen. Tätä tullaan kehittämään mm. ohjeistuksien yhteen kokoamisella ja vastuuttamalla päivitys ja seuranta. Esille tuotiin edelleen myös nykyisen kuntastrategian selkeiden päälinjojen puuttuminen. Kuntastrategian täydentämistyö tullaan tekemään vuoden 2019 aikana. Resurssit koetaan pääsääntöisesti hyvin riittäviksi, mutta jonkun verran koetaan ajoittain edelleen puutteeksi riittämätön henkilöstön määrä.

Riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta toteutuvat keskimäärin hyvin. Lähinnä yhtiöiden suunnalta on kuitenkin tunnistettu tarvetta kehittää riskienhallintamenettelyjen kytkemistä osaksi suunnittelu- ja ohjausprosessejaan.

Valvontatoimenpiteitä arvioitaessa esiin nousi osittain peruskunnan, mutta etenkin yhtiöiden taholta, kokonaisvaltaisen toimintaprosessien säännöllisen seurannan ja dokumentoinnin puutteellisuus. Kehittäminen tältä osin on suunnittelussa.

Seuranta koetaan toteutuvan pääsääntöisesti hyvin, joskin joidenkin yhtiöiden taholla tässäkin on kehitettävää.

Yksityiskohtaisemmat toimialakohtaiset raportit, joiden perusteella tämä selonteko on laadittu, löytyvät Inarin kunnan hallinto-osastolta.

2.8 Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovia eriä ovat *kuntalain 110 §:n* mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Talousarvion sitovuus on oikeudellisesti vahvempi kuin taloussuunnitelman. Taloussuunnitelma on kuitenkin kunnan viranomaisia ja viranhaltijoita toiminnallisesti velvoittava asiakirja. (Kuntaliitto 2016.)

Talousarvioon sekä talous- ja toimintasuunnitelmaan ei ole sisällytetty lautakuntien ja johtokuntien esityksiä eikä perusteluja. Varsinaiset valtuustoon nähden sitovat tekstit ovat esitysten ja perustelujen pohjalta laatineet kunnanjohtaja, hallintojohtaja, taloussihteeri ja osastopäälliköt sekä liikelaitosten ja taseyksiköiden johtajat.

Talousarvio ja talous- ja toimintasuunnitelma jakaantuu seuraaviin osiin:

- Kunnanjohtajan katsaus
- Talousarvion rakenne
- Käyttötalousosa, budjettirahoitteiset (peruskunta) ja kohderahoitteiset (liikelaitokset ja taseyksiköt)
- Tuloslaskelmaosa
- Investointiosa
- Rahoitusosa ja lainakanta
- Henkilöstöohjelma

Valtuustoon nähden sitova asiakirja on ensi vuoden talousarvio ja kuntalain edellyttämä taloussuunnitelma kolmelle vuodelle (suunnitelmakausi). Talousarviota seuraava vuosi on uuden talousarvion laadinnan kehys, jota tarvittaessa taloustilanteen kehittyessä tarkennetaan. Talousarvio on sitova menojen ja tulojen erotuksen eli neton osalta.

Sitovuustasoja valtuustoon nähden ovat seuraavat nettomenot (netto):

1. valtuuston netto (sisältäen mm. vaalit ja tarkastustoimen)
2. kunnanhallituksen alaisen hallinnon (sisältäen kunnanhallituksen oman toiminnan, kunnanhallituksen muun toiminnan, hallinto-osaston ja tietohallinnon) ja kehittämis- ja yhteistyöhankkeiden ja eläkemenojen (sisältäen eläkemenoperusteiset ja varhemaksut) netto erikseen sekä erillisenä taseyksikkönä kalatalouden kehittämisrahaston, Elinvoimalautakunta/Elinkeinot & kehitys Nordican ja Saariselän kehittämisrahaston yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä sekä investoinnit (ja muut kulut) netto
3. sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisena sosiaali- ja terveystoimen ja erikoissairaanhoidon netto erikseen
4. sivistyslautakunnan alaisen sivistystoimen netto
5. teknisen lautakunnan alaisen teknisen toimen (sisältäen rakennustarkastuksen) ja Lapin pelastuslaitoksen netto erikseen. Pelastustoimen menot on kirjattu teknisen toimen menokohtaan samalla tavalla erillisinä sitoviksi kuin erikoissairaanhoidon menot sekä
6. rahoitusosa: antolainojen netto ja pitkäaikaisten lainojen netto
7. tuloslaskelmaosa: rahoitustuottojen ja rahoituskulujen netto

8. Investointiosa: tulojen ja menojen erotus eli nettomenot.

Kunnan liikelaitosten ja taseyksiköiden sitovuus noudattelee kunnan muita sitovuusmääräyksiä. Ruokapalvelu liikelaitos sekä eriytetty taseyksiköt kalatalouden kehittämisrahasto, elinvoimalautakunta Elinkeinot ja kehitys Nordica ja Saariselän kehittämisrahasto ovat hallinnollisesti kunnanhallituksen alaisia. Tilapalvelu liikelaitos on teknisen lautakunnan alainen. Liikelaitoksissa ja taseyksiköissä sitovaa on yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä sekä investoinnit (ja muut kulut) netto. Valtuustoon nähden sitovia määrärahoja ei saa ylittää. Kuitenkin toimielinten alaisuuteen kuuluvia määrärahoja voidaan kunnanhallituksen päätöksellä siirtää sitovuustasojen välillä edellyttäen, että siirrot eivät vaikuta talousarvion loppusummaan.

Varsinainen talousarvio, taloussuunnitelma ja henkilöstöohjelma ovat kaikilta osin sitovia. Kunnan palvelukseen otettavasta tilapäisestä määräaikaisesta (pl. sijaiset) henkilöstöstä on oltava maininta informatiivisuuden vuoksi henkilöstöohjelmassa (tilapäistä henkilöstöä ei lasketa henkilöstön lukumäärään). Talousarvio, taloussuunnitelma ja kuntasuunnitelma ovat sellaisenaan kunnanhallituksessa kunnanjohtajan päätösehdotusta ja valtuustossa kunnanhallituksen ehdotusta, ellei toisin mainita.

Henkilöstömenoja saa käyttää vain henkilöstöohjelman mukaisen henkilöstön, näiden sijaisten ja mahdollisesti erikseen käyttösuunnitelmissa hyväksytyn tilapäisen henkilöstön palkkaukseen. Edellä oleva ei koske työllistämiseen varattujen määrärahojen käyttöä.

Investointiosassa määrärahat myönnetään toimielimille, jotka voivat päätöksillään siirtää käyttämättömiä määrärahoja tai muuttaa niiden käyttötarkoitusta sellaisten ennalta arvaamattomien investointien kattamiseksi, joiden kustannukset eivät ole korkeampia kuin varattu määräraha. Maanhankintoihin voidaan käyttää käyttötalouden kehittämis- ja yhteistyöhankkeisiin kirjattavia maamyynnin myyntivoittotuloja.

Investoinneiksi kirjattavan irtaimiston tulee olla hankintahinnaltaan yli 10 000 euroa. Määrärahoja ei saa käyttää muihin kohteisiin, kuin mitä suunnitelmassa on mainittu, jollei toimielin toisin päättä.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvio alitettiin peruskunnassa sitovuuden osalta. Toimintakatteen toteutuma peruskunnassa oli n. 49,8 milj. euroa eli n. 0,7 milj. euroa arvioitua vähemmän. Koko kunnassa toimintakate oli n. 48,6 milj. euroa eli muutetun talousarvion verran. Talousarvioon tehtiin joitakin muutoksia talousarviovuoden aikana. Muutokset on selvitetty kohdassa *Talousarviomuutokset* sivulla 125.

Tavoitearvot, väkiluku

Talousarvio sekä toimintasuunnitelma on tehty seuraavien tavoitearvojen pohjalta:

Vuosi	2016	2017	2018	2019
Väkiluku	6806	6869	6829 (6908)	6854

Tavoitteiden toteutuminen

Suluissa on vuoden 2018 asukasluvun ennakkotieto Tilastokeskuksen julkistuksen mukaan. Sen mukaan vuodelle 2018 asetettu tavoite ylittyi 79 asukkaan verran ja väkiluku kasvoi 39 asukkaalla vuoteen 2017 verrattuna.

2.9 Inarin kunnan omistajapolitiikka ja kunnan yhteisöjen erityistavoitteet

Konsernijaosto tarkastaa konsernirakennetta vuoden 2018 aikana ja tekee tarvittavat muutosesitykset.

Kunnanhallitus edellyttää, kiinteistöjen hallinnointi ja hoito yhdelle toimijalle selvitetään InLiken ja Kalotin oppimiskeskussäätiön kohdalla.

Erityistavoitteet vuosina 2018 – 2020:

Inergia Oy (konserni)

1. Inergia – konsernin tavoitteena on 17 %:n liikevoitto ja tuloutus 60 % (noin 800 000 €) tilikauden tuloksesta.
2. Lämmön, sähkön ja veden hintataso pidetään mahdollisimman alhaisena tulostavoitteesta tinkimättä.

Tavoitteiden toteutuminen:

Inergia Oy:n vuoden 2018 tulos oli hyvä eli 1,8 M€. Tulos laski jonkin verran edellisvuoden ennätyksestä eli noin 2,2 miljoonasta eurosta. Hallituksen esitys on, että Inarin kunnalle maksetaan osinkoa 800 000 €. Inergian myymien tuotteiden, sähkönsiirto, kaukolämpö, vesi ja jätevesi hinnat ovat kokonaisuudessaan melko lähellä valtakunnan keskiarvoa, eikä vuodelle 2018 tehty hintoihin korotuksia. Veden ja jäteveden hinta on hieman alle valtakunnan keskiarvon. Sähkön hinta on hyvin lähellä valtakunnan keskiarvoa omakotitalo- ja sitä suuremmilla kuluttajilla. Kerrostaloasuntojen ja ei sähkölämmitettujen omakotitalojen siirtohintaa on jonkin verran valtakunnan keskiarvoa korkeampi. Kaukolämmön hinta on Ivalossa keskiarvoa alhaisempi, Inarissa ja Saariselällä lähellä keskiarvoa riippuen siitä, mihin taulukon keskiarvoon hintoja vertaa.

Inarin Kiinteistöt Oy (konserni)

1. Inarin Kiinteistöt Oy osallistuu omalta osaltaan ja yhteisesti sopien kuntakonsernissa tapahtuviin omaisuuden järjestelyihin.
2. Inarin Kiinteistöt Oy vastaa kuntakonsernin kiinteistönhuollosta ja laitoshuollosta kunkin yksikön kanssa tehdyn palvelusopimuksen mukaisessa laajuudessa.

3. Inarin Kiinteistöt Oy hoitaa kuntakonsernin rakennuttamispalveluita tarvittaessa ja erikseen niin sovittaessa.
4. Inarin Vuokra-asunnot Oy:n omaisuuden arvon säilyttämisestä huolehditaan oikea-aikaisilla peruskorjauksilla taloudelliset resurssit huomioiden.
5. Inarin Vuokra-asunnot Oy vastaa perusparannusinvestointien omarahoitusosuudesta yhdessä emoyhtiön kanssa. Omarahoitusosuuden turvaamiseksi yhtiö kerää vuokrien yhteydessä 0,50 €/m²/kk.
6. Inarin Vuokra-asunnot Oy vastaa tarvittavan uudistuotannon toteuttamisesta ja rahoituksesta hankekohdaisesti emoyhtiön kanssa sovittulla tavalla.
7. Inarin Kiinteistöt Oy pyrkii myymään As Oy Inarin Vuopajanrannan ja As Oy Inarin Rajanraidon osakkeet markkinahintaan vuosien 2017 – 2019 aikana. Em. osakkeiden myynnistä saaduilla tuotoilla rahoitetaan Inarin Vuokra-asunnot Oy:n uudisrakennus- ja peruskorjausinvestointien omarahoitusosuutta.
8. Keskinäinen KOy Sevettijärven palvelukeskus toiminnallaan mahdollistaa sekä koulu- että terveysasematoiminnan jatkumisen yhtiön omistamissa toimitiloissa sekä omalta osaltaan mahdollistaa kohtuuhintaisen vuokra-asuntojen saatavuuden yhtiön omistamissa rakennuksissa.
9. Inarin Kiinteistöt Oy:n ja Inarin Vuokra-asunnot Oy:n fuusio toteutetaan niin, että Inarin Vuokra-asunnot Oy:stä tulee emoyhtiö ja Inarin Kiinteistöt Oy jää tytäryhtiöksi siten kuin asiaa kuntastrategiatyössä on esitelty.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Tavoite on toteutunut.
2. Tavoite on toteutunut.
3. Inarin Kiinteistöt Oy on saattanut päätökseen toimintavuoden aikana Ruskatie 19 uudisrakennuksen rakennuttamistehtävät sekä luovuttanut kohteen Inarin Vuokra-asunnot Oy:lle. Tavoite on toteutunut.
4. Peruskorjauksia ei ole tehty toimintavuonna, hankesuunnittelu aloitettiin kolmelle vuonna 2019 toteutettavalle peruskorjaukselle. Lisäksi henkilöstöä rekrytoitu loppuvuodesta, jotta pienet remontit voidaan tehdä jatkossa omana työnä. Toteutunut.
5. Peruskorjauksia ei ole tehty toimintavuonna, omarahoitusosuutta on kerätty vuokrien yhteydessä.
6. Ruskatie 19 uudisrakennus valmistui 2018. Tavoite on toteutunut.
7. Osakkeita ei ole myyty vuoden 2017 aikana. Tavoite ei ole toteutunut.
8. Tavoite on toteutunut.
9. Tytäryhtiöfuusiota ei ole toteutettu vuoden 2018 aikana. Tavoite ei ole toteutunut.

Kiinteistökehitys InLike Oy (konserni)

1. Kiinteistökehitys Inlike Oy kehittää aktiivisesti omia toimitilapalveluitaan ja reagoi nopeasti muuttuviin tarpeisiin ja olosuhteisiin.
2. Kiinteistökehitys Inlike Oy pyrkii toiminnallaan mahdollistamaan erilaisten toimitilapalveluiden kehittämistä kunnassa ja auttaa sopivien toimitilojen löytämisessä.
3. Kiinteistökehitys Inlike Oy jatkaa yhtiön kannattavuuden parantamista erikseen määriteltujen kiinteistöjen realisoinnilla sekä jatkuvalla toiminnan tarkastelulla.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Kiinteistökehitys Inlike oy:n hallinnoinnissa on keskitytty viime vuodet vaikeana pysyneen taloustilanteen tasapainottamiseen. Tässä keskeisinä toimenpiteinä ovat olleet liikevaihtoon suhteutettuna erittäin suuret panostukset velkojen hoitoon, pitäen samalla kassatilanne vakaana ja yhtiö voitollisena. Olemme tehneet pakollisia ja tarvittavia peruskorjauksia ja sisätilaremontteja kiinteistöihin, mutta emme ole voineet nykyisessä taloustilanteessa investoida uusien kiinteistöjen hankintaan.
2. Toimitilojemme käyttöaste on koko vuoden ollut hyvin lähelle 100 prosenttia. Toimitilojen suhteen on pyritty löytämään kuitenkin ratkaisuja tarvelähtöisesti esimerkiksi käymällä neuvotteluja vuokralaisten kanssa siitä, että kulloinkin vuokralla olevat tilat vastaisivat asiakkaan tarpeita ja tarvittaessa olemme neuvotelleet tilojen vaihtamisesta siten, että vuokralaiset päätyvät keskenään vaihtamaan tiloja, mikäli näin saadaan paremmin käyttötarvetta vastaavia tiloja asiakkaillemme. Elinkeinotoimi auttaa lisäksi asiakkaita löytämään sopivia tiloja kulloinkin esiintyviin tarpeisiin yksityiseltä sektorilta.
3. Kannattavuutta on parannettu luopumalla tietyistä kannattamattomista kiinteistöistä ja pitämällä tiukkaa talouskuria. Liikevoitto kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna.

Saariselkä Oy (konserni)

1. Saariselkä Oy:n osalta toteutetaan uudelleen järjestelyt siten kuin asiaa kuntastrategiatyössä on esitelty
2. Saariselkä Oy markkinoi yhtiön itsensä ja kunnan omistamia Saariselän rinnealueelle kaavoitettuja tontteja, tavoitteena on myydä vuoden aikana vähintään 4 tonttia.
3. Saariselkä Oy:n tilikauden tulos on positiivinen ja se kykenee hoitamaan lainavastuunsa tulorahoituksellaan.

Tavoitteiden toteutuminen:

Asetetut tavoitteet eivät ole toteutuneet suunnitellusti. Yhtiön toimintaan on tarvittu kunnan tilapäisluototusta pitkin vuotta. Kunta on ilmoittanut lunastavansa yhtiön omistamat maa-alueet Vanhaselän alueelta yhtiön maksuvalmiuden turvaamiseksi.

Samoin kunta on omilla toimillaan neuvottelemassa rinnealueen tonttien myyntiä, mukaan lukien Saariselkä Oy:n omistamat tontit.

MedInari Oy

1. Yhteistyön vahvistaminen paikallisen terveyskeskuksen ja LSHP:n kanssa.
2. Etäpoliklinikkatoiminnan kehittäminen paikallisesti.
3. MedInari Oy:n tarjoamien yksityisten sairaanhoitopalveluiden kehittäminen.
4. Toiminnan kehittäminen Saariselällä.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Tavoite yhteistyön vahvistumisesta terveyskeskuksen ja LSHP:n kanssa on toteutunut lääkäritoiminnan osalta. Yhteistyötä kehitetään edelleen ns. TYÖKE- hankkeen avulla. (työterveyshuollon integroituminen LSHP toimintaan)
- 2.-3. Etäpoliklinikkatoiminta ja yksityisten sairaanhoitopalveluiden kehittäminen on osittain toteutunut lisääntyneiden erikoislääkäriresurssien myötä.
4. Ei ole toteutunut. (omistajilla ei ole tahtotilaa löytää MedInari Oy:lle toimivampia toimitiloja)

Nuoris- ja luontomatkailukeskus Inari Oy

1. Yhtiö kehittää nuorisomatkailuun liittyvää perusliiketoiminnan kannattavuutta 20 000,00 € vuodessa parantaen.
2. Yhtiö kasvattaa toimintaansa edellisiin vuosiin verrattuna, johon liittyy päärakennuksen sisäremontti vuosina 2018 – 2019, kokonaiskustannuksiltaan n. 500 000,00 €. Hankkeen edellytyksenä on valtionavustus 70 %, omarahoitusosuudeksi jää 150 000,00 €. Omarahoitus katetaan Inarin kunnan pääomalinalla tai kunnan lainatakauksella. Ensimmäisessä vaiheessa suoritetaan päärakennuksen perusteellinen kuntokartoitus, jonka perusteella korjaustarve budjetoidaan tarkemmin.
3. Yhtiö kartoittaa mahdollisuutta rakennuttaa lisäkapasiteettia mökkimajoitukseen vuosina 2018 – 2019. Investoinnin arvo on n. 300 000,00 €. Hankkeen edellytyksenä on valtionavustus sekä kunnan lainatakaus omarahoitusosuudelle.
4. Yhtiö osallistuu aktiivisesti Inarin, Lapin, Suomen ja EU- alueen nuorisotyön kehittämiseen.
5. Yhtiö osallistuu Inarin kirkonkylän matkailun kehitystyöhön, pääpainona nuorisomatkailu ja luontoliikuntapalvelut.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Tavoite ei täysin toteutunut. Kannattavuus parani n. 7 000,00 €. Keskuksen liikevaihto kasvoi 14% ja majoitusvuorokaudet 17%, mutta henkilöstö- ja muut kulut kasvavat toiminnan laajentumisen myötä.
2. Hankkeen ensimmäinen osa, perusteellinen kuntokartoitus, on alkanut tammikuussa 2019. Investointihakemukset lähetetään marraskuussa 2019.
3. Hanketta arvioidaan uudelleen vuoden 2019 jälkipuoliskolla.
4. Tavoite toteutui erinomaisesti, kansainvälisiä hankkeita toteutettiin 8.
5. Tavoite toteutui, ja keskuksen palvelut ovat entistä monipuolisempia.

Saariselän Siula Oy

Saariselän Siulan tilannetta selvitetään vuosien 2017–2018 aikana. Kunta pyrkii hankkimaan haltuunsa koko yhtiön osakekannan vuoden 2018 aikana.

Valtuuston 14.11.2013 tekemän päätöksen mukaisesti Saariselän Siula Oy:n osakkeet myydään.

Tavoitteiden toteutuminen:

Yhtiön järjestelyt ovat edelleen kesken.

Inarin Paikallisradioyhdistys ry

1. Toiminnan tunnettavuuden lisääminen.
2. Radiomainonnan lisääminen.

Investoinnit: Kevyen kaluston uusiminen (zoom-nauhurit).

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Tavoite ei toteutunut
2. Tavoite ei toteutunut

Kalotin oppimiskeskus -säätio

1. Säätio hoitaa sääntöjen mukaiset perustehtävät sekä ylläpitää ja kunnostaa omistamaansa kiinteistöä
2. Säätio jatkaa kiinteistönsä myyntiä
3. Säätio varautuu Saamelaisalueen koulutuskeskuksen irtisanoutumisen ja sitä kautta vuokrasopimuksen päättymisestä johtuvaan tilanteeseen
4. Säätio kehittää -"Ammatti omasta kunnasta" -konseptia
5. Säätio osallistuu muiden hanketoimijoiden kanssa aikuiskoulutukseen liittyviin kehittämishankkeisiin

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Säätio on saavuttanut tavoitteensa. Tavoitekaudella ylläpidettiin tiloja normaaliin tapaan, mutta mitään uutta ei kunnostettu, koska kiinteistö oli myynnissä koko vuoden.
2. Säätio on saavuttanut tavoitteensa. Kiinteistö oli myynnissä koko vuoden. Lähes koko vuoden 2018 käytiin myyntineuvotteluja yhden ostajan kanssa, mutta neuvottelut eivät päättyneet kuitenkaan ostoon saakka. 21.12.2018 kiinteistö laitettiin huutokauppaan huutokaupat.com –palvelun kautta, huutokauppa päättyi vuoden 2019 puolella.

3. Säätiö on saavuttanut tavoitteensa. Kiinteistö on ollut myynnissä koko vuoden. Hallituksen päätöksen mukaan tavoitekauden ainoa vaihtoehto oli myydä kiinteistö, ei tehdä muita varautumistoimenpiteitä.
4. Valtuustoaloitteen toimenpiteet päättyivät vuonna 2017.
5. Säätiö ei ole saavuttanut tavoitetta. Haasteellisen taloustilanteen johdosta Kalottisäätiö ei ole voinut osallistua hankkeiden rahoitukseen, Kuntarahoitukset hoidetaan Elinkeinot kehitys Nordican kautta.

3. KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttösuunnitelmilla toimitukset jakavat toimitusten ja osastojen määrärahat ja tuloarviot taloudellisen vallan siirtämisen ja toiminnan tulosten vastuun kannalta tarkoituksenmukaisiin tehtäviin. Vastaavasti toimitukset jakavat investointiosassa hankeryhmän / hankkeen määrärahat ja tuloarviot kohteisiin sekä antavat samalla valtuuston määrittelemien tavoitteiden kanssa yhdenmukaiset tarkennetut tavoitteet tehtäville.

Edelleen johtavat viranhaltijat voivat jakaa toimitusten vahvistamien tehtävien osamäärärahat, osatuloarviot ja osatavoitteet edelleen pienempiin ja tarkempiin osiin.

Sen jälkeen, kun valtuusto on vahvistanut talousarvion, tulee toimituksen tarvittaessa päättää talousarvion laadintavaiheessa hyväksyttyjen käyttösuunnitelmien tarkistamisesta vastaamaan valtuuston hyväksymää talousarviota. Edelleen myös viranhaltijan tulee tarvittaessa tarkistaa käyttösuunnitelmaehdotuksensa vastaamaan toimituksen hyväksymää tehtävän käyttösuunnitelmaa.

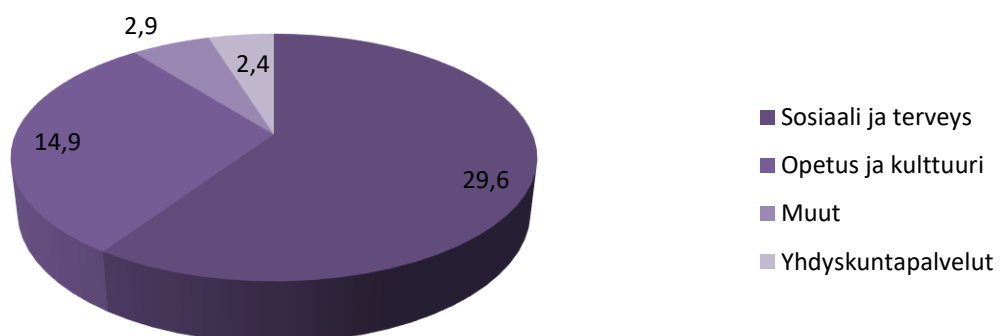
Toimitukset ja projektit vastaavat siitä, että tulot ja tuet kertyvät kunnalle käytettyjen menomäärärahojen suhteessa.

Projekteista on tehtävä selvitys edellisen vuoden toiminnastaan ja tuloksistaan kunnan toimintakertomuksessa.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion käyttösuunnitelmien nettomenot toteutuivat peruskunnassa 0,7 milj. euroa arvioitua pienempinä. Sosiaali- ja terveystaloutta joutui tekemään talousarviomuutoksen kattamaan nettomenojensa ylituksen erikoissairaanhoidon alituksella.

Nettokäyttökustannukset milj. €

Peruskunnan nettokäyttökustannusten jakauma v. 2018

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN v. 2018
Peruskunta
**Käyttötalousosan toteutumisver-
tailu**

Valtuuston sitovuustaso=**toimielin/tehtävä**taso

Talousarvion sitovuustaso=menojen ja tulojen erotus eli **netto**

	Alkup. TA	TA muut	TA+muut	Toteum.	Poikk.
<u>Kunnanvaltuusto</u>					
*Valtuusto, vaalit ja tarkastustoimi	109 181		109 181	69 183	39 998
<u>Kunnanhallitus</u>					
*Hallinto	1 582 468	30 000	1 612 468	1 495 473	116 995
*Kehittämis- ja yhteis-työhankkeet	1 276 696		1 276 696	997 981	278 715
*Eläkemenot	471 700		471 700	313 908	157 792
<u>Sosiaali- ja terveyslautakunta</u>					
*Sosiaali- ja terveystoimi	19 440 664	747 405	20 188 069	20 160 512	27 557
*Erikoissairaanhoido	10 341 673	-751 405	9 590 268	9 410 274	179 994
<u>Sivistystyön lautakunta</u>					
*Sivistystoimi	14 798 410	80 000	14 878 410	14 932 533	-54 123
<u>Tekninen lautakunta</u>					
*Tekninen toimi	1 621 869	29 000	1 650 869	1 654 716	-3 847
* Lapin Pelastuslaitos	719 566		719 566	719 566	0
TOIMINTAKATE YHT.	50 362 227	135 000	50 497 227	49 754 146	743 081

INARIN KUNTA
Peruskunta

3.1 Valtuusto (sis. valtuusto, vaalit ja tarkastustoimi)

Toiminta-ajatus

Valtuusto vastaa kuntakonsernin toiminnasta ja taloudesta toteuttamalla Inarin kuntastrategiaa.

Tehtävät

Valtuusto käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa. Päättää kuntalain 14 §:n mukaan mm. kuntastrategiasta, hallintosäännöstä, konserniohjauksesta, talousarviosta ja toimintasuunnitelmasta, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista, tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Palvelusuunnitelma

Toiminnan keskeisenä tavoitteena on turvata toimintaedellytykset kunnallisen itsehallinnon toimivuudelle varaamalla valtuuston, tarkastustoimen ja vaalien toteutukselle tarvittavat määrärahat.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Innovatiivinen
Aktiivinen
Yhteistyökykyinen
Kansainvälinen

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Kuntastrategia Talous- ja toimintasuunnitelma	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>	Hyvinvointi, turvallisuus ja viihtyvyys; asiakaspa-laute Tasapainoinen ja kestävä talous	Keskeiset tavoitteet toteutuivat. Suunnittelussa kuntastrategian täydentäminen. Tavoitteet toteutuivat.
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 TP (1000 €)	2017 TP (1000 €)	2018 TA+M (1000 €)	TP 2018	Poikkeama % TA/TP 2018
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	0	1	10	13	30
<i>Toimintamenot</i>	-101	-84	-119	-82	31
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-101	-83	-109	-69	37
Tunnusluvut €/asukas 6908 (v. 2018)	-15	-12	-16	-10	

Tavoitteiden toteutuminen

Keskeiset tavoitteet toteutuivat. Valtuustolle ei ole asetettu sitovia tavoitteita.

Talousarvion toteutuminen

Valtuuston talousarvion toteutuma oli 63 %. Alittuminen kohdistui lähinnä palveluiden ostoihin. Valtuusto piti kertomusvuonna 7 kokousta ja käsitteli 68 asiaa.

3.2 Kunnanhallitus

Toiminta-ajatus

Kunnanhallituksen keskeisenä toiminta-ajatuksena on keskittyä kuntalain edellyttämien tehtävien hoitamiseen siten, että tehdyt päätökset ovat kuntastrategian tavoitteiden ja muiden voimassa olevien kunnan omien suunnitelmien ja ohjeiden mukaisia. Tehtävien hoitamisen lähtökohtana on kuntalaisten elinolojen ja hyvinvoinnin kehittyminen.

Tehtävät

Kunnanhallituksen omana tehtävänä on kuntalain mukaisesti vastata kunnan hallinnosta, taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etuja, yleensä edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa, jota käyttää myös kunnanjohtaja. Kunnanhallitus, konsernijaosto ja kunnanjohtaja vastaavat konserni- ja omistajaohjauksesta.

Kunnanhallituksen muu toiminta perustuu vakiintuneeseen toimintaan, kuten mm. työsuojelu ja henkilöstön yhteistoiminta, tiedotustoiminta, saamen kielilain toteutukseen liittyvät asiat, saamenkielinen tiedotus.

Hallinto-osasto vastaa ensisijaisesti valtuuston ja kunnanhallituksen tarvitsemista ja kunnan yhteisistä hallinnollisista ja muista palveluista. Hallinnollisia yhteisiä palveluja ovat kunnallisen demokratian toteutumiseen liittyvät ja sitä tukevat talous- toimintasuunnittelu ja konsernitiilinpäätöksen ohjaus. Hallinto-osastolla huoleh-

ditaan myös kunnan yhteisestä tietohallinnosta ja tähän liittyvistä keskitetyistä hankinnoista. Kuntalaisten turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyvän suunnittelun yhteensovitus kuuluu hallinto-osaston tehtäviin. Talous- ja velkaneuvonnan siirryttyä sosiaali- ja terveysosastolle, neuvonnan sijaisuuden hoito on sisällytetty hallinto-osastolle taloussihteerin tehtäviin.

Palvelusuunnitelma

Hallinnossa tavoitteena on palvelujen riittävän saatavuuden ja riittävän palvelutason turvaaminen kuntalaisten hyvinvointia silmällä pitäen. Henkilöstö sitoutuu valtuuston asettamiin toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin. Keskeinen tehtävä on toimia valtuuston ja kunnanhallituksen toimialaan kuuluvien asioiden valmistelussa ja täytöntöönpanossa sekä kunnan ja kuntakonsernin toimintojen yhteensovituksessa, suunnittelussa ja johtamisessa.

Hallinto-osaston henkilöstöön kuuluvat hallintojohtaja, henkilöstösihteeri-suunnittelija, taloussihteeri, arkistosihteeri ja neljä toimistosihteeriä yhteisissä hallinnon ja talouden toimistopalvelutehtävissä sekä atk-päällikkö. Hallintojohtajan osa-aikaeläkkeelle jäämisen vuoksi, hänen tehtävistään osa on siirretty henkilöstösihteeri-suunnittelijalle ja taloussihteerille.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Kuntastrategian toteuttaminen

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Kuntalaisten hyvinvointi; toimivat palvelut Kuntastrategian toteuttaminen Onnistunut elinkeinopolitiikka	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Palvelun laatu Avoin ja tehokas hallinto Hyvä hallintotapa	Palvelun saatavuus, riittävyys, kohdentuvuus, asiakastytyväisyys Hyvinvointi, turvallisuus ja viihtyvyys; asiakaspaute	Tavoitteet toteutuivat. Palvelut tuotettiin suunnitellusti. Keskeiset tavoitteet toteutuivat. Inarin kunnan laaja hyvinvointikertomus valtuustokaudelle 2017-2020 hyväksyttiin.
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Tasapainoisen talouden turvaaminen	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Talousarvioraamin toteuttaminen	Menojen ja tulojen kehitys suhteessa talousarvioon Verrokkikuntajoukon tunnusluvut	Tulot hieman ylittivät ja menot alittivat n. 0,1 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 TP (1000 €)	2017 TP (1000 €)	2018 TA+M (1000 €)	TP2018 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2018
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	47	75	51	52	2
<i>Toimintamenot</i>	-1 507	-1 627	-1 663	-1 547	7
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-1 454	-1 552	-1 612	-1 495	7
Tunnusluvut €/asukas 6908	-214	-226	-236	-216	

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteet toteutuivat pääosin. Kunnanhallitus piti kertomusvuoden aikana 20 kokousta ja käsitteli 313 asiaa. Kunnalliset palvelut tuotettiin laadukkaasti asukkaiden, matkailijoiden ja elinkeinoelämän tarpeiden mukaisesti. Hyvinvointikertomuksessa painotettiin, että hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuuluvat kaikkien toimialojen tehtäviin poikkihallinnollisesti. Pää tavoitteiksi nostettiin terveellinen ja turvallinen ympäristö, yhteisöllisyyden ja osallisuuden kehittäminen ja vahvistaminen sekä terveellisen ja liikunnallisen elämäntavan edistäminen.

Kunnan henkilöstöohje päivitettiin. Virka- ja työehtosopimusten mukaisten järjestelyerien jakamista varten tarkistettiin tehtäväkuvat ja toteutettiin työn vaativuuden arviointi.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvio alittui sitovuuden eli nettomenojen osalta n. 0,1 milj. euroa. Alitus kohdistui palveluiden ostoihin.

3.3 Kehittämis- ja yhteistyöhankkeet

Toiminta-ajatus

Kehittämis- ja yhteistyöhankkeisiin varataan määrärahat kunnan osuuksiin yritystoiminnan, palvelujen, työllisyyden ja muihin kehittämis- ja yhteistyöhankkeisiin.

Tehtävät

Palvelusuunnitelma

Keskeisenä tavoitteena on turvata valtuuston eri suunnitelmissa ja ohjelmissa asettamien yleiset, yritystoimintaan, palveluihin, työllisyyteen ja muuhun toimintaan asetettujen tavoitteiden toteuttaminen.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>		
Kuntastrategia	Turvataan valtuuston asettamien tavoitteiden toteuttaminen	Asiakastytyväisyys, asiakaspalautteet	Keskeiset tavoitteet pääosin toteutuivat.
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 TP (1000 €)	2017 TP (1000 €)	2018 TA+M (1000 €)	TP2018 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2018
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	164	442	101	140	39
<i>Toimintamenot</i>	-1 332	-1 658	-1 377	-1 138	17
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-1 168	1 216	-1 277	-998	22
Tunnusluvut €/asukas 6908	-172	-172	-187	-144	

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteet pääosin toteutuivat.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvio alittui sitovuuden eli nettomenojen osalta n. 0,279 milj. euroa. Alitus johtui tieympäristön parannustöihin Inarin kirkonkylälle vuodelle 2018 varatun 230 250 euron määrärahan siirtämisestä vuodelle 2019. Tulot ylittivät n. 0,040 milj. euroa maanmyyntituloista saatujen myyntivoittojen johdosta.

3.4 Eläkemenot

Toiminta-ajatus

Eläkemenot sisältävät määrärahoja eläkemenoihin kunnanhallituksen alaisen toiminnan osalta sekä kunnan maksettaviin kuuluviin eläkemenoihin, joita ei voi kohdistaa toimintayksiköille. Kohdasta maksetaan kunnan sähkölaitoksen, vesi- ja viemärlaitoksen ja asuntotoimen palveluksessa aikanaan olleiden eläkekustannuksia, kuten myös kunnalle kuuluvia eläkemaksuja Pohjois-Lapin ammatillisen oppilaitoksen henkilöstöstä. Kunnan liikelaitosten kiinteistönhoidon ja ruokahuoltotehtävissä olleiden eläkemaksut on keskitetty myös tähän kohtaan. Kohdasta maksetaan myös ennenaikaiseen eläköitymiseen liittyviä ns. varhemaksuja.

Tehtävät

Palvelusuunnitelma

Keskeisenä tehtävänä on hoitaa kunnalle kuuluvat eläkemaksuvelvoitteet ajallaan.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>		
Eläkemaksuvelvoite	Turvataan velvoitteen täyttämisen		Huolehdittu vuosittaisen velvoitteen täyttämisestä.
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 TP (1000 €)	2017 TP (1000 €)	2018 TA+M (1000 €)	TP2018 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2018
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	13	4	-	17	
<i>Toimintamenot</i>	-423	-342	-472	-331	30
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-411	-338	-472	-314	33
Tunnusluvut €/asukas 6908	-62	-49	-69	-45	

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite toteutui.

Talousarvion toteutuminen

Toimintakate alittui 0,158 milj. euroa.

3.5 Sosiaali- ja terveyslautakunta

Toiminta-ajatus

Sosiaali- ja terveystoimi järjestää kuntalaisille ja asiakkaille tarvittavat ja laadukkaat sosiaali- ja terveystoimen palvelut oikea-aikaisesti ja asiakaslähtöisesti ja osaltaan edistää asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä.

Tehtävät

Sosiaali- ja terveystoimen tehtävänä on sosiaali- ja terveydenhuollon, talous- ja velkaneuvonnan, ehkäisevän päihdetyön sekä työllistymistä edistävien palvelujen järjestäminen. Lisäksi tehtävänä on järjestää ympäristö-terveydenhuollon, ympäristönsuojelun, eläinlääkintähuollon sekä maaseututoimen palvelut. Sosiaali- ja terveystoimen tulosalueet ovat sosiaalityö, avohoito, laitoshoidon ja asumispalvelut, lääkärin toiminta, suun terveydenhuolto sekä ympäristöyksikkö Inarin ja Utsjoen yhteistoiminta-alueena.

Palvelusuunnitelma

Tavoitteena on palvelujen riittävän saatavuuden ja riittävän palvelutason turvaaminen laadukkaasti ja kustannustehokkaasti kuntalaisten ja asiakkaiden hyvinvoinnin ja terveyden näkökulmasta. Palvelut järjestetään lakisääteisissä määrärajoissa ja pääosin omana tuotantona. Palvelujen järjestämisen painopisteinä ovat avopalvelut, ennaltaehkäisy ja varhainen puuttuminen. Henkilöstö sitoutuu valtuuston asettamiin toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin.

Yli 75 -vuotiaiden inarilaisten määrä kasvaa tilastokeskuksen ennusteen mukaan 7 % suunnittelukaudella ja vuoteen 2025 mennessä 32 %. Ikäihmisten määrän ja palvelutarpeiden kasvu edellyttää kotihoidon ja palveluasumisen kehittämistä. Palveluilla tuetaan ikääntyvien toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista erityisesti kuntoutuksellisin keinoin.

Lastensuojelun kustannukset ovat kasvussa. Valtuuston hyväksymässä lasten ja nuorten hyvinvointiohjelmassa yhteisiksi päätavoitteiksi on määritelty resurssien kohdentaminen ja lisääminen ennaltaehkäisevään työhön, yhteistyömallien kehittäminen sekä tehokas palveluista tiedottaminen.

Pitkäaikaistyöttömien määrä on edelleen korkea, vaikka kunnan työttömyysaste on laskenut. Työmarkkinatuen kuntaosuus on laskenut noin 13 % vuodesta 2015. Erityisesti pitkäaikaistyöttömien palveluprosesseja ja osallisuutta kehitetään.

Sosiaali- ja terveystoimi osallistuu aktiivisesti alueelliseen, maakuntatason sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmisteluun.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toimivilla peruspalveluilla Oikea-aikaiset ja tarpeeseen vastaavat palvelut Sote- ja maakuntauudistukseen valmistautuminen	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toimivilla peruspalveluilla Oikea-aikaiset ja tarpeeseen vastaavat palvelut Sote- ja maakuntauudistukseen valmistautuminen	Palvelujen saatavuus, asiakaspalautteet Lakisääteiset määräajat, valtakunnalliset ja alueelliset vertailut	Palvelujen saatavuus parantui loppu vuotta kohti. Palveluihin oltiin pääosin tyytyväisiä. Palveluasumisen osalta palautteita ei kerätty väistötalvaiheen vuoksi. Palvelut on tuotettu lakisääteisissä määräajoissa. Tehostetun palveluasumisen osalta < 90 vrk määräaika ei ole kaikkien osalta toteutunut.
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Kustannustehokkaat palvelut Avopalvelut ja ennaltaehkäisy painopisteenä	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Kustannustehokkaat palvelut Avopalvelut ja ennaltaehkäisy painopisteenä	Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset alle Lapin kuntien keskiarvon Tehostetun palveluasumisen kasvun hillitseminen	Vertailu muihin kuntiin saadaan myöhemmin, kun kuntien tilinpäätökset ovat valmiita. Talousarviota on jouduttu muuttamaan elokuussa 2018 ja tammikuussa 2019 siten, että erikoissairaanhoidosta on katettu sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisen toiminnan määrärahojen ylitys. Tehostetun palveluasumisen paikkoja kysyntä pysyi koko vuoden ajan korkeammalla tasolla, kuin paikkakunnalla oli kapasiteettia. Osaltaan tähän vaikutti vuoden 2018 puolelle jatkunut väistötalvaihe.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 TP (1000 €)	2017 TP (1000 €)	2018 TA+M (1000 €)	TP 2018 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2018
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	4 702	4 387	4 506	4 779	6,0
<i>Toimintamenot</i>	-23 495	-23 195	-24 694	-24 940	-1,0
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-18 793	-18 808	-20 188	-20 161	0,1
Tunnusluvut €/asukas	-2 761	-2 736	-2 956	-2 918	

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteet toteutuivat pääosin hyvin. Lääkäreiden vastaanotoille muodostunut jonotilanne purettiin vuoden loppuun mennessä. Hoitajien vastaanotoille pääsy tapahtui määräaikojen sisällä. Lastensuojelun osalta palvelut tuotettiin määräajoissa. Kiireellisiä sijoituksia jouduttiin tekemään merkittävästi aikaisempia vuosia enemmän. Tehostetun palveluasumisen kysynnän kasvua ei ole pystytty hillitsemään avohuollon lisäresurssoinnista huolimatta.

Hankkeet

Toimiva kotihoito-hankkeen kautta kokeiltiin erilaisia teknisiä laitteita, joilla voidaan mahdollistaa kotona asuminen mahdollisimman pitkään. Voitto- hankkeen kautta pyrittiin etsimään uusia toimintatapoja syrjäytymisen ehkäisemiseen. Hankkeessa käynnistettyjä toimenpiteitä jatketaan vuoden 2019 puolelle. Tolkku-hankkeessa kehitettiin työskentelytapoja Männikön palvelukodilla ja avohoidossa. Hanke päättyy vuoden 2019 alkupuolella.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvio toteutui 99,9 % :sesti. Talousarviota jouduttiin kuitenkin korjaamaan syyskuussa 2018 (401 405 €) ja tammikuussa 2019 (350 000 €). Erikoissairaanhoidon ylijäämästä katettiin sosiaali- ja terveystalouden alaisen toiminnan alijäämä. Kokonaisylitys oli siten 751 405 €, josta 161 390 € koostui kertaerästä ja takautuvasti maksetuista henkilökohtaisista lisistä.

Sosiaali- ja terveysosaston tulot ylittyivät 273 557 euroa. Kasvua syntyi perusterveydenhuollon asiakasmaksuista, muista terveydenhuollon, sosiaalitoimen ja kodinhoidon maksutuloista. Maksutuottojen lisääntyminen johtui asiakasmäärien kasvamisesta.

Henkilöstökulut ylittyivät 316 699 euroa, josta osan selittävät aikaisemmin mainitut kuluerät, sekä Männikön palvelukodin pitkittynyt väistötilavaihe sekä vuosiloman ja sairauslomien sijaisuuksista syntyneet kulut.

Asiakaspalvelujen ostoista ylitystä tuli 572 810 euroa, josta suurin osa selittyy kasvaneilla sijaishuollon kuluilla. Suurimmat ylitykset syntyivät lastensuojelun sijaishuollon kustannuksista (noin 440 000 €) ja kunnan ulkopuolelta ostetuista ikäihmisten asumispalveluista (noin 130 000 €). Lisäksi lääkekulut ylittyivät 135 000. Taustalla oli sytostaattihoitojen määrän kasvaminen, biologisten lääkkeiden käytön lisääntyminen ja vuodeosaston edellistä vuotta korkeammat käyttöpäivät.

3.5.1 Avohoito

Toiminta-ajatus

Avohoidon toiminnan tavoitteena on edistää väestön terveyttä ja hyvinvointia sekä ennalta ehkäistä ja hoitaa sairauksia tarjoamalla väestölle laadukkaita, kustannustehokkaita ja oikea-aikaisia perusterveydenhuollon ja kotihoidon palveluita yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Tehtävät

Avohoidon toimintaa linjaavat ajantasainen lainsäädäntö, kansalliset ohjeistukset sekä Inarin kunnan strategia ja toimintaohjeet. Lisäksi palveluiden tuottamisessa huomioidaan toimintaympäristön muutokset ja väestön

palvelutarpeet. Kaikissa toiminnoissa työtä ohjaavia periaatteita ovat terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen sekä kuntouttava työote. Näillä tekijöillä vahvistetaan sekä yksilön että yhteisön voimavaroja ja mahdollisuuksia sairauksien ennalta ehkäisyssä ja hoidossa. Ikäihmisten kotiin järjestettävillä palveluilla autetaan asiakkaita selviytymään omassa kodissaan mahdollisimman pitkään.

Palvelusuunnitelma

Avohoidon toiminnan keskeisin tavoite on palveluiden tarjoaminen oikea-aikaisesti ja tarpeenmukaisesti olemassa olevat resurssit huomioiden. Kuntalaisten omaa aktiivisuutta ja vastuuta korostetaan terveyden edistämässä ja sairauksien ennalta ehkäisyssä ja hoidossa. Sähköistä asiointia kehitetään ja yhteydensaantia terveyskeskukseen parannetaan takaisinsoittojärjestelmän uudistamisen myötä. Terveysneuvonnassa toteutetaan äitiys- ja lastenneuvolan sekä koululaisten ja opiskelijoiden terveystarkastusten lisäksi pitkäaikaistyöttömien, omaishoitajien ja ikäihmisten terveystarkastukset. Terveystarkastajien resurssien kohdentamisessa huomioidaan Saamelaisalueen koulutuskeskuksen siirtyminen kokonaisuudessaan Inarin k.k:lle syksyllä 2018. Muis-tisairaiden kasvava osuus edellyttää, että asumisen turvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota ja erilaisia teknisiä turvalaitteita otetaan käyttöön. Inarin kunta on mukana Toimiva kotihoito Lappiin – hankkeessa kotiin vietävien palveluiden ja teknologian kehittämisen osiossa. Tarkoituksena on yhdenmukaistaa toimintakyvyn ja palvelutarpeen arviointikäytäntöjä sekä saada kotiutusprosessit sujuviksi. Teknologia-osiossa kehitetään kotiin vietäviä hyvinvointi- ja turvallisuuspalveluita.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Hyvinvoiva kuntalainen	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Hyvinvoiva kuntalainen	Hoitoon pääsyaikojen seuraaminen Asiakastytyväisyyskyselyt	Sairaanhoidajan vastaanotolle kiireellisissä asioissa heti ja kiireettömissä asioissa 1- 3 vrk:n kuluessa. Terveystarkastajien vastaanotolle kiireellisissä asioissa 1 – 3 arkipäivän kuluessa ja kiireettömissä asioissa 1 – 2 viikon kuluessa. Vuoden aikana tehtiin kaksi asiakastytyväisyyskyselyä. Toimintaa on kehitetty tulosten perusteella.
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Oikea-aikaiset ja joustavat perusterveydenhuollon ja kotihoidon palvelut.	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Oikea-aikaiset ja joustavat perusterveydenhuollon ja kotihoidon palvelut.	Hakemusten käsittelyaikojen seuranta Asiakasmäärän seuranta Laadukas ja yhdenmukainen kirjaaminen kaikissa työyksiköissä kyllä/ei	Ikäihmisten palvelutarpeen arviointi on tehty sosiaalihoitolain määräaikaisten mukaisesti. Asiakasmääriä seurataan kuukausitasolla. Kaikissa yksiköissä käytetään rakenteellista kirjausta, jolloin kirjaaminen on laadukasta ja yhdenmukaista.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 TP	2017 TP	2018 TA+M	TP2018	Poikkeama % TA/TP 2018
Sairaanhoitajan vastaanot- tokäynnit	5426	6439	7200	6602	-8
Omaishoidon tuen piirissä olevat	76	57	80	102	27,5
Säännölliset kotihoidon käynnit	30616	33982	34000	35285	3,8

Tunnusluvut	2016 TP (1000 €)	2017 TP (1000 €)	2018 TA+M (1000 €)	TP2018 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2018
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	747	800	775	791	2,0
<i>Toimintamenot</i>	-5 046	-4 928	-5 352	-5 325	0,5
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-4 299	-4 128	-4 577	-4 535	0,9
Tunnusluvut €/asukas	-632	-601	-670	-656	

Tavoitteiden toteutuminen

Avohoidon palvelut on pystytty pääsääntöisesti tarjoamaan oikea-aikaisesti ja tarpeenmukaisesti kaikilla osa-alueilla. Sairaanhoitajien vastaanottokäynnit ovat nousseet 2 % ja puheluiden määrä on noussut 7 %. Vastaanotolle tulleissa puheluisa tavoitettavuusaste on ollut 99 %. Ulkomaalaisten asiakkaiden määrä on lisääntynyt viiden vuoden aikana 50 %, vuonna 2018 käyntejä oli 197. Neuvolan toimintaohjelma on uusittu ja siinä on huomioitu toimintaympäristön muutokset, samalla tarkasteltiin ja muutettiin terveydenhoitajien toimenkuvia. Äitiysneuvolassa on otettu käyttöön sähköinen äitiyskortti, joka mahdollistaa sähköisen asioinnin suojatussa verkossa. Muilta osin terveysneuvonnassa yhteydensaantia ja sähköistä asiointia tulee edelleen kehittää. Röntgenin virka-aikaiset tutkimusmäärät ovat pysyneet ennallaan. Virka-ajan ulkopuolella tehtyjen päivystyskuvausten määrä on lisääntynyt kolmen vuoden aikana 30 %, vuonna 2018 tehtiin 260 kuvausta virka-ajan ulkopuolella. Laboratoriotutkimusten määrä oli 73 258 joka on 5,5 % edellistä vuotta enemmän. Vuodesta 2014 alkaen kasvua on ollut 26 %. Fysioterapeuttien kanssa on aloitettu työnohjauksellinen fysioterapiatoiminnan kehittäminen, jossa yhtenä tavoitteena on toimintakäytäntöjen selkeyttäminen.

Säännöllisen kotihoidon piirissä oli 161 asiakasta, heistä yli 75-vuotiaita oli 124 (16 % kaikista 75-vuotta täyttäneistä). Säännöllisen kotipalvelun käyntien määrä on lisääntynyt edellisestä vuodesta 4 % ja tilapäisten kotikäyntien määrä on laskenut 32 %. Asiakkaiden palvelutarve on lisääntynyt ja tilapäisen palvelun piiristä on siirtynyt asiakkaita säännöllisen palvelun piiriin. Tukipalveluiden piirissä oli 420 asiakasta, joka on 12 asiakasta enemmän kuin edellisenä vuonna. Omaishoidon tuen piirissä oli 102 asiakasta, joka on 12 asiakasta enemmän kuin edellisenä vuonna. Kaikille omaishoidon tuen kriteerit täyttäneille on tehty myönteinen palvelupäätös. Omaishoitajille on lisätty kotiin annettavaa palvelua. Säännöllisen kotihoidon asiakkaille aloitettiin vuosittain toteutettavat ravitsemustilan arvioinnit. Perhehoitajavalmennus alkoi loppuvuodesta yhdessä Pohjoisimman Lapin Leader ry:n

kanssa. Kotihoidossa on otettu käyttöön kotiutushoitaja-toimintamalli ja se on selkeyttänyt asiakkaan kotiuttamisprosessia keskussairaala- tai vuodeosastolta. Toimiva Kotihoito-hankkeessa kokeiltiin kuvapuhelimia, HoivaTurva-etäseurantalaitteita ja Sävelsirku-virikeohjelmaa. Kuvapuhelimen käyttökokemukset olivat pääosin myönteisiä, mutta HoivaTurva-laitteiston toimivuus ulottui vain Ivalon alueelle ja ne olivat myös joiltakin osin soveltumattomia asiakkaiden tarpeisiin. Kotihoidossa on selkeytetty vastuunjako ja toimintakäytäntöjä.

Avohoidon henkilöstö on osallistunut Lapin sairaanhoitopiirin järjestämiin koulutuksiin. Lisäksi ammatillista osaamista on vahvistettu erillisillä ensiapu- ja lääkehoidon koulutuksilla. Kotihoito Lappiin-hankkeessa oli kotihoidon henkilöstölle tarkoitettuja kirjaamiseen, työergonomiaan ja kotikuntoutukseen liittyviä valmennuksia vuoden ajan noin kaksi kertaa kuukaudessa. Saamenkieliselle henkilöstölle oli oma koulutusohjelma, joka sisälsi seitsemän koulutustilaisuutta. Kaksi vastaanoton työntekijää on mukana Lapin sairaanhoitopiirin järjestämässä kipsauskoulutuksessa.

Vastaanottotilojen muutostyöt alkoivat joulukuussa 2018, tämän myötä saadaan käyttöön kolme uutta vastaanottohuonetta.

Talousarvion toteutuminen

Talousarviototeuma on 99,1, %. Toimintatuotot toteutuivat 102 % ja toimintamenot olivat 99,5 %. Palkkojen toteuma oli 100 %. Tuloissa kasvua on terveydenhuollon maksuissa ja tukipalvelumaksuissa. Toimintamenoissa hoitotarvikemenot, laboratoriopalvelut ja omaishoidon tuen kustannukset ylittivät ja henkilöstösivukulut sekä kuljetuspalvelukustannukset alittivat hieman.

3.5.2 Laitoshoidon ja asumispalvelut

Toiminta-ajatus

Tulosalueen keskeisenä toiminta-ajatuksena on tuottaa kuntalaisille nykyaikaiset, kuntoutumista tukevat asuminen ja laitoshoidon palvelut.

Tehtävät

Asumispalveluiden tehtävänä on ikäihmisten ja kehitysvammaisten henkilöiden asumispalvelujen tuottaminen, sisällöllinen kehittäminen ja saatavuuden turvaaminen kuntalaisille ja myös kotikuntaansa vaihtaneille henkilöille.

Kehitysvammahuollon tehtävänä on tuottaa asumispalvelujen, työ- ja päivätoiminnan lisäksi myös kehitysvammaisille lapsille ja nuorille aikuisille suunnattuja kuntoutuspalveluja.

Vuodeosaston tehtävänä on tuottaa toimivat ympärivuorokautiset akuuttihoidon, pitkäaikaisen laitoshoidon sekä kuntoutukseen liittyvät palvelut kuntalaisille sekä tarvittaessa myös ulkopaikkakuntalaisille ja ulkomaalaisille henkilöille.

Palvelusuunnitelma

Turvataan palvelujen saatavuus omalla tuotannolla ja ostopalveluina.

Kehitetään asumispalveluja ja niiden sisältöä valtakunnallisten suositusten ja alueellisten tarpeiden mukaisesti mm. peruskorjaamalla oman palvelutuotannon toimitiloja.

Kehitetään lapsille ja nuorille suunnattuja kehitysvammahuollon avokuntoutuspalveluja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa siten, että kuntoutuksen painopiste siirtyy lähemmäksi lasten päivittäistä arkea.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Riittävät ja toimivat palvelut	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Palvelujen laatu Palvelujen oikea-aikaisuus Palvelujen saatavuus	Asiakastytyväisyys Sovitut kriteerit esim. RAI-mittari Valtakunnalliset suositukset Hoidon tarpeen arviointi	Palveluasumisen osalta ei mittauksia tehty väistötilavaiheen vuoksi. RAI-mittaristo käytössä. Tehostettua palveluasumista on valtakunnallista suositusta enemmän. Hoidon tarpeen arviointi on käytössä vuodeosastolla.
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Talousarvion toteutuminen	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Menojen kasvun hillintä	Vertailu maakunnan alueella	Tehostetun palveluasumisen ostot ylittivät. Lääkehoidon kustannukset ylittivät.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 TP	2017 TP	2018 TA+M	TP2018	Poikkeama % TA/TP 2018
Yli 75-vuotiaita	652	754	714	755	5,7
Vuodeosasto, käyttöpäivät	10 730	11 067	10 950	11 463	4,7
Hilla/Puolukka	8 406	5 822	9 490	7 090	-25
Mustikka	7 296	4 917	6 935	5 639	-19
Kaarnikka	3 707	3 818	4 380	3 701	-15,5
Kaamosranta	3 330	3 007	3 650	2 927	-20
Vanhusten ja eläkeläisten tuki ry	3 292	3 313	3 650	3 477	-4,7

Yksityiset palveluntuottajat	9 747	12 454	11 680	13262	13,5
------------------------------	-------	--------	--------	-------	------

Tunnusluvut	2016 TP (1000 €)	2017 TP (1000 €)	2018 TA+M (1000 €)	TP2018 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2018
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	2 301	2 155	2 287	2 387	4,4
<i>Toimintamenot</i>	-9 944	-10 444	-10 710	-11 314	-5,6
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-7 643	-8 289	-8 423	-8 927	-6,0
Tunnusluvut €/asukas	-1 123	-1 206	-1 233	-1 292	

Tavoitteiden toteutuminen

Männikön palvelukodin väistötilavaihe pitkittyi reilulla kuukaudella. Peruskorjatut tilat ovat olleet täynnä koko loppuvuoden ajan. Vuodeosaston käyttöpäivät toteutuivat aikaisempia vuosia korkeammalla tasolla. Tähän vaikuttaa Männikön palvelukodilta siirtyneet väistötilavaiheen asiakkaat, joista osa jäi vuodeosaston potilaiksi.

Kunnan ulkopuolelta on jouduttu ostamaan arvioitua enemmän palveluja.

Männikön toimintatapoja kehitettiin yhdessä Tolkkua-hankkeen avulla. Hanke päättyy vuoden 2019 alkupuolella.

Toimintakeskuksessa tuotettiin yhteensä 4148 suoritetta, joista 266 oli erityislasterien päivä-/iltahoitoa (Viipaleen vintiöt-toiminta), 406 kehitysvammaisten henkilöiden päivähoitoa ja 3476 työtoimintapäivää.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvio ylittyi palvelujen ostojen (tehostettu palveluasuminen, lääkkeet) osalta. Myös henkilöstökulut ylittivät mm. väistötilavaiheen pitkittymisen vuoksi, kertaerän ja takautuvien henkilökohtaisten lisien vuoksi. Tämän lisäksi vuosilomansijaisuudet ja sairauspoissaolot toteutuivat arvioitua suurempina.

3.5.3 Lääkäritoiminta

Toiminta-ajatus

Inarin kuntalaisten terveyden edistäminen ja sairauksien ennaltaehkäisy ja hoito.

Tehtävät

Järjestetään lakisääteiset ja tarpeelliseksi arvioidut terveystalvet kuntalaisille. Vastataan ennaltaehkäisevästä terveydenhuollosta ja terveyden edistämisestä. Vastataan päivystystarpeeseen ympärivuorokautisesti ja

jatketaan sairaanhoitopiirin päivystysajan perusterveydenhuollon puhelinkonsultaatiosopimusta. Tuotetaan osin ostopalveluna erikoissairaanhoidon lähipalveluita.

Palvelusuunnitelma

Kehitetään potilaslähtöistä, taloudellisesti kestävää hoitoa ja hoitosuunnitelmia. Osaaminen on korkeatasoista ja ajan tasalla. Panostetaan omaishoitoon, kotisairaanhoidon ja kotisaattohoitoon. Pyritään parantamaan potilaiden yhdenvertaista hoitoa mm. uusilla laitehankinnoilla. Pyritään lyhentämään kiireettömän hoidon jonotilanne nykyisestä noin neljästä viikosta kahteen viikkoon ja samalla vähentämään päivystyskäyntien tarvetta. Inarilla on poikkeusluvalla ympärivuorokautinen päivystys vuoden 2020 loppuun, ja vahva tahtotila on säilyttää ympärivuorokautinen päivystys kunnassa.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> terveyden edistäminen, potilastyytyväisyys	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> lyhentää hoitojonoja, parantaa hoidon yhdenvertaisuutta	potilastyytyväisyysmittaukset, hoitojonot, T3-mittaus, laatuverkostomittaukset, hoitosuunnitelmien määrä	Mittauksia tehty. Tulokset myönteisiä. Hoitojonot purettu vuoden loppuun mennessä.
<i>Tuottavuustavoitteet</i> osaava henkilöstö hoitamassa potilaita oikea-aikaisesti ja taloudellisesti	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Käypä hoito –suositukset, potilaiden omahoidon edistäminen terveyshyötymalli	hoitojonot, T3-mittaus, henkilökunnan hyvinvointimittarit	Hoitojonot purettu. Mittauksia tehty.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 TP	2017 TP	2018 TA+M	TP2018	Poikkeama % TA/TP 2018
Vastaanottokäynnit	13 885	14 364	15 000	14 288	-4,7
Päivystyskäynnit lääkärillä	2 476	2 497	2 400	2 902	20,9
Tunnusluvut	2016 TP (1000 €)	2017 TP (1000 €)	2018 TA+M (1000 €)	TP2018 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2018
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	829	757	805	913	13,4
<i>Toimintamenot</i>	-2 359	-2 190	-2 555	-2 282	10,7
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-1 530	-1 434	-1 750	-1 369	21,8
Tunnusluvut €/asukas	-225	-209	-256	-198	

Tavoitteiden toteutuminen

Inarin kunnassa on toteutettu potilaslähtöistä korkeatasoista lääkäritoimintaa. Vastaanottojonot saatiin purettua joulukuussa 2018 siten, että potilas sai soittaessaan ajan 3 viikon sisään. Päivystyskäyntien määrä on kasvanut, mutta tässä näkyy selvästi myös kasvaneen matkailun määrä. Ensihoidon kanssa toteutettiin sairaanhoitopiiriin pilottina kuvapuhelinkonsultaatiokokeilu päivystystilanteissa. Potilaspalaute oli myönteistä ja kokeilu todennäköisesti jatkuu vuonna 2019. Ikäihmisten hoitoa on tehostettu oman geriatriin avulla.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion perusteella voi todeta, että Inarin kunnassa on tuotettu laadukasta kustannustehokasta lääkäritoimintaa. Talousarvio toteutui tavoitteiden mukaisesti ja erikoissairaanhoidon talousarvio alittui selvästi. Tähän on varmasti syynä oman toiminnan tehostaminen, omat erikoislääkäripalvelut ja yhteisten hoitopolkujen kehittäminen sairaanhoitopiiriin kanssa.

3.5.4 Sosiaalityö ja toimeentuloturva

Toiminta-ajatus

Sosiaalityö ja toimeentuloturva ylläpitävät ja edistävät kuntalaisten sosiaalista turvallisuutta ja hyvinvointia, tukevat arkielämässä selviytymistä ja syrjäytymisen ehkäisyä sekä omatoimisuutta.

Tehtävät

Tehtävänä on järjestää kuntalaisten hyvinvoinnin turvaamiseksi suunnitellut, laadukkaat ja riittävät lakisääteiset sosiaalipalvelut moniammatillisesti verkostotyötä käyttäen. Työ on ohjausta, neuvontaa ja sosiaalisten ongelmien selvittämistä sekä lainmukaisten tukitoimien järjestämistä. Uusia työmenetelmiä ja laaja-alaista yhteistyötä kehitetään ja järjestetään eri toimijoiden kesken. Tulosalueeseen kuuluvat palvelut ovat aikuissosiaalityö, lapsi- ja perhekohtainen lastensuojelu, vammaispalvelut, päihdehuolto, lastenvalvojan palvelut, talous- ja velkaneuvonta, kuntouttava työtoiminta, työllisyyden hoito sekä täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki.

Palvelusuunnitelma

Aikuissosiaalityö on ennaltaehkäisevää, tavoitteellista, pitkäjänteistä ja monialaista työtä sosiaalisen ja taloudellisen tuen ja palvelun tarpeessa olevien asiakkaiden parissa. Aikuissosiaalityössä asiakassuunnitelma laaditaan kaikille aikuissosiaalityön asiakkaille ja työssä tavoitteena on kokonaisvaltainen kuntoutuminen ja elämäntilanteen edistäminen.

Lastensuojelussa valtakunnallisena tavoitteena on siirtää painopistettä enemmän avohuollon ja ehkäisevän lastensuojelun suuntaan. Lastensuojelussa jatketaan tuki- ja sijaisperheiden koulutusta ja tukemista ja turvataan siten tuki- ja sijaisperheiden saatavuus omassa kunnassa. Sijaisperhehoito on ensisijainen vaihtoehto lastensuojelun sijoituksissa ja näin ehkäistään ostopalveluna tehtäviä laitossijoituksia. Koulutuksen saaneet sosiaalityöntekijät jatkavat perheasioiden sovittelua parisuhteeseen liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi. Nykyisen lastensuojelutyön tarpeen vuoksi jatketaan määräaikaisen sosiaalityöntekijän virkaa 31.12.18 asti.

Vammaispalveluissa asiakkaille tehdään palvelusuunnitelmat moniammatillisesti kotihoidon ja terveydenhuollon kanssa. Tiivistetään yhteistyötä keskussairaalan kuntoutusohjauksen ja lääkinnällisen kuntoutuksen kanssa. Tavoitteena on tukea kotona asumista mahdollisimman pitkään.

Päihdehuollossa jatketaan Päiväkeskus Valkaman toimintaa mielenterveys- ja päihdekuntoutujille. Asiakkaille tehdään asiakassuunnitelmat ja yhteistyötä terveydenhuollon kanssa kehitetään asiakkaiden hoidon ja kuntoutuksen toteuttamiseksi.

Lastenvalvojan palvelut (isyysasiat, lapsen huoltoon, asumiseen ja tapaamisiin liittyvät sopimukset sekä elatussopimukset) jatkuvat entisen mukaisina.

Talous- ja velkaneuvonnan palveluita tarjotaan velkaantuneille. Asiassa tiedotetaan kuntalaisia, jotta kuntalaiset osaavat ottaa yhteyttä velkaantumisessaan riittävän ajoissa.

Kuntouttavaa työtoimintaa järjestetään kunnan omana toimintana. Kunta osallistuu VOITTO- voimavaroja, toimintakykyä ja osallisuutta Lappiin -hankkeeseen (2017–2020). Hankkeen päätavoitteina on hankalimmin työllistyvien syrjäytymisen ehkäisy, työllistymismahdollisuuksien edistäminen, ohjauspalvelujen lisääminen sekä elämänlaadun ja osallisuuden parantaminen. Kuntouttavaa työtoimintaa kehitetään VOITTO- hankkeen rinnalla. Työttömät, joiden työ- ja toimintakyky on alentunut, ohjataan työttömien terveystarkastukseen ja tarvittaessa tarkempaan moniammatillisesti tehtävään työ- ja toimintakyvyn arviointiin.

Työllisyyden hoidossa pääpaino on pitkäaikaistyöttömille tarjottavissa palveluissa. Kunta osallistuu työttömien aktivointisuunnitelmien laadintaan. Työllisyyden hoidossa pyritään löytämään työllistymispolkuja mm. palkkatukityöllistämisen, kuntouttavan työtoiminnan sekä te-palveluiden kanssa tiiviin yhteistyön avulla. Nuorten kesätyöllistymistä tuetaan yhdessä muiden toimialojen kanssa.

Kunnan pitkäaikaistyöttömien osallistaminen vaikuttaa Kelalle maksettavien maksuosuuksien vähentymiseen. Työttömille itselleen toiminta on yksi työkalu kuntoutumiseen ja oman elämän hallintaan sekä suuntautumiseen takaisin työelämään.

Lakisääteistä täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea kunnat myöntävät päättämiensä soveltamisohjeiden mukaan. Asiassa tehdään soveltamisohjeet sosiaalityöntekijöiden käyttöön.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Peruspalvelut järjestetään tehokkaasti	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Lakisääteiset palvelut järjestetään kuntalaisille Määräaikojen noudattaminen Palveluprosesseista ajantasaiset kuvaukset ja soveltamisohjeet	Lakisääteisten määräaikojen noudattaminen Valtakunnallisten ohjeiden mukaisesti	Lakisääteiset palvelut on järjestetty kuntalaisille Lakisääteisiä määräaikoja on noudatettu
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Talousarvion toteutuminen		Palvelujen ostot lastensuojelun ja vammaispalvelun osalta ylittyi

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 TP	2017 TP	2018 TA+M	TP2018	Poikkeama % TA/TP 2018
Toimeentulotuen käsittely-aika	4 pv	2 pv	6 pv	2 pv	66,7
Kuntouttavassa työtoiminta hlö:t	30	28	35	36	2,9
Työmarkkinatuen kuntaosuus €	635 767	530 264	550 000	389 309	29,2

Tunnusluvut	2016 TP (1000 €)	2017 TP (1000 €)	2018 TA+M (1000 €)	TP2018 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2018
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	321	93	104	116	11,5
<i>Toimintamenot</i>	-3 819	-3 330	-3 629	-3 724	-2,6
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-3 499	-3 237	-3 525	-3 608	-2,3
Tunnusluvut €/asukas	-514	-471	-516	-522	

Tavoitteiden toteutuminen

Lakisääteiset palvelut on kyetty järjestämään kuntalaisille asiakaslähtöisesti ja vastaanotolle on päässyt tarvittaessa nopeasti. Palvelutarpeen arviointien ja muiden palveluprosessien suhteen lakisääteisiä määräaikoja on noudatettu sosiaalityössä olleista haasteista huolimatta. Haasteita on ollut esimerkiksi sosiaalityöntekijöiden rekrytoinnissa ja vajetta on ollut noin kahden työntekijän verran. Lastensuojelussa on ollut kiireinen vuosi, kiireellisiä sijoituksia on jouduttu tekemään 10 kpl. Vastaava luku aiemmilta vuosilta on ollut korkeintaan 2 sijoitusta / vuosi.

Talousarvion toteutuminen

Vammaispalvelun sekä lastensuojelun ostopalvelut ovat ylittyneet, lastensuojelun sijaishuoltopaikkojen ja vammaispalvelujen henkilökohtaisen avun osalta.

Työllisyyden kasvaminen kunnassa on vaikuttanut työmarkkinatuen kuntaosuuksien pienenemiseen.

3.5.5 Suun terveydenhuolto

Toiminta-ajatus

Inarin kuntalaisten suun terveyden edistäminen ja suun sairauksien hoito.

Tehtävät

Tuotetaan lakisääteiset julkiset suun terveydenhuollon palvelut Inarin kunnan koko väestölle.

Palvelusuunnitelma

Tuotetaan lähipalveluna korkealaatuiset hammaslääketieteelliset ehkäisevät ja korjaavat toimenpiteet. Kiireettömmään hoitoon tarjotaan aika kahden kuukauden kuluessa. Kiireelliseen päivystykseen pääsee samana päivänä. Oikomishoidon erikoishammaslääkäri on palkattu suunnittelemaan ja toteuttamaan oikomishoito valtakunnallisten kriteerien mukaan. Suukirurgin palvelut ostetaan Ivalon hammashoitolaan sellaisten potilaiden vaativiin kirurgisiin hoitoihin, jotka eivät vaadi sairaalaolosuhteita. Näin pyritään vähentämään erikoissairaanhoidon kustannuksia. Asetusten mukaiset lasten hammastarkastukset toteutetaan hammaslääkärin tarkastuksina, jolloin aina yksi ikäluokka tarkastetaan ja hoidetaan heti valmiiksi periaatteiden mukaan yhden päivän aikana. Ikäihmisten palveluasumisyksiköissä hammashoitaja ja suuhygienisti käyvät vuosittain tekemässä suun terveystarkastukset. Tehdään tiivistä yhteistyötä yleislääketieteen osaajien kanssa, koska suun terveyden ongelmat vaikuttavat moninaisesti yleissairauksiin.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> potilaiden suun terveyden edistäminen, asiakastytyväisyys	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Asetusten mukaisten tarkastusten tekeminen, hoitohenkilökunnan tarkoituksen mukainen työnjako.	asiakastytyväisyyskysely lasten tarkastusten mittarit DMF jne.	asiakastytyväisyyskysely toteutettu THL kanssa, DMF arvot saadaan potilastietojärjestelmätoimittajalta
<i>Tuottavuustavoitteet</i> koulutettu ja osaava henkilöstö hoitamassa potilaita	<i>Tuottavuustavoitteet</i> potilaiden hoito hoitotakuun ja käypä hoito-suositusten puitteissa	hoitoonpääsyajojen aktiivinen seuranta, seuraavien vapaiden erityyppisten vastaanottoajojen seuranta	Olemme pysyneet hoitotakuussa, hoitonoja ei ole. Henkilökunnan koulutusta ja osaamista arvioitu ja seurattu. Toimenpiteitä tehty asian arviointien mukaan.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 TP	2017 TP	2018 TA+M	TP2018	Poikkeama % TA/TP 2018
käynnit	9 437	9 703	9 400	8 500	-9,6
asiakkaat	2 965	3 064	3 150	3 004	-4,6
kiireetön aika	2 kk	1 kk	2 kk	2 kk	0
perushoidon hoitojakson pituus	3 kk	2 kk	3 kk	3 kk	0

Tunnusluvut	2016 TP (1000 €)	2017 TP (1000 €)	2018 TA+M (1000 €)	TP2018 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2018
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	292	311	302	289	-4,3
<i>Toimintamenot</i>	-1 131	-1 116	-1 167	-1 088	6,8
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-840	-805	-866	-799	7,7
Tunnusluvut €/asukas	-123	-117	-127	-116	

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteet toteutuivat hyvin. Edellisen vuoden huipputulosta ei saavutettu, mutta kokonaisuudessa kaikkiin tavoitteisiin päästiin.

Talousarvion toteutuminen

Talousarviossa tulojen määrä väheni, koska hammaslääkäri työvoimaa oli vähemmän. Menojen määrä kuitenkin väheni vielä enemmän. Joten talousarvio toteutui hallitusti.

3.5.6 Ympäristöterveydenhuolto, ympäristönsuojelu ja maaseututoimi

Toiminta-ajatus

Ympäristöyksikön vastuualueena on huolehtia ympäristönsuojelusta, terveysvalvonnasta, eläinlääkintähuollosta sekä maaseutuhallinnosta Inarin ja Utsjoen kuntien yhteistoiminta-alueella. Tulosalueen tavoitteena on turvata terveellinen, viihtyisä ja monimuotoinen ympäristö sekä tarjota laadukkaat palvelut alueen toimijoille ja kuntalaisille.

Tehtävät

Ympäristöterveydenhuollon tehtävänä on vähentää ja ennaltaehkäistä ihmisten terveyttä uhkaavia tekijöitä ja terveyshaittoja. Terveysvalvontaan sisältyy elintarviketurvallisuuden, terveydensuojelun ja tupakkalain valvonta. Elintarvikevalvonnassa valvotaan elintarvikkeita ja niiden valmistusta, markkinointia, kuljetusta, kaupantaitoa ja tarjoilua sekä selvitetään elintarvikeperäisiä epidemioita. Terveysvalvontalain mukaiseen valvontaan sisältyvät mm. asuinhuoneistot, koulut ja oppilaitokset, lasten päivähoitopaikat, hoitokodit ja palvelutalot, koontumishuoneistot, uimarannat, uimahallit ja talousveden terveydellinen valvonta.

Eläinlääkintähuollon tehtäviin kuuluvat eläinlääkäripalvelut, eläinsuojelu ja eläinten hyvinvoinnin valvonta, eläinlääkintähuoltoon sisältyvä elintarvikkeiden turvallisuuden valvonta, eläintautien vastustaminen ja ennaltaehkäiseminen.

Ympäristönsuojelun tehtävä on ympäristönsuojelulain alainen neuvonta ja valvonta, vesihuoltolain ja jätevesiasetuksen edellyttämät tehtävät, ympäristölupien ja maa-aineslupien valmistelu ja valvonta, ympäristön tilan seuranta, luonnon virkistyskäytön edistäminen sekä lupaviranomaisena toimiminen.

Maaseututoimen tehtävänä on hoitaa lakisääteiset maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävät yhteistoiminta-alueella sekä Mavin yhteistoiminta-alueen maksajavirastolle säätämät tehtävät ohjeiden ja määräysten mukaan. Erityispiirteinä ovat luontais- ja poroelinkeino- sekä kolttalain mukaiset tehtävät.

Tulosalueen toimielimenä ja viranomaisena toimii sosiaali- ja terveyslautakunnan ympäristöjaosto.

Palvelusuunnitelma

Ympäristöterveydenhuolto: Ympäristöterveydenhuollon erityislainsäädäntö sekä valtioneuvoston valvontaohjelma-asetus (78/2011) edellyttävät kuntia laatimaan ja hyväksymään säännöllistä valvontaa koskevan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman. Valvonnassa tavoitteena on vähintään 90 %:n toteuma valvontasuunnitelmaan nähden.

Ympäristönsuojelu: Ympäristönsuojelu edesauttaa terveellisen, turvallisen ja viihtyisän ympäristön aikaansaamista. Toiminnan tavoitteena on varata riittävät resurssit sujuvaan ja nopeaan lupa- ja ilmoitusasioiden käsittelyyn sekä valvontasuunnitelman mukaiseen valvontaan.

Eläinlääkintähuolto: Tuotetaan kunnalle määrätty lakisääteiset peruseläinlääkäripalvelut koko yhteistoiminta-alueella. Panostetaan siihen, että kunnaneläinlääkärille osoitetut valvontatehtävät toteutetaan suunnitelman mukaisesti joko omana työnä tai ostopalveluna.

Maaseututoimi: Hoidetaan Inarin ja Utsjoen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät yta-sopimusten mukaisesti sekä Mavin yhteistoiminta-alueen maksajavirastolle säätämät tehtävät ohjeiden ja määräysten mukaan.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Palvelukyky, tehokkuus, osaaminen	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Asiantunteva, luotettava, tasa-puolinen ja joustava viranomais-toiminta Sujuva lupakäsittely, nopea päätöksenteko	Lupahakemusten käsittely 6 kk:ssa, ilmoitusten 3 kk:ssa	Resurssivajaus, suuret lupahakemuskäärät, puutteelliset hakemukset lisäselvityspyyntöineen sekä valvontatehtävät pidensivät joidenkin kohteiden käsittelyaikoja. Keskimääräinen käsittelyaika 9-12 kk.
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä ympäristö	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Ympäristö- ja terveyshaittojen ennakointi ja ehkäiseminen	Toimialakohtaiset valvontasuunnitelmat	Valvontasuunnitelmien toteutuma n. 80 % (tupakkalain osalta 100 %). Henkilöstöön, investointeihin ja maakuntaan liittyvät hallinnolliset työt sekä sisäilma-asiat veivät resursseja suunnitelmallisesta valvonnasta.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 TP	2017 TP	2018 TA+M	TP2018	Poikkeama % TA/TP 2018
Ympäristöterveydenhuollon tarkastukset (etl, tsl, tupl, as-terv)	114	165-230	150-200	178	0
Eläinlääkintähuollon käynnit + valvonta	2 523	1900-2800	2000-2800	2780	0
Maaseutuhallinnon tuki- ja korvauspäätökset (+ lausunnot ja tarkastukset)	503	300-500	300-500	382 (63)	0
Ympäristönsuojelulain mukaiset			20-50	21	
- luvat ja ilmoitukset - valvontasuunnitelman mukaiset tarkastukset (muut tarkastukset)		14	10-20	1 (15)	-90

Tunnusluvut	2016 TP (1000 €)	2017 TP (1000 €)	2018 TA+M (1000 €)	TP2018 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2018
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	133	151	145	179	23,4
<i>Toimintamenot</i>	-568	-569	-621	-587	5,5
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-435	-418	-476	-408	14,3
Tunnusluvut €/asukas	-64	-61	-70	-59	

Tavoitteiden toteutuminen

Kokonaisuudessaan tavoitteet toteutettiin suhteellisen hyvin.

Ympäristönsuojeluun ei saatu vuodelle 2018 lisäresursseja ja se vaikutti toimialan viranomaistyöhön. Maa-aines- ja ympäristöluvut ovat raskaita hallinnollisia prosesseja ja havaittavissa oli, ettei ko. alan yrittäjien aikataulut ja toiveet kohdanneet lupaprosessien kanssa. Esille tulleet laiminlyönnit olemassa olevissa kohteissa ja uusien kohteiden puutteelliset hakemukset yhdistettynä kunnan vähäisiin viranomaisresursseihin aiheuttivat ristiriitaitilanteita. Suunnitelmallisen valvonnan toteuma oli vain 10 % vähäisistä resursseista johtuen.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion toteuma vuodelta 2018 oli 85,7 %. Eläinlääkintähuollon sekä ympäristövalvonnan lupa- ja valvontamaksuja saatiin odotettua enemmän. Toimistosihteerin siirrettiin palkkakuluineen teknisen toimen alaisuuteen 1.3.2018 alkaen.

3.6 Erikoissairaanhoito

Toiminta-ajatus

Erikoissairaanhoidon toiminnan tulee olla yhdenvertaista ja oikea-aikaista. Hoitopolkujen tulee olla sujuvat ja hoitoketju ei saa katketa.

Tehtävät

Erikoissairaanhoidolla tarkoitetaan lääketieteen ja hammaslääketieteen erikoisalojen mukaisia sairauden tutkimiseen ja hoitoon liittyviä palveluja. Ensihoitopalvelu sisältäen sairaankuljetuksen on osa erikoissairaanhoitoa terveydenhuoltolain mukaisesti. Erikoissairaanhoito tarjoaa myös konsultaatiopalveluita terveyskeskukselle sekä järjestää alueellista koulutusta. Pientä osaa erikoissairaanhoidosta on jalkautettu terveyskeskukseen kustannusten säästämiseksi ja kuntalaisten palvelujen parantamiseksi. Tällaisia erikoissairaanhoitoon luettavia palveluita on mm. kardiologin, geriatrin, gynekologin, psykiatrin vastaanotot sekä holter-, rasisergometria-, ultraääni- ja tähytystutkimukset.

Palvelusuunnitelma

Pyritään kehittämään tiedonsiirtoa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välillä ja tehostamaan hoitoketjuja. Pyritään kehittämään myös rajat ylittävää erikoissairaanhoidtoa ja perusterveydenhuoltoa. Pyritään kehittämään erikoissairaanhoidon etävastaanottoja toiminnan tehostamiseksi ja kuntalaisten palvelujen parantamiseksi. Pyritään pitämään erikoissairaanhoidon läheteiden määrä vuosittain viiden vuoden keskiarvon mittaluokassa. Pyritään vaikuttamaan erikoissairaanhoidon menojen kasvun hillitsemiseen ja kehittämään ensihoidon toimintaa kustannustehokkaasti.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> erikoissairaanhoidon hoitoon pääsy koulutettu ja osaava henkilökunta	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon tarkoituksenmukainen tehtäväjako	keskimääräiset odotusajat, potilastyytyväisyys	Toteutunut pääsääntöisesti määräajassa.
<i>Tuottavuustavoitteet</i> hoitoajat, lähetemäärät	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Käypä hoito-suositukset, oikea hoidon porrastus	lähetemäärät, hoitopäivät, kuntalaskutus	Lähetemäärät ovat pysyneet aikaisempien vuosien tasolla. Hoitopäivien määrä on vähentynyt ja sen seurauksena myös kuntalaskutus on pienentynyt.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 TP (1000 €)	2017 TP (1000 €)	2018 TA+M (1000 €)	TP2018 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2018
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	4	10	10	31	210
<i>Toimintamenot</i>	-9 634	-9 195	-9 601	-9 441	1,7
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-9 630	-9 185	-9 590	-9 410	1,9
Tunnusluvut €/asukas	-1 415	-1 336	-1 404	-1 362	

Tavoitteiden toteutuminen

Erikoissairaanhoidon hoitoon pääsy on tapahtunut muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta lakisääteisessä 3 kuukauden määräajassa. Sairaanhoidopiiri on parantanut konsultaatiotoimintaansa. Erityisesti kehitystä on tapahtunut yhteistyössä psykiatrian tulosalueen kanssa. Sairaanhoidopiiri on pitänyt yllä aktiivista koulutustoimintaa, jota on kiitettävästi tarjottu etäyhteyksillä myös Ivalon terveyskeskukseen.

Talousarvion toteutuminen

Lähetemäärät erikoissairaanhoidon ovat pysyneet entisellä tasolla vuonna 2018 (yhteensä 2783 lähetettä). Samoin käyntimäärät erikoissairaanhoidossa ovat entisellä tasolla. Hoitopäivien määrä laski noin 10 prosenttia. Kuntalaskutus pysyi ennallaan, mutta talousarvio alitettiin erikoissairaanhoidon osalta merkittävästi sekä oman että sairaanhoidopiirin toiminnan tehostamisen kautta.

3.7 Sivistyslautakunta

Toiminta-ajatus

Sivistyslautakunnan alaisten toimialojen tehtävänä on tuottaa palveluita, joilla turvataan toimivat sivistyspalvelut kaiken ikäisille kuntalaisille. Laadukkaat sivistyspalvelut tukevat kuntalaisten elinikäistä oppimista, hyvinvointia ja viihtyvyyttä.

Tehtävät

Inarin kunnan hallintosäännön mukaan sivistyslautakunta johtaa ja kehittää alaistaan toimialaa ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Lautakunta päättää seuraavista toimialaansa kuuluvista asioista:

1. perusopetuslain mukainen esi- ja perusopetus
2. perusopetuslain mukainen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta
3. lukiolain mukainen lukiokoulutus
4. ammatillinen koulutus
5. vapaasta sivistystyöstä ja taiteen perusopetuksesta annettujen lakien mukainen koulutus
6. kirjasto- ja tietopalvelut, kulttuuritoiminta, liikuntatoimi ja nuorisotyö
7. varhaiskasvatus
8. koulujen perustaminen ja lakkauttaminen talousarvion ja toimintasuunnitelman mukaisesti

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 TP (1000 €)	2017 TP (1000 €)	2018 TA+M (1000 €)	TP2018 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2018
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	2074	2559	2045	2305	12,7
<i>Toimintamenot</i>	-16265	-16699	-16923	-17238	-1,9
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-14191	-14140	-14878	-14933	-0,4
Tunnusluvut €/asukas	-2085	-2057	-2179	-2162	0,8

Tavoitteiden toteutuminen

Sivistystoimen sisäisessä organisaatiossa on tapahtunut muutosta koulujen hallinnossa ja nuorisotoimen ja liikunnan osalta muutos astuu voimaan vuoden 2019 alusta. Kiinteistöjen osalta muutosta ei ole tapahtunut, mutta useissa kohteissa on ongelmia sisäilman kanssa, mikä on näkynyt jonkin verran myös henkilöstökuluissa. Ivalon koulukeskushankkeen suunnittelu aloitettiin. Varhaiskasvatus on aiempaa enemmän siirtynyt päiväkoteihin, joiden toiminta-aika on laajentunut Ivalossa ja Saariselällä.

Talousarvion toteutuminen

Sivistyslautakunnan talousarvio ylittyi noin 55 000 eurolla (0,4 %). Toimintatuotot ylittyivät 260 000 eurolla (12,7 %), mikä johtui pääasiassa koulutoimen myyntituotoista ja varhaiskasvatuksen maksutuotoista. Toimintamenot ylittyivät n. 314 000 euroa (1,9 %).

Palkkamenot ylittyivät 238 000 eurolla, merkittävimmin varhaiskasvatuksessa. Henkilöstösivukulujen kustannukset jäivät 163 000 euroa ennakoitua pienemmiksi. Suurin yksittäinen ylitys muodostui palveluiden ostoista, n. 353 000 euroa (11 %), josta varhaiskasvatuksen osuus on n. 120 000 euroa ja koulutoimien osuus n. 233 000 euroa. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot ylittyivät 27 000 eurolla ja muut toimintakulut toteutuivat lähes suunnitellusti.

3.7.1 Varhaiskasvatus

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Varhaiskasvatuksen tehtävä on tukea lasten hyvinvointia, kehitystä ja oppimista sekä perheiden kasvatustyötä perheiden ja yhteiskunnan muuttuvien tarpeiden mukaisesti.

Palvelusuunnitelma

Varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodeissa, ryhmäperhepäiväkodeissa ja perhepäivähoidossa. Perusopetuslain mukaista esiopetusta järjestetään Saariselän alueen lapsille Saariselän päiväkodissa. Päivähoidon tavoitteena on lakisääteisen subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden toteutuminen. Varhaiskasvatus toteutetaan varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden ja 1.8.2017 alkaen hyväksytyn Inarin kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Inarin kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaa päivitetään huoltajien ja henkilöstön kommenttien pohjalta ja tarkennetaan vuosittain yhteisten tavoitteiden osalta. Henkilöstölle järjestetään koulutuksia, jotka tukevat osaamista sekä uuden varhaiskasvatussuunnitelman käyttöönottoa. Varhaiskasvatuksen henkilöstön työhyvinvointia sekä työssä jaksamista tuetaan yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Työnohjausta järjestetään tarvittaessa työyksiköiden yhteistoiminnan kehittämiseksi.

Kunnallista varhaiskasvatusta järjestetään alle kouluikäisille lapsille lapsen omalla äidinkielellä (suomen-, ruotsin- tai saamenkielellä) päiväkotitai perhepäivähoitona. Alle kouluikäisellä lapsella on lakisääteinen (subjektiivinen) oikeus saada varhaiskasvatusta 20 tuntia viikossa. Maksutonta esiopetusta järjestetään 6-vuotiaille lapsille Saariselän päiväkodissa. Lakisääteistä lasten kotihoidontukea alle 3-vuotiaille lapsille ja sisaruksille (Kela) sekä Inarin kunnan harkinnanvaraista kotihoidontuen kuntalisää maksetaan kunnan päättämin ehdoin.

Koltansaamenkielistä kielipesätoimintaa järjestetään Ivalossa ja Sevettijärvellä. Inarinsaamenkielistä varhaiskasvatusta ja kielipesätoimintaa Inarissa ja Ivalossa toteutetaan ostopalveluna.

Koululaisten hoitoa järjestetään 1. luokan oppilaille koulun loma-aikoina. Vuorohoitoa ja tukea tarvitseville 1-2. luokan oppilaille järjestetään hoitoa kunnan päättämin ehdoin. Saamenkielistä iltapäivätoimintaa järjestetään 1-2. luokan oppilaille kunnan päättämin ehdoin.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Kunnallista varhaiskasvatusta ja esiopetusta järjestetään kysyntää vastaavasti. Varhaiskasvatuspalveluita järjestetään kunnan oman toiminnan lisäksi ostopalveluna inarinsaamenkielisten palvelujen osalta. Varhaiskasvatuspalvelut tukevat ennaltaehkäisevää lastensuojelua ja perhetyötä. Varhaiskasvatuspalveluja kehitetään kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Varhaiskasvatuksen osaamisen kehittäminen Varhaiskasvatuksen oppimisympäristön kehittäminen	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Inarin kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukainen toiminta ja yhteistyö Varhaiskasvatuksen tavoitteena on painottaa toiminnassa kielten rikasta maailmaa, luonto- ja ympäristökasvatusta sekä liikunnan merkitystä lapsen hyvinvoinnin ja oppimisen mahdollistajana	Lasten hyvinvointi Henkilöstön koulutukset Laadunarviointi Inarin kunnan varhaiskasvatuksen yhteiset tavoitteet: - sadutusmenetelmä - luontoretket - kierrätys - liikunta Kyselyt tavoitteiden saavuttamisesta ja toimintakertomus	Varhaiskasvatushenkilöstölle järjestettiin vuonna 2018 täydennyskoulutusta seuraavista asioista: Kielellisten vaikeuksien tunnistaminen ja huomioiminen arjessa (1 pv.) Ipadin käyttö varhaiskasvatuksessa, 2h Yhteistyötä ja tiedonkulkua eri yksiköiden välillä kehitettiin. Vasun tavoitteiden toteutumisen arviointipalaveri toukokuun lopussa 2018: Yksikköjen kirjalliset selvitykset tavoitteista ja niiden toteutumisesta.
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Joustavat, oikea-aikaiset ja muutoskykyiset palvelut	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään kysyntää vastaavasti (järjestelyaika kiireellisessä tilanteessa 2 vk, muutoin 4 kk). Muutoskykyinen organisaatio ja pysyvä henkilöstö, joka vastaa palvelutarpeeseen.	Varhaiskasvatuspaikkojen järjestäminen lain edellyttämässä aikataulussa Henkilöstön määrä/ lasten määrä	Varhaiskasvatuksen tiedottamista lisättiin (mm. varhaiskasvatuksen ja kunnan www-sivut, englanninkieliset tiedotteet ja sähköposti) Yhteistyötä eri yksiköiden välillä sekä henkilöstön rekrytointia tehostettiin (mm. toimien ja sijaisuuksien jatkuva haku sekä yhteydenotot TE-keskukseen).

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 TP	2017 TP	2018 TA+M	TP2018	Poikkeama % TA/TP 2018
Todelliset hoitopäivät	35875	36663	37000	37190	0,5
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa 31.12.	248	239	260	257	-1,2
-joista ostopalvelut lapsia/ 31.12.	24	27	25	27	8,0
-joista vuorohoidossa 31.12. (ilta-, yö- ja/tai viikonloppu)	45	60	50	74	48,0
Lapsia esiopetuksessa 31.12. (Saariselän päiväkotit)	2	5	5	1	-80,0
Kotihoidon/yksityisen hoidon tuen saajat 31.12.	43	38	50	35	-30,0
-joista kotihoidontuen kuntalisän saajat/ KA	9	13	12	8	-33,3
-joista yksityisen hoidon tuen saajat 31.12.	2	1	4	1	-75,0

Tunnusluvut	2016 TP (1000 €)	2017 TP (1000 €)	2018 TA+M (1000 €)	TP2018 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2018
Talous					
Toimintatulot		877	723	764	5,7
<i>Toimintamenot</i>		-3753	-3706	-3966	-7,0
Toimintakate (sitova)		-2875	-2983	-3202	-7,3
Tunnusluvut €/asukas		-418	-437	-464	-6,2

Tavoitteiden toteutuminen

Kunnallinen varhaiskasvatuspaikka on pystytty järjestämään kaikille alle kouluikäisille lapsille pääsääntöisesti lain edellyttämässä aikataulussa. Varhaiskasvatuspaikkojen tarve on kasvanut ja voimakkainta kasvu on ollut vuorohoidossa. Erityisesti yöhoitotarpeen kasvu on lisännyt henkilöstötarvetta. Määräaikaisia työntekijöitä on palkattu lisää ja lisätiloja on jouduttu hankkimaan Ivalossa vuorohoidon kasvun myötä. Päiväkotipaikkoja Ivalossa on tarvittu lisää ja perhepäivähoito on hieman vähentynyt, mikä vaikuttaa edelleen henkilöstörakenteeseen. Saariselän päiväkodissa henkilöstötarpeen kasvuun on vaikuttanut pääasiassa lasten yöhoitotarpeen kasvu.

Määräaikaisista työntekijöistä ja sijaisista on ollut edelleen kova puute. Saamenkielisten työntekijöiden lisäksi henkilöstöpulaa on ollut erityisesti vuoropäiväkodeissa sekä Sevettijärvellä ja Näätämössä. Vakinaisen henkilöstön ja sijaisten saantia vaikeuttaa edelleen myös vuokra-asuntojen puute. Varhaiskasvatuspalvelujen järjestäminen ja turvaaminen muuttuvissa tilanteissa kyettiin pääosin toteuttamaan joustavan ja työhönsä sitoutuneen henkilöstön avulla ja tarvittaessa ylitöitä tekemällä. Tavoitteen saavuttamista tuki hyvä yhteistyö ja tiedonkulku eri yksiköiden ja esimiesten välillä. Henkilöstöä siirrettiin tarvittaessa tilapäisesti yksiköstä toiseen äkillisten tilanteiden niin vaatiessa.

Inarin päiväkodin tiloissa (monitoimitalo) tapahtui vesivahinko elokuussa 2018, mikä hankaloitti suuresti päiväkodin toimintaa. Osa päiväkotiryhmien tiloista jouduttiin syksyllä sulkemaan pois käytöstä korjausten ajaksi, jonka jälkeen sisäilmaoireilut lisääntyivät. Sisäilmaongelmien vuoksi Inarin monitoimitalossa ja koululla aloitettiin tilapalvelujen toimesta tutkimusten teko. Soveltuvia väistötiloja etsittiin syksystä lähtien, mutta ensin väistötiloja saatiin vain osalle päiväkotiryhmistä.

Sevettijärven kielipesän lasten vähentyminen ja henkilöstöpula vaikutti siihen, että kielipesätoimintaa ei järjestetty 1.6.-31.12.2018 välisenä aikana. Inarinsaamenkieliset kielipesäpalvelut toteutettiin ostopalveluna Inarin kk:ssä vuonna 2018. Sen lisäksi Inarin kk:ään palkattiin määräaikainen inarinsaamenkielinen perhepäivähoitaja elokuusta 2018 alkaen yhdeksi toimintakaudeksi, mikä mahdollisti pitkään jatkuneen kielipesäjonon purkamisen.

Uudet Inarin kunnan varhaiskasvatussuunnitelmat, yksikkökohtaiset ryhmävasut ja lasten vasut on otettu käyttöön. Vasun käyttö työvälineenä ja mm. oppimisympäristön kehittämistyössä on päässyt kaikissa yksiköissä hyvään alkuun. Vasujen käyttö ja niiden kehittäminen edellyttävät edelleen paljon yhteistä keskustelua, arviointia ja koulutusta, sillä laajoja muutoksia tapahtuu edelleen sekä lain että valtakunnallisten varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden suhteen. Valtakunnalliset varhaiskasvatussuunnitelman perusteet on päivitetty loppuvuodesta 2018, jonka mukaan tulee päivittää myös kunnan oma varhaiskasvatussuunnitelma. Inarin kunnan vasun tavoitteiden toteutumisesta pidettiin jokaisen yksikön esimiehen ja henkilöstön edustajien kanssa yhteinen arviointipalaveri toukokuussa 2018. Arviointipalaverissa käsiteltiin joka yksikön kirjalliset selvitykset tavoitteista ja niiden toteutumisesta sekä sovittiin seuraavista yhteisistä varhaiskasvatuksen tavoitteista.

Koko henkilöstölle järjestettiin yhteistä täydennyskoulutusta mm. kielellisten vaikeuksien tunnistamisesta ja huomioimisesta arjessa sekä lpadin käytöstä. Lisäksi järjestettiin muuta tarvittavaa ajankohtaista koulutusta mm. valtakunnallisia varhaiskasvatuksen koulutuksia sekä esimieskoulutuksia. Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri Tervaväylältä ostettiin tarvittavaa ohjaus- ja konsultaatiopalvelua erityisen tuen järjestämisen kehittämiseksi. Varhaiskasvatuksen kiertävän erityisopettajan tointa ei saatu täytettyä vielä syyskauden 2018 aikana.

Varhaiskasvatuksessa toteutettiin useita henkilöstön työkykyyn liittyviä neuvotteluja sekä työjärjestelyjä yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Vuonna 2018 järjestettiin esimiehille työnohjausta sekä aloitettiin tarpeen mukainen henkilöstön työnohjaus.

Talousarvion toteutuminen

Varhaiskasvatuksen menot olivat yhteensä 3 966 154 €, menot ylittyivät 7,0 %. Talousarvion nettomenot olivat 3 202 380 €, ylitystä oli 7,3 %.

Talousarvio ylittyi yhteensä 219 203 eurolla, mikä johtui pääasiassa hoitotarpeen kasvusta johtuneesta henkilöstökulujen ja palveluiden oston ylittymisestä. Vastaavasti varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuloja kertyi arvioitua enemmän. Kotihoidontuen menot alittuivat kotihoidontukea saavien lasten määrän vähentyessä.

3.7.2 Esi- ja perustusopetus

Toiminta-ajatus

Esi- ja perusopetuksen tehtävänä on edistää lasten ja nuorten kasvamista itsenään, kanssaihmiä ja ympäristöön arvostaviksi yhteiskunnan jäseniksi.

Perusopetuslain edellyttämää esi- ja perusopetusta annetaan kunnan neljässä koulussa:

1. Inarin koulu, esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokat 1-9
2. Ivalon ala-asteen koulu, esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokat 1-6, erityistuen pienluokka vuosiluokille 0-6
3. Ivalon yläasteen koulu, perusopetuksen vuosiluokat 7-9, lisäopetus sekä erityistuen pienluokka vuosiluokille 7-9
4. Sevettijärven koulu, esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokat 1-9

Esi- ja perusopetuksessa opetuskielenä on suomi. Opetusta annetaan lisäksi inarinsaamen-, koltansaamen- ja pohjoissaamenkielellä (perusopetuslaki, 10§).

Tehtävät

Opetuksen ensisijaisena tehtävänä on antaa oppilaille riittävät tiedot ja taidot sekä motivaatio jatko-opintoihin ja siten mahdollisuus omien edellytyksiensä mukaisesti ammattiin ja itsenäiseen elämään. Tavoitteena on, että jokainen oppilas saa perusopetuksesta päättötodistuksen ja siirtyy jatko-opintoihin. Jatko-opintoihin siirtymistä seurataan vuosittain.

Palvelusuunnitelma

Opetuksessa tärkeä laatukriteeri on opettajan ja oppilaan välinen vuorovaikutus. Inarin kunnan perusopetuksen koulujen yhteisenä kehittämiskohteena on vuonna 2018 vuorovaikutus: Sekä työnteekijöiden ja oppilaiden välinen vuorovaikutus, työnteekijöiden keskinäinen, oppilaiden keskinäinen että työnteekijöiden ja huoltajien välinen vuorovaikutus. Toinen tärkeä laatukriteerinä on opetusryhmän koko. Tavoitteena on, että valtuuston hyväksymässä koulutuksen kehittämissuunnitelmassa mainittuja opetusryhmien enimmäiskokoja ei ylitettäisi. Toteutuneita ryhmäkokoja seurataan lukuvuosittain. Näiden lisäksi opetuksen laatukriteerinä ovat kelpoisuusvaatimukset täyttävän henkilöstön määrä. Tavoitteena on, että Inarin kunnan esi- ja perusopetuksen työnteekijät täyttävät kelpoisuusvaatimukset 100 prosenttisesti.

Uusi opetussuunnitelma otettiin käyttöön perusopetuksessa 1.8.2016 ja vuonna 2018 perusopetuksen opetussuunnitelmia päivitetään huoltajien ja opettajien kommenttien pohjalta. Työnantaja järjestää koulutuksia, jotka tukevat uusien opetussuunnitelmien käyttöönottoa sekä monipuolisten opetusmenetelmien hyödyntämistä opetuksessa. Täten tuetaan kuntastrategian mukaisesti osaamista ja koulutusta sekä turvataan toimivat esi- ja perusopetuspalvelut.

Inarin kunnan kouluissa annettavaa koulutusta ja sen vaikuttavuutta arvioidaan sivistyslautakunnassa hyväksytyn arviointisuunnitelman mukaisesti. Vuonna 2018 arvioinnin kohteena on pedagoginen johtaminen ja työnteekijöiden keskinäinen yhteistyö. Arvioinnissa tarkastellaan avoimuutta ja reflektointia, kuuntelemista ja kuulluksi tulemistä, yhteisöllisyyttä sekä yhteisten arvojen toteutumista. Pedagogista johtamista ja työnteekijöiden keskinäistä yhteistyötä arvioivat opettajat ja koulunkäynninohjaajat.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin kehittäminen, perheiden kasvatustyön tukeminen. Laadukkaat palvelut sekä kustannustehokkaat ja –vaikuttavat toimintaprosessit.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Oppilaiden jatko-opintojen ja ammatinvalinnan kannalta tarpeellisten tavoitteiden saavuttaminen Motivoitunut ja kelpoisuusvaatimukset täyttävät henkilöstö Terveet ja turvalliset koulujen tilat	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Opetusmenetelmien kehittäminen, uuden opetussuunnitelman toteuttaminen Pedagogiikan ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen Uuden opetussuunnitelman mukaiset oppimisympäristöt, joissa opiskelu on terveellistä ja turvallista	Peruskoulun päättötodistuksen saaneiden lukumäärä, jatko-opintoihin pääsy Vuosittainen koulutuksen järjestäjän suorittama toiminnan arviointi Päätökset koulurakentamisesta lvalossa	Tavoite saavutettiin ja se on eriteltyä tekstissä Arviointisuunnitelman mukainen arviointi Arviointisuunnitelman mukainen kouluttaminen Henkilöstön positiivinen palaute Suunnittelutyö käynnissä ja edennyt ennakoidusti. Haasteita on tullut esille Inarin koulun tiloissa.
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Kustannustehokas- ja vaikuttava palvelutoiminta talouden tasapainossa pitämiseksi	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Opettajien virkojen määrän tarkistaminen	Opettajien virat/oppilas	

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 TP (1000 €)	2017 TP (1000 €)	2018 TA+M (1000 €)	TP2018 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2018
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	711	1152	851	1042	22,4
<i>Toimintamenot</i>	-8779	-9327	-9400	-9555	-1,65
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-8068	-8176	-8549	-8515	0,4
Tunnusluvut €/asukas esi- ja perusopetus			-1252	-1232	1,6
Tunnusluvut €/asukas / esiopetus	-54	-62	-62	-59	4,8
Tunnusluvut €/asukas /perusopetus	-1082	-1065	-1190	-1173	1,4

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnassa olevien koulujen määrä oli toimintavuoden ajan sama kuin edellisenä vuonna.

Ivalon ala-asteen koulussa aloitti uusi kielikylypyopetukseen perustuva pohjoissaamenkielen ryhmä. Tämä oli mahdollista vanhalla opettajaresurssilla äidinkielisten lasten määrän vähäisyydestä johtuen. Aiemmat kaksi saamenopetuksen ryhmää yhdistettiin.

Toiminnan laatukriteereiden osalta opetusryhmäkokoja ei ylitetty. Ivalon ala-asteella oppilasmäärän kasvusta johtuen esiopetusryhmä jouduttiin jakamaan kolmeen, jotta tässä tavoitteessa pysyttiin. Opetuksen laatua ja opettajan ja oppilaan välistä vuorovaikutusta pyrittiin edelleenkin parantamaan opettajia kouluttamalla, mutta toimintavuoden aikana asiaa ei mitattu opetuksen järjestäjän omassa arvioinnissa. Opettajien kelpoisuusvaatimus täyttyi syksyllä 2018 70 prosenttisesti. Laskentatavalla on merkitystä kokonaisuudessa ja kyseiseen koulu-muotoon kelpoisia opettajista oli 82%. Edellisestä vuodesta tilanne on hieman heikentynyt ja työvoiman saata-vuudessa on ollut haasteita.

Saamenkielisen opetuksen määrä pysyi omassa kunnassa annettavassa opetuksessa suunnilleen samana kuin aiempina vuosina. Ulkopuolelle annettavan opetuksen osuus väheni. Koska opetusta ei pystytty itse tuottamaan kielitaitoisien opettajan puuttuessa, ulkopuolelta ostettiin koltankielenopetusta Utsjoen koordinoimalta hank-keella.

Päättötodistuksen sai Inarin kunnassa 56 oppilasta. Peruskoulunsa päättäneistä 55 sai jatko-opintopaikan; 25 jatkoi lukioon, 27 ammatilliseen oppilaitokseen ja 2 oppilasta 10. luokalle. Kansanopistossa tai muussa koulutuk-sessa jatkoi 1 oppilas. Yksi oppilas ei jatkanut perusopetuksen jälkeisessä koulutuksessa, mutta hänelle valmis-teltiin oppisopimuspaikka paikalliseen yritykseen.

Esiopetuksen aloitti 49 oppilasta, perusopetuksen 565 oppilasta ja lukion 82 oppilasta. Tilastointipäivänä 20.9.2018 oppilasmäärät olivat Inarin koulussa 130, Ivalon ala-asteen koulussa 319, Ivalon yläasteen koulussa 140 ja Sevettijärven koulussa 25 oppilasta. Yhteensä esi- ja perusopetuksessa oli oppilaita ja opiskelijoita 614. Opetusryhmien koko tilastointipäivänä 20.9.2018 ei ole ylittänyt valtuuston määrittämää oppilasryhmien kokoa.

Arviointisuunnitelman mukaisesti 2018 arvioitiin pedagogista johtamista ja työntekijöiden välistä yhteistyötä. Raportti hyväksyttiin sivistyslautakunnassa marraskuussa.

Sivistystoimen henkilöstökoulutus vuonna 2018 suuntasi vuorovaikutustaitojen ja luovuuden kehittämiseen ope-tustyössä. Ivalon alueella koulutettiin opettajia lisäksi koulusuunnitteluun, jolla tuettiin koulukeskuksen suunnit-telutyötä.

Koulukeskuksen suunnittelua tehtiin vuoden aikana, ja siihen osallistuivat työntekijät ja tahot kunnassa, mutta myös vanhemmat ja kolmas sektori. Koulua käytiin Ivalossa kunnan kiinteistöjen lisäksi kolmessa vuokratilassa. Ala-asteella pikkukoulun käytöstä luovuttiin helmikuussa tapahtuneen vesivahingon jälkeen ja sitä on valmis-teltu purkuun. Korvaavia tiloja saadaan kesällä 2019, toiminta sijoitettiin olemassa olevaan koulukiinteistöön tiivistämällä toimintaa ja käyttämällä tiloja muista sivistystoimen kouluista.

Inarin koulussa kohdattiin haasteita koulukiinteistössä, sillä elokuussa tapahtui vesivahinko, jota korjattiin. Sisäil-maoireista johtuen kunnon selvittäminen aloitettiin syksyllä 2018. Tämä vaikutti työskentelyyn kiinteistössä, muttei vaikuttanut koulun osalta talouteen, kun ei korvaavia tiloja saatu.

Talousarvion toteutuminen

Esi- ja perusopetuksen talous toteutui pitkälti suunnitellusti. Esi- ja perusopetuksen tunnuslukuihin sisältyvät si-vistystoimen hallinnon ja koulukuraattoripalvelujen kustannukset. Esi- ja perusopetuksen nettokustannuksista näiden kustannusten osuus oli 455 117 euroa.

Opetuksen kustannukset sisältävät esi- ja perusopetuksen, saamenopetuksen sekä iltapäivätoiminnan, yhteensä 8 163 236 euroa. Talousarvio näiden toimintojen osalta ylittyi 0,1 %. Ero suunniteltuun oli 10 784 euroa. Tulot olivat 83 259 euroa (10 %) ennakoitua suuremmat. Sekä tuet ja avustukset, että myyntituotot ylittivät ennakoitua. Myyntituloja saatiin lvalon ala-asteen koulun pienen puolen irtaimiston myynnistä.

Menot ylittivät 94 043 euroa (1 %). Kulujen osalta suurin ylitys tuli palveluiden ostoissa (37 %), joita kompensoi ennakoitua pienemmät eläke- ja sivukulut (- 20%).

Toimintavuoden aikana esiopetuksen kustannukset olivat 409 902 €. Perusopetuksen kustannukset olivat 8 106 199 €, johon sisältyy iltapäivätoiminta 181 569 €, saamenopetus 803 599 € ja perusopetuksen hankkeet ja tukityö 16953,78 €. Saamenopetus ei tässä summassa huomioi sen järjestämisestä maksettua valtionapua, mutta valtio korvaa sen lähestulkoon täysimääräisenä.

Palkat ja palkkiot toteutuivat suunnitellusti (0,3 % ylitys), eläke- ja muut henkilöstökulut alittuivat 196 326 eurolla (20 %). Kokonaissumma palkkakustannusten osalta oli 4 941 749 €. Palveluiden ostot olivat yhteensä 2 185 769 € ja ylittivät 231 648 eurolla.

Ostot tilikaudella olivat 267 296 € ja muut toimintakulut 1 685 825 €, sisältäen mm. toimitilavuokrat.

Esi- ja perusopetuksen kokonaistoteutuma ylittyi 0,1%, koko koulutoimen (ml. lukio) toteutuma 98,8 %.

3.7.3 Lukiokoulutus

Toiminta-ajatus

Lukiokoulutuksen aikana opiskelija rakentaa identiteettiään, ihmiskäsitystään, maailmankuvaansa ja -katsomustaan sekä paikkaansa maailmassa. Samalla opiskelija kehittää suhdettaan menneisyyteen ja suuntautuu tulevaisuuteen. Lukiokoulutus syventää opiskelijan kiinnostusta tieteiden ja taiteiden maailmaan sekä kehittää valmiuksia jatko-opintoihin ja työelämään.

Tehtävät

Lukion tehtävänä on antaa opiskelijoille jatko-opintokelpoisuus korkea-asteen opintoihin sekä opiskelutaidot, joita elinikäinen opiskelu vaatii. Lisäksi lukio-opinnot tukevat nuorten kasvua ja identiteetin kehittymistä esimerkiksi tarjoamalla mahdollisuuden opiskella inarin-, koltan- ja pohjoissaamen kieliä äidinkielenä.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin kehittäminen, perheiden kasvatustyön tukeminen. Laadukkaat palvelut sekä kustannustehokkaat ja –vaikuttavat toimintaprosessit.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Opiskelijoiden hyvinvointi ja tasapainoinen kasvu Motivoitunut ja ammatillisesti kehittyvä henkilöstö Osallisuuden edistäminen	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Aktiivinen ja osallistuva kansalainen Pedagogiikan ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen Henkilöstön työhyvinvoinnin turvaaminen	Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotilanteen kartoitus Opettajien koulutuksiin osallistuminen Opettajien tiimityöskentely ja sen arviointi	Kevätlukukaudella 2018 suoritettiin kysely, jolla kartoitettiin opiskelijoiden keskuudessa yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotilannetta. Kyselyn pohjalta laadittiin uusi yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma koululle. Opettajat osallistuivat aktiivisesti työnantajan järjestämiin koulutuksiin. Koulutusaiheita olivat mm. vuorovaikutustaidot ja arviointi. Kaikki lukion opettajat osallistuivat tiimityöskentelyyn ja arvioivat tiimien toimintaa. Kevätlukukauden lopulla tiimien tehtäviä ja kokoonpanoja tarkistettiin ja muutettiin.
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Sähköisten viestintävälineiden hyödyntäminen Taloudelliset ja tehokkaat rakenteet ja toimintamallit	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Wilman hyödyntäminen viestinnässä Henkilöstön virkojen määrän tarkistaminen	Monipuolinen yhteydenpito opiskelijoihin ja huoltajiin Tarvittavat virat/koulu	Wilmasta on tullut tehokas viestintäväline, jota käyttävät niin opettajat, opiskelijat kuin huoltajat. Virkojen määrää tarkastellaan joka vuosi, kun suunnitellaan seuraavaa lukuvuotta.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 TP (1000 €)	2017 TP (1000 €)	2018 TA+M (1000 €)	TP2018 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2018
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	117	102	101	115	14,9
<i>Toimintamenot</i>	-1177	-1148	-1187	-1099	7,4
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-1060	-1046	-1068	-984	7,9
Tunnusluvut €/asukas	-156	-152	-156	-142	9,0

Tavoitteiden toteutuminen

Ivalon lukio verkostoitui sekä kotimaassa että kansainvälisesti. LUKE-verkoston myötä yhteistyö Lapin lukioden kanssa tiivistyi ja yhteistyössä Sodankylän ja Kittilän lukioden kanssa opettajille järjestettiin yhteinen arviointi-koulutus. Kansainväliseen yhteistyöhön kuului Erasmus+ -hankkeen koordinointi, sekä osallistuminen FINAL2.0-hankkeeseen.

Keväällä 2018 ylioppilastutkinnon kokeisiin osallistui 37 kokeilasta, joista 26 sai tutkinnon valmiiksi, 10 kokeilalla tutkinto oli kesken, eli he jatkoivat tutkinnon suorittamista seuraavilla tutkintokerroilla, ja lisäksi mukana oli yksi tutkinnon täydentäjä ja/tai korottaja. 26 ylioppilasta yksi oli yhdistelmäopiskelijoita, joka suoritti ammatillisen perustutkinnon, lukion oppimäärän ja ylioppilastutkinnon. Syksyllä 2018 ylioppilastutkinnon kokeisiin osallistui 31 kokeilasta, joista tutkinnon täydentäjiä ja/tai korottajia oli neljä. Syksyllä 2018 valmistui yksi ylioppilas. Vuonna 2018 valmistui yhteensä 27 ylioppilasta.

Vuoden 2018 ylioppilaiden arvosanapisteiden keskiarvo oli 24,74 pistettä ja he suorittivat keskimäärin 5,7 koetta. Ylioppilasta 85 % suoritti toisen kotimaisen kielen kokeen, 96 % englannin pitkän oppimäärä kokeen ja 80,8 % matematiikan kokeen. Matematiikan kokeiden suorittajista 62 % osallistui pitkän oppimäärän mukaiseen kokeeseen ja 38 % lyhyen oppimäärän mukaiseen kokeeseen. Reaaliaineista suosituimpia olivat biologia (30%), maantiede (26 %), kemia (22 %) ja psykologia (22 %). Seuraavina tulivat fysiikka (19 %) ja terveystieto (15 %). Muissa aineissa oli vain yksittäisiä suorittajia. Samoin lyhyiden vieraiden kielten (inarinasaame, pohjoissaame, saksa, ranska ja venäjä) kokeiden suorittajina oli yksittäisiä kokeilaita.

Lukion oppimäärä sisältää vähintään 75 kurssia. Vuoden 2018 ylioppilaat suorittivat keskimäärin 79 kurssia.

Syksyn laskentapäivänä 21.9.2018 Ivalon lukiossa oli kirjoilla 83 opiskelijaa, joista oli naisia 53 ja 30 miehiä.

Talousarvion toteutuminen

Ivalon lukion talousarvion nettototeuma vuonna 2018 oli 91,9 %. Menot alittuivat hallinnon palkkakuluissa, sillä syksyllä 2018 lukion rehtorin tehtäviin yhdistettiin Ivalon yläasteen koulun rehtorin tehtävät ja rehtorin palkkaus tiliöitiin molempien koulujen hallinnon menoihin. Lisäksi syksyllä 2018 lukion aloitti historian pienin ikäluokka 1. vuoden opiskelijoita ja he opiskelivat yhdessä ryhmässä. Tämän vuoksi opetuksen palkkakulut pienivät myös.

3.7.4 Vapaa-aikapalvelut

3.7.4.1 Kansalaisopisto

Toiminta-ajatus

Kansalaisopisto tarjoaa kohtuuhintaista ja monipuolista koulutusta sekä laaja-alaisia harrastusmahdollisuuksia. Opiskelu ja harrastaminen mahdollistaa itsensä kehittämisen, lisää henkistä hyvinvointia ja hyvää elämänlaatua sekä tarjoaa onnistumisen ja omaehtoisen oppimisen elämyksiä, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta.

Tehtävät

Kansalaisopiston tehtävänä on toteuttaa asukkaiden tarpeisiin perustuvaa, kaikkien saatavilla olevaa vapaavoitteista yleissivistävää koulutusta, joka antaa tilaisuuden itsensä omaehtoiseen kehittämiseen, elinikäiseen

oppimiseen, opiskelutaitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen sekä tukee fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia.

Palvelusuunnitelma

Kansalaisopiston tavoitteena on turvata elinikäisen, omaehtoisen oppimisen periaatteen mukaan kuntalaisten monipuolisen kehittymisen, hyvinvoinnin, moniarvoisuuden ja kansanvaltaisuuden toteutuminen.

Opisto kehittää aktiivisesti kurssitoimintaansa asukkaiden toiveita vastaavaksi.

Opisto tekee yhteistyötä alueen muiden oppilaitosten sekä laajemmin muiden Lapin sekä valtakunnan alueella toimivien kansalaisopistojen kanssa.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Hyvinvoinnin ja elämänlaadun edistäminen. Oppimisympäristöjen kehittäminen ja osaamisen hyödyntäminen.	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Kansalaisopisto antaa elinikäisen oppimisen, kansalaisvalmiuksien ja itsensä kehittämisen mahdollisuuden ja lisää henkistä ja fyysistä hyvinvointia. Monipuolinen, mielenkiintoinen ja ajassa oleva kurssitarjonta, joka ottaa huomioon eri ikäryhmät ja kunnan eri asuinalueet. Kuntalaisille tarjotaan vuositasolla 6400 tuntia opetusta.	Opistopalaute Opiskelijoiden määrä (kaikki / netto-opiskelijat) Opetustuntien määrä	Palaute kerätty työkaudelta 2017 – 2018. Opiskelijoita yhteensä 2455. Netto-opiskelijoita 1085. Opetustuntien määrä toteutuneilla kursseilla 6283.
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Kurssimaksutuotot vuositasolla n. 60 000 euroa.	Kurssimaksutuottojen määrä.	Kurssimaksutuotot 65300 euroa.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 TP (1000 €)	2017 TP (1000 €)	2018 TA+M (1000 €)	TP2018 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2018
Talous					
Toimintatulot	63	74	66	71	7,5
Toimintamenot	-506	-501	-514	-529	-3,1
Toimintakate (sitova)	-443	-427	-488	-458	-2,4
Tunnusluvut €/asukas	-65	-62	-66	-66	0

Tavoitteiden toteutuminen

Inarin kansalaisopisto teki yhteistyötä kunnan muiden oppilaitosten ja kirjaston kanssa, sekä laajemmin Lapin läänin alueella toimivien kansalaisopistojen kanssa. Opistolta oli edustus Lapin kansalaisopistojen yhteistoimintaelimen, Lapin Opistopiirin, piiritoimikunnassa.

Kalenterivuodelle kurseja suunniteltiin kaikkiaan 7460 tuntia. Tästä opetustuntimäärästä toteutui 6283 tuntia. Kurseja suunniteltiin koko kunnan alueelle 12 kylälle (Inari, Ivalo, Koppelo, Törmänen, Tolonen, Saariselkä, Nellim, Kaamanen, Partakko, Sevettijärvi, Akujärvi ja Kiilopää).

Määräaikaisiin työsuhteisiin palkattiin 45 tuntiopettajaa.

Ainealueista suosituimpia olivat musiikki (2304 tuntia), käden taidot (1428 tuntia), tanssi ja liikunta (1003 tuntia) sekä kuvataiteet ja muotoilu (906 tuntia).

Opiskelijoita vuonna 2018 oli yhteensä 2455. Näistä netto-opiskelijoita (opiskelija lasketaan vain yhden kerran) oli 1085. Netto-opiskelijoista työssä käyviä oli 40 % ja eläkeläisiä 25 %. Opiskelijoita oli 15 % ja työttömiä 5 %. Muita (kotiäiti/-isä, varusmies, alle kouluikäinen) oli 15 %.

Talousarvion toteutuminen

Inarin kansalaisopiston talousarvion nettototeutuma vuonna 2018 oli 102,4 %. Tämä vastaa n. 10 800 euron ylitystä. Opiston toimintoja siirrettiin Vävyntien toimipisteestä Ivalon yläasteelle. Tämä lisäsi vuokramenoja 10 500 euroa. Kun tämä otetaan huomioon, toteutui kansalaisopiston talousarvio mallikkaasti.

3.7.4.2 Kirjasto

Toiminta-ajatus

Kirjasto on helposti saavutettava sivistys- ja kulttuurilaitos, joka on osa kansallista ja kansainvälistä kirjastoverkkoa. Kirjasto pyrkii aktiivisesti tavoittamaan kaikki kuntalaiset ja se on kaikille avoin monipuolinen työ- ja oppimisympäristö sekä yhteisöllinen kohtaamispaikka. Kirjastotilat ovat kuntalaisten saavutettavissa ja ne ovat esteettömiä, viihtyisiä ja yhteisöllisyyttä tukevia. Perinteisten aineistojen ja palvelujen ohella tarjoamme verkko-palveluja.

Tehtävät

Kirjasto toteuttaa Kirjastolain 6 §:n mukaisia tehtäviä. Tehtävänä on edistää monipuolista lukutaitoa, joka on oppimisen ja aktiivisen kansalaisuuden perusta, sekä tarjota ajantasaista ja monipuolista aineistoa siinä formaatissa mikä kullekin asiakkaalle on mieluista. Neuvomme tiedonlähteiden käytössä, perehdytämme kirjaston käyttöön ja annamme tiedonhallinnan opetusta. Kirjastopalvelut voidaan jakaa asiakas- ja aukiolopalveluihin, kokoomapalveluihin, koulutus- ja kulttuuripalveluihin ja erityispalveluihin.

Palvelusuunnitelma

Kaikilla on oikeus kirjastopalveluihin. Asiakaslähtöisyyden avaintekijöitä ovat kirjastopalvelujen saavutettavuus ja vuorovaikutteisuus. Palvelut tuotetaan laadukkaasti ja taloudellisesti yhteistyössä kunnan sivistystoimen ja Lapin kirjaston kesken. Toimintamalli perustuu kaikkia osapuolia hyödyttävään yhteistyöhön. Omatoimikirjastoratkaisulla tarjotaan palveluja silloinkin kun henkilökunta ei ole paikalla.

Kirjasto tarjoaa tilojaan vapaasti oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan.

Kirjasto edistää lukutaitoa ja oppimista avaamalla aineistoja näyttelyjen, kirjavinkkauksen, lukupiirien ja alle kouluikäisille suunnattujen saamen- ja suomenkielisten satutuntien avulla. Tavoitteena on löytää sopivia toimintamuotoja myös ikäihmisten tarpeisiin. Asiakkaita opastetaan tiedonlähteiden käytössä, perehdytetään kirjaston käyttöön ja annetaan tiedonhallinnan opetusta. Tutkimus- ja opetuskäytön tarpeisiin vastataan tehostamalla elektronisten ja verkkopalvelujen tarjoamista.

Kirjasto tuo iloa ja elämyksiä ihmisten arkeen tuottamalla itse ja yhteistyössä eri toimijoiden kanssa kulttuuritilaisuuksia, tapahtumia ja näyttelyitä. Tarinoiden Inari – äänitearkiston graafinen ilme uudistetaan ja siihen lisätään mobiili- ja karttasovellus. Äänitearkistoa esitetään Unescon maailman muisti – rekisteriin.

Kirjastohenkilökunta auttaa asiakkaiden tiedontarpeissa ja huolehtii osaamistason ylläpitämisestä täydennyskoulutuksen avulla.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Aktiivinen, osallistuva ja osaava kuntalainen Elinikäisen oppimisen ja osaamisen kehittäminen	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Palveluja kehitetään asiakasnäkökulmasta ja yhdessä asiakkaiden kanssa. Kokoelmat ovat ajantasaiset, monipuoliset ja asiakkaiden tarpeisiin sopivat. Tilat ja välineet ovat toimivat.	Tilaisuuksien määrä Hankintojen ja poistojen määrä	535 Hankintoja ja poistoja ei ole vielä saatavissa. Arvio hankintoja 3400 ja poistoja 2 500.

Lukemisen edistäminen	Lapset ja nuoret lukevat monipuolisesti ja osaavat soveltaa lukemaansa.	Opastuskäynteihin ja vinkkauksiin osallistujat Muiden tilaisuuksien osallistujat	740 837
Kuntamarkkinointi	Tarinoiden Inarin kehittäminen ja markkinointi	Tarinoiden kuvailu	ks. alla
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		
	Lainamäärät	124 000 lainaa/v.	n. 145 598
	Käyntien määrät	120 000 fyysistä käyntiä/v 14 000 verkkokäyntiä/v	119 000 15 000
	Kuvailtuja tarinoita	300 tarinaa/v	n. 100 tarinaa, kuva ym. materiaali n. 300 yksikköä
	Koulutus- ja kulttuuritapahtumien osanottajamäärä	3 000 osallistujaa/v	Tavoitteissa kaikki osallistujat. Taidenäyttelyiden katsojia ei tilastoitu Muut kuin lukemisen edistäminen 1 640 osallistujaa Lukemisen edistäminen 1 821 osallistujaa Yhteensä 3 461/osallistuja
	Aukioloajan lisääminen		Aukioloaikaa lisätty omatoimiratkaisulla 3 030 tuntia. Asiakaspalveluaikaa oli 153 h enemmän kuin edellisvuonna.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 TP (1000 €)	2017 TP (1000 €)	2018 TA+M (1000 €)	TP 2018 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2018
Talous					
Toimintatulot	51	46	12	34	183,3
<i>Toimintamenot</i>	-739	-621	-701	-645	8,0
Toimintakate (sitova)	-688	-575	-689	-610	11,5
Tunnusluvut €/asukas	-101	-84	-101	-88	12,9

Tavoitteiden toteutuminen

Kirjastopalveluja on tarjottu ihmisille Ivalossa 300 päivänä, Inarissa 246 päivänä ja kirjastoautossa 184 päivänä. Asiakaspalvelua on tarjottu yhteensä 4536 tuntia ja omatoimijalla Saamelaiskirjaston tiloja ja palveluja on voinut käyttää lisäksi 3030 h. Palvelut on tuotettu vuorovaikutuksessa asiakkaiden ja palvelujen tarjoajien kanssa tehokkaasti ja taloudelliset talousarvion puitteissa. Lisärahoitusta toimintoihin on saatu Lapin aluehallintoviraston

myöntämällä hankerahoilla. Hankkeet on viety loppuun ja raportit toimitetaan aikataulun mukaisesti. Kyselytutkimusten ja suoraan saadut asiakaspalautteet on huomioitu palvelujen kehittämisessä.

Kirjastossa toteutettiin lukemisen edistämiskampanja hankerahalla, joka suunnattiin ala-asteikäisille. Tavoitteena oli, että jokainen lukee kirjan ja tekee sen pohjalta vinkkivideon. Mukana oli yhdeksän ryhmää, jotka tavattiin 54 kertaa. Mukana oli 143 oppilasta. Lukemiskynnystä madallettiin myös lukukoiratoiminnalla, joka oli erittäin suosittua poikien keskuudessa. Lukuinnostuksen herättämiseksi järjestimme myös suomen- ja saamenkielisiä satutunteja, kirjavinkkauksia, kirjanäyttelyitä ja ääneen lukua. Ikäihmisille esiteltiin Celia-palveluja ja tarinoiden.inari.fi -äänitearkistoa.

Kirjaston tiloissa kokoontui lähes 70 erilaista ryhmää: eläkeläisryhmiä, kansalaisopiston opintoryhmiä, kirjallisuuspiirejä ja muita ryhmiä. Kirjaston kokoushuone ja pienkokootumistila olivat ahkerassa käytössä myös aukioloaikojen ulkopuolella. Kirjaston piano on ollut musiikinopiskelijoiden käytössä harjoittelua varten.

Kirjastoissa järjestettiin lastentapahtumia, teatterivierailuja sekä lapsille että aikuisille, musiikkitapahtumia, luento- ja kirjallisuustapahtumia, esityksiä eri aiheista, lukupiirejä, meditaatiota, huovutusnäytöksiä, digiesittelyjä, näyttelyitä, virtuaalivinkkausta ja työpajoja. Kirjastohenkilökunta osallistui ja tarjosi osaamistaan myös kirjastotilojen ulkopuolella järjestettyihin tapahtumiin esim. Inariviikoilla ja hyvinvointitapahtumassa.

Asiakkaita ohjataan ja opastetaan päivittäin sähköisessä asiointissa ja muissa tiedontarpeissa. Tietoa haettiin sekä kirjoista että sähköisistä tiedostoista. Aineistoa välitettiin muista kirjastoista ja tutkimuslaitoksista, jos tietoa ei löytynyt omista kokoelmista.

Koululaisia on ohjattu työelämään tutustumisjaksoilla. Aikuisopiskelijoiden etäkouluttautumista on edistetty tarjoamalla opiskelutiloja, aineistoja ja valvottuja tenttimahdollisuuksia kirjaston tiloissa.

Henkilökunta on kouluttautunut Lapin kirjastostrategian ja osaamiskartoituksen perusteella, sekä päivittänyt ajankohtais- ja tietoteknistä osaamistaan, kuljettajadirektiiviä sekä ensiapuvalmiuksia. Lapin kirjaston viikkopalaverit ja kuukausitapaamiset verkon kautta ovat osa henkilökunnan ajankotaiskoulutusta.

Talousarvion toteutuminen

Palvelut on tuotettu vuorovaikutuksessa asiakkaiden ja palvelujen tarjoajien kanssa tehokkaasti ja taloudellisesti. Talousarvion alitus johtuu säästyneistä palkkausmenoista, ostosäästöistä ja toimintatuotoista. Ostoihin oli budjetoitu Saamelaiskirjaston irtokalusteita, mutta niitä ei hankittu, koska kuluvana vuonna on tarkoitus tehdä tilamuutoksia ja ne huomioitu v. 2019 budjetissa. Ostoissa säästettiin myös Lapin kirjaston yhteishankinnoilla ja kokoelmien yhteiskäytöllä. Pääkirjaston omatoimimratkaisuun tarkoitettu videovalvonta toteutettiin liisaamalla, joten siihen tarkoitettu määräraha säästy.

Positiivinen tulokertymä johtui saaduista, talousarvioon sisältymättömistä hankerahoista. Hankerahat myönnettiin vasta maaliskuussa, joten niitä ei voitu huomioida ennakoon tuloissa.

3.7.4.3 Kulttuuri

Toiminta-ajatus

Kulttuuritoiminnan keskeinen toiminta-ajatus on taata monipuolinen kulttuuritarjonta kaikenikäisille kuntalaisille yleisen hyvinvoinnin ja viihtyvyyden lisäämiseksi. Kulttuuritoiminta pyrkii innovatiivisesti tukemaan inarilaisia kulttuurialan harrastajia ja ammattilaisia, tarjoaa täydentäviä kulttuuripalveluita ostopalveluina sekä toimii eri kulttuurimuotojen kehittämishankkeissa.

Kulttuuritoimi toimii aktiivisesti yhteistyössä eri kulttuuritoimijoiden kanssa, pyytäen tarvittaessa yhteistyöhön kolmannen sektorin toimijoita. Yhteistyö ulottuu kotimaisten kulttuurillisten kiertue-esitysten saattamisesta inarilaisille kansainväliseen ystävyyskuntatoimintaan Kuolan piiriin saakka. Toiminnan motivaattorina toimii ”kulttuuri kuuluu kaikille” –lause.

Tehtävät

Kulttuuritoimen tehtävänä on tuottaa tai tukea helposti koettavia, mahdollisimman esteettömästi saavutettavia kulttuurielämyksiä kaikenikäisille kuntalaisille. Kulttuuritoimi toimii yhteistyössä varhaiskasvatustyön, perusopetuksen ja lukio-opetuksen kanssa taaten erilaisia kulttuurielämyksiä läpi perus- ja lukio-opetuksen. Kulttuuritoimi kannustaa lapsia ja nuoria etsimään kulttuuripalveluista lisäsisältöä ja kokemuksia arkeen. Aikuisväestölle, ikäihmisille ja erityisryhmille tuodaan helposti koettavia kulttuuritapahtumia arjen iloksi.

Inarin kulttuuritoimi vastaa kulttuurillisen perustoiminnan ohella kunnallisen elokuvateatteri Aslakin toiminnasta ja Inariviikot-tapahtumakokonaisuuden muodostamisesta sekä markkinoinnista. Kulttuuritoimi avustaa kulttuurialan toimijoita ja eri kulttuuritapahtumien järjestäjiä resurssien mukaan. Kulttuuritoimelta voi hakea kohde- ja toiminta-avustusta paikallisten kulttuuritapahtumien järjestämiseen. Vuosittain palkitaan myös ansioitunut paikallinen kulttuuria edistänyt henkilö tai yhteisö Inarilaisteko -stipendillä.

Palvelusuunnitelma

Inarin kulttuuritoimi huolehtii vuosittaisista kulttuuritapahtumista, kuten veteraanipäivän ja itsenäisyyspäivän juhlallisuuksista ja Inariviikoista. Kulttuuripalveluita pyritään tarjoamaan läpi vuoden eri-ikäisille kohderyhmille sen mukaan, mitä kulttuuripalveluita on saatavilla. Kaikenlaisia kulttuurin lajeja pyritään tarjoamaan; konsertteja, teatteria, tanssikursseja, kuvataidetta ja eri kulttuurinlajeja soveltavia tapahtumia innovatiivisuutta unohtamatta. Kulttuuritoimi pyrkii mahdollisuuksien mukaan huomioimaan toiminnassa juhlavuodet ja teematapahtumat. Kunnallisen elokuvateatteritoiminnan myötä voidaan tarjota mediakasvatuksellisia kokemuksia koulukinoesitysten ja eläkeläisesitysten muodossa.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Kulttuuripalvelut parantavat ihmisten viihtyvyyttä ja hyvinvointia. Monipuolisten kulttuuripalveluiden avulla voidaan lisätä yhteisöllisyyden tuntua.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Hyvinvoinnin ja viihtyvyyden lisääminen kulttuuripalveluiden avulla.	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Kulttuuripalvelut kuuluvat kaikille –periaatteella toteutettavia kulttuurielämyksiä. Monipuoliset kulttuuripalvelut. Eri ikäryhmille vuosittain vaihtuvat tapahtumat sekä kulttuuritoimen vuosittain säännöllisesti järjestettävät tapahtumat. Kulttuuriavustusten myöntäminen niitä hakeville kulttuurialan henkilöille ja yhdistyksille. Kunnallisen elokuvateatteritoiminnan ylläpitäminen saavutetulla tasolla.	Vuosittain järjestettävien kulttuuritapahtumien lukumäärä ja niihin osallistuneiden henkilöiden määrä. Kulttuuritoimelta jaettavien kulttuuriavustusten summa.	Inariviikot 2018 keräsivät 12440 kävijää ja tapahtumia järjestettiin Inariviikoilla yli 110. Kulttuuritoimen kohdeavustuksia kulttuuritapahtumien järjestämiseen myönnettiin 4000 euron edestä. Kulttuuritoimen myöntämiä toimintaavustuksia yhteisöille myönnettiin 5900 euron edestä. Inarilaisteko 1000 euroa luovutettiin itsenäisyysjuhlassa.
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Kulttuuritapahtumien tuotot vuosittain n. 8 000 €. Elokuvateatteri Aslakin tuotto riippuvainen vuosittain vaihtuvasta elokuvaohjelmistosta. Vuosituotto lipunmyynnistä n. 40 000 €.	Kävijämäärä ja myytyjen lippujen arvo.	Kulttuuritoimi järjesti 39 tapahtumaa yksin tai yhteistyökumppaneiden kanssa. Tapahtumissa kävi 3891 osallistujaa. Lukuisten ilmaistapahtumien vuoksi lipputulot kulttuuritapahtumista 3531 €. Elokuvateatteri Aslakissa kävi 6690 katsojaa vuonna 2018, elokuvalipputuloja kertyi 42 060 € ja oheismyyntituloja popcornesta ja muista tuotteista 8205,48 €. Tulos on edellisvuoden huipputuloksesta huolimatta erittäin hyvä. Inariviikot 2018 keräsivät 12440 kävijää ja tapahtumia järjestettiin Inariviikoilla yli 110 kpl. Inariviikkojen tuottoja 10180 € summaan mukaan laskettuna saatu sponsorointituki 3000 €.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 TP (1000 €)	2017 TP (1000 €)	2018 TA+M (1000 €)	TP 2018 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2018
Talous					
Toimintatulot	71	88	67	73	10,5
Toimintamenot	-238	-249	-234	-259	-10,7
Toimintakate (sitova)	-167	-161	-167	-186	-11,4
Tunnusluvut €/asukas	-25	-25	-24	-27	-12,5

Tavoitteiden toteutuminen

Kulttuuritoimen tavoitteet toteutuivat erittäin hyvin. Kulttuuritoimi järjesti 39 tapahtumaa toimintakauden aikana ja keräsi lähes 3000 katsojaa.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvio ylittyi ensimmäistä kertaa aikoihin, ylitystä oli 18 808 € (11,3 %). Syinä on edellisvuotta huonompi elokuvavalikoima suomalaisessa elokuvateatterikentässä. Suuria hittejä ei ollut. Kulttuuritoimi myös tarjosi enemmän ilmaistapahtumia, jolloin lipputuloja ei kertynyt talousarvion mukaisesti. Inariviikot sen sijaan kompensoivat muiden kulttuuritapahtumien pieniä tuloja ja keräsi mukavasti tuloja 10 180 €.

3.7.4.4 Liikunta

Toiminta-ajatus

Inarin kunnan liikuntatoimen tehtävänä on tukea ja luoda edellytykset seuratoiminnalle, järjestää kuntalaisille liikunta- ja hyvinvointi tapahtumia sekä tukea sellaisten erityisryhmien liikunta, joilla on vaikeuksia vamman, sairauden tai muun toimintakyvyn heikentymisen tai sosiaalisen tilanteen vuoksi osallistua yleisesti tarjottuun liikuntaan. Tehtävänä on pääsääntöisesti kuntalaisten hyvinvoinnin ja elämänlaadun edistäminen luomalla ja ylläpitämällä terveysliikuntaharrastamiseen mahdollistavan puitteet kunnan alueella.

Inarin kunnan liikuntatoimi tuottaa, osallistuu ja tekee yhteistyötä kunnan alueella, sen lähikunnissa sekä kansainvälisesti järjesteltäviin urheilu-, liikunta- ja hyvinvointitapahtumiin.

Tehtävät

Liikuntatoimen keskeinen tehtävä on vastata liikunnan harrastamisen edellytysten luonnista kunnan alueella. Liikuntatoimi järjestää erityisryhmille liikunnan ohjausta ja opastusta sekä koululaisille Liikkuva Koulu-ohjelman

mukaista liikuntaa. Liikuntahenkilöstö huolehtii liikuntatilojen kehittämisestä, kunnossapidosta, uimavalvonnasta, liikuntatapahtumien järjestämisestä sekä koordinoi liikuntatilojen käyttöä.

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tavoitteena on saada kuntalaisia innostettua sekä aktivoitua terveyttä ja hyvinvointia edistävään liikuntaan luomalla puitteet jotka lisäävät toiminnan helppoutta sekä madaltaa kynnyksiä.

Kunnan alueella sijaitsevaa seuratoimintaa tuetaan vuosittain jaettavien avustuksien sekä tarjoamalla urheiluseuroille maksuttomien liikuntapaikkojen käyttöä.

Liikuntahenkilöstö kannustaa kuntalaisia aktiiviseen liikkumiseen, sekä edistämään hyvinvointia ja terveyttä kehittämällä liikuntapaikkoja sekä pitämällä ne helposti saatavilla.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Elämäntapasairauksien ennaltaehkäisy Hyvinvoinnin ja elämänlaadun edistäminen sellaisille henkilöille joilla on jokin vamma tai sairaus joka vaikeuttaa henkilön osallistumista yleisesti tarjottuun liikuntaan. Lasten liikunnan lisääminen.	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Kuntalaiset käyttävät kunnan alueella sijaitsevia liikuntapaikkoja vuoden 2018 aikana 40 000 kertaa. Liikuntatoiminnan järjestäminen kunnan alueella toimiville erityisryhmille. Vähän liikkuvien koululaisten aktiivointi	Kävijämäärä tilastot Palautelaput ja muu ryhmien antama palaute. Kouluhenkilökunnan palaute	Kunnan liikuntapaikoille kirjattiin n. 35 000 käyntiä. Luvusta puuttuvat urheilukenttien käyttö, kuntohihto ja Inarin kuntosali. kuntosalit ovat olleet erityisryhmien käytettävissä ja kuntoutuksen yhteydessä niistä on sovittu erikseen Liikkuva koulu-hanke on toiminnassa Ivalon ala-asteella ja hankkeen puitteissa on järjestetty 8 tapahtumaa Ivalossa ja Inarissa. Kunta on pyrkinyt tapahtumapäivällä tekemään lapset ja nuoret tietoiseksi harrastusmahdollisuuksista.
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Liikuntapassien ja kertalippujen tuotto n. 40 000€	Myytyjen liikuntapassien ja kertalippujen määrä.	Tavoite hieman ylittyi ja toimintaa on kehitetty edelleen.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 TP (1000 €)	2017 TP (1000 €)	2018 TA+M (1000 €)	TP 2018 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2018
Talous					
Toimintatulot	56	86	57	53	7,0
Toimintamenot	-658	-627	-664	-644	3,1
Toimintakate (sitova)	-602	-541	-608	-591	2,8
Tunnusluvut €/asukas	-88	-79	-89	-86	3,4

Tavoitteiden toteutuminen

Liikuntapalveluiden toiminta säilyi normaalilla tasolla vuonna 2018. Sen saatiin vahvistettua vuoden aikana edellisvuonna tehdyllä seurasopimuksella jäähallinkäytössä ja tiedottamista kehitettiin edelleen reaaliaikaisen tilojen sähköisen varauskalenterin avulla. Liikuntapalvelut oli mukana suunnittelemassa tulevaa koulukeskusta ja sen liikuntapalveluita koskevaa osaa.

Liikuntapalveluita valmisteltiin tulevaan henkilöstömuutokseen, joka aiheutti lyhytaikaisesti henkilöstövajasta loppuvuonna. Loppuvuonna valmisteltiin Inarin kuntosalin käyttö sähköisillä avaimilla.

Talousarvion toteutuminen

Liikuntapalveluiden osalta suurin ylittänyt menoerä on ostot, mikä osin liittyy palvelun sähköistämiseen. Jäähallin kiinteän jäähdytyskoneen kanssa oli ongelmia ja niiden ratkaiseminen vaati syksyllä kovasti työtä ja palvelun ostamista ulkoa. Ennakoimattomana ostona hankimme jäähalliin uuden tulostaulun rikkoontuneen tilalle. Palkoista ja henkilöstökuluista säästyι jonkun verran, liikuntasihteerin toimiessa osittain myös nuorisosihteerin tehtävässä. Kokonaistoteutuma oli 97,1%. Tavoitteeksi asetettu liikuntakorttien myyminen 40 000 eurolla ylittyi 10%.

3.7.4.5 Nuoriso

Toiminta-ajatus

Nuorisotyö toimii inarilaisten nuorten hyvinvoinnin puolesta käyttäen menetelminään yhteisöllistä nuorisotoimintaa, yksilöllistä tukea sekä moniammatillista ja -yhteisöllistä työotetta.

Tehtävät

Nuorisotilatoiminta sekä tavoitteelliset toimintaryhmät Inarissa ja Ivalossa, tiedotus- ja yhteistoiminta, tapahtumat ja kansainvälinen toiminta, järjestöjen tuki, etsivä nuorisotyö ja nuorten työpaja, nuorisopoliittiset tehtävät, nuorisovaltuustotoiminta.

Palvelusuunnitelma

Nuorisotyö edistää nuorten osallisuutta ja hyvinvointia. Toiminta on kasvatuksellista ja päihteetöntä. Kaikessa toiminnassa noudatetaan moniammatillista sekä -yhteisöllistä työotetta. Nuorisotyö on syrjinnästä vapaa alue. Kestävän kehityksen periaatteet huomioidaan.

Nuorisotyö järjestää ensisijaisesti 10 – 18 -vuotiaille nuorille avointa nuorisotilatoimintaa ja ylläpitää tavoitteellisia toimintaryhmiä kahdella nuorisotilalla. Tätä täydennetään kaikille avoimilla tapahtumilla.

Nuorisotyö tiedottaa tavoitteellisesti toiminnoistaan sekä nuoriin liittyvistä asioista käyttäen useita menetelmiä. Kohderyhmänä ovat nuorten ohella toiminnassa mukana olevien vanhemmat, työn kannalta keskeiset yhteisöryhmät ja kuntalaiset ylipäänsä.

Nuorisotyöllä on omassa toimintaympäristössään vahva yhteistyöverkosto ja sen jatkuva kehittäminen on oleellinen osa kaikkea toimintaa.

Nuorisotyö vastaa nuorten työpajan ja etsivän nuorisotyön muodostaman, selkeästi nuoriin kohdistettavan palvelukokonaisuuden (viestintäpaja) toiminnasta ja kehittämisestä kunnanhallituksen 2017 hyväksymän viestintäpajan 2017 – 19 kehittämissuunnitelman mukaisesti. Etsivä-työ huomioi jokaisen tukea tarvitsevan nuoren, selvittää osaltaan palvelutarpeet ja ohjaa heidät erilaisten palveluiden asiakkaisiksi sekä tukee nuoria muutoinkin. Nuoren sijoittamisessa työpajalle tai muihin toimenpiteisiin otetaan huomioon nuoren tilanne sekä kuullaan häntä.

Nuorisovaltuuston toiminnan tukeminen sekä kehittäminen ja siihen liittyvät koulutustehtävät on merkittävä osa nuorisotyötä. Yhteydenpitoa kunnalliseen päätöksentekoon kehitetään uuden kuntalain määrittelemällä tavalla. Nuorten kuulemista heitä koskevissa asioissa parannetaan jo asioiden valmisteluvaiheessa.

Nuorisotyö tukee nuorisojärjestöjen sekä nuorten toimintaryhmien työtä taloudellisin avustuksin sekä tarjoamalla niiden käyttöön toimitiloja.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>	Nuorisotilatyö Inarissa ja Ivalossa jatkuu	Yhteensä vähintään 230 aukiolokertaa, joissa 5300 kävijäkertaa	Nuorisotilat olivat auki kaudella syksy - 17 – kevät -18: 400 kertaa, 5600 kävijää
	Viestintäpaja toimii vahvistetun kehittämissuunnitelman edellyttämällä tavalla nuorten matalan kynnyksen palvelupisteenä	Työpajan ja etsivän työn asiakkuuksia yhteensä vähintään 40 nuorta (17 – 25 -vuotiaiden osuus)	Viestintäpajan asiakkuuksia 12 alle 29 vuotiaissa, yhteensä 17 Etsivässä työssä 32 asiakkuutta Asiakaspalvelutehtäviä 850 kpl/v
		Asiakaspalvelutehtäviä kuntalaisille ja kunnan sisällä 800 kpl/v	

	Nuorisotyöllä on eritasoisia yhteistyöverkostoja paikallisella ja maakunnallisella tasolla Nuorisotyö tiedottaa tehokkaasti toiminnoistaan Nuorisovaltuustotoiminnan tukeminen ja kehittäminen	Aktiiviosallisuus vuosittain vähintään kuudessa verkostossa Käytetään säännöllisesti sosiaalisen median eri kanavia, LaNuTin Inarin sivuja, Radio Inaria sekä paikallislehteä. Tehdään kausitiedotteet (3 krt/v) ja ylläpidetään yhteyksiä maakunnallisiin tiedotusvälineisiin Edustukset kultakin koululta ja SAKK:sta. Vuosittain vähintään 8 kokousta ja 4 eri vaikuttamistoi- menpidettä.	Toteutunut Nuorisovaltuusto toimi aiemman mukaisesti ja uusi toimintasuunnitelma valmisteltiin. Osallisuutta kunnan päätöksentekoon laajemmin ja muihin toimi- mielimiin alettiin selvittää.
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		
	Nuorisotyön palvelumaksut 14.000 €	Myytyjen palveluiden sekä perittyjen osallistujamaksujen lukumäärät	

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 TP (1000 €)	2017 TP (1000 €)	2018 TA+M (1000 €)	TP2018 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2018
Talous					
Toimintatulot	130	134	151	153	1,3
<i>Toimintamenot</i>	-493	-473	-517	-540	-4,4
Toimintakate (sitova)	-363	-339	-366	-387	-5,7
Tunnusluvut €/asukas	-53	-49	-54	-56	-3,7

Tavoitteiden toteutuminen

Nuorisopalveluiden toimintavuosi oli haasteellinen. Henkilöstövajaus näkyi toiminnassa lähes koko vuoden. Töitä järjesteltiin suunnitellusti uudelleen ja samalla nuorisotoimi valmistautui uuteen organisaatioonsa. Toimintavuonna työnkuvia pyrittiin kehittämään, mutta toiminta pidettiin rajattuna ja toteutettiin perustyötä sekä niitä hankkeita, joissa jo oltiin mukana. Henkilöstövaje vaikutti loppuvuodesta nuorisotilojen aukioloon rajoittavasti.

Toiminnan mittarit on arvioitu lukuvuoden mittarilla, eli luvut on määritelty ajalta syyslukukausi 2017 – kevtlulukausi 2018, jolla toimintakertomukset laaditaan sivistystoimessa. Tuona aikana talousarvion laadinnassa asetetut tavoitteet ja mittarit pääsääntöisesti ylittyivät.

Talousarvion toteutuminen

Nuorisotyön rahoituksesta iso osa tulee tukina ja avustuksina. Niiden määrä oli ennakoitua suurempi (13 600€) ja maksutuottoja kertyi ennakoitua vähemmän (10 000€). Muiden toimintakulujen määrä oli arvioitua suurempaa (24 000€). Toteutuma oli 105,7%.

3.8 Tekninen lautakunta

Toiminta-ajatus

Tekninen lautakunta tukee ja edistää kunnan strategian toteutumista.

Tekninen lautakunta vastaa viihtyisän, turvallisen ja terveellisen elinympäristön kehittämisestä ja ylläpidosta sekä elinkeinoelämän toimintaedellytysten edistämisestä.

Tehtävät

Teknisen lautakunnan tehtävänä on huolehtia asemakaavoituksesta, katujen ja yleisten alueiden rakentamisesta ja kunnossapidosta, mittaustoiminnasta, kartoituksesta sekä satamatoiminnasta. Lautakunta toimii rakennusvalvontaviranomaisena maankäyttö- ja rakennuslain 21 §:n mukaisesti.

Palvelusuunnitelma

Teknisen toimen toimintaperiaate on luoda kuntalaisille vaihtoehtoisia malleja asumiseen ja yrittämiseen sekä tarjota monipuolista tonttitarjontaa. Asemakaavoitus ja kunnallistekninen suunnittelu tehdään asukkaiden ja asiakkaiden tarpeisiin ja toiveisiin nojautuen huomioimalla suunnittelun edellyttämä vuorovaikutus osallisten kanssa. Tekninen toimi tuottaa maankäytön suunnittelun omana työnä.

Kunnallistekniikan rakentaminen ja ylläpito hankitaan ostopalveluna. Kaikessa ympäristörakentamisessa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan ikääntyvän väestön liikuntamahdollisuuksien kehittäminen.

Ympäristötoissa pyritään työllistämään pitkäaikaistyöttömiä.

Rakennusvalvonta tukee asiakaskeisellä neuvonnalla hyvää rakentamiskulttuuria ja edistää rakennushankkeen eteenpäin viemistä ja loppuun saattamista. Rakennusvalvonta huolehtii lainsäädännössä rakentamiselle ja rakennetulle ympäristölle asetettujen tavoitteiden kuten kaavoituksen, hyvän kuntakuvan, turvallisuuden, terveellisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden vaatimusten sekä yleisen edun huomioon ottamisesta rakentamisessa ja rakennusten käytössä sekä rakennushanketietojen tuottamisesta rakennus- ja huoneistorekisteriin.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Kunnan maankäyttöä ohjataan yhteen sovittaen ja tarkoituksenmukaisesti

Kansainvälinen ajattelutapa

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Toimivat palvelut Yritysten ja elinkeinojen edellytysten luominen. Monipuoliset ja viihtyisät elinympäristöt	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Palvelutason säilyttäminen ja parantaminen peruspalveluissa Asemakaavojen laatiminen kunnan kehittymisen mahdollistamiseksi Matkailu- ja ulkoilureitistöjen kehittäminen Satamatoiminnan kehittäminen	Asiakaspalaute Rakentamisen määrä Vapaiden tonttien määrä Kävijämäärät venepaikat tavoite/toteutuneet	Palautteet huomioitu toiminnassa. Laatimisessa otettu huomioon. Reitistöjä kehitetty edelleen. Reitistöistä saatu hyvää palautetta. Venepaikkojen lukumäärää on lisätty.
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Yhteensovittava maankäyttö Laadukas infrastruktuuri Innovatiivisuus	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Asemakaavoituksen sujuvoittaminen Ympäristörakentamisen ja hoidon laadun parantaminen Lupakäytäntöjen sujuvoittaminen Digitaalisten aineistojen avoimien rajapintojen tarjoaminen asiakkaiden käyttöön	Asemakaavan laatimisaajat investointien suunnitelmallisuus Lupien käsittelyajat Avoimien rajapintojen määrä	Kaavoitukseen on lisätty resursseja. Toteutetaan suunnitelmien mukaisesti. Atk-pohjainen lupakäsittelyjärjestelmä sujuvoittaa lupien käsittelyä. 2

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 TP (1000 €)	2017 TP (1000 €)	2018 TA+M (1000 €)	TP2018 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2018
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	550	686	602	604	0,3
<i>Toimintamenot</i>	-2089	-2058	-2253	-2258	0,2
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-1539	-1373	-1651	-1655	0,2
Tunnusluvut €/asukas			-239	-239,58	

Tavoitteiden toteutuminen**Keskeiset tavoitteet**Toimivat palvelut:

Nykyinen palvelutaso säilytettiin peruspalveluissa sekä matkailua edistävissä kohteissa kuten ulkoilu- ja virkistyspalveluissa.

Veskoniemen sataman peruskorjaus otettiin käyttöön kesällä 2018.

Yhteensovittava maankäyttö:

Yhteensovittavan maankäytön suunnittelun merkitys taloudellisen noususuhdanteen hyödyntämisessä on korostunut.

Laadukas infrastruktuuri:

Kunta osallistui Inarin kirkonkylän liikenneympäristöparantamishankkeen suunnitteluun. Liikenneympäristön parantamishanke oli määrä toteuttaa kesällä 2018, mutta jätetyt tarjoukset ylittivät määrärahavarausten ja hanke siirtyi tuleville vuosille.

Inarin kunta oli aktiivinen Nellimintien suunnitteluprosessissa. Hanke käynnistyi vuoden 2018 aikana.

Ympäristönhoidoa jatkettiin työllisyystöinä.

Innovatiivisuus:

Rakennusvalvonnan sähköisen arkiston luominen aloitettiin v. 2017 ja jatkettiin edelleen vuonna 2018. Uusi rakennusvalvontaohjelmisto otettiin käyttöön loppuvuodesta 2018. Ivalon ja Inarin sisääntuloväylille asennettiin digitaaliset nopeusnäytöt ylinopeuksien kitkemiseksi.

Hallitut investoinnit:

Turvallisuus:

Tulvasuojelun täydennykset kuten patojen korottaminen vastaamaan tasoa HQ1/250 toteutettiin keväällä 2018.

Viihtyisyys:

Sorateitä päällystettiin Inarissa, Ivalossa ja Saariselällä.

Talousarvion toteutuminen

Menot ylittivät 0,2% ja tulot ylittivät 0,3 %.

3.8.1 Tekninen lautakunta/yhdyskuntasuunnittelu

Toiminta-ajatus

Teknisten palveluiden hallinnosta ja kehittämisestä huolehtiminen. Maankäytön suunnittelua toteutetaan asiakaslähtöisesti kuntastrategian tavoitteiden mukaisesti. Mittaukseen ja kartoitukseen liittyvät tehtävät sekä niihin liittyvän tiedon tuottaminen.

Tehtävät

Vastuualueen suurimmat tehtäväkokonaisuudet ovat:

- maankäytön suunnittelutehtävät
- mittaus- ja kartoitustyöt
- alueiden vuokraus

Palvelusuunnitelma

Maankäytön suunnitelmia laaditaan ennakoiden tehtävät priorisoiden kulloisenkin hetken ja tulevaisuuskuvan mukaisen tarpeen mukaan. Mittaus- ja kartoitustietoihin pyritään avaamaan avoimet rajapinnat mahdollisuuksien mukaan.

Hallintopalveluiden tuottaminen koko teknisen osaston tarpeisiin.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>		
Kunnan suunnitelmallinen kehittäminen	Kunta on aktiivinen maankäytön kehittämisessä ja suunnittelussa.	Kaavoitusreservi	
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		
Matkailun ja elinkeinojen hallitun kasvun turvaava asemakaavoitus	Kaunispään, Ivalon ja Inarin asemakaavojen saneeraus ja laajentaminen asiakaslähtöisesti nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä	Vuosittain rakennettavat alueet, Työpaikkojen määrän kehitys Väestön määrän kehitys	Toteutunut
Yhdyskuntien kasvun edellyttävän maankäytön suunnittelun sujuvoittaminen	Sähköisten palveluiden kehittäminen	Asemakaava-alueen pinta-ala	

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 TP	2017 TP	2018 TA+M	TP2018	Poikkeama % TA/TP 2018
Asemakaavapinta-ala	1575 ha	1672 ha	1672 ha	1672 ha	0
Vapaat lomarakennustontit	27	20	17	20	15
Vapaat asuinrakennustontit	101	81	80	76	5,2
Vapaat teollisuustontit	10	9	19	9	11,1
Vapaat liiketontit	13	9	5	9	5,5

Tunnusluvut	2016 TP (1000 €)	2017 TP (1000 €)	2018 TA+M (1000 €)	TP2018 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2018
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	304	315	299	322	7,1
<i>Toimintamenot</i>	-498	-461	-523	-532	1,7
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-194	-146	-224	-210	6,6
Tunnusluvut €/asukas			-32,43	-30,4	

Tavoitteiden toteutuminen

Taloudellinen vahva nousukausi siirsi maankäytön suunnittelu resurssit valmistelevaan hankkeita, jotka olivat/ovat välttämättömiä rakennushankkeiden käynnistämiseksi. Tällaisia hankkeita olivat mm. Inarin asemakaavan muutos korttelissa 80 (Wilderness Hotel Inari), Saariselällä vt 4:n länsipuoli (Teollisuus/varastoalue, testausalue, Wilderness Safari Saariselkä), rajavartioston alue sekä Kaunispään etelärinteen asemakaava.

Talousarvion toteutuminen

Menot ylittyivät 7,1 % ja tulot ylittyivät 7,1 %.

3.8.2 Tekninen lautakunta/Yhdyskuntarakentaminen

Toiminta-ajatus

Yhdyskuntarakentaminen tuottaa turvallista ja viihtyisää asumista ja elinkeinotoimintaa tukevaa elinympäristöä.

Tehtävät

Vastuualueen suurimmat tehtäväkokonaisuudet ovat:

- katujen rakentaminen ja kunnossapito
- yleisten alueiden rakentaminen ja kunnossapito
- satamien rakentaminen ja kunnossapito
- maa- ja metsätilojen hoito
- liikunta- ja ulkoilualueiden rakentaminen ja kunnossapito
- moottorikelkkareittien rakentaminen ja kunnossapito
- hylättyjen ajoneuvojen siirtämiset (laki ajoneuvojen siirtämisestä 828/2008)

Palvelusuunnitelma

Yhdyskuntarakentamisen suurimmat tehtäväkokonaisuudet ovat:

- katujen rakentaminen ja kunnossapito
- yleisten alueiden rakentaminen ja kunnossapito
- satamien rakentaminen ja kunnossapito
- virkistysreittien rakentaminen ja kunnossapito
- moottorikelkkareittien rakentaminen ja kunnossapito
- venereittien merkitseminen
- pitkäaikaistyöttömien työllistäminen

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Yhdyskuntasuunnittelun vastuualue hoitaa sille kuuluvat tehtävät tehokkaasti, joustavasti ja taloudellisesti	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Viihtyisän ja turvallisen kunnan kehittäminen	Asiakaspalaute	Palautteet huomioitu
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Asumisen ja elinkeinojen toimintaympäristöjen tuottaminen.	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Uusien alueiden rakentaminen Vanhojen alueidensaneeraukset Ulkoilu- ja virkistysalueiden tuottaminen	Vuosittain rakennettavat uudet alueet Vanhojen alueiden saneeraukset	Suunnitelmat toteutuneet

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 TP	2017 TP	2018 TA+M	TP2018	Poikkeama % TA/TP 2018
Kaavateiden pituus	85940 m	105047 m	96000 m	105037 m	8,9
Venepaikkojen lukumäärä	280	303	321	455	29,4
Kunnossapidon piirissä olevien virkistysreittien pituus	10100 m	10100 m	10100 m	10100 m	0
Moottorikelkkareittien pituus	170 km	170 km	170 km	170 km	0
Työllistettyjen lukumäärä	11	20	19	19	0
Henkilötyövuodet	8,5	10		9,5	0

Tunnusluvut	2016 TP (1000 €)	2017 TP (1000 €)	2018 TA+M (1000 €)	TP2018 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2018
Talous					
Toimintatulot	88	118	90	87	3,4
<i>Toimintamenot</i>	-1298	-1306	-1436	-1450	1
Toimintakate (sitova)	-1210	-1187	-1346	-1364	1,3
Tunnusluvut €/asukas	-178	-173	-195	-197	

Tavoitteiden toteutuminenKatujen rakentamiskohteet:Inarin kirkonkylä

Jänkätie

Kuokkamaantie

Jokelantie

Juutuavaarantien jatko

Juutuanpolku

Metsänhoitajantie

Ivalo

Männiköntien muutos

Muut rakennuskohteet

Ivalon tulvapenkereen korottaminen

Inarin satamanlahden katuvalot

Veskonien sataman peruskorjaus valmistui kesällä 2018. Hankkeeseen on saatu Euroopan meri- ja kalatalous-rahaston Suomen toimintaohjelmasta rahoitusta 80 %.

Yksityisteiden kunnossapitoa tuettiin 60992 eurolla vuonna 2018.

Talousarvion toteutuminen

Menot ylittivät 1 % ja tulot alittuivat 3,4 %.

3.8.3 Tekninen lautakunta/Rakennusvalvonta

Toiminta-ajatus

Lakisääteisten rakennusvalvonnan viranomaispalvelujen tuottaminen kunnan tarpeiden mukaisesti.

Tehtävät

Valvoa kaavojen noudattamista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä sekä valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa.

Palvelusuunnitelma

- Auttaa ja neuvoa asiakkaita rakentamiseen liittyvissä kysymyksissä ja rakennuslupa-asioissa.
- Pyrkii nopeaan ja oikeudenmukaiseen päätöksentekoon lupa-asioissa, asiakasläheiseen palveluun sekä joustavaan rakennusaikaiseen valvontaan ja ohjaukseen.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Palvelukyky, tehokkuus Innovatiivisuus	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Nopea ja joustava päätöksenteko Paperittomaan lupamenettelyyn siirtyminen	Lupamenettelyn käsitte- ly aika	Lupapiste.fi käyttöön otettu
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä ympäristö Tasapuolisuus ja oikeudenmukaisuus	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Sujuva lupakäsittely ja rakennus- aikainen valvonta ja ohjaus Oikeudenmukaiset päätökset	Katselmusten saatavuus oikaisuvaatimusten määrä	

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 TP	2017 TP	2018 TA+M	TP2018	Poikkeama % TA/TP 2018
Myönnettyt luvat yhteensä	267	407	430	390	10,3
Valmistuneet kerrosalat	8486 m ²	15129 m ²	9000 m ²	15513 m ²	41,8
Rakennus- ja toimenpide- luvat	255	405	390	350	11,4
Rakennuslupakatselmukset	268	365	368	321	14,6

Tunnusluvut	2016 TP (1000 €)	2017 TP (1000 €)	2018 TA+M (1000 €)	TP2018 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2018
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	130	239	181	169	7,1
<i>Toimintamenot</i>	-177	-205	-198	-186	6,5
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-47	33	-42	-17	47,1
Tunnusluvut €/asukas 6908			-6,1	-2,5	

Tavoitteiden toteutuminen

Rakennus- ja toimenpidelupia myönnettiin 350 kpl.

Rakennusvalvonnan sähköisen arkiston luominen on käynnistetty vuonna 2017. Vuoden 2018 aikana arkistosta saatiin digitoitua n. 60 %.

Talousarvion toteutuminen

Menot alittuivat 6,5 % ja tulot alittuivat 7,1 %.

3.9.4 Pelastuslaitos**Toiminta-ajatus**

Pelastustoimesta Inarin kunnan alueella vastaa Lapin pelastuslaitos. Kunta maksaa kuntaosuuden, joka on sijoitettu teknisen osaston talousarvioon erillisenä määrärahana.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016TP (1000 €)	2017 TP (1000 €)	2018 TA+M (1000 €)	TP 2018 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2017
Talous					
<i>Toimintatulot</i>					
<i>Toimintamenot</i>	-720	-718	-720	-720	0
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-720	-718	-720	-720	0
Tunnusluvut €/asukas 6908		-104	-105	-104	

Tavoitteiden toteutuminen

Lapin Pelastuslaitos vastaa Inarin kunnan pelastustoiminnasta.

Talousarvion toteutuminen

Menot toteutuivat vuoden 2018 kuntaosuuteen nähden.

4. TULOSLASKELMA

4.1 Tulovero- ja kiinteistöveroprosentit

Talousarvio ja -suunnitelma on valmisteltu seuraavien veroprosenttien pohjalta:

Tuloveroprosentti v. 2018 on 19,00.

Kiinteistöveroprosentit v. 2018:

1. yleinen kiinteistöveroprosentti 1,35
2. vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,55
3. muiden kuin vakituisten asuntojen veroprosentti 1,15
4. rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 3,00
5. yleishyödylliset yhteisöt 0,00
6. voimalaitosrakennuksen veroprosentti on yleinen kiinteistöveroprosentti

Verotuloja arvioidaan vuonna 2018 kertyvän kaikkiaan noin 26,6 milj. euroa. Verotuloennustetta vuodelle 2018 on arvioitu uudelleen myös kunnan omista lähtökohdista, joten se poikkeaa Kuntaliiton ennusteesta n. 0,332 milj. euron verran. Kunnallisveroa (ansio- ja pääomaverotuloa) arvioidaan kertyvän n. 19,7 milj. euroa, mikä on lähes saman verran kuin Kuntaliiton kuluvan vuoden ennuste ja n. 0,282 milj. euroa enemmän kuin Kuntaliitto ennustaa vuodelle 2018. Yhteisöveroa arvioidaan saatavan noin 2,6 milj. euroa, mikä on lähes saman verran kuin kuluvana vuonna. Yhteisöveron tuotto vaihtelee vuosittain. Kiinteistöveroa saataneen lähes saman verran kuin kuluvana vuonna eli n. 4,3 milj. euroa, mikä on n. 0,050 milj. euroa enemmän kuin Kuntaliitto ennustaa vuodelle 2018.

Kunnan verotuloennustepohjana on käytetty Suomen Kuntaliiton veroennustekehikkoa. Kunnan oma ennuste vuodelle 2018 on 1,3 % parempi kuin Kuntaliiton ennuste.

Inari						
1 000 €						
TILIVUOSI	2015	2016	2017**	2018**	2019**	2020**
Verolaji						
Kunnallisvero	18 855	19 750	19 800	19 397	20 141	20 880
<i>Muutos %</i>	-0,5	4,8	0,3	-2,0	3,8	3,7
Yhteisövero	2 362	2 174	2 617	2 599	2 682	2 792
<i>Muutos %</i>	14,5	-8,0	20,4	-0,7	3,2	4,1
Kiinteistövero	4 068	4 259	4 222	4 222	4 222	4 222
<i>Muutos %</i>	1,0	4,7	-0,9	0,0	0,0	0,0
VEROTULO KIRJATTAVA	25 285	26 184	26 639	26 218	27 046	27 895
<i>Muutos %</i>	1,0	3,6	1,7	-1,6	3,2	3,1

Verotuloennuste (Suomen Kuntaliitto 5.10.2017)

Talousarvion toteutuminen

Verotuloja kertyi kaikkiaan vuonna 2018 n. 27,992 milj. euroa. Verotulot lisääntyivät 5,4 % talousarvioon nähden ja vuoteen 2017 verrattuna lisäystä oli 4,9 %. Verotulojen lisäys kohdistui lähinnä kunnallisverotuloihin.

Verot tilinpäätöksessä				muutos TP 2017/TP 2018		Ero tal.arv.
TILIVUOSI	TP 2017	TA 2018	TP 2018	muutos €	muutos %	
Verolaji						
Kunnallisvero (1000 €)	19 854	19 679	21 115	1 261	6,4	1 436
<i>Muutos %</i>						7,3
Yhteisövero (1000 €)	2 578	2 599	2 487	-91	-3,5	-112
<i>Muutos %</i>						-4,3
Kiinteistövero (1000 €)	4 245	4 272	4 390	145	3,4	118
<i>Muutos %</i>						2,8
VEROTULO KIRJATTAVA (1000 €)	26 677	26 550	27 992	1 315	4,9	1 442
<i>Muutos %</i>						5,4

4.2 Valtionosuudet

Valtionosuuksien arviot perustuvat julkisesti käytettävissä olevien tietojen perusteella tehtyihin ja kuntaan saatuihin laskelmiin. Valtionosuuksia arvioidaan Kuntaliiton (3.10.2017) mukaan kertyvän ensi vuonna kaikkiaan noin 23,3 milj. euroa, mikä on 0,1 % vähemmän kuin kuluvalle vuodelle arvioitu. Suunnitteluvuosien ennusteet ovat Valtiovarainministeriön suunnittelukehikon (23.10.2017) mukaiset, koska Kuntaliitto julkaisee vain talousarviovuoden ennusteen.

Kuntaliitto julkaisi ensimmäiset kuntakohtaiset ennakolliset laskelmat vuodelle 2018 toukokuussa, jonka jälkeen niitä on päivitetty usein. Lopulliset päätökset vuoden 2018 valtionosuusrahoituksesta saadaan joulukuun lopussa 2017.

Talousarvion toteutuminen

Valtionosuuksia kertyi kertomusvuonna 23,428 milj. euroa eli n. 0,1 milj. euroa arvioitua enemmän ja n. 0,028 milj. vähemmän kuin edellisenä vuonna.

4.3 Poistot

Poistot on laskettu valtuuston (2013) hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Suunnitelman mukaiset poistot ovat koko suunnittelukaudella keskimäärin n. 2 milj. euron tasolla. Vuoden 2018 poistot koko kunnassa ovat 2,1 milj. euroa. Alle 10 000 euron hankintoja ei oteta poistopohjaan. Poistojen määrään vaikuttaa ensisijaisesti kunnan investointiohjelman taso. Tavoitteena on poistosuunnitelman tarkistaminen vuoden 2018 aikana.

Talousarvion toteutuminen

Suunnitelman mukaisia poistoja kirjattiin peruskunnassa n. 0,7 milj. euroa eli lähes saman verran kuin oli arvioitu. Koko kunnan poistot olivat yhteensä n. 2 milj. euroa eli lähes saman verran kuin oli arvioitu.

Poistosuunnitelma tarkistettiin vuoden 2018 aikana Kirjanpitolautakunnan (KILA) viimeisimmän suosituksen mukaiseksi.

4.4 Koko kunnan tuloslaskelma (ulkoinen)

INARIN KUNTA TULOSLASKELMA	TA2018 alkuper.ta	ta-muut.	TA2018 (alkuper.+muut.)	TP2018 toteutunut	Poikkeama	Tot. %	TP2017 toteutunut
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	4 305 624	0	4 305 624	1 593 510,11	-2 712 113,89	37,0	1 534 120,10
Maksutuotot	2 954 191	0	2 954 191	3 066 914,78	112 723,78	103,8	2 935 611,98
Tuet ja avustukset	2 024 816	0	2 024 816	2 215 273,11	190 457,11	109,4	2 441 030,66
Muut toimintatuotot	6 378 818	0	6 378 818	2 021 272,10	-4 357 545,90	31,7	2 522 390,67
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	3 922,00	3 922,00		0,00
Toimintatuotot yhteensä	15 663 449	0	15 663 449	8 900 892,10	-6 762 556,90	56,8	9 433 153,41
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-19 631 426	-348 123	-19 979 549	-20 117 587,12	-138 038,12	100,7	-19 123 603,54
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-5 000 364	-46 492	-5 046 856	-4 813 845,61	233 010,39	95,4	-4 734 080,36
Muut henkilösivukulut	-1 020 414	628	-1 019 786	-734 673,20	285 112,80	72,0	-841 464,02
Palvelujen ostot	-26 610 411	482 915	-26 127 496	-23 649 007,38	2 478 488,62	90,5	-22 988 961,22
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 722 912	-123 928	-3 846 840	-4 035 130,91	-188 290,91	104,9	-3 806 263,30
Avustukset	-2 494 422	-10 000	-2 504 422	-2 384 857,04	119 564,96	95,2	-2 512 463,76
Muut toimintakulut	-5 605 142	-90 000	-5 695 142	-1 711 581,70	3 983 560,30	30,1	-1 330 481,37
Toimintakulut yhteensä	-64 085 091	-135 000	-64 220 091	-57 446 682,96	6 773 408,04	89,5	-55 337 317,57
TOIMINTAKATE	-48 421 642	-135 000	-48 556 642	-48 545 790,86	10 851,14	100,0	-45 904 164,16
Verotulot	26 550 000	0	26 550 000	27 992 183,46	1 442 183,46	105,4	26 676 992,89
Valtionosuudet	23 329 000	0	23 329 000	23 427 998,00	98 998,00	100,4	23 455 583,00
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot	85 300	0	85 300	121 973,50	36 673,50	143,0	82 388,94
Muut rahoitustuotot	810 000	0	810 000	875 541,01	65 541,01	108,1	863 321,98
Korkokulut	-280 000	-59 560	-339 560	-258 525,08	81 034,92	76,1	-250 808,54
Muut rahoituskulut	-5 000	0	-5 000	-16 335,97	-11 335,97	326,7	-5 012,09
VUOSIKATE	2 067 658	-194 560	1 873 098	3 597 044,06	1 723 946,06	192,0	4 918 302,02
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 072 501	0	-2 072 501	-1 967 133,61	105 367,39	94,9	-2 049 899,42
TILIKAUDEN TULOS	-4 843	-194 560	-199 403	1 629 910,45	1 829 313,45		2 868 402,60
Rahastojen vähennys (+)/lisäys (-)	20 383	0	20 383	22 592,43	2 209,43		-29 790,89
TILIKAUDEN YLIJ-/ALIJÄÄMÄ	15 540	-194 560	-179 020	1 652 502,88	1 831 522,88		2 838 611,71

II Tuloslaskelma
INARIN KUNTA

**TULOSLASKELMA JA SEN
TUNNUSLUVUT**

	v.2018	v.2017
Toimintatuotot	8 900 892,10	9 433 153,41
Toimintakulut	-57 446 682,96	-55 337 317,57
Toimintakate	-48 545 790,86	-45 904 164,16
Verotulot	27 992 183,46	26 676 992,89
Valtionosuudet	23 427 998,00	23 455 583,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	121 973,50	82 388,94
Muut rahoitustuotot	875 541,01	863 321,98
Korkokulut	-258 525,08	-250 808,54
Muut rahoituskulut	-16 335,97	-5 012,09
Vuosikate	3 597 044,06	4 918 302,02
Suunnitelman muk. poistot	-1 967 133,61	-2 049 899,42
Tilikauden tulos	1 629 910,45	2 868 402,60
Investointivarausten vähennys(+)		
Investointivarausten lisäys (-)		
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	22 592,43	-29 790,89
Tilikauden ylijäämä	1 652 502,88	2 838 611,71

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toim.tuotot/-kulut, %	15,5	17,0
Vuosikate/Poistot %	182,9	239,9
Vuosikate, euroa/asukas	521	715
Asukasmäärä (31.12)	6908	6874

Peruskunnan tuloslas-
kelma

Peruskunnan tuloslaskelma

	ALKUPER.TA	TA-MUUT.	ALKUP.+MUUT.	TOTEUTUNUT	POIKK.	TOT
TUOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	1 353 270,00	0,00	1 353 270,00	1 447 726,23	-94 456,23	107,00
Maksutuotot	2 918 841,00	0,00	2 918 841,00	3 038 664,03	-119 823,03	104,10
Tuet ja avustukset	2 021 786,00	0,00	2 021 786,00	2 133 954,68	-112 168,68	105,50
Muut toimintatuotot	1 030 398,00	0,00	1 030 398,00	1 320 652,24	-290 254,24	128,20
	7 324 295,00	0,00	7 324 295,00	7 940 997,18	-616 702,18	108,40
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-18 798 680,00	-348 123,00	-19 146 803,00	-19 300 467,16	153 664,16	100,80
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-4 859 326,00	-46 492,00	-4 905 818,00	-4 675 465,82	-230 352,18	95,30
Muut henkilösivukulut	-978 222,00	628,00	-977 594,00	-703 914,68	-273 679,32	72,00
Palvelujen ostot	-23 607 270,00	482 915,00	-23 124 355,00	-23 285 026,18	160 671,18	100,70
Aineet,tarvikkeet, tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-1 947 528,00	-123 928,00	-2 071 456,00	-2 241 942,40	170 486,40	108,20
Avustukset	-2 475 737,00	-10 000,00	-2 485 737,00	-2 371 434,46	-114 302,54	95,40
Muut toimintakulut	-5 019 759,00	-90 000,00	-5 109 759,00	-5 116 892,66	7 133,66	100,10
	-57 686 522,00	-135 000,00	-57 821 522,00	-57 695 143,36	-126 378,64	99,80
TOIMINTAKATE	-50 362 227,00	-135 000,00	-50 497 227,00	-49 754 146,18	-743 080,82	98,50
Verotulot	26 550 000,00	0,00	26 550 000,00	27 992 183,46	-1 442 183,46	105,40
Valtionosuudet	23 329 000,00	0,00	23 329 000,00	23 427 998,00	-98 998,00	100,40
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	20 000,00	0,00	20 000,00	55 352,70	-35 352,70	276,80
Muut rahoitustuotot	760 000,00	0,00	760 000,00	812 215,13	-52 215,13	106,90
Korkokulut	-110 000,00	-59 560,00	-169 560,00	-150 900,20	-18 659,80	89,00
Muut rahoituskulut	-4 500,00	0,00	-4 500,00	-1 175,36	-3 324,64	26,10
VUOSIKATE	182 273,00	-194 560,00	-12 287,00	2 381 527,55	-2 393 814,55	-19 382,50
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	-709 515,00	0,00	-709 515,00	-693 005,63	-16 509,37	97,70
Satunnaiset erät						
TILIKAUDEN TULOS	-527 242,00	-194 560,00	-721 802,00	1 688 521,92	-2 410 323,92	-233,90
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄM)	-527 242,00	-194 560,00	-721 802,00	1 688 521,92	-2 410 323,92	-233,90

5. INVESTOINTIOSA

YHTEENVETO INVESTOINNEISTA v. 2018	Talousarvio €	Toteutuminen €	Poikkeama %	Poikkeama €
Peruskunta				
Investointimenot	-1 695 750	-1 730 263	-2,0	-34 513
Rahoitusosuudet investointeihin	0	322 836	100,0	322 836
Pysyvien vastaavien luovutustulot	50 000	77 809	55,6	27 809
Kalatalouden kehittämisrahasto				
Investointimenot	-283 000	-216 193	23,6	66 807
Rahoitusosuudet investointeihin	160 000	105 322	-34,2	-54 678
Pysyvien vastaavien luovutustulot	0	0	0,0	0
Ruokapalvelu liikelaitos				
Investointimenot	-30 000	-23 205	22,7	6 795
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0	0,0	0
Pysyvien vastaavien luovutustulot	0	0	0,0	0
Tilapalvelu liikelaitos				
Investointimenot	-974 000	-671 380	31,1	302 620
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0	0,0	0
Pysyvien vastaavien luovutustulot	0	190 205	100,0	190 205
Elinkeinot & kehitys Nordica				
Investointimenot	0	0	0,0	0
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0	0,0	0
Pysyvien vastaavien luovutustulot	0	0	0,0	0
Saariselän kehittämisrahasto				
Investointimenot	-130 000	0	100,0	130 000
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0	0,0	0
Pysyvien vastaavien luovutustulot	276 000	0	-100,0	-276 000
Koko kunta yhteensä				
Investointimenot	-3 112 750	-2 641 041	15,2	471 709
Rahoitusosuudet investointeihin	160 000	428 157	167,6	268 157
Pysyvien vastaavien luovutustulot	326 000	268 014	-17,8	-57 986

INVESTOINNIT 2018

Kunnanhallitus

Maanhankinta ja -luov.	TP 2016	TP 2017	TA 2018+muutos	TP 2018	Poikkeama %
Menot	-345	-95	-424	-488	-15
Tulot	117	421	50	78	56
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti		421	50	78	
Netto	-228	326	-374	-410	-10

Hanketavoitteet

Maanhankintaan käytetään vain maanmyyntituloja vastaava määrä.

Hanketavoitteiden toteutuminen:

Sekä maanhankintoja että maanmyyntiä toteutui arvioitua enemmän.

Kunnanhallitus yhteensä	TP 2016	TP 2017	TA 2018+muutos	TP 2018	Poikkeama %
Menot	-345	-95	-424	-488	-15
Tulot	117	421	50	78	56
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksienmyynti	117	421	50	78	
Netto	-228	326	-374	-410	-10

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Koneet ja kalusto	TP 2016	TP 2017	TA 2018+muutos	TP 2018	Poikkeama %
Menot	-23	-15	-257	-232	10
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksienmyynti					
Netto	-23	-15	-257	-232	10

Hanketavoitteet

Vuosi 2018:

1. Männikön kalustaminen 120 000 € (siirtyy v. 2017),
2. Männikön keittiön laitteet 25 000 €
3. tk:n vastaanottotilojen kalustaminen 23 000 € (siirtyy v. 2017),
4. defibrillaattorin hankinta vuodeosastolle 18 000 €
5. tk:n tarvikevaraston hyllyjen uusiminen 11 000 €

Hanketavoitteiden toteutuminen

Lisämäärärahaa jouduttiin anomaan kannettavaa ultraäänilaitetta varten 30 000 €, koska laskutus ei toteutunut suunnitellusti vuoden 2017 puolella. Lisäksi sovittiin, että Männikön keittiön lämmitettävät tarjoilukärryt hankitaan Männikön kustannuspaikalta. Tätä varten anottiin myöskin 30 000 € lisämäärärahaa. TK:n vastaanottotilojen kalustaminen toteutui vain osin, koska remontti jatkui vuoden 2019 puolelle. Defibrillaattori ja tarvikevaraston hyllyt hankittiin sovitusti.

Suun ja terv.huolto	TP 2016	TP 2017	TA 2018+muutos	TP 2018	Poikkeama %
Menot	0	-43	-30	-29	3
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	0	-43	-30	-29	3

Hanketavoitteet

Vuosi 2018:

1. hammashoitoyksikön uusiminen 30 000€.

Hanketavoitteiden toteutuminen

Hammashoitoyksikkö uusittiin sovitusti.

Potilastietojärjestelmä	TP 2016	TP 2017	TA 2018 +muutos	TP 2018	Poikkeama %
Menot	-18	0	0	0	
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	-18	0	0	0	

Sos. Ja terv.ltk. yhteensä	TP 2016	TP 2017	TA 2018+ muutos	TP 2018	Poikkeama %
Menot	-41	-58	-287	-261	9
Tulot	0	0	0	0	
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	-41	-58	-287	-261	9

Sivistyslautakunta

Kirjasto	TP 2016	TP 2017	TA 2018+ muutos	TP 2018	Poikkeama %
Menot	-293	-97	0	0	
Tulot	125				
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	-168	-97	0	0	

Saariselän urheilualue	TP 2016	TP 2017	TA 2018+muutos	TP 2018	Poikkeama %
Menot	-44	0	0	0	0
Tulot	4	0	0	0	0
Rahoitusosuudet					

Omaisuuudenmyynti					
Netto	-40	0	0	0	0

Liikunta	TP 2016	TP 2017	TA 2018+muutos	TP 2018	Poikkeama %
Menot	0	-37	0	0	0
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	0	-37	0	0	0

Siv. ltk yhteensä	TP 2016	TP 2017	TA 2018+muutos	TP 2018	Poikkeama %
Menot	-337	-134	0	0	0
Tulot	129	0	0	0	0
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	-208	-134	0	0	0

Tekninen lautakunta

Tiet yms. kiinteät rak.	TP 2016	TP 2017	TA 2018+muutos	TP 2018	Poikkeama %
Menot	-725	-425	-680	-564	17
Tulot	30	0	0	49	
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	-695	-425	-680	-515	24

Hanketavoitteet

Katujen ja yleisten alueiden rakentaminen ja peruskorjaus. Päällystysohjelmat ja katuvalojen rakentaminen ja peruskorjaus.

Hanketavoitteiden toteutuminen

Jänkätie

Kuokkamaantie

Jokelantie

Juutuavaarantien jatko

Juutuanpolku

Metsänhoitajantie

Männiköntien muutos

Muut rakennuskohteet

Ivalon tulvapenkereen korottaminen

Inarin satamanlahden katuvalot

%
-57

Tulot		20		274	
Rahoitusosuudet				274	
Omaisuuudenmyynti					

Netto	0	-422	-250	-117	53

Hanketavoitteet

Veskoniemen kalasataman rakentaminen.

Hanketavoitteiden toteutuminen

Veskoniemen sataman peruskorjaus valmistui kesällä 2018. Hankkeeseen on saatu Euroopan meri- ja kalatalousrahaston Suomen toimintaohjelmasta rahoitusta 80 %.

Rak.tark sähköinen arkist.	TP 2016	TP 2017	TA 2018+muutos	TP 2018	Poikkeama %
Menot		-24	-55	-26	53
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksienmyynti					
Netto		-24	-55	-26	53

Hanketavoitteet

Vuosille 2017 ja 2018: á 55 000 euroa: rakennustarkastuksen sähköinen arkistointi.

Hanketavoitteiden toteutuminen

Rakennusvalvonnan sähköisen arkiston luominen on käynnistetty vuonna 2017. Vuoden 2018 aikana arkistosta saatiin digitoitua n. 60 %.

Tekninen ltk. yhteensä	TP 2016	TP 2017	TA 2018+muutos	TP 2018	Poikkeama %
Menot	-725	-851	-985	-982	0
Tulot	30	20		323	
Rahoitusosuudet				323	
Omaisuuksienmyynti					
Netto	-695	-831	-985	-659	33

Kalatalouden kehittämisrahasto

Inarin kalahalli	TP 2016	TP 2017	TA 2018+muutos	TP 2018	Poikkeama %
Menot	-39	0	-101	-23	77
Tulot		20	65	17	-74
Rahoitusosuudet			65	17	
Omaisuuksienmyynti					
Netto	-39	20	-36	-6	83

Hanketavoitteet

Vuoden 2017 investointisuunnitelma siirrettiin vuodelle 2018.

Hanketavoitteiden toteutuminen

Investointisuunnitelma toteutui pakastuskaapin, laatikkopesurin ja jäähdytyskoneiston osalta. Perkuukonetta koskeva hanke ei toteutunut, koska ELY-keskus ei myöntänyt siihen tukea.

Jäähileasemat	TP 2016	TP 2017	TA 2018+muutos	TP 2018	Poikkeama %
Menot			-70	-61	13
Tulot			56	56	0
Rahoitusosuudet			56	56	
Omaisuuksienmyynti					
Netto			-14	-5	64

Hanketavoitteet

Hanke toteutetaan, mikäli siihen saadaan ulkopuolinen rahoitus. Selvitetään jäähileiden kuljetusjärjestelyt ja kehittäminen.

Hanketavoitteiden toteutuminen

Lapin ELY-keskus antoi kielteisen päätöksen rahoittaa Kotalahden jäähileasemaa, koska alueella ei ollut kaupallisia kalastajia. Kunnanhallitus päätti käynnistää rakentamisen Kotalahteen, jonka mukaisesti Kotalahteen tehtiin porakaivo ja tilattiin jäähilekontti. Hankkeen rahoitus toteutui takautuvasti suoritettua Kalatalousrahaston korkovelkasaatavasta kunnalta vuodesta 2013 lukien. Kunnanhallituksen päätös ei ole saanut lainvoimaa valituksen johdosta.

Veskonien kalasataman varust.	TP 2016	TP 2017	TA 2018+muutos	TP 2018	Poikkeama %
Menot	0	0	-113	-131	-16
Tulot			39	32	-17
Rahoitusosuudet			39	32	
Omaisuuksienmyynti					
Netto	0	0	-74	-99	-34

Hanketavoitteet

Vuoden 2017 investointisuunnitelma siirrettiin vuodelle 2018. Valtuusto päätti 23.8.2018 lisätä netto-menoihin 58 000 € jätevesien umpisäiliön ja nosturin hankintaan.

Hanketavoitteiden toteutuminen

Nettomenot ylittyivät 25 000 euroa.

Investointisuunnitelma toteutui etikettivaa'an, puhdistusritilän, pakastuskaapin ja laatikkopesurin osalta. Lisäksi jouduttiin hankkimaan kylmäkoneistot pakastuskaappeihin.

Jätevesien umpisäiliötä ja satamanosturia koskevat hankkeet toteutuivat.

Kalatalous yhteensä	TP 2016	TP 2017	TA 2018+muutos	TP 2018	Poikkeama %
Menot	-39	0	-283	-216	24
Tulot	0	20	160	105	-34
Rahoitusosuudet			160	105	
Omaisuuksienmyynti					
Netto	-39	20	-123	-111	10

Ruokapalvelu liikelaitos

Koneet ja kalusto	TP 2016	TP 2017	TA 2018+muutos	TP 2018	Poikkeama %
Menot	-21	-10	-30	-23	23
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksienmyynti					
Netto	-21	-10	-30	-23	23

Hanketavoitteet

Vuonna 2018; Ivalon valmistuskeittiön astiahuollon esipesuosaston, tunneliastianpesukoneen sekä purkausrullaradan uusiminen. Investoitava kone on moduulirakenteinen, joka on siirrettävissä. Koneen kapasiteettia voi kasvattaa tarvittaessa. Vuonna 2019; Ivalon ala-asteen astiahuollon esipesuosaston, tunneliastianpesukoneen sekä purkausrullaradan uusiminen. Ala-asteen astiapesuosaston uusimisen tarve tarkistetaan vuoden 2018 aikana. Vuonna 2020; Ivalon valmistuskeittiön monitoimiuunien (2kpl) uusiminen. Monitoimiuunit voidaan siirtää tarvittaessa. Hankkeiden tavoitteena on palvelukyvyn edellytysten parantaminen ja kyseessä on korvausinvestoinnit. Vuosien 2018 - 2020 hankintatavoitteet ovat valtuustoon nähden sitovia.

Hanketavoitteiden toteutuminen

Vuoden 2018 investointisuunnitelmaan tehtiin muutos Ivalon valmistuskeittiön astiahuollon uusimisen osalta. Valmistuskeittiön astianpesukoneeseen on uusittu useita kuluvia osia vuosien 2017-2018 aikana sekä konetta on huollettu tarpeen mukaan, joten huoltoliikkeen antaman arvion mukaan koneen kunto on kohtuullisen hyvä. Astianpesuosaston uusimiseen varattu investointivaraus käytettiin Ivalon valmistuskeittiön kahden dieetti-uunin uusimiseen (tämä investointi oli vuoden 2019 investointisuunnitelmassa) sekä yläaste-lukion ruokasaliin investoitiin kaksi linjastovaunua. Tällä investoinnilla mahdollistetaan salaattikomponenttien käyttö yläaste-lukion kouluruokailussa. Terveyskeskuksen ruokasaliin uusittiin kaksi linjastovaunua kahden rikkoutuneen tilalle.

Tilapalvelu liikelaitos

Männikön palvelukoti	TP 2016	TP 2017	TA 2018+muutos	TP 2018	Poikkeama %
Menot		-2 732	-100	-113	-13
Tulot		831			
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti					
Netto	0	-1 901	-100	-113	-13

Hanketavoitteet

Männikön palvelutalon peruskorjauksen ulkopuoliset työt.

Hanketavoitteiden toteutuminen

2018 vuoden aikana aloitettiin Männikön peruskorjaustyöt jatkuivat, työt valmistuivat sisäpuolisin osin keuhalla 2018 ja ulkopuolisin osin syksyllä 2018. Kulut ylittyivät hiukan suunnitellusta ennalta arvaamattomien lisä- ja muutostöiden vuoksi.

Terveyskeskus	TP 2016	TP 2017	TA 2018+muutos	TP 2018	Poikkeama
Menot	-76	-42	-289	-292	-1
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti					
Netto	-76	-42	-289	-292	-1

Hanketavoitteet

Vuosi 2018: Vuoden 2017 investoinnit (terveyskeskuksen muutostyöt) toteutetaan osittain (85 000 euroa) ja vuodelle 2018 siirretään 149 000 euroa.

Terveyskeskuksen A-osan vesikatteen uusiminen 120 000 euroa.

Ruokapalvelukeskuksen ilmastoinnin viilennyksen peruskorjaus 20 000 euroa.

Hanketavoitteiden toteutuminen

2018 vuoden aikana toteutettiin vesikatteen uusiminen sekä ilmastoinnin viilennyksen peruskorjaus ja muutostyöt aloitettiin vuoden lopulla.

Pienet hankkeet	TP 2016	TP 2017	TA 2018+muutos	TP 2018	Poikkeama %
Menot	-22		-50	0	
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti					
Netto	-22		-50	0	
Ivalon yläaste	TP 2016	TP 2017	TA 2018+muutos	TP 2018	Poikkeama %
Menot	-74	0	0	0	

Tulot	4				
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	-70	0	0	0	

Koulukampus	TP 2016	TP 2017	TA 2018 +muutos	TP 2018	Poikkeama %
Menot			-200	0	
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto			-200	0	

Hanketavoitteet

Ivalon koulukampuksen suunnitteluraha vuosille 2018 ja 2019.

Hanketavoitteiden toteutuminen

Siirrettiin vuodelle 2019. Suunnittelu aloitettiin.

Ivalon ala-aste	TP 2016	TP 2017	TA 2018+muutos	TP 2018	Poikkeama %
Menot	-126	0	0	0	
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	-126	0	0	0	

Kunnantalo	TP 2016	TP 2017	TA 2018+muutos	TP 2018	Poikkeama %
Menot	-31	-40	-50	-43	14
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	-31	-40	-50	-43	14

Saariselän päiväkot	TP 2016	TP 2017	TA 2018+muutos	TP 2018	Poikkeama %
Menot			-35	0	

Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto	0	0	-35	0	

Hanketavoitteet

Saariselän päiväkodin suunnittelu 2018, rakentaminen 2019.

Hanketavoitteiden toteutuminen

Siirtokelpoisesta päiväkodista pyydettiin tarjous vuoden lopulla.

Ivalon lukio	TP 2016	TP 2017	TA 2018+muutos	TP 2018	Poikkeama %
Menot		-148	0	0	
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto		-148	0	0	

Hanketavoitteet

V.2018 ei investointeja.

Hanketavoitteiden toteutuminen

Lattiakanaalien alipaineistus.

Peräsaajontie tsto ja sos.tilat	TP 2016	TP 2017	TA 2018+muutos	TP 2018	Poikkeama %
Menot		-2	-250	-223	11
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti					
Netto		-2	-250	-223	11

Hanketavoitteet

Määrärahan siirto vuodelta 2017 vuodelle 2018.

Hanketavoitteiden toteutuminen

Uusi toimisto-sosiaalitala otettiin vastaan marraskuun lopulla 2018.

Törmäsen koulu	TP 2016	TP 2017	TA 2018+muutos	TP 2018	Poikkeama %
Menot	-43				
Tulot					

Rahoitusosuudet				190	
Omaisuuudenmyynti				190	
Netto	-43			190	

Tilapalvelu yhteensä	TP 2016	TP 2017	TA 2018+muutos	TP 2018	Poikkeama %
Menot	-450	-2 964	-974	-671	31
Tulot	4	831			
Rahoitusosuudet				190	
Omaisuuudenmyynti				190	
Netto	-446	-2 133	-974	-481	31

Saariselän kehittämisrahasto

Rinnealueen maanluov.	TP 2016	TP 2017	TA 2018 +muutos	TP 2018	Poikkeama %
Menot					
Tulot	12	0	276	0	0
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti	12		276		
Netto	12	0	276	0	0

Maanmyynti ei toteutunut v. 2018.

Rinnealueen kunnall.tek.	TP 2016	TP 2017	TA 2018+muutos	TP 2018	Poikkeama %
Menot	-324	-46	-130	0	
Tulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuudenmyynti			276		
Netto	-324	-46	146	0	

Hanketavoitteet

Vuodelle 2018 Luttotuvan tiejärjestelyt 130 000 €.

Hanketavoitteiden toteutuminen

Hanke ei toteutunut.

S-selän kehitt.rah. Yht.	TP 2016	TP 2017	TA 2018+muutos	TP 2018	Poikkeama %
Menot	-324	-46	-130	0	
Tulot	12		276		
Rahoitusosuudet					

Omaisuuudenmyynti	12		276		
Netto	-312	-46	146	0	

INVESTOINNIT YHTEENSÄ

Investoinnit yhteensä	TP 2016	TP 2017	TA 2018+muutos	TP 2018	Poikkeama %
Menot	-2 282	-4 158	-3 113	-2 641	15
Tulot	292	1 292	486	696	43
Rahoitusosuudet	163	871	160	428	
Omaisuuudenmyynti	129	421	326	268	
Netto	-1 990	-2 866	-2 627	-1 945	26

6. RAHOITUSOSA JA LAINAKANTA

Suunnittelukauden 2018 – 2020 nettoinvestointien määrä on 3,2 milj. euroa koko kunnassa. Ensi vuonna nettoinvestoinnit ovat 1,6 milj euroa. Vuonna 2018 on varauduttu pitkäaikaisen lainanottoon miljoonalla eurolla ja suunnitteluvuosina 2019- 2020 kahdella miljoonalla eurolla vuotta kohti. Rahoituslaskelmassa on lisäksi varauduttu antolainaukseen. Saariselkä Oy:lle annetaan 0,35 milj. euroa korollista lainaa. Lyhytaikaista korotonta tilapäislainaa on varauduttu antamaan mahdollisiin kehittämishakkeisiin 0,2 milj. euroa. Kunnanhallitus voi erillispäätöksillä antaa tilapäislainoja mm. kylien EU- tai muihin hankkeisiin.

Suunnitelman mukaisia pitkäaikaisen lainan vähennyksiä on vuositasolla n. 2,0 milj. euroa. Pitkäaikaisen lainan määrä nousee kuluvana vuonna vuoteen 2016 verrattuna riippuen siitä, nostetaanko Tilapalvelu liikelaitoksen kuluvalle vuodelle varattua 3,9 milj. euron pitkäaikaista lainaa. Tavoitteena on, että sitä ei nostettaisi. Vuosien 2018 ja 2019 lainamäärä pysyy lähes samana, kunnes vuonna 2020 se laskee.

Peruskunnan lainojen taso on alempi kuin maassa keskimäärin, mutta konsernivelelän määrä on suurempi. Kunnan kassatulot ovat jälkipainotteisia johtuen kiinteistöveron maksatusaikataulusta (kiinteistöverot kerätään ja maksetaan vasta vuoden lopulla). Tavoitteena on kunnan kassan pitäminen riittävän vahvana. Riittävä tavoite toteutuu, jos maksuvalmius saadaan pysymään 20 päivässä. Esimerkiksi ensi vuonna kunnan maksuvalmius eli kassan riittävyys on 38 päivää. Maksuvalmius säilyy koko suunnittelukauden korkeana, keskimäärin 36 kassapäivää.

Tavoitteiden toteutuminen

Investointimenot toteutuivat n. 0,5 milj. euroa suurempina, kuin alkuperäisessä talousarviossa oli, ja n. 0,5 milj. euroa pienempinä, kuin muutetussa talousarviossa. Tilapalvelun koulukampuksen suunnitteluraha 0,2 milj. euroa siirrettiin vuodelle 2019. Rahoitustulot yhteensä toteutuivat n. 0,2 milj. euroa arvioitua suurempina. Teknisen lautakunnan investointien rahoitukseen Veskonien sataman kohdalla ei oltu talousarviossa varauduttu. Rahoitusta saatiin kuitenkin 0,274 milj. euroa.

Lainaa otettiin 1,163 milj. euroa suunnitellusti. Laina oli edelleen Tilapalvelu liikelaitoksen korkotukilainaa, kohdistuen Männikön palvelukodin peruskorjaukseen.

Asukaskohtainen lainamäärä laski edellisvuoden 2 012 eurosta 1 899 euroon asukasta kohden. Lainojen taso on edelleen alempi kuin maassa keskimäärin.

Kunnan kassaan asetettu tavoite toteutui. Kassa säilyi vahvana, ollen 56 päivää. Kassan riittävyys parani viidellä päivällä edelliseen tilinpäätökseen verrattuna.

RAHOITUSLASKELMA 31.12.2018 KOKO KUNTA	Alkuperäinen Talousarvio Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio (alkuper. + muutokset) TA 2018	Toteutunut 31.12.2018	Poikkema	Tot. %	TP2017
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	2 067 658	-194 560	1 873 098	3 597 044,06	1 723 946,06	192,0	4 918 302
Satunnaiset erät	0	0	0	0,00	0,00		0
Tulorahoituksen korjaukset			0	-39 125,06	-39 125,06		-436 536
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-2 111 000	-1 001 750	-3 112 750	-2 641 040,76	471 709,24	84,8	-4 157 404
Rahoitusosuudet investointeihin	148 000	12 000	160 000	428 157,02	268 157,02	267,6	870 603
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus	326 000	0	326 000	307 138,94	-18 861,06	94,2	857 643
Toiminnan ja investointien rahavirta	430 658	-1 184 310	-753 652	1 652 174,20	2 405 826,20	-219,2	2 052 608
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäykset	-350 000	0	-350 000	-219 040,00	130 960,00		-1 741 842
Antolainasaamisten vähennykset	535 450	0	535 450	8 000,00	-527 450,00		0
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 000 000	163 003	1 163 003	1 163 003,00	0,00	100,0	775 350
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 264 927	0	-2 264 927	-1 876 265,72	388 661,28	82,8	-1 972 666
Lyhytaikaisten lainojen muutos	200 000	0	200 000	0,00	-200 000,00		0
Muut maksuvalmiuden muutokset							
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0	0	0	700,00	700,00		478
Saamisten muutos	-200 000	0	-200 000	1 412 444,24	1 612 444,24		-672 691
Korottomien velkojen muutos	0		0	-1 197 645,22	-1 197 645,22		1 665 766
Rahoituksen kassavirta	-1 079 477	163 003	-916 474	-708 803,70	207 670,30		-1 945 605
Rahavarojen muutos	-648 819	-1 021 307	-1 670 126	943 370,50	2 613 496,50		107 003
Kassavarat 31.12.				9 615 636,58			8 672 266
Kassavarat 1.1.				8 672 266,08			8 565 263
Muutos				943 370,50			107 003

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

(Koko kunnan rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut)

	v.2018	v.2017
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 597 044,06	4 918 302,02
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-39 125,06	-436 535,76
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 641 040,76	-4 157 404,29
Rahoitusosuudet investointeihin	428 157,02	870 603,00
Pysyvien vast.hyöd.luovutustulot	307 138,94	857 642,77
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 652 174,20	2 052 607,74
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-219 040,00	-1 741 841,59
Antolainasaamisten vähennys	8 000,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 163 003,00	775 350,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 876 265,72	-1 972 666,18
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	215 499,02	993 553,20
Rahoituksen rahavirta	-708 803,70	-1 945 604,57
Rahavarojen muutos	943 370,50	107 003,17
Rahavarat 31.12.	9 615 636,58	8 672 266,08
Rahavarat 01.01.	8 672 266,08	8 565 262,91
Rahoituslaskelman tunnusluvut	v.2018	v.2017
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta,€	2658	2043
Investointien tulorahoitus, %	162,55	149,64
Lainakanta 31.12. Milj. €	12,733	13,832
Lainakanta € / asukas	1843	2012
Pitkäaik. lainaa jäljellä 31.12. Milj. €	13,119	13,832
Pitkäaik. lainaa jäljellä 31.12. € / asukas	1899	2012
Lainanhoitokate	1,81	2,33
Kassasta maksut/vuosi Milj. €	62,454	63,465
Kassan riittävyys, pv	56	51
Asukasmäärä	6908	6874

RAHOITUSLASKELMAN JA SEN TUNNUSLUKUJEN ANALYSOINTI 2018

Investointien tulorahoitus

= $100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$.

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta (= investointimenot - rahoitusosuudet) on rahoitettu tulorahoituksella.

Investointien omahankintamenosta rahoitettiin tulorahoituksella 162,55 %. Tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymä omarahotusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoittoa on positiivinen.

Lainakanta 31.12.

= *Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)*

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla enakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Kunnan lainakanta oli 12,733 milj. euroa, 1 843 euroa/asukas.

Lainaa jäljellä 31.12. (pitkäaikainen ulkopuolinen laina)

Lainaa jäljellä 31.12. 13,119 milj. euroa, 1 899 euroa/asukas.

Kunta nosti v. 2018 aikana uutta talousarviolainaa 1,163 milj. euroa Tilapalvelu liikelaitokselle.

Lainanhoitokate

= vuosikate + korkokulut / korkokulut + lainojen lyhennykset. Tunnusluku kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2.

Kunnan lainanhoitokyky on tyydyttävä, kun tunnusluku on 1-2.

Lainanhoitokate oli 1,81.

Tunnusluvun arvo laski viime vuodesta 0,52.

Kassavarat (rahavarat)

= rahoitusomaisuuteen merkityt sijoitukset, rahat ja arvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Kassavarat kasvoivat 0,943 milj. euroa edelliseen tilinpäätökseen verrattuna.

Kassasta maksut

= tuloslaskelman vuosikatetta edeltävät ulkoiset kuluerät ja rahoituslaskelmasta investoinnit, antolainojen lisäykset sekä pitkäaikaisten lainojen lyhennykset.

Kassasta maksut olivat 62 milj. euroa, kun ne olivat edellisenä vuonna 63 milj. euroa.

Kassasta maksut olivat n. 1 milj. euroa pienemmät, kuin edellisenä vuonna.

Kassan riittävyys / pv

= $365 \text{ pv} \times \text{kassavarat} / \text{kassasta maksut}$

Kassan riittävyys tilinpäätöspäivänä oli 56 päivää mukaan lukien Kalatal.rahaston rahavarat.

Kassan riittävyys parani 5 pv. edellisestä tilinpäätöksestä. Kassa säilyi edelleen vahvana.

Peruskunnan rahoituslaskelma

	ALKUPER.TA	TA-MUUT.	ALKUP.+MUUT.	TOTEUTUNUT	POIKKEAMA	TOT.
RAHOITUSLASKELMA						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	182 273,00	-194 560,00	-12 287,00	2 381 527,55	-2 393 814,55	-19 382,50
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00	0,00	-139 450,59	139 450,59	0,00
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-882 000,00	-813 750,00	-1 695 750,00	-1 730 263,29	34 513,29	102,00
Rah.osuudet invest.menoihin	0,00	0,00	0,00	322 835,50	-322 835,50	0,00
Pysyv.vast.hyödykk.luovutustul	50 000,00	0,00	50 000,00	217 259,34	-167 259,34	434,50
Toiminnan ja invest. rahavirta	-649 727,00	-1 008 310,00	-1 658 037,00	1 051 908,51	-2 709 945,51	-63,40
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys	-350 000,00	0,00	-350 000,00	-219 040,00	-130 960,00	62,60
Liikel.peruspääoman muutos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennys	350 000,00	0,00	350 000,00	8 000,00	342 000,00	2,30
Lainakannan muutokset						
Pitkäaik.lainojen lisäys	1 000 000,00	-1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pitkäaik.lainojen vähennys	-856 618,00	0,00	-856 618,00	-856 618,00	0,00	100,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	200 000,00	0,00	200 000,00	0,00	200 000,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiant.var.ja po:n muut.	0,00	0,00	0,00	700,00	-700,00	0,00
Saamisten muutos	-200 000,00	0,00	-200 000,00	167 004,45	-367 004,45	-83,50
Korottomien velkojen muutos	0,00	0,00	0,00	430 858,36	-430 858,36	0,00
Rahoituksen rahavirta	143 382,00	-1 000 000,00	-856 618,00	-469 095,19	-387 522,81	54,80
RAHAVAROJEN MUUTOS	-506 345,00	-2 008 310,00	-2 514 655,00	582 813,32	-3 097 468,32	-23,20
RAHAVAROJEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	-582 813,32	582 813,32	0,00

Tulorahoituksen riittävyys 2018

Tulojen riittävyyttä tarkastellaan toisaalta tuloksen näkökulmasta ja toisaalta rahoituksen näkökulmasta.

Talous on heikkenevä, jos vuosikate on positiivinen, mutta tilikauden tulos negatiivinen. Useamman tilikauden tarkastelujaksolla tuloslaskelman tulojen tulee kattaa tuloslaskelmaan merkityt menot. Pitkällä aikavälillä tulojen ei tulisi myöskään olla menoja isommat.

Tulorahoituksen riittävyys
(Tuloksen näkökulma)

	v.2018 (1000 €)	v.2017 (1000 €)
Vuosikate	3 597	4 918
Tilikauden tulos	1 630	2 868

Tuloksen näkökulmasta rahoituksen riittävyydestä voidaan todeta seuraavaa:
Rahoitus oli riittävä, joskin vuosikate huononi edellisestä vuodesta 1,321 milj. euroa.
Myös tilikauden tulos huononi edellisestä vuodesta 1,238 milj. euroa. Kokonaistulot kattoivat kokonaismenot. Tästä laskelma sivulla 114 - *Kunnan kokonaistulot ja -menot*.

Tulorahoituksen riittävyys
(Rahoituksen näkökulma)

	v.2018 (1000 €)	v.2017 (1000 €)
Vuosikate	3 597	4 918
- pitkäaikaisten lainojen lyhennys	-1 876	-1 973
- sumupoistot / = keskimääräinen korvausinvestointitarve	<u>-1 967</u>	<u>-2 050</u>
	-246	895

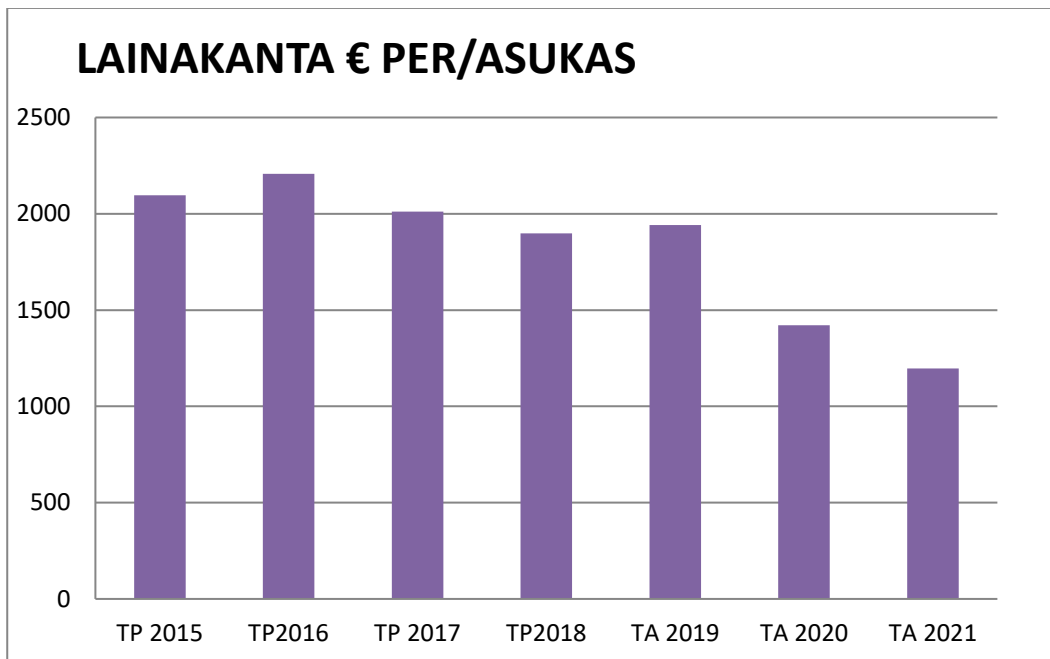
Talous on tasapainossa, jos vuosikate kattaa suunnitelman mukaiset poistot.
Jos vuosikate kattaa sekä poistot että lainojen lyhennykset, on talous vahvistuva.

Rahoituksen näkökulmasta tarkasteltuna voidaan tulojen riittävyydestä pidemmällä aikavälillä todeta seuraavaa:

Vuosikate kattoi poistojen lisäksi lähes kokonaan myös lainojen lyhennykset, joten talouden tila jatkuu vähintäänkin tasapainoisena.

LAINAT
31.12.2018

	PERUSKUNTA	TILAPALVELU	SAARISELÄN KEHITT.RAH.	KOKO KUNTA YHTEENSÄ	Asukkaita	per/as 6908 v. 2018
	€	€	€	€		€/as.
TP2008 yht.	9 018 229	5 905 901		14 924 130		2 175
TP2009 yht.	11 020 642	6 410 074		17 430 716		2 540
TP2010 yht.	8 930 341	8 078 747		17 009 088		2 511
TP2011 yht.	8 090 040	7 289 365		15 379 404		2 277
TP2012 yht.	6 749 738	6 561 964		13 311 702		1 979
TP2013 yht.	7 504 437	6 631 754		14 136 191		2 080
TP2014 yht.	6 554 136	6 048 959	1 826 000	14 429 095		2 119
TP2015 yht.	5 603 834	5 316 359	3 323 400	14 243 593		2 096
TP2016 yht.	5 755 442	6 132 885	3 140 800	15 029 127		2 208
TP2017 yht.	4 798 824	6 074 787	2 958 200	13 831 811		2 012
v. 2018 TP						
* lyhennykset 2018	-856 618	-837 048	-182 600	-1 876 266		
* lainanotto 2018		1 163 003		1 163 003		
31.12.2018	3 942 206	6 400 742	2 775 600	13 118 548	6908	1 899
v. 2019						
* lyhennykset 2019	-781 318	-847 959	-182 600	-1 811 877		
* lainanotto 2019		2 000 000		2 000 000		
31.12.2019	3 160 888	7 552 783	2 593 000	13 306 671	6854	1 941
v. 2020						
* lyhennykset 2020	-705 998	-1 001 290	-1 862 600	-3 569 888		
* lainanotto 2020						
31.12.2020	2 454 890	6 551 493	730 400	9 736 783	6854	1 421
v. 2021						
* lyhennykset 2021	-705 998	-644 625	-182 600	-1 533 223		
* lainanotto 2021						
31.12.2021	1 748 892	5 906 868	547 800	8 203 560	6854	1 197

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT

	31.12.2018		31.12.2017	
TULOT	€	%	€	%
Varsinainen toiminta				
Toimintatuotot	8 900 892,10	14,1	9 433 153,41	15,1
Verotulot	27 992 183,46	44,3	26 676 992,89	42,6
Valtionosuudet	23 427 998,00	37,1	23 455 583,00	37,5
Korkotuotot	121 973,50	0,2	82 388,94	0,1
Muut rahoitustuotot	875 541,01	1,4	863 321,98	1,4
Satunnaiset erät	0,00	0,0	0,00	0,0
Tulorahoituksen korjauserät	-39 125,06	-0,1	-436 535,76	-0,7
Investoinnit				
Rahoitusosuudet invest.menoihin	428 157,02	0,7	870 603,00	1,4
Käyttöomaisuuden myyntitulot	307 138,94	0,5	857 642,77	1,4
Rahoitustoiminta				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 163 003,00	1,8	775 350,00	1,2
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,0	0,00	0,0
Antolainasaam. vähennykset	8 000,00	0,0	0,00	0,0
Oman pääoman lisäys	0,00	0,0	0,00	0,0
Kokonaistulot yhteensä	63 185 761,97	100,0	62 578 500,23	100,0
MENOT				
Varsinainen toiminta				
Toimintakulut	57 446 682,96	92,0	55 337 317,57	87,2
Korkokulut	258 525,08	0,4	250 808,54	0,4
Muut rahoituskulut	16 335,97	0,0	5 012,09	0,0
Investoinnit				
Investointimenot	2 641 040,76	4,2	4 157 404,29	6,6
Rahoitustoiminta				
Pitkäaik. lainojen väh.	1 876 265,72	3,0	1 972 666,18	3,1
Lyhytaik.lainojen vähennys	0,00	0,0	0,00	0,0
Antolainasaam.lisäykset	219 040,00	0,4	1 741 841,59	2,7
Kokonaismenot yhteensä	62 457 890,49	100	63 465 050,26	100

Tarkistuslaskelma

Kokonaistulojen ja -menojen erotus		
Muut maksuvalmiuden muutokset	215 499,02	993 553,20
Kassavarojen muutos	943 370,50	107 003,17
Erotus/Summa	<u>727 871,48</u>	<u>-886 550,03</u>
Kokonaismenot	62 457 890,49	63 465 050,26
Kokonaistulot	<u>63 185 761,97</u>	<u>62 578 500,23</u>
Erotus	<u>727 871,48</u>	<u>-886 550,03</u>

7. TASE

INARIN KUNNAN TASE	31.12.2018
VASTAAVAA	
PYSYVÄT VASTAAVAT	
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	6 491 265,86
Rakennukset	15 551 763,99
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 127 589,35
Koneet ja kalusto	684 107,87
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	347 354,16
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	29 202 081,23
Sijoitukset	
Osakkeet ja osuudet	25 339 585,13
Muut lainasaamiset	5 401 220,71
Muut saamiset	273 542,63
Sijoitukset yhteensä	31 014 348,47
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	60 216 429,70
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	
Valtion toimeksiannot	17 835,96
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	26 506,67
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	44 342,63
VAIHTUVAT VASTAAVAT	
Saamiset	
Pitkäaikaiset saamiset	
Lainasaamiset	64 350,00
Siirtosaamiset	402 753,94
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	467 103,94
Lyhytaikaiset saamiset	
Myyntisaamiset	935 191,49
Lainasaamiset	100 000,00
Muut saamiset	504 008,56
Siirtosaamiset	991 365,45
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	2 530 565,50
Saamiset yhteensä	2 997 669,44
Rahoitusarvopaperit yhteensä	1 256 103,31
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	8 359 533,27
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	12 613 306,02
VASTAAVAA YHTEENSÄ	72 874 078,35
VASTATTAVAA	
OMA PÄÄOMA	
Peruspääoma	37 122 295,14
Muut omat rahastot	4 313 175,30
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	9 313 198,02
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 652 502,88
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	52 401 171,34
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	
Vapaaehtoiset varaukset	0,00
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET YHTEENSÄ	0,00

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot	14 835,96
Lahjoitusrahastojen pääomat	26 506,67
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	41 342,63

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 390 492,58
Lainat julkisyhteisöiltä	1 100 000,00
Pitkäaikainen yhteensä	11 490 492,58

Lyhytaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 188 055,72
Lainat julkisyhteisöiltä	440 000,00
Ostovelat	3 188 634,25
Muut velat	788 199,96
Siirtovelat	3 336 181,87
Lyhytaikainen yhteensä	8 941 071,80

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	20 431 564,38
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	72 874 078,35

Tasetarkastelu**TASE JA SEN TUNNUSLUVUT**

VASTAAVAA	v.2018	v.2017
PYSYVÄT VASTAAVAT	60 216 429,70	60 027 653,45
Aineelliset hyödykkeet	29 202 081,23	29 224 416,98
Maa- ja vesialueet	6 491 265,86	6 115 022,32
Rakennukset	15 551 763,99	13 012 200,30
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 127 589,35	6 126 662,31
Koneet ja kalusto	684 107,87	653 385,89
Keskeneräiset hankinnat	347 354,16	3 317 146,16
Sijoitukset	31 014 348,47	30 803 236,47
Osakkeet ja osuudet	25 339 585,13	25 339 513,13
Muut lainasaamiset	5 401 220,71	5 190 180,71
Muut saamiset	273 542,63	273 542,63
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	44 342,63	48 606,79
Valtion toimeksiannot	17 835,96	22 652,77
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	26 506,67	25 954,02
VAIHTUVAT VASTAAVAT	12 613 306,02	12 922 996,57
Saamiset	2 997 669,44	4 250 730,49
Pitkäaikaiset saamiset	467 103,94	551 579,99
Lainasaamiset	64 350,00	148 826,05
Siirtosaamiset	402 753,94	402 753,94
Lyhytaikaiset saamiset	2 530 565,50	3 699 150,50
Myyntisaamiset	935 191,49	980 874,80
Lainasaamiset	100 000,00	100 000,00
Muut saamiset	504 008,56	1 065 440,65
Siirtosaamiset	991 365,45	1 552 835,05
Rahoitusarvopaperit	1 256 103,31	1 291 941,90
Rahat ja pankkisaamiset	8 359 533,27	7 380 324,18
	72 874 078,35	72 999 256,81

VASTATTAVAA	v.2018	v.2017
OMA PÄÄOMA	52 401 171,34	50 771 260,89
Peruspääoma	37 122 295,14	37 122 295,14
Muut omat rahastot/Kalatalousrahastot	4 313 175,30	4 335 767,73
Edellisten tilik. yli-/alijäämä	9 313 198,02	6 474 586,31
Tilikauden yli-/alijäämä	1 652 502,88	2 838 611,71
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.	0,00	0,00
Vapaaeht.varaukset/Investointivaraukset		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	41 342,63	44 906,79
Valtion toimeksiannot	14 835,96	18 952,77
Lahjoitusrahastojen pääomat	26 506,67	25 954,02
VIERAS PÄÄOMA	20 431 564,38	22 183 089,13
Pitkäaikainen	11 490 492,58	12 139 484,44
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 390 492,58	10 599 484,44
Lainat julkisyhteisöiltä	1 100 000,00	1 540 000,00
Ostovelat	0,00	0,00
Lyhytaikainen	8 941 071,80	10 043 604,69
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 188 055,72	1 252 326,58
Lainat julkisyhteisöiltä	440 000,00	440 000,00
Ostovelat	3 188 634,25	4 659 051,99
Muut velat	788 199,96	712 294,38
Siirtovelat	3 336 181,87	2 979 931,74
	72 874 078,35	72 999 256,81
TASEEN TUNNUSLUVUT	v.2018	v.2017
Omavaraisuusaste-%	72,3	69,8
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	33,24	36,74
Kertynyt yli-/alijäämä milj. €	10,966	9,313
Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas	1 587	1 355
Lainasaamiset milj.€	5,401	5,190
Lainakanta 31.12. (1000 €)	12733	13832
Lainakanta 31.12. €/asukas	1843	2012
Asukasmäärä	6908	6874

TASEEN JA TUNNUSLUKUIEN ANALYYSINTI

TASEEN JA TUNNUSLUKUIEN ANALYYSINTI

Omavaraisuus-%

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$
 Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta ja kykyä selvitä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Hyvä tavoitetaso on keskimäärin 70 % -50 % tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee suurta velkarasitetta.

Kunnan omavaraisuusaste oli 72,3 %, kun se oli edellisenä vuonna 69,8 %.
 Tunnusluku nousi 2,5 % -yksikköä. Omavaraisuusaste ylitti tavoitetason.

Suhteellinen velkaantuneisuus -%

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot} (= \text{toimintatuotot, verotulot ja käyttöomaisuuden valtionosuudet})$.

Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Alle 40 %:n arvo on hyvä.

Kunnan tunnusluku oli 33,24 %, kun se oli edellisenä vuonna 36,74 %.
 Tunnusluku laski 3,5 % -yksikköä.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista -%

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista = $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$ – Tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut.

Vuokravastuut muodostuvat liitetieto-ohjeen mukaisesti liitetiedoissa esitetyistä vuokravastuista ja leasing-vastuista.

Kunnan tunnusluku oli peruskunnassa 0,18 %. Edellisenä vuonna se oli 0,19 %.

Peruskunnan tase

Tilinpäätös/saldo

T A S E

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

AINEELLISET HYÖDYKKEET

MAA- JA VESIALUEET 4 683 422,91

RAKENNUKSET 75 354,73

KIINTEÄT RAKENT. JA LAITT. 3 382 727,91

KONEET JA KALUSTO 651 064,72

KESKENERÄISET HANKINNAT 268 369,10

AINEELLISET HYÖDYKK.YHT. 9 060 939,37

SIJOITUKSET

OSAKKEET JA OSUUDET 25 320 170,13

MUUT LAINASAAMISET 12 496 573,70

SIJOITUKSET YHT. 37 816 743,83

PYSYVÄT VASTAAVAT YHT. 46 877 683,20

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

VALTION TOIMEKSIANNOT 17 835,96

LAHJ.RAHAST. ERITYISKATT. 26 506,67

TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHT. 44 342,63

VAIHTUVAT VASTAAVAT

SAAMISET

PITKÄAIKAISET SAAMISET

LAINASAAMISET 64 350,00

SIIRTOSAAMISET 0,00

PITKÄAIK.SAAMISET YHT. 64 350,00

LYHYTAIKAISET SAAMISET

MYYNTISAAMISET 870 019,95

MUUT SAAMISET 3 274 368,46

SIIRTOSAAMISET 773 041,08

LYHYTAIK.SAAMISET YHT. 4 917 429,49

SAAMISET YHT. 4 981 779,49

RAHOITUSARVOPAPERIT

RAHOITUSARVOPAPERIT YHT. 0,00

RAHAT JA PANKKISAAMISET

RAHAT JA PANKKISAAM.YHT. 5 612 673,64

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT. 10 594 453,13

VASTAAVAA YHTEENSÄ 57 516 478,96

VASTATTAVAA	
OMA PÄÄOMA	
PERUSPÄÄOMA	-36 210 568,81
ED.TILIK.YLI-/ALIJÄÄMÄ	-9 051 391,33
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 688 521,92
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-46 950 482,06
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR	
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0,00
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.	0,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	
VALTION TOIMEKSIANNOT	-14 835,96
LAHJOITUSRAH. PÄÄOMAT	-26 506,67
TOIMEKSIANT.PÄÄOMAT YHT.	-41 342,63
VIERAS PÄÄOMA	
PITKÄAIKAINEN VIERAS PO	
LAINAT VAK.- JA RAH.LAIT.	-2 302 888,00
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	-858 000,00
OSTOVELAT	0,00
PITKÄAIK. VIERAS PO. YHT.	-3 160 888,00
LYHYTAIKAINEN	
LAINAT RAH. - JA VAK.LAIT.	-438 118,00
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	-343 200,00
OSTOVELAT	-2 732 108,88
MUUT VELAT	-669 484,98
SIIRTOVELAT	-3 180 854,41
LYHYTAIK. VIERAS PÄÄOMA	-7 363 766,27
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	-10 524 654,27
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-57 516 478,96

8. KOKO KUNNAN TUNNUSLUVUT

TUOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	tp2018	tp2017	tp2016	tp2015
Sijoitetun pääoman tuotto, %				
* Ruokapalvelu liikelaitos	4,74	13,24	6,35	1,66
* Tilapalvelu liikelaitos	1,05	0,35	0,23	0,63
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %				
* Ruokapalvelu liikelaitos	4,74	13,24	6,35	1,66
* Tilapalvelu liikelaitos	0,94	-0,36	-0,74	-0,27
Voitto, %				
* Ruokapalvelu liikelaitos	2,07	4,85	1,95	0,25
* Tilapalvelu liikelaitos	2,03	-0,89	-1,91	-0,68
* Elinkeinot&kehitys Nordica	2,84	3,94	0,54	-4,00
Quick ratio				
* Ruokapalvelu liikelaitos	2,83	2,34	2,37	2,06
* Tilapalvelu liikelaitos	0,96	0,74	1,49	0,82
* Elinkeinot&kehitys Nordica	5,05	5,13	7,1	3,09
Current ratio				
* Ruokapalvelu liikelaitos	2,82	2,33	2,37	2,06
* Tilapalvelu liikelaitos	0,96	0,74	1,49	0,82
* Elinkeinot&kehitys Nordica	5,05	5,13	7,1	3,09
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	tp2018	tp2017	tp2016	tp2015
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €				
* Peruskunta	7631	6948	4274	2927
* Ruokapalvelu liikelaitos	113	44	-41	-14
* Tilapalvelu liikelaitos	-481	-1088	797	559
* Kalatal.kehittämisrahasto	299	457	514	548
* Saariselän kehittämisrahasto	-4342			
Investointien tulorahoitus, %				
* Peruskunta	169,21	306,57	198,85	168,26
* Kalatal.kehittämisrahasto	51,88	551,03	73,93	972,48
* Ruokapalvelu liikelaitos	199,24	872,11	299,2	257,9
* Tilapalvelu liikelaitos	118,61	31,52	147,64	109,35
* Saariselän kehittämisrahasto	0,00	1265,76	85,18	5,74
Koko kunta (sisäiset eliminoitu)	162,55	149,64	169,65	-59,07

TASEEN TUNNUSLUVUT

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuus, %

* Peruskunta	81,96	80,88	78,7	78,94
* Kalatal.kehittämisrahasto	99,01	99,38	98,9	99,12
* Ruokapalvelu liikelaitos	67,00	59,37	61,71	58,32
* Tilapalvelu liikelaitos	55,90	51,55	56,93	61,79
* Elinkeinot&kehitys Nordica	81,06	81,45	86,76	69,18
* Saariselän kehittämisrahasto	5,42	1,94	2,42	1,58
Koko kunta (sisäiset eliminoitu)	72,29	69,84	69,34	69,93

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

* Peruskunta	17,34	18,05	19,71	19,47
* Kalatal.kehittämisrahasto	21,82	10,75	21,2	17,61
* Ruokapalvelu liikelaitos	11,19	14,12	10,06	10,69
* Tilapalvelu liikelaitos	170,59	231,67	189,05	157,87
* Elinkeinot&kehitys Nordica	7,31	5,94	3,96	10,96
* Saariselän kehittämisrahasto	1425,9	904,93	1576,67	1858,68
Koko kunta (sisäiset eliminoitu)	33,24	36,74	36,1	35,1

Lainakanta 31.12., 1000 €

* Peruskunta	3709	4502	5745	5604
* Tilapalvelu liikelaitos	6399	6072	6130	5316
* Saariselän kehittämisrahasto	2776	2958	3141	3323
Koko kunta yhteensä	12733	13832	15029	14243

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista (uusi tunnusluku 2017)

* Peruskunta	0,18	0,19
--------------	------	------

9. HALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTA KOSKEVISTA TOIMENPITEISTÄ

Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallitus esittää tilikauden tuloksen 1 629 910,45 euron käsittelystä seuraavaa:

1. Siirretään kalatalousrahastosta säännön mukaisesti vuoden 2018 rahaston vähennys

Rahaston vähennys 2018 (= rahastosta siirto tuloslaskelmaan)	22 592,43
---	-----------

2. Kunnanhallitus esittää tilivuoden ylijäämän liittämistä edellisten tilikausien yli/alijäämän tilille

Peruskunta	1 688 521,92
Ruokapalvelu liikelaitos	30 067,10
Tilapalvelu liikelaitos	84 333,86
Elinvoima ltk/ Nordica	30 124,59
Saariselän kehittämisrahasto	<u>-180 544,59</u>
Ylijäämä yhteensä	1 652 502,88

Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Peruskunnan taseessa ei ole kattamattomia alijäämiä.

Kalatalouden kehittämisrahaston taseyksikön taseessa ei ole kattamattomia alijäämiä.

Ruokapalvelu liikelaitoksen taseessa ei ole kattamattomia alijäämiä.

Tilapalvelu liikelaitoksen taseessa ei ole kattamattomia alijäämiä.

Elinvoimalautakunta/Elinkeinot & kehitys Nordican taseyksikön taseessa ei ole kattamattomia alijäämiä.

Saariselän kehittämisrahaston taseyksikön taseessa ei ole kattamattomia alijäämiä.

- Kunnan ylijäämä kattaa myös liikelaitosten alijäämät, joten lakisääteistä velvoitetta tasapainottaa erikseen liikelaitoksen taloutta ei ole.

TALOUSARVIOMUUTOKSET 2018**Tuloslaskelmaosa**

Valt. 26.4.2018 § 20	Lisämääräraha Inarin kunnan korkokuluihin Kalatalous- rahastolle maksettavaan korkovelkaan v. 2013 lukien.	59 560
Valt. 7.6.2018 § 32	Kunnanhallituksen käyttötalouteen lisämääräraha hallintojohtajan sijaisuuteen.	30 000
	Sosiaali- ja terveyslautakunnan käyttötalouteen Lisämääräraha perhetyöntekijän toimen perustamiseen.	25 000
	Sivistyslautakunnan käyttötalouteen Näätämön päivä- hoidon tiloihin.	80 000

Rahoitusosa

Valt. 8.11.2018 § 55	Tilapalvelu liikelaitoksen talousarviolainan (korkotuki) korottaminen.	163 003
----------------------	---	---------

Investointiosa

Valt. 15.3.2018 § 3	Kunnanhallituksen investointeihin lisämääräraha maanhankintaan.	373 750
Valt. 15.3.2018 § 4	Sosiaali- ja terveyslautakunnan investointeihin lisä- määräraha; ultraäänilaitte, Männikön kalustehankinnat.	60 000
Valt. 15.3.2018 § 5	Teknisen lautakunnan investointeihin lisämääräraha kohtaan <i>tiet yms. kiinteät rakenteet</i> / Inarin kirkonkylä	380 000
Valt. 26.4.2018 § 20	Kalatalouden kehittämisrahaston investointeihin lisä- määräraha Veskonien ja Inarin kalahallien jäähdy- tyskoneiden hankintaan.	18 000
	Kalatalouden kehittämisrahaston investointeihin jääh- tileaseman rahoitukseen.	-56 000
Valt. 26.4.2018 § 45	Kalatalouden kehittämisrahaston investointeihin lisä- määräraha; jätevesien umpisäiliö ja satamanosturi, netto- määräraha.	58 000
Valt. 23.8.2018 § 46	Tilapalvelu liikelaitokselle investointeihin lisämääräraha koulukeskushankkeen suunnitteluun.	100 000

Talousarviomuutokset kunnanhallituksen päätöksellä

Käyttötalousosa

Khall 5.2.2018 § 22	Ympäristöyksikön käyttötaloudesta toim.sihteerin palkkamäärä- rahojen siirto tekniselle lautakunnalle.	29 000
Khall 1.10.2018 § 248	Sosiaali- ja terveyslautakunnan nettomenojen ylityksen kattaminen erikoissairaanhoidon nettomenojen alituk- sella.	401 405
Khall 4.2.2019 § 20	Sosiaali- ja terveyslautakunnan vuoden 2018 nettomenojen ylityksen kattaminen erikoissairaanhoidon nettomenojen alituk- sella.	350 000

Rahoitusosa

Khall 4.6.2018 § 152	Inarin kunnan talousarviolainan osoittaminen Tilapalvelu liikelaitokselle.	1 000 000
----------------------	---	-----------

10. KONSERNITILINPÄÄTÖS

INARIN KUNTA	v.2018	v.2017	muutos-% ed.v.
KONSERNITULOSLASKELMA			
Toimintatuotot	39 086 625,75	38 358 519,96	1,9
Toimintakulut	-79 380 525,64	-76 082 550,13	4,3
Osuus osakkusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	4 145,01	-2 146,63	
Toimintakate	-40 289 754,88	-37 726 176,80	6,8
Verotulot	27 992 183,46	26 676 992,89	4,9
Valtionosuudet	23 427 998,00	23 455 583,00	-0,1
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	68 868,25	50 391,94	36,7
Muut rahoitustuotot	116 015,96	160 043,53	-27,5
Korkokulut	-736 135,40	-791 240,19	-7,0
Muut rahoituskulut	-180 647,47	-33 213,82	443,9
Vuosikate	10 398 527,92	11 792 380,55	-11,8
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 562 178,35	-5 688 844,03	
Arvonalentumiset	0,00	0,00	
Satunnaiset erät	-4 355,81	1 173,24	
Tilikauden tulos	4 831 993,76	6 104 709,76	
Tilinpäätössiirot	43 665,06	-18 273,18	
Tilikauden verot	-319 933,46	-342 705,30	
Laskennalliset verot	-360 000,00	-259 348,00	
Vähemmistöosuudet	-207 024,09	-234 394,63	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 988 701,27	5 249 988,65	
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
Toimintatuotot/Toimintakulut %	49,24	50,42	
Vuosikate/Poistot %	187	207	
Vuosikate, euroa/asukas	1 505	1 716	
Asukasluku	6 908	6 874	
INARIN KUNTA			
KONSERNITASE			
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	1 113 325	1 529 623	
Muut pitkävaikutteiset menot	946 490	1 037 511	
Ennakkomaksut	11 984	7 761	
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	2 071 799	2 574 895	
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	10 555 723	10 545 179	
Rakennukset	54 330 457	49 153 321	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	40 412 287	39 863 211	
Koneet ja kalusto	5 127 622	4 228 912	
Muut aineelliset hyödykkeet	223 563	232 849	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset han	2 661 102	6 713 997	

Aineelliset hyödykkeet yhteensä	113 310 754	110 737 469
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	27 586	336 904
Muut osakkeet ja osuudet	254 858	78 773
Muut lainasaamiset	240 778	240 778
Muut saamiset	579	579
Sijoitukset yhteensä	523 801	657 034
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	115 906 354	113 969 398
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	807 273	764 922
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	491 197	660 778
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	1 415 679	1 500 200
Lyhytaikaiset saamiset	8 077 229	9 089 510
Rahoitusarvopaperit	1 265 597	1 311 664
Rahat ja pankkisaamiset	13 764 973	12 932 014
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	25 014 676	25 494 167
VASTAAVAA YHTEENSÄ	141 728 303	140 228 487
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	37 122 295	37 122 295
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	743 852	743 852
Muut omat rahastot	6 713 317	6 750 115
Edellisten tilikausien ylijäämä	22 282 424	18 120 010
Tilikauden ylijäämä	3 988 701	5 249 989
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	70 850 589	67 986 260
VÄHEMMISTÖOSUUDET	1 633 248	1 553 277
POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUKSET		
Poistoero	0	0
Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Yhteensä	0	0
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	2 114	2 674
Muut pakolliset varaukset	414 935	318 582
Pakolliset varaukset yhteensä	417 048	321 256
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	807 915	775 233
Konsernireservi	285 445	380 593
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	36 298 589	37 760 018
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	12 665 917	9 880 681
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	5 409 280	5 738 842
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	13 360 273	15 832 328

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	67 734 058	69 211 868
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	141 728 303	140 228 487

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	v.2018	v.2017
Omavaraisuusaste, %	50,0	48,5
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	74,8	78,2
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	26 271	23 370
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	3 803	3 400
Konsernin lainat eur/asukas	6 038	6 328
Konsernin lainakanta 31.12. 1000 €	41 708	43 499
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	241	241
Kunnan asukasmäärä 31.12.	6908	6874
Velat ja vastuut % käyttötuloista (uusi tunnusluku 2017)	0,76	0,79

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	10 398 528	11 792 381
Satunnaiset erät	-4 356	1 173
Tilikauden verot	-319 933	-342 705
Tulorahoituksen korjauserät	-170 608	-563 865

Investointien rahavirta		
Investointimenot	-9 677 703	-10 713 455
Rahoitusosuudet investointimenoihin	466 562	1 057 252
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	709 457	915 778
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 401 947	2 146 559

Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Antolainojen lisäykset	-219 040	-1 791 924
Antolainojen vähennykset	8 000	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 474 487	1 257 349
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 789 147	-2 898 920
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	232 169	498 195
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	-497 460	-50 090
Oman pääoman muutokset	-3 123	-150 353
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen po ja varojen muutos	-9 669	9 420
Vaihto-omaisuuden muutos	169 581	157 074
Saamisten muutos	1 096 802	-1 037 487
Korottomien velkojen muutos	-77 653	3 559 398
Rahoituksen rahavirta	-615 054	-447 338
Rahavarojen muutos	786 893	1 699 221

Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	15 030 571	14 243 678
Rahavarat 01.01.	14 243 678	12 544 457
	786 893	1 699 221

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelle, €	1 340	-19 151
Investointien tulorahoitus %	112,89	122,12
Lainanhoitokate	2,5	3,4

Kassan riittävyys	62	61
INARIN KUNTA		
KONSERNIN OMA PÄÄOMA	v.2018	v.2017
Peruspääoma		
* Inarin kunta	37 122 295,14	37 122 295,14
* Peruspääoman lisäys/Inarin kunta	0,00	0,00
* Peruspääoman lisäys/Inarin kunta/ Tilapalvelu-liikelaitos	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.2018	37 122 295,14	37 122 295,14
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat		
* Kalotin oppimiskeskus säätiö	743 852,00	743 852,00
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat 31.12.2018	743 852,00	743 852,00
Muut omat rahastot		
* Inergia Oy/Konserni	2 431 294,72	2 431 294,72
** väh. Inergia Oy /konserniyhdistöjen liittymismaksuja	-421 245,05	-421 245,05
* Inarin kunta, kalatal.rahastot	4 313 175,30	4 335 767,73
* Inlike Oy/Konserni	241 487,20	241 487,20
* MedInari Oy	21 998,00	21 998,00
* Inarin Kiinteistöt Oy	0,00	0,00
* Saariselän Siula Oy	114 971,57	115 043,57
* Lshp Ky/osuus	7 679,65	18 841,28
* Lapin liitto/osuus	1 727,82	3 503,98
* Kolpeneen palv.k. Ky/osuus	2 227,45	3 423,51
Muut omat rahastot 31.12.2018	6 713 316,66	6 750 114,94
	Tilikauden yli-alijäämä	Tilikauden yli-alijäämä
Inarin kunta	1 652 502,88	2 838 611,71
* Peruspääoman lisäys/Inarin kunta	0,00	0,00
* Peruspääoman lisäys/Inarin kunta/ Ruokapalvelu-liikelaitos	0,00	0,00
Inergia Oy/ konserni	1 775 155,80	2 225 064,70
Inergia Oy/ osinkotulot edell.tilik.	800 000,00	800 000,00
Kiinteistökehitys Inlike Oy/Konserni	9 325,86	11 236,85
MedInari Oy	26 171,45	35 202,59
MedInari Oy/ vähemmistöosuus	0,00	456,33
Saariselkä Oy	-426 130,42	-382 384,47
Saariselän Siula Oy	-21 826,17	67 678,24
Nuoriso- ja luontomatk.keskus Inari Oy	-31 123,02	-38 167,93
Inarin Paikallisradioyhdistys ry	-5 108,21	-5 218,83
Inarin Kiinteistöt Oy, konserni	300 646,54	564 491,13
Kalotin Oppimiskeskussäätiö	-27 791,36	19 524,45
Pohjois-Lapin alueyht.t.ky/ osuus	-4 895,18	0,00
Lapin Jätehuoltokuntayhtymä/osuus	53 980,06	48 584,80
Lapin liitto/ osuus	-2 878,43	8 463,57
Lshp Ky/ osuus	31 743,99	25 159,76
Kolpeneen Ky/ osuus	-6 348,22	5 964,66
Tilikauden yli-alijäämä 31.12.2018	3 988 701,25	5 249 988,64
Edellisten tilikausien yli-alijäämä 31.12.2017	22 282 423,69	18 120 009,59
Oma pääoma yhteensä 31.12.2018	70 850 588,74	67 986 260,31

Konsernitaseen liitetiedot	v.2018	v.2017
Keskinäiset ostot ja myynnit		
Toimintatuotot	-5 170 965	-4 993 451
Toimintakulut	5 170 965	4 993 451
Keskinäiset saatavat ja velat (eliminoitu)		
Muut lainasaamiset	5 160 443	4 949 403
Pitkäaikaiset saamiset	1 169 000	1 169 000
Lyhytaikaiset saamiset	438 027	499 665
Yht.	6 767 470	6 618 067
Pitkäaikaiset velat	7 642 182	7 465 938
Lyhytaikaiset muut velat	77 088	254 765
Yht.	7 719 270	7 720 703
Sumupoistojen ja kp-poistojen kertynyt erotus		
Rakennukset	0	0
Yht.	0	0
Toimeksiantojen varat:		
Lapin Liitto	762 930	716 315
Inarin kunta,asuntolainat	17 836	22 653
Inarin kunta, E.J.Längmanin rahasto	26 507	25 954
Yht.	807 273	764 922
Toimeksiantojen pääomat:		
Lapin Liitto	762 937	726 602
Inarin kunta,asuntolainat	14 836	18 953
Inarin kunta. E J Längmanin rahasto	26 507	25 954
Lshp Ky	2 949	3 038
Kolpene Ky	686	686
Yht.	807 915	775 233
Vähemmistöosuus (konserni)		
Inlike Oy/Kiint. Oy Inarin Kultapiisku	96 328	96 017
Inarin Kiinteistöt Oy/KOy Sevettij. palv.keskus Oy	0	-21 904
Inergia Oy/Tunturiverkko Oy	1 378 825	1 319 998
LSHP Ky	6 219	6 833
Yht.	1 481 372	1 400 944
Pitkäaikainen vieras pääoma:		
5 vuoden kuluttua erääntyvät		
ulkoiset lainat	14 962 839	17 792 075
Lyhytaikainen vieras pääoma:		
Pa-lainojen lyhenn:(er.seur.tilik.)		
Yht.	5 409 280	5 738 842
Saadut ennakot	111 210	78 531
Ostovelat	5 052 466	6 606 213
Siirtovelat	5 093 026	5 102 598
Muut lyhytaikaiset velat	3 103 571	4 044 986
Yht.	13 360 273	15 832 328
Lyhytaik. vieras pääoma yht.	18 769 553	21 571 169
Muut pitkäaikaiset velat		

Liittymismaksuvelat ulkoiset		
Inergia Oy/konserni	12 075 139	11 064 557
Yht.	12 075 139	11 064 557
Liitt.maksuvelat sisäiset(eliminoitu)		
Inergia Oy/konserni	1 312 739	1 347 535
Yht.	1 312 739	1 347 535
Muut pitkäaikaiset velat		
Inlike Oy	144 338	140 595
Saariselän Siula Oy	98 535	98 535
Yht.	242 873	239 129
Annetut pantit ja vastuusitoumukset		
*Kunnan takaukset yhdistyksille	348 939	355 394
*Kunnan takaukset muille	0	0
Takaukset konsernin ulkopuolisille yht.	348 939	355 394
Kuntien takauskeskus		
* Kunnan osuus takausvastuista 31.12.	39 214 617	38 207 441
* Kunnan osuus kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
* Kunnan mahd. vastuuta kattava osuus takauskesk.rahastosta 31.12.	25 194	25 252
Muut kiinnitykset/panttikirjat		
*Inergia Oy	2 227 971	1 850 061
*Inarin Kiinteistöt Oy (Inarin Vuokra-asunnot Oy)	4 295 984	4 734 699
*Saariselän Siula Oy	730 000	730 000
Yht.	7 253 956	7 314 760
Leasing-vastuut		
* Inergia Oy	6 773	10 120
* Inarin kunta	382 704	358 659
* Nuoriso- ja luontomatk.k.Inari Oy	1 986	3 121
* Inlike Oy	2 649	4 069
* Inarin Kiinteistöt Oy	10 077	35 431
* MedInari Oy	1 339	0
*Lapin liitto (osuus)	1 255	1 073
*Lapin Jätehuolto Ky (osuus)	1 179	2 071
*Lapin Sairaanhoidopiirin Ky (osuus)	394 437	409 262
*Kolpeneen palvelukeskus Ky (osuus)	4 273	8 160
Yht.	806 673	831 966
Arvonlisäveron palautusvastuu		
* Inlike Oy	1 718	10 810
* Kalotin Oppimiskeskus-säätiö	0	11 139
* Lapin Sairaanhoidopiirin Ky (osuus)	418 435	351 131
* Inergia Oy	45 691	39 679
* Inarin kunta	2 984 787	3 403 290
* Kunnan toteuttamissa rakentamis- ja peruskorjaushankkeissa on hyödynnetty AVL 33 §:n mukaista alv-palautusta (erillinen liitetieto)		
Yht.	3 450 632	3 816 049
Yhdyskuntarak./Maank.sopimukset		
*Tehdyt sopimukset ja niiden arvo per 31.12	8 422 527	8 422 527
* Lisäsopimus 8.4.11	2 230 694	2 230 694

* Väh. Vanhaselän omakotitontit	-84 111	-84 111
*Sopimuksilla sovitut korkotuotot	681 083	681 083
Yht.	11 250 193	11 250 193
*Tehdyt investoinnit per 31.12.	10 065 665	10 065 665
* Käyttötalousmenot per 31.12.	430 738	430 738
* Kirjatut korkotuotot per 31.12.	211 083	211 083
* Sopimuksilla sovitut tulevien vuosien korkotuottokirjaukset	470 000	470 000
* Sopimuksilla sovitut tulevien vuosien rakentamisvastuut per 31.12.	864 388	864 388
Yht.	12 041 875	12 041 875
* Tulevien vuosien saatavakirjaus yht.	10 484 150	10 883 550
* Saadut korvaukset	0	0
*Ennakkotulo		
* Saatava 31.12	402 754	402 754
Yht.	10 886 904	11 286 304
 Inergia Oy, konsernireservi	 285 445	 380 593
 Poistoero ja vapaaeht.varaukset		
* Inergia Oy, poistoero (konsernireservi)	0	0
* LSHP Ky/osuus	0	0
* Kolpene Ky/osuus	0	0
* Lapin liitto/osuus	0	0
* Lapin jätehuolto ky/osuus	0	0
* Kiinteistökehitys Inlike Oy	0	0
* Inarin Kiinteistöt Oy(Inarin Vuokra-asunnot Oy)	0	0
* Inarin kunta	0	0
Poistoero ja vapaaeht.var.yht.	0	0
Pakolliset varaukset		
*Kolpene Ky/osuus	2 114	2 674
*LSHP Ky /osuus	414 935	318 582
Pakolliset varaukset yhteensä	417 048	321 256

Ed.tilikausien tulos	2018
Inarin kunta	9 313 198,02
* Peruspääoman lisäys/Inarin kunta	0,00
* Peruspääoman lisäys/Inarin kunta/ Ruokapalvelu-liikelaitos	0,00
Inarin kunta/sisäinen kate/rakennukset	-210 352,80
Inarin kunta/sisäinen kate/maa-alueet	-294 994,23
Inergia Oy/ konserni	11 705 868,22
Inergia Oy/ osinkotulot edell.tilik.	800 000,00
Inarin Kiinteistöt Oy	1 791 668,07
Inarin Kiinteistöt Oy	-108 051,55
Inarin Kiinteistöt Oy, vap.eht.varaukset	755 600,00
Kiinteistökehitys Inlike Oy/Konserni	65 995,27
Kiinteistökehitys Inlike Oy, poistoero	208 155,24
MedInari Oy	-43 842,53
Saariselkä Oy	-1 415 079,49
Saariselän Siula Oy	-688 741,44
Nuoriso- ja luontomatk.keskus Inari Oy	-84 681,53
Inarin Paikallisradioyhdistys ry	15 554,47
Kalotin Oppimiskeskussäätiö	53 554,37
Kalotin Oppimiskeskussäätiö,pitkävaik.menot	-643 852,00
Inari-Saariselkä Matkailu Oy	3 245,39
Pohjois-Lapin alueyht.t.ky/ osuus	24 962,45
Pohjois-Lapin alueyht.t.ky/ osuus	504,56
Lapin Jätehuoltokuntayhtymä/osuus	162 892,59
Lapin Jätehuoltokuntayhtymä/osuus	50,54
Lapin Jätehuoltokuntayhtymä/vap.eht.var.	211 717,71
Lapin liitto/ osuus	36 246,20
Lapin liitto/ osuus	3 327,91
Lapin liitto, poistoerot ja vap.eht.varaukset	18 944,33
Lshp Ky/ osuus	437 051,13
Kolpeneen Ky/ osuus	60 440,79
Kolpeneen Ky, poistoerot ja vap.eht.varaukset	103 042,00
Edellisten tilikausien yli-alijäämä 31.12.2018	22 282 423,69

Inarin kuntakonserni 31.12.2018**Omistukset muissa yhteisöissä**

	Omistusosuus	Kuntakonsernin osuus 1000 e				
			Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta ilman liitty- mismaksuja	Vieraasta pääomasta liittymis- maksut	Tilik. voitosta/ tappiosta
Konserniyhteisöt	Emo	Tytär	Kon- semi			
Tytäryhtiöt:	%	%	%			
Inergia Oy	100,00		100,00	25 287	14 955	1 775
Inarin Kiinteistöt Oy	100,00		100,00	7 387	13 122	301
Kiinteistökehitys InLike Oy	100,00		100,00	5 673	6 041	9
Saariselkä Oy	100,00		100,00	283	4 369	-426
Nuor ja luontomatk.k.Inari Oy	100,00		100,00	763	328	-31
Saariselän Siula Oy	92,20		92,20	1 138	1 707	-20
MedInari Oy	76,84		76,84	100	91	26
Kuntayhtymäosuudet:						
Lapin Sairaanhoidopiirin ky	3,7422		3,7422	1 305	1 323	32
Lapin Jätehuoltokuntayhtymä	16,73		16,73	398	217	54
Kolpeneen Palvelukeskuksen ky	3,9848		3,9848	151	297	6
Lapin Liitto	3,74		3,74	52	162	3
Pohjois-Lapin alueyhteistyön ky	40,00		40,00	40	4	-5
Yhdistykset ja säätiöt						
Kalotin oppimiskeskussäätiö	100,00		100,00	770	155	-28
Inarin paikallisradioyhdistys ry	100,00		100,00	10	3	-5
Tytäryhteisöjen tytäryhtiöt:						
Inergia Oy/Inergia Lämpö Oy		100,00	100,00			
Inergia Oy/Tunturiverkko Oy		73,00	73,00			
Inergia Oy/Inarin Lapin Vesi Oy		92,00	92,00			
Inlike Oy/Kiint.Oy Inarin Kultapiisku		84,30	84,30			
Inarin Kiinteistö Oy:n tytäryhtiöt:						
Inarin Vuokra-asunnot Oy		100,00	100,00			
Kesk.Koy Sevettijärven Palvelukeskus		100,00	100,00			
Asunto Oy Inarin Rajanraito		100,00	100,00			
Asunto Oy Inarin Vuopajaranta		100,00	100,00			
Osakkuusyhteisöt:						
Nordica/Pohjois-Lapin Matkailu Oy		24,50	24,50			
Inergia Oy/Ellappi Oy		16,00	16,00			
Omistusyhteisyhteisö:						
Nordica/Lapin Elämystuotanto Oy		8,65	8,65			
Muut osakkeet ja osuudet:						
Lapin Matkailu Oy	44 kpl					
Sodankylän ammatti-instituutti	10 kpl					
Kuntarahoitus Oyj	7089kpl					
Lapin Markkinointi Oy	65 kpl					
Kuntien Tiera Oy	6863kpl					
Kunnan Taitoa Oy	6863kpl					
LapIT Oy	5 kpl					
Koha Suomi Oy	6804 kpl					
Osuus MedInari Oy/osakkeet ja osuudet						
Osuus LSHP Ky:n osakkeista						
Osuus Kolpeneen Palv.k.Ky:n osakkeista						
Osuus Lapin Liiton osakkeista						

11. HENKILÖSTÖ

Kunnan palveluksessa on ensi vuonna noin 426 vakinaista henkilöä tai vakansseja. Kunnan henkilöstön kokonaismäärä kasvaa kolmella henkilöllä. Suunnitteluvuosina 2018–2020 henkilöstön määrän ennakoitaan nousevan molempina yhdellä. Sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö on vielä ohjelmassa.

Kuntasektorin virka- ja työehtosopimukset jatkuvat vuoden 2017 loppuun. Ensi vuodelle ei ole varauduttu henkilöstömenojen kohoamiseen sopimuskorotusten johdosta. Kilpailukyky sopimus lisää kunnan työaikaa ja pienentää kunnan henkilöstömenoja lomarahaleikkauksen määrällä. Vuosina 2018–2019 ei henkilöstömenojen arvioida sopimuskorotusten johdosta nousevan.

Henkilöstön määrän ja kustannusten hallinta on tärkeää. Koko kunnan henkilöstökulut ovat kaikkiaan n. 25,6 milj. euroa eli noin 45,3 % koko kunnan toimintakuluista. Henkilöstökuluista palkkoja ja palkkioita on noin 19,1 milj. euroa. Palkkojen ja palkkioiden määrä ei kuluvasta vuodesta nouse. Sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö siirtynee vuoden 2019 alusta kunnan palveluksesta toisen palvelun tuottajan palvelukseen. Tällöin kunnan henkilöstömäärä ja kustannukset vähenevät merkittävästi, koska sosiaali- ja terveysosaston henkilöstö on n. 44 % koko kunnan henkilöstömäärästä.

Tavoitteiden toteutuminen

Henkilöstöohjelman mukainen henkilöstön määrä oli v. 2018 439,86 henkilöä eli 9,34 enemmän kuin vuoden 2017 henkilöstöohjelmassa.

Talousarvion toteutuminen

Henkilöstökuluissa palkat ja palkkiot olivat n. 0,486 milj. euroa suuremmat kuin alkuperäisessä talousarviossa oli ja 0,138 milj. euroa suuremmat kuin muutetussa talousarviossa.

HENKILÖSTÖOHJELMA 2018					
	Lukumäärä	Lukumäärä			
KUNNANHALLITUS	TP2017	TA 2018	Toteutunut	Muutos	
kunnanjohtaja	1	1	1		
KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ	1	1	1		
HALLINTO-OSASTO					
Hallinto					
hallintojohtaja	1	1	1		
henkilöstösihteeri-suunnittelija	1	1	1		
arkistosihteeri	1	1	1		
taloussihteeri	1	1	1		
toimistosihteeri	4	4	4		
Yhteensä	8	8	8		
harjoittelija (3 kk)					
Atk					
atk-päällikkö	1	1	1		
Yhteensä	1	1	1		
Kalatalous					
kalataloustyöntekijä	0,5	-0,5			
Yhteensä	0,5	0	0		
HALLINTO-OSASTO YHTEENSÄ	9,5	9	9		
RUOKAPALVELU-LIIKELAITOS					
Ivalon valmistuskeittiö					
ruokapalvelujohtaja	1	1	1		
ruokapalvelu esimies	1	1	1		
dieetti keittäjä	1	1	1		
keittäjä	3	3	3		
ravitsemistryöntekijä (keitiöap.)	3	3	3		
ravitsemistryöntekijä (ruoanjakaja)	4,92	4,92	7,76		
Yhteensä	13,92	13,92	16,76		
Inarin valmistuskeittiö					
keittäjä-työnjohtaja	1	1	1		
ravitsemistryöntekijä (keitiöap.)	1	1	1		
ravitsemistryönt./peruspalveluteht. (ruoanjakaja)	0,2	0,2	0,2		
Yhteensä	2,2	2,2	2,2		
RUOKAPALVELU-LIIKELAITOS YHT.	16,12	16,12	18,96		

	Lukumäärä	Lukumäärä		
ELINKEINOT & KEHITYS NORDICA	TP 2017	TA 2018	Toteutunut	Muutos
Elinkeinojohtaja	1	1	1	
kehittämiskoordinaattori	1	1	1	
kv. asioiden koordinaattori	1	1	1	
palvelusihteeri	1	1	1	
ELINKEINOT & KEHITYS NORDICA YHTEENSÄ	4	4	4	
SOSIAALI- JA TERVEYSOSASTO				
Hallinto				
sosiaali- ja terveystoimintajohtaja	1	1	1	
hallintosihteeri	1	1	1	
hallinto yhteensä	2	2	2	
Sosiaalityö				
sosiaalityön johtaja	1	1	1	
sosiaalityöntekijä	6	6	6	
toimistosihteeri	1,8	1,8	1,8	
perhetyöntekijä	1	1	1	
päihdetyöntekijä	1	1	1	
sosiaaliohjaaja	1	1	1	
työvalmentaja	1	1	1	
perhetyöntekijä, määräaikainen (1)				
Sosiaalityö yhteensä	12,8	12,8	12,8	
Avohoito				
avohoidon johtaja	1	1	1	
toimistosihteeri	2	2	2	
Avosairaanhoito				
vastaava sairaanhoitaja	1	1	1	
terveydenhoitaja	9,5	7,5	7,5	
kansanterveyshoitaja *)		2	2	
terveyskeskusavustaja	3,5	3,5	3,5	
sairaanhoitaja	3	4	4	
puheterapeutti	1	1	1	
*) nimikemuutos				
Mielenterveys-perheneuvola				
psykologi	2	2	2	
HMK 2013, toista psykologin tointa ei täytetä 1.9.2013 lukien toist.				
psykiatrinen sairaanhoitaja	3	3	3	

	Lukumäärä	Lukumäärä		
	TP 2017	TA 2018	Toteutunut	Muutos
Tukipalvelut				
bioanalyttikko	2	2	2	
terveyskeskusavustaja	1	1	1	
röntgenhoitaja	1	1	1	
fysioterapeutti	4	4	4	
tarvikevarastonhoitaja	0,5	0,5	0,5	
välinehuoltaja	1	1	1	
Kotipalvelu				
palveluohjaaja	1	1	1	
sairaanhoitaja		1	1	
kodinhoitaja	9	7	7	
lähihoitaja	13,5	13,5	13,5	
fysioterapeutti	1	1	1	
hoiva-avustaja	2	2	2	
saamenkielinen kylätyöntekijä		3	3	
Avohoito yhteensä	62	65	65	
Lääkäritoiminta				
johtava lääkäri	1	1	1	
terveyskeskuslääkäri	5	5	5	
terveyskeskusavustaja	0,5	0,5	0,5	
Lääkäritoiminta yhteensä	6,5	6,5	6,5	
Laitoshoito ja asumispalvelut				
laitoshoidon johtaja	1	1	1	
toimistosihiteeri	1	1	1	
Vuodeosasto				
osastonhoitaja	1	1	1	
sairaanhoitaja	12	12	12	
kätilö	5	5	5	
perushoitaja	10,5	10,5	10,5	
terveyskeskusavustaja	1	1	1	
saamenkielinen lähihoitaja		1	1	
Ryhmäkoti Hilla ja Puolukka				
vastaava sairaanhoitaja	1	1	1	
perushoitaja	3	3	3	
lähihoitaja	13	13	13	
fysioterapeutti	0,5	0,5	0,5	
hoiva-avustaja	0,5	0,5	0,5	
ravitsemistyöntekijä (perusp.)	1	1	1	

	Lukumäärä	Lukumäärä		
	TP 2017	TA 2018	Toteutunut	Muutos
hoitoapulainen	1	1	1	
saamenkielinen lähihoitaja		1	1	
Ryhmäkoti Mustikka				
lähihoitaja	6	6	6	
kodinhoitaja	1	1	1	
hoitoapulainen	1	1	1	
saamenkielinen lähihoitaja		1	1	
Rymäkoti Kaarnikka				
sairaanhoitaja	1	1	1	
lähihoitaja	6	6	6	
hoitoapulainen	1	1	1	
hoiva-avustaja	0,5	0,5	0,5	
fysioterapeutti	0,5	0,5	0,5	
Kehitysvammaisten ryhmäkoti				
hoitaja	1	1	1	
lähihoitaja	8	8	8	
hoitoapulainen	1	1	1	
Toimintakeskus				
kehitysvammahuollon ohjaaja	1	1	1	
ohjaaja	2	2	2	
lähihoitaja	2	2	2	
LAITOSHOITO- JA ASUMISPALVELUT YHTEENSÄ	83,5	86,5	86,5	
Suun terveydenhuolto				
terveyskeskushammaslääkäri	4	4	4	
suuhygienisti	1	1	1	
hammashoitaja	6	6	6	
Suun terveydenhuolto yhteensä	11	11	11	
Ympäristövalvonta				
Inari ja Utsjoki v. 2008 -isäntäkuntana Inari				
kunnaneläinlääkäri	3	3	3	
ympäristötarkastaja	1	1	1	
terveydensuojelutarkastaja	2	2	2	
* toinen terveydensuojelutarkastaja määrätty ympäristöyksikön johtajaksi				

	Lukumäärä	Lukumäärä		
	TP 2017	TA 2018	Toteutunut	muutos
Maaseututoimi				
maataloussihteeri	1	1	1	
toimistosihteeri	1	1		-1
*) ympäristöyksikön johtajan tehtävät hoitaa lautakunnan määräämä viranhaltija				
ympäristötarkastaja 0,5 (määräaik.)				
Ympäristövalv. ja maaseututoimi yhteensä	8	8	7	-1
SOSIAALI- JA TERVEYSOSASTO YHTEENSÄ	185,8	191,8	190,8	-1
Tilapäiset määräaikaiset				
saamenkieliset kylätyöntekijät	3			
saamenkieliset lähihoitajat	3			
palveluohjaaja	1			
eläinlääkäri	0,25	0,25	0,25	
lastensuojelun perhetyöntekijä			1	
SIVISTYSOSASTO				
Hallinto				
sivistysjohtaja	1	1	1	
hallintosihteeri	1	1	1	
toimistosihteeri	1,5	1,5	1,5	
sosiaalityöntekijä	1	1	1	
Yhteensä	4,5	4,5	4,5	
Perusopetus				
rehtori	3	3	2	
toimistosihteeri	2	2	2	
opettajaviranhaltija	71	70	70	
joista inarinsaamenkielisessä ja inarinsaamenkielen opetuksessa	4	6	4	
joista koltansaamenkielisessä ja koltansaamenkielen opetuksessa	1	1	1	
joista pohjoissaamenkielisessä ja pohjoissaamenkielen opetuksessa	4	9	9	
tuntiopettaja (päätoiminen)	3	3	4	
joista inarinsaamenkielisessä ja inarinsaamenkielen opetuksessa	2	-2		
joista pohjoissaamenkielisessä ja pohjoissaamenkielen opetuksessa	1	1	1	
koulunkäynninohjaaja	16	16	16	
joista määräaikaisia	2	2	2	
Yhteensä	95	94	94	

	Lukumäärä	Lukumäärä		
	TP 2017	TA 2018	Toteutunut	Muutos
Lukio				
rehtori	1	1	1	
toimistos sihteeri	0,5	0,5	0,5	
opettajaviran haltija	8	8	8	
Yhteensä	9,5	9,5	9,5	
Kansalaisopisto				
rehtori	1	1	1	
toimistos sihteeri	-0,5			
opettajaviran haltija	2	2	2	
tuntiopettaja (päätoiminen)	4	5	6	
Yhteensä	7	8	9	1
Kirjasto				
kirjastotoimen johtaja	1	1	1	
informaatikko	1	1	1	
kirjastonhoitaja	1	1	1	
kirjastovirkailija	3	3	3	
kuljettaja-virkailija	1	1	1	
Yhteensä	7	7	7	
Kulttuuritoiminta				
kulttuurisihteeri	1	1	1	
Yhteensä	1	1	1	
Liikuntatoimi				
liikuntas sihteeri	1	1	1	
erityisryhmien liikunnanohjaaja	1	1	1	
uinninvalvoja-uimaopettaja	1	1	1	
liikuntapaikkojen hoitaja	2	2	2	
Yhteensä	5	5	5	
Nuorisotyö				
nuorisosihteeri	1	1	1	
nuoriso-ohjaaja	1	1	1	
viestintäpajanhoitaja-				
työelämävalmentaja	1	1	1	
etsivän nuorisotyön ohjaaja		1	1	
Yhteensä	3	4	4	
*) nimikkeen muutos				

	Lukumäärä	Lukumäärä		
	TP 2017	TA 2018	Toteutunut	Muutos
Varhaiskasvatus				
varhaiskasvatusjohtaja	1	1	1	
perhepäivähoidon ohjaaja	1	1	1	
kiertävä erityislastentarhanopett.	1	1	1	
lastenhoitaja, varahoitaja	1	1	1	
toimistosihteri	1,5	1,5	1,5	
Päiväkodit				
päiväkodinjohtaja	3	3	3	
lastentarhaopettaja	7	8	8	
erityislastentarhanopettaja	1	1	1	
ryhmäavustaja	2	2	2	
lastenhoitaja	18	18	18	
päiväkotiapulainen	2	2	2	
Perhepäivähoito ja ryhmäperhepäiväkodit				
perhepäivähoitaja	23	20	20	
lastenhoitaja	3	3	3	
Päivähoito yhteensä	64,5	62,5	62,5	
SIVISTYSOSASTO YHTEENSÄ	196,5	195,5	196,5	1
TEKNINEN OSASTO				
Hallinto				
tekninen johtaja	1	1	1	
hallintosihteri	1	1	1	
toimistosihteri	1	1	2	1
* siirto ympäristöyksiköstä				
Yhteensä	3	3	4	1
Rakennusvalvonta				
rakennustarkastaja	1	1	1	
apulaisrakennustarkastaja	1	-1		
tarkastusinsinööri*)		1	1	
*) nimikemuutos				
Yhteensä	2	2	2	
Yhdyskuntasuunnittelu				
kaavoitusinsinööri	0,6	0,6	0,6	
mittausinsinööri	1	1	1	
suunnitteluavustaja	1	1	-1	
kaavas suunnittelija	1	1	1	
Yhteensä	3,6	3,6	3,6	

	Luku- määrä	Lukumäärä		
	TP 2017	TA 2018	Toteutu- nut	Muu- tos
Yhdyskuntarakentaminen				
maanrakennusmestari	1	1		1
reittimestari	1	1		1
varastonhoitaja-työvalmentaja*)	1	1		1
kunnossapitotyöntekijä	4	4		4
työvalmentaja	1	1		1
Yhteensä	8	8		8
*) nimikemuutos				

TEKNINEN OSASTO YHTEENSÄ	16,6	16,6	17,6	1
---------------------------------	-------------	-------------	-------------	----------

TILAPALVELU-LIIKELAITOS

kiinteistöpäällikkö	1	1		1
projekti-insinööri		1		1
Yhteensä	1	2		2

TILAPALVELU-LIIKELAITOS YH- TEENSÄ

1	2	2
----------	----------	----------

HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	430,52	436,02	439,86	1
----------------------------	---------------	---------------	---------------	----------

Muutos henkilöä		5,5	3,84	1
muutos, %		1,27	0,87	0,22

Henkilöstömäärä

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Vakituiset	392	352	371	380	362	386	391
Määräaikaiset	137	132	162	181	169	183	173
Työllistetyt	18	25	33	13	23	12	18
Yhteensä	547	509	566	574	554	581	582

Henkilöstö osastoittain v. 2018

Hallinto-osasto	10 vakinaista
Sosiaali- ja terveysosasto	186 vakinaista ja 87 määräaikaista, 12 työllistettyä
Sivistysosasto	160 vakinaista ja 71 määräaikaista, 6 työllistettyä
Tekninen osasto	17 vakinaista ja 5 määräaikaista
Nordica	4 vakinaista ja 2 määräaikaista
Ruokapalvelu-liikelaitos	14 vakinaista ja 7 määräaikaista
Tilapalvelu-liikelaitos	1 määräaikainen

Osa-aikainen henkilöstö v. 2018 osastoittain

Hallinto-osasto	0
Sosiaali- ja terveysosasto	11
Sivistysosasto	6
Tekninen osasto	0
Ruokapalvelu-liikelaitos	6
Tilapalvelu-liikelaitos	0
Nordica	1

Henkilöstön ikä- ja sukupuolijakauma**Sukupuolijakauma, kaikki työntekijät**

	2014	2015	2016	2016	2018
Miehet	94	93	99	99	101
Naiset	429	481	455	455	481
Yhteensä	523	574	554	554	582

	2014	2015	2016	2017	2018
Vakituisten sukupuolijakauma					201
Miehet	55	52	49	55	60
Naiset	310	328	313	331	331
Yhteensä	365	380	362	386	391

Ikä

0-19	7	
20-29	57	
30-39	106	
40-49	129	
50-59	159	
60-68	39	Henkilöstön keski-ikä 45.7 vuotta

Vahinkotilastoja

	v. 2014	v. 2015	v. 2016	v. 2017	v.2018
Työtapaturma	44	46	39	38	21
Liikenne	2	2	0	0	2
Omaisuus	1	0	1	1	2
Ryhmä/Koulutapaturma	12	16	19	0	7
Vapaaehtoinen tapaturmavahingot	0	0	0	5	0
Vastuu	3	0	0	0	0
Yhteensä	62	64	59	44	32

Henkilöstötuloslaskelma 2015-2018

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018
Palkat ja palkkiot	17 795 602	18 301 961	18 329 789	20 142 587
Vakituiset kuukausipalkat	11 926 489	12 030 989	11 681 660	12 518 278
Tunti- ja urakkapalkat	153 953	65 521	54 383	65 651
Tilapäiset palkat	554 598	677 513	755 162	831 762
Sijaiset	2 004 813	2 265 303	2 116 642	2 376 302
Muut määräaikaiset palkat	1 803 946	1 770 573	2 153 351	2 115 941
Yli- ja kertatuntipalkkiot	palkkioissa	erill.korvauksi	254 658	252 213
Erilliskorvaukset	1 146 310	1 459 745	1 551 509	1 686 697
Kokouspalkkiot	68 145	61 776	85 562	74 982
Palkkiot	277 202	92 147	10 967	15 537
Pääluottamusmieskorvaukset	4 388	7 472	7 507	7 080
Luott.henk.ansionmen.korv.	10 848	2 010	8 188	17 407
Luott.henk.vuosipalkkiot			3 000	3 000
Ennakonpid.alaiset päivärahat		0	0	0
Siviilipalv.m.pvärahat	1 318	0	0	0
Jaksotetut palkat	49 843	124 216	-170 278	394 391
Sairausvakuutuskorvaukset	-199 171	-246 855	-168 597	-205 085
Tapaturmakorvaukset	-7 080	-8 449	-13 925	-11 569
Eläkekulut/varhemaksu	5 006 089	4 912 963	4 600 248	4 813 846
Eläkevakuutusmaksut	4 391 650	4 352 964	3 988 736	4 134 505
Eläkekulut/varhemaksu	116 922	153 227	228 601	264 911
Vel-maksut	489 112	407 242	378 752	362 525
Jaksotetut eläkekulut	8 405	-470	4 159	51 905
Muut henkilöstösivukulut	990 702	1 236 466	807 463	709 674
Kansaneläke- ja sair.vak.maksut	368 054	383 084	198 016	168 635
Työttömyysvakuutusmaksut	539 724	716 874	613 655	515 097
Tapaturmavakuutusmaksut	79 236	84 716	62 955	39 086
Eläkev.m./taloudellinen tuki	7 712	9 156	7 582	13 060
Jaksotetut sos.vak.maksut	-2 265	8	4 329	10 001
Lomapalkkavelan jaks. Sos.kulut		42 628	-79 074	-11 205
Muut henkilöstömenojen korj.erät	-1 759			-25 000
Yhteensä	23 792 393	24 451 390	23 737 500	25 666 107

12. TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN 2018 ALLEKIRJOITUS

Ivalossa 18. maaliskuuta 2019

Jari Huotari
puheenjohtaja

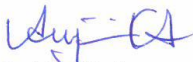
Toni K. Laine
kunnanjohtaja

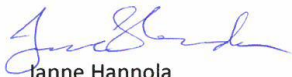
Pekka Pekkala

Timo Väisänen

Kari Akujärvi

Janne Hannola

Miia Kärnä

Maire Puikko

Tiitu Kemppainen

Anne Tuovila

Tilinpäätösmerkintä

Ivalossa 13.5.2019

KPMG Julkishallinnon palvelut Oy

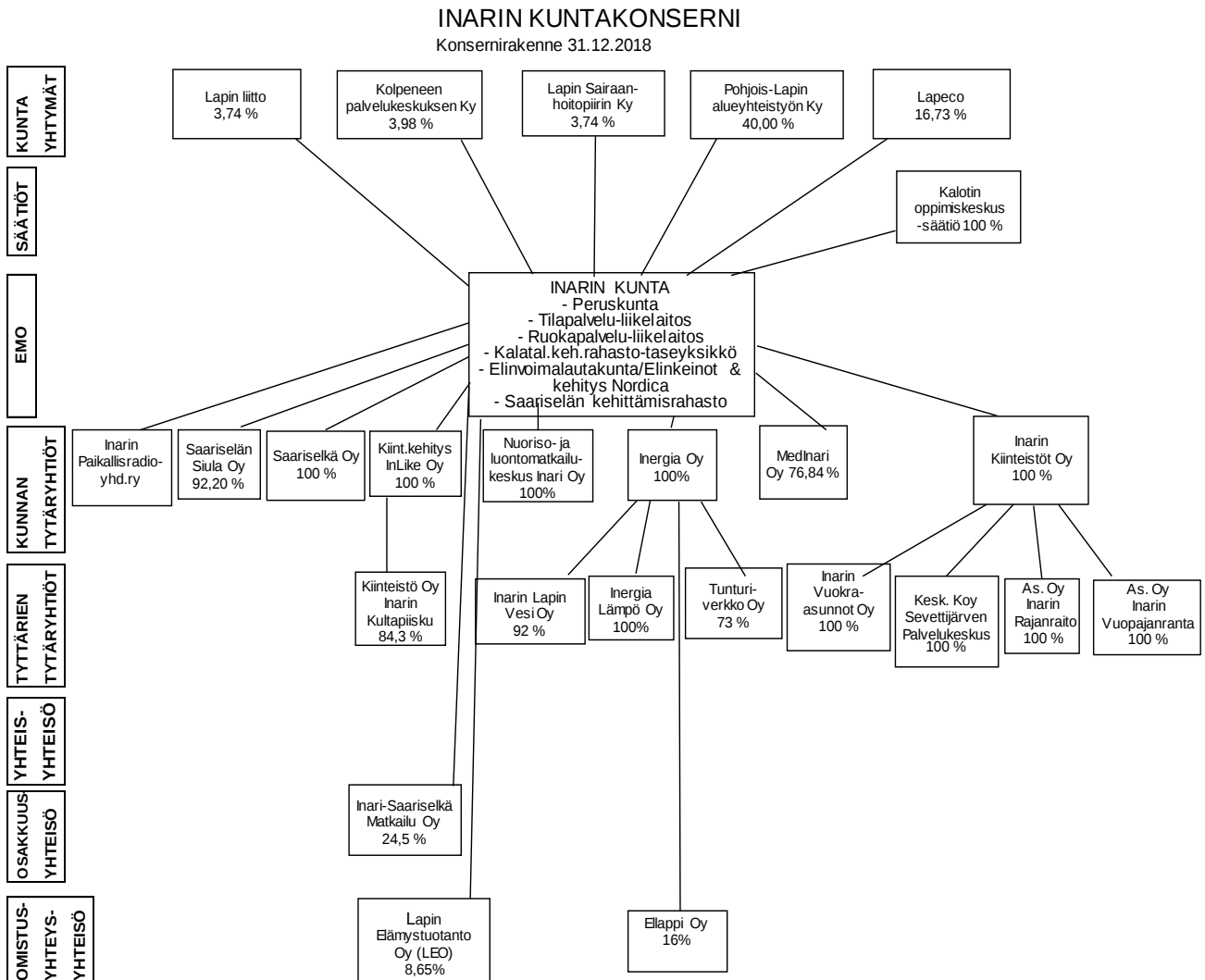

Juha Väärälä

JHT, KHT

13. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1 Hallinto-organisaatio ja kuntakonsernin rakennekaavio

2 Valtuustossa päätetyt tärkeimmät asiat 2018

- Kaunispään asemakaavan rakentamattomien rivitalotonttien ostaminen ja siirtäminen kunnan taaseeseen
- Hallintojohtajan viran täyttäminen/ irtisanoutuminen ja viran auki julistaminen / haastattelut / valinta
- Konserniohjeen uusiminen
- Kaunispään asemakaavan muutosalueen laajentaminen: Etelärinne II
- Inarin kunnan hyvän hallintotavan uudistaminen
- Inarin kunnan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma
- Inarin hyvinvointikertomus 2017 - 2020
- Vuoden 2017 tilinpäätöksen allekirjoittaminen ja esitys tilikauden tuloksen käsittelystä / tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen, arviointikertomus
- Poistosuunnitelman tarkistaminen, suunnitelman mukaiset poistot 1.1.2018 alkaen
- Liikuntatoimen ja nuorisotoimen virkajärjestelyt
- Ivalon kouluhankkeen käynnistäminen ja sijoittaminen / suunnittelutyöryhmien asettaminen / toteuttaminen elinkaarihankkeena
- Tulovero- ja kiinteistöveroprosenttien vahvistaminen vuodelle 2019
- Henkilöstösihteeri-suunnittelija –virkanimikkeen muuttaminen viestintä- ja yhteistoimintapäällikön viraksi
- Taloussihteerin virkanimikkeen muuttaminen talouspäälliköksi
- Ivalon koulukeskushankkeen rahoitusmalli ja palveluverkoston muutokset
- Ivalon asemakaavan muuttaminen; Sairaalan kulkuväylät
- Ivalon asemakaavan laajennus ja muutos: Rajankangas, Mukanperäsaari, Mukkavuopajanniemi
- Mielgnjargan ranta-asemakaavan muutos
- Talousarvio vuodelle 2019 sekä talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2019 - 2021

3 Kehittämisen- ja yhteistyöhankkeet

KEHITTÄMIS- JA YHTEISTYÖHANKKEET	Talousarvio v. 2018	Toteutunut v. 2018	Poikkeama
Yritystoiminnan kehittämis- ja yhteistyöhankkeet			
* Elinkeinotoimen hoitaminen	991 000	-991 000	0
Yritystoiminnan kehittämis- ja yhteistyöhankkeet yht.	991 000	-991 000	0
Yleiset kehittämis- ja yhteistyöhankkeet			
* P-L alueyhteistyön ky	7 000	-6 874	126
* Seudull.kehitt.	30 000	0	30 000
* Siidan toiminta-avustus	50 000	-50 000	0
* Tieympäristön paranta.In.kk/Ely	230 250		230 250
Yleiset kehittämis- ja yhteistyöhankkeet yht.	317 250	-56 874	260 376
Työllisyyden kehittämis- ja yhteistyöhankkeet			
* Ivalon seudun työttömät ry (kh. 21.04.09 § 188)	4 400	-2 186	2 214
* Kolttakulttuurisäätiö	14 646	-8 300	6 346
Työllisyyden kehittämis- ja yhteistyöhankkeet yht.	19 046	-10 486	8 560
Muut kehittämis- ja yhteistyöhankkeet			
* Irroitusmääräraha	10 000	0	10 000
* In ala-aste vuokra/tilapalvelu	0	-22 405	-22 405
* Yleiskaavoitus	40 000	-57 624	-17 624
* Inarin historian kirjoittaminen	-600	957	357
* Käyttöomaisuuden myyntituotot	-100 000	139 451	39 451
Muut kehittämis- ja yhteistyöhankkeet yht.	-50 600	60 379	9 779
KEHITTÄMIS- JA YHTEISTYÖHANKKEET YHT.	1 276 696	-997 981	278 715

4 Valtuuston jäsenet ja varajäsenet v. 2018

Valtuuston jäsenet

1.	Akujärvi, Kari	KOK
2.	Alenius, Hannu	KESK
3.	Avaskari, Anu	KOK
4.	Hannola, Janne	KOK
5.	Harmanen, Eeva	KOK
6.	Huotari, Jari	KOK
7.	Kangasniemi, Inka	KOK
8.	Kemppainen, Tiitu	SDP
9.	Kinnunen, Aleksi	KESK
10.	Kuhmonen, Kalle	KESK
11.	Kärnä, Miia	KESK
12.	Oikarinen, Eira	VAS
13.	Pekkala, Aslak	KOK
14.	Pekkala, Pekka	KESK
15.	Peltonen, Papu	VAS, 23.8.2018 asti, Lauri Titola 23.8.2018 alkaen
16.	Pietikäinen, Vesa	KOK
17.	Puikko, Maire	VIHR
18.	Rautiala, Marke	VAS
19.	Roos, Anna	VIHR
20.	Sanila, Tanja	KOK
21.	Sanila, Toini	KESK
22.	Savela, Ritva	SDP
23.	Seipiharju, Jaana	SDP
24.	Seurujärvi, Miina	VIHR
25.	Tammela, Kari	SDP
26.	Tuovila, Anne	KOK
27.	Väisänen, Timo	VAS

Puheenjohtajisto

Puheenjohtaja Anu Avaskari

I varapuheenjohtaja Toini Sanila

II varapuheenjohtaja Kari Tammela

Valtuutettujen varajäsenet

Kansallinen Kokoomus r.p.

Katajamaa, Marko

Roinesalo, Pekka

Yliluoma, Satu

Nivasalo, Meeri

Warséll, Essi
 Hautamäki, Seppo 16.4.2018 asti
 Parviainen, Raimo
 Harri, Markku
 Vikeväkorva, Mika
 Kallio, Jorma

Suomen Keskusta r.p.

Palokangas, Reijo
 Haataja, Marko
 Fofonoff, Sergei
 Knuutila, Kari
 Kössö, Risto 7.6.2018 asti

Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue r.p.

Pennanen, Tapani
 Blomster, Göran
 Mattus, Erkki
 Mäntykangas, Ensio

Vasemmistoliitto r.p.

Titola, Lauri, 23.8.2018 asti
 Näkkäläjärvi, Riitta
 Jääskeläinen, Eija
 Salonen, Velijosi
 Matti Luukkonen, 23.8.2018 alkaen

Vihreä Liitto r.p.

Niskanen, Juho
 Nieminen, Emilia
 Jentala, Kai

5 Kunnanhallitus ja lautakuntien jäsenet

Kunnanhallitus

Huotari, Jari, puheenjohtaja
 Alenius, Hannu, I varapuheenjohtaja
 Väisänen, Timo, II varapuheenjohtaja
 Tuovila, Anne
 Akujärvi, Kari
 Hannola, Janne
 Puikko, Maire
 Seipiharju, Jaana
 Kärnä, Miia
 Henkilökohtaiset varajäsenet

Kangasniemi, Inka
Pekkala, Pekka
Peltonen, Papu 23.8.2018 asti, Salonen Velijosi 23.8.2018 alkaen
Harmanen, Eeva
Katajamaa, Marko
Pennanen, Tapani
Seurujärvi, Miina
Kemppainen, Tiitu
Kinnunen, Aleksi

Sivistyslautakunta

Tuovila, Anne, puheenjohtaja
Seurujärvi, Miina, I varapuheenjohtaja
Titola, Lauri, II varapuheenjohtaja
Sanila, Tanja
Pietikäinen, Vesa
Roinesalo, Pekka
Savela, Ritva
Kinnunen, Aleksi
Sanila, Toini

Henkilökohtaiset varajäsenet

Harmanen, Eeva
Roos, Anna, 15.3.2018 asti
Jääskeläinen, Eija
Kangasniemi, Inka
Harri, Markku
Akujärvi, Kari
Blomster, Göran
Aikio, Satu
Palokangas, Reijo
Pasanen, Annika, 15.3.2018 alkaen

Tekninen lautakunta

Pekkala, Pekka, puheenjohtaja
Tammela, Kari, I varapuheenjohtaja
Katajamaa, Marko, II varapuheenjohtaja
Kangasniemi, Inka
Kemppainen, Tiitu
Harmanen, Eeva
Alenius, Hannu

Roos, Anna
Salonen, Velijosi

Henkilökohtaiset varajäsenet

Kuhmonen, Kalle
Pennanen, Tapani
Harri, Markku
Avaskari, Anu
Seipiharju, Jaana
Tuovila, Anne
Aikio, Laila
Seurujärvi, Miina
Luukkonen, Matti

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Oikarinen, Eira, puheenjohtaja
Pekkala, Aslak, I varapuheenjohtaja
Palokangas, Reijo, II varapuheenjohtaja
Parviainen, Raimo
Hannola, Janne
Yliluoma, Satu
Kemppainen, Tiitu
Nieminen, Emilia
Fofonoff, Sergei Kp.

Henkilökohtaiset varajäsenet

Peltonen, Papu, 23.8.2018 asti
Jääskeläinen, Eija, 23.8.2018 alkaen
Akujärvi, Kari
Hirvelä, Ritva
Harri, Markku
Nivasalo, Meeri
Roinasalo, Pekka
Savela, Ritva
Jentala, Kai
Kössö, Risto, 7.6.2018 asti
Kinnunen, Aleks, 7.6.2018 alkaen

6 Tuloslaskelman liitetiedot

Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja – menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelma-poistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankinta-arvoon.

Vaihto-omaisuus

Kunnan taseeseen ei ole merkitty vaihto-omaisuutta.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankinta-arvoon.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeiden hankintamenoa vähennykseksi.

Poistojen oikaisu

Tehty poistojen oikaisu 11/2018 koskien Männikön ruoankuljetusvaunujen (ostettu 8/2018) palautusta Electroluxille ja niihin saatua hyvitystä (21.500,00) menojäännöksestä 3.515,82 € tehty poistojen oikaisu.

2. Tuloslaskelman esittämistapa

Koko kunnan tuloslaskelmaan on yhdistetty peruskunta, Kalatalousrahaston, Elinvoimalk/Elinkeinot & Kehitys Nordican ja Saariselän kehittämisrahaston taseyksiköt sekä Ruokapalvelu ja Tilapalvelu liikelaitokset. Tuloslaskelmasta on eliminoitu peruskunnan ja liikelaitosten sekä taseyksiköiden väliset keskinäiset tuotot ja kulut, jolloin on saatu **vertailukelpoinen tuloslaskelma edelliseen tilinpäätökseen**. Puolestaan talousarvio muutoksineen **tuotot ja kulut** ovat eliminoimattomia ja näin ollen eivät ko. taulukossa ole vertailukelpoisia vuoden 2018 toteutumaan nähden.

Valmistus omaan käyttöön on tuloslaskelman oikaisua, jolla omaan käyttöön valmistuksen vaikutus tilikauden tulokseen eliminoidaan silloin, kun käyttöomaisuuden valmistuksen menoja sisältyy tuloslaskelman menoihin. Kunnan ja tilapalveluliikelaitoksen välisessä eliminoinnissa eliminoitu.

3. Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Ei oikaisuja edellisen tilikauden tietoihin.

4. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tiedot ovat vertailukelpoisia.

5. Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Ei olennaisia oikaisuja edellisen tilikauden tietoihin.

5. Yksittäiseen tase-erään sisältyvät osat, jotka koskevat useaa tase-erää

Ei em. oikaisuja tilikauden tietoihin.

6. Ulkomaanrahan määräiset saamiset sekä velat ja muut sitoumukset Suomen rahaksi

Ei em. oikaisuja tilikauden tietoihin

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Toimintatuotot/Ulkoiset	v.2018	v.2017
Valtuusto	12 553,20	1 050,00
Kehittämis- ja yhteistyöhankkeet	140 409,20	442 355,23
Kunnanhallitus+ Eläkemenot	68 941,92	79 344,74
Sosiaali-ja terveystoimi	4 809 938,02	4 397 064,73
Sivistystoimi	2 305 428,05	2 559 008,05
Tekninen toimi	603 726,79	685 716,51
Toimintatuotot peruskunta yht. pl. maank.sop.per.tuotot	7 940 997,18	8 164 539,26
Yhdyskuntarak./Maank.sop.perust.	0,00	0,00
Toimintatuotot peruskunta yht.	7 890 447,09	8 098 562,75
Toimintatuotot kalatal.keh.rahasto	196 781,13	250 794,54
Toimintatuotot Ruokapalvelu-liikelaitos	63 904,96	29 529,86
Toimintatuotot Tilapalvelu-liikelaitos	203 335,54	150 603,17
Toimintatuotot Elinkeinot & kehitys Nordica	147 023,38	254 263,09
Toimintatuotot Saariselän kehittämisrahasto	399 400,00	649 400,00
Koko kunta/ulkoiset tuotot yht.	8 900 892,10	9 433 153,41
Palvelujen ostojen erittely		
Asiakaspalvelujen ostot peruskunta	14 606 062,23	13 687 862,97
Muiden palvelujen ostot peruskunta	6 300 710,31	6 658 063,60
Asiakaspalvelujen ostot Kalatal.keh.rahasto	0,00	0,00
Muiden palvelujen ostot Kalatal.keh.rahasto	82 407,82	69 563,41
Asiakaspalvelujen ostot Ruokapalvelu-liikelaitos	0,00	0,00
Muiden palvelujen ostot Ruokapalvelu-liikelaitos	171 085,70	148 065,44
Asiakaspalvelujen ostot Tilapalvelu-liikelaitos	-90,38	0,00
Muiden palvelujen ostot Tilapalvelu-liikelaitos	1 718 572,19	1 616 294,71
Asiakaspalvelujen ostot Elinkeinot & kehitys Nordica	0,00	0,00
Muiden palvelujen ostot Elinkeinot & kehitys Nordica	688 184,13	773 254,84
Asiakaspalvelujen ostot Saariselän kehittämisrahasto	0,00	0,00
Muiden palvelujen ostot Saariselän kehittämisrahasto	82 075,38	35 856,25
Palvelujen ostot yhteensä	23 649 007,38	22 988 961,22
Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet(erill.liite)		
Erittely:		
Suunnitelman mukaiset poistot	1 967 133,61	2 049 899,42
Kertaluonteiset poistot:		
Peruskunta/Invest.var. kohd./ Saariselän urheilualue	0,00	0,00
Peruskunta/Invest.var. kohd./ Kalustot	0,00	0,00
Tilap.liikelaitos/Vävyntien tsto/halli/varasto	0,00	0,00
Tilap.liikelaitos/ent. Lähteenojan talo	0,00	0,00
Yhdyskuntarak./Maank.sop.perust.	0,00	0,00
Yht.	1 967 133,61	2 049 899,42

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja - tappiot

Muut toimintatuotot

Maa-alueiden myyntivoitot	139 451,75	441 794,07
Osakkeiden myyntivoitot	0,00	0,00
Yht.	139 451,75	441 794,07

Muut toimintakulut

Maa-alueiden myyntitappiot	100 326,69	5 258,31
Osakkeiden myyntitappiot	0,00	0,00
Yht.	100 326,69	5 258,31

Satunnaiset kulut

Käyttöomaisuuden lahjoitukset	0,00	0,00
-------------------------------	------	------

Rahoitustuotot ja kulut

Osinkotulot/Inergia Oy	800 000,00	800 000,00
Osinkotulot/Kuntarahoitus Oy	1 134,24	0,00
Yht.	801 134,24	800 000,00

Inari
Verotulojen erittely 31.12.2018

Selvitys verotuloista ja valtionosuuksista
(tuloslaskelman liite)

	Talousarvio milj. €	Ta-muutos milj. €	Toteutuma milj. €	Poikkeama milj. €
Verotulot v. 2018				
Ansio- ja pääomatuloverot	19,679	0	21,115	1,436
Osuus yhteisöverotuotosta	2,599	0	2,487	-0,112
Kiinteistövero	4,272	0	4,390	0,118
	<u>26,550</u>	<u>0</u>	<u>27,992</u>	<u>1,442</u>

	Tulovero-%	Kunnallisvero milj. €	Muutos-%	Muutos € milj. €
Kunnallisvero				
Verovuosi 2010 maksuunpanon muk.	19,0	16,749		
Verovuosi 2011 maksuunpanon muk.	19,0	17,225	2,8	0,476
Verovuosi 2012 maksuunpanon muk.	19,0	17,881	3,8	0,656
Verovuosi 2013 maksuunpanon muk.	19,0	18,496	3,4	0,615
Verovuosi 2014 maksuunpanon muk.	19,0	18,891	2,1	0,395
Verovuosi 2015 maksuunpanon muk.	19,0	19,358	2,5	0,467
Verovuosi 2016 maksuunpanon muk.	19,0	19,598	1,2	0,240
Verovuosi 2017 maksuunpanon muk.	19,00	20,057	2,3	0,459

Kiinteistöveroprosentit	v. 2014	v. 2015	v. 2016	v. 2017	v. 2018
Yleinen kiinteistöveroprosentti	1,35	1,35	1,35	1,35	1,35
Vakituisten asuinrakennusten vero-%	0,55	0,55	0,55	0,55	0,55
Muiden kuin vakit.asuntojen vero-%	1,15	1,15	1,15	1,15	1,15
Rakentamattoman rak.paikan vero-%	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
Voimalaitosrakennusten vero-%	1,35	1,35	1,35	1,35	1,35
Yleishyödylliset yhteisöt vero-%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Kiinteistövero	Kiint.vero milj. €	Muutos-%	Muutos milj. €
Verovuosi 2010 maksuunpanon muk.	3,356		
Verovuosi 2011 maksuunpanon muk.	3,522	4,9	0,166
Verovuosi 2012 maksuunpanon muk.	3,680	4,5	0,158
Verovuosi 2013 maksuunpanon muk.	3,836	4,1	0,156
Verovuosi 2014 maksuunpanon muk.	4,091	6,6	0,255
Verovuosi 2015 maksuunpanon muk.	4,234	3,5	0,143
Verovuosi 2016 maksuunpanon muk.	4,256	0,5	0,022
Verovuosi 2017 maksuunpanon muk.	4,288	0,8	0,032
Verovuosi 2018 maksuunpanon muk.	4,416	2,9	0,128

Yhteisövero	Yhteisövero € milj.€	Muutos-%	Muutos milj. €
Verovuosi 2010 maksuunpanon muk.	2,332		
Verovuosi 2011 maksuunpanon muk.	2,257	-3,2	-0,075
Verovuosi 2012 maksuunpanon muk.	1,777	-21,3	-0,480
Verovuosi 2013 maksuunpanon muk.	1,912	7,6	0,135
Verovuosi 2014 maksuunpanon muk.	2,217	15,9	0,305
Verovuosi 2015 maksuunpanon muk.	2,379	7,3	0,162
Verovuosi 2016 maksuunpanon muk.	2,403	1,0	0,024
Verovuosi 2017 maksuunpanon muk.	2,361	-1,7	-0,042

Valtionosuudet v. 2018	Talousarvio milj. €	Toteutuma milj. €	Poikkeama milj. €	Tp2017 milj. €
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)		21,734		21,446
Verotuloihin perustuvat valtionosuuksien tasaus		2,037		2,147
Järjestelmämuutoksen tasaus		<u>0,000</u>		<u>0,000</u>
Kunnan peruspalvelujen (ns. yhden) putken valtionosuus ml. tasaukset		23,771		23,593
Opetus- ja sivistystoimen muut valtionosuudet		-0,343		-0,137
Harkinnanvarainen valtionosuus		<u>0,000</u>		<u>0,000</u>
Valtionosuudet yhteensä	23,329	23,428	0,099	23,456

INARIN KUNTA

POISTOSUUNNITELMA

1.7.2018 alkaen

Omaisuusryhmä	POISTOMENETELMÄ	INARIN KUNTA	KILA (v.2016) SUOSITUS
Aineettomat hyödykkeet Kehittämismenot Aineettomat oikeudet Liikearvo Osallistuminen toisen yhteisön -tiekankkeisiin -ratahankkeisiin -väylähankkeisiin (sovelletaan vastaavanlaisen hyödykkeen poistoaikojä)	Tasapoisto	2v. 5v. 2v. 15v. 30v.	2-5 vuotta 5-20 vuotta 2-5 vuotta 15-20 vuotta 30-40 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot Atk-ohjelmistot Muut		2v. 2v.	2-5 vuotta 2-10 vuotta
Aineelliset hyödykkeet Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa		
Rakennukset ja rakennelma Hallinto- ja laitosrakennukset -Männikön palvelukoti Tehdas- ja tuotantorakennukset Vapaa-ajan rakennukset Talousrakennukset Asuinrakennukset Kallioluolat ja -tunnelit, väestön- suojat	<u>Tasapoisto</u> /menojään- nöspoisto	20v. 30v. 20v. 20v. 10v. 30v. 30v.	5-10 % /20–50 vuotta 10-15 % /20–30 vuotta 10-15 % /20–30 vuotta 15-20 % /10–20 vuotta 5-10 %/30–50 vuotta 4-10 %/30-70 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet Kadut, tiet, torit ja puistot Sillat, laiturit ja uimalat Muut maa- ja vesirakenteet *reitistöt, tulvasuojarakenteet Sähköjohdot, muuntoasemat ja ulkovalaistuslaitteet Muut putki- ja kaapeliverkot *mm. sadeviemärointi, atk-verkot Sähkö-, vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja -laitteet *mm. palovesiasemat Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet *mm. pumppaamot	<u>Tasapoisto</u> /menojään- nöspoisto	15 % 10 % 10 % 15 % 15 % 15 % 15 % 15 % 20 %	15 % -20 % /15-20 vuotta 10 % -25 % /10-30 vuotta 10 % -20 % /15-30 vuotta 15 % -20 % /15-20 vuotta 15 % -20 % /15-20 vuotta 15 % -25 % /10-20 vuotta 15 % -20 % /15-20 vuotta 20 % -25 % /10-15 vuotta

Koneet ja kalusto Rautaiset alukset Puiset alukset ja muut uivat työkoneet Muut kuljetusvälineet *Henkilö- ja pakettiautot *Linja-, kirjasto-, ja kuorma-autot Muut liikkuvat työkoneet *mm, moottorikelkat, mönkijät Muut raskaat koneet Muut kevyet koneet Sairaala-, terveydenhuolto, yms. laitteet Atk-laitteet Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	15v. 8v. 4v. 5v. 10v. 5v. 5v. 3v. 3v.	15–20 vuotta 8-15 vuotta 4-7 vuotta 5-10 vuotta 10–15 vuotta 5-10 vuotta 5-15 vuotta 3-5 vuotta 3-5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet Luonnonvarat Arvo- ja taide-esineet	Käytön mukainen poisto Ei poistoaikaa	Suosituksen mukaan	Käytön mukainen poisto Ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoaikaa	Suosituksen mukaan	Ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset Osakkeet ja osuudet	Ei poistoaikaa	Suosituksen mukaan	Ei poistoaikaa

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 €, kirjataan vuosikuluiksi.

Lisäksi käytetään kertaluoteisia poistoja (lisäpoistoja) mm, maankäytön suunnitelmiin liittyvissä aktivoinneissa ja Saariselän alueen aktivoitujen rakentamiskustannusten kohdalla.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto suosittelee poistoaikojen alarajojen käyttämistä, ellei pidemmän poistoaajan käyttämiselle ole erityistä hyödykekohtaista perustetta.

7 Tasetta koskevat liitetiedot

	v.2018	v.2017
Taseen vastaavia koskevat liitetiedot		
Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset	0	0
Arvonkorotukset	0	0
Aktivoidut korkomenot	0	0
Pysyvät vastaavat lainasaamiset		
Lainasaamiset tytäryhteisöiltä	5 141 093	4 930 053
Lainasaamiset muilta	260 128	260 128
Pysyvät vastaavat/Lainasaamiset yht.	5 401 221	5 190 181
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset tytäryhteisöiltä	19 350	19 350
Lainasaamiset muilta	45 000	129 476
Siirtosaamiset maankäyttösopimukset	402 754	402 754
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	935 191	980 875
Lainasaamiset	100 000	100 000
Muut saamiset	504 009	1 065 441
Siirtosaamiset tytäryhteisöiltä	0	97
Siirtosaamiset muilta	991 365	1 552 739
Siirtosaamiset		
Siirtyvät korot	0	0
Valuuttakurssitappiot	0	0
Vaihtuvat vastaavat/Saamiset yhteensä	2 997 669	4 250 731
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit		
Kirjanpitoarvo 31.12 (hankintameno)	1 256 103	1 291 942
Taseen vastattavia koskevat liitetiedot		
Investointivaraukset		
Peruskunta	0	0
Tilapalvelu liikelaitos	0	0
Yht.	0	0

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	v.2018	v.2017
Oma pääoma		
Peruspääoma 1.1.	37 122 295	37 122 295
Peruskunnan peruspääoman lisäys		
Tilapalvelu liikelaitoksen peruspääoman lisäys		
Ruokapalvelu liikelaitoksen peruspääoman lisäys		
Peruspääoma 31.12.	37 122 295	37 122 295
 Muut omat rahastot		
Kalatal.keh.peruspääomarahasto 1.1.	3 700 000	3 700 000
Muutokset tilikaudella		
Kalatal.keh.peruspääomarahasto 31.12.	3 700 000	3 700 000
 Muut omat rahastot		
Kalatal.keh.käyttöpääomarahasto 1.1.	635 768	605 976
Lisäykset tilikaudella	0	29 791
Vähennykset tilikaudella	22 592	0
Kalatal.keh.käyttöpääomarahasto 31.12.	613 175	635 767
 Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1	6 474 587	4 689 104
Lisäykset tilikaudella		
Siirto peruskunnan peruspääoman lisäys	2 722 344	1 848 512
Siirto Tilapalvelu liikelaitoksen peruspääoman lisäys	-32 138	-66 940
Siirto Ruokapalvelu liikelaitoksen peruspääoman lisäys	70 696	27 690
Siirto Elinkeinot & kehitys Nordican peruspääoman lisäys	41 082	5 605
Siirto Saariselän kehittämisrahaston peruspääoman lisäys	36 627	-29 385
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12	9 313 199	6 474 587
 Tilikauden ylijäämä v. 2018	1 652 503	2 838 612
 Oma pääoma yhteensä	52 401 172	50 771 260

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	v.2018	v.2017
Maa- ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	6 115 022,32	6 441 324,02
Lisäykset tilikauden aikana	493 173,95	94 805,31
Vähennykset tilikauden aikana	-116 930,41	-421 107,01
Poistamaton hankintameno 31.12.	6 491 265,86	6 115 022,32
Rakennukset		
Hankintameno 1.1.	13 012 200,30	14 388 531,89
Siirto/erien välillä	2 811 596,38	
Lisäykset tilikauden aikana	691 865,79	260 617,71
Rahoitusosuudet tilikaudella	-17 229,14	-850 603,00
Vähennykset tilikauden aikana	-151 083,47	
Tilikauden poisto	-795 585,87	-786 346,30
Poistamaton hankintameno 31.12.	15 551 763,99	13 012 200,30
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Hankintameno 1.1.	6 126 662,31	6 667 064,21
Lisäykset tilikauden aikana	1 303 955,23	470 392,99
Rahoitusosuudet tilikaudella	-410 927,88	-20 000,00
Tilikauden poisto	-892 100,31	-990 794,89
Poistamaton hankintameno 31.12.	6 127 589,35	6 126 662,31
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	653 385,89	723 743,09
Lisäykset tilikauden aikana	310 169,41	202 401,03
Tilikauden poisto	-279 447,43	-272 758,23
Poistamaton hankintameno 31.12.	684 107,87	653 385,89
Keskener.hankinnat/Talonrakennus		
Hankintameno 1.1.	2 811 596,38	108 973,85
Siirto/erien välillä	-2 811 596,38	-31 009,33
Lisäykset tilikaudella		2 733 631,86
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	2 811 596,38
Keskener.hankinnat/ yhdyskuntarakentaminen		
Hankintameno 1.1.	78 985,06	78 985,06
Poistamaton hankintameno 31.12.	78 985,06	78 985,06
Sijoitukset/Tytäryhteisöosakkeet		
Hankintameno 1.1.	24 158 428,91	24 158 428,91
Lisäykset tilikauden aikana	72,00	
Poistamaton hankintameno 31.12.	24 158 500,91	24 158 428,91
Sijoitukset/Kuntayhtymäosuudet		
Hankintameno 1.1.	1 136 271,96	1 136 271,96
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 136 271,96	1 136 271,96
Sijoitukset/Muut osakkeet ja osuudet		
Hankintameno 1.1.	44 812,26	44 812,26
Kirjanpitoarvo 31.12.	44 812,26	44 812,26
Sijoitukset/Muut lainasaamiset ja muut saamiset		
Hankintameno 1.1.	5 463 723,34	3 671 799,23
Lisäykset tilikauden aikana	211 040,00	1 791 924,11
Poistamaton hankintameno 31.12.	5 674 763,34	5 463 723,34

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt		
Inarin kunta		
Järjestelyn tarkoitus	2018	2017
Koronvaihtosopimus 1 Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Sopimus tehty ja alkaa 17.11.2006 ja erääntyi 17.11.2016. Alkuperäinen lainapääoma 1 000 000,00 €.		
Koronvaihtosopimus 2 Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Sopimus tehty 8.7.2013, alkaa 2.12.2013 ja päättyi 2.6.2018. Lainapääoma 2 500 000,00 €.	2 500 000,00 € Sopimus päättyi	2 500 000,00 €
Koronvaihtosopimus 3 Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Sopimus tehty 7.12.2016, alkamispäivä 20.6.2017 ja päättyy 20.12.2026. Lainapääoma 2 470 000,00 €.	2 470 000,00 €	2 470 000,00 €

8 Annetut takaukset

Annetut takaukset		Alkup. määrä	31.12.2018
		Eur	Eur
In. Vanh. ja Eläkel. tukiyhd. ry (kv. 03.05.2001 §. 45)	Nordea	143 181	0
In. Vanh. ja Eläkel. tukiyhd. ry (kv. 05.09.2003 §.45)	Valtion asuntorah.	376 200	348 939
Inergia Oy (kv.03.07.2008 § 55)	POP	420 000	0
Inergia Oy (kv 28.02.2013 § 23 ja khall 18.2.2013 § 68)	Kuntarahoitus Oyj	1 100 000	696 674
Inergia Oy (kv 11.6.2015 § 26 ja khall 18.5.2015 § 188)	Kuntarahoitus Oyj	2 000 000	0
Inergia Lämpö (khall 1.2.2010 § 44 ja kv 25.2.2010 § 11)	OP	2 800 000	1 256 640
Inergia Lämpö Oy (kv.28.8.1999 § 59)	Kuntarahoitus Oy	2 018 255	56 067
Inergia Lämpö Oy (kv. 20.9.2007 § 75)	Kuntarahoitus Oyj	450 000	135 000
Inergia Lämpö Oy (kv. 6.4.2006 § 27) Saariselän Lämpö	Kuntarahoitus Oy	1 800 000	770 000
Tunturiverkko Oy (kv 11.12.2014 § 69) Inarin sähköas.investointi	Kuntarahoitus	1 800 000	1 620 000
Inlike Oy (kv. 14.12.2006 § 83)	Svenska Handelsb.	600 000	240 000
Inlike Oy (kv. 6.4.2006 § 28)	Svenska Handelsb.	177 000	39 103
Inlike Oy (kv. 12.04.2007 § 23)	Svenska Handelsb.	552 000	207 000
Inlike Oy (kv. 13.12.2007 § 104)	Kuntien eläkevak.	136 000	40 786
Inlike Oy (kv. 13.3.2008 § 18)	Kuntien eläkevak.	934 000	506 600
Inlike Oy (kv. 13.3.2008 § 19)	Kuntien eläkevak.	670 000	446 600
Inlike Oy (kv. 25.2.2010 § 10)	Kuntarahoitus Oy	2 419 536	578 827
Inlike Oy (kv 2.3.2009 § 29)	Kuntarahoitus Oyj	383 000	173 050
Inlike Oy (kv. 19.5.2011 § 31)	Kuntarahoitus Oyj	190 000	0
Inlike Oy(kv. 1.3.2012 § 8)	Kuntarahoitus Oyj	525 000	240 625
Inlike Oy (kv. 20.9.2012 § 40)	POP	1 700 000	1 190 000
Kiinteistökehitys Inlike (Indoor-hanke II kv.25.4.2013 §41)	POP	2 200 000	1 794 737
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv.03.05.2001 § 45)	Nordea	3 108 954	696 100
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv.14.12.2006 § 86)	Nordea	1 235 000	0
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 29.8.2007 §67)	POP	100 000	45 000,00
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 29.08.07 §67)	POP	3 000 000	2 877 551
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 20.09.2007 § 74)	Kuntarahoitus Oyj	755 668	695 160
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 14.2.2008 §12)	Kuntarahoitus Oyj	1 496 000	972 407
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 12.6.2008 §41)	Kuntarahoitus Oyj	370 000	0
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 29.1.2009 §22)	Kuntarahoitus Oyj	550 000	288 750
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 18.6.2009 §58 j)	Kuntarahoitus	1 660 407	1 432 900
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 23.6.2011 § 43)	Kuntarahoitus	450 300	434 095
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 20.9.2012 § 38)	Kuntarahoitus	85 051	34 000
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv 28.2.2013 § 24)	Kuntarahoitus Oyj	405 000	396 570
Inarin Lapin Vesi Oy (kv. 4.4.2002 § 22 ja kv. 12.6.2003 § 32)	Nordea	1 412 000	410 209
Inarin Lapin Vesi Oy (kvalt. 12.6.03 § 31)	Kuntien eläkevak.	339 434	0
Inarin Lapin Vesi Oy (kvalt. 29.08.07§ 68)	Kuntarahoitus Oyj	640 000	252 000
Inarin Lapin Vesi Oy (kv. 29.8.2012 § 39)	POP	450 000	150 000
Saariselän Siula Oy (kv. 5.9.2003 § 46 ja khall 1.12.2003 § 418)	Svenska Handelsb.	2 200 000	893 462
Kalotin Oppimiskeskus-Säätiö (kv. 2.3.09 § 30)	POP	212 666	111 650
Nuoris- ja luontomatkailukeskus Inari Oy (kv. 20.04.09 § 38)	Kuntien eläkevak.	170 000	17 000
Nuoris- ja luontomatkailukeskus Inari Oy (kv. 13.12.2012 § 61)	Kuntarahoitus	250 000	137 500
Nuoris- ja luontomatkailukeskus Inari Oy (kv. 13.12.2012 § 61)		150 000	0
Saariselkä Oy (kv. 13.12.2012 § 62)	Kuntarahoitus	482 773	362 083
Saariselkä Oy (kv. 27.3.2014 § 18 khall 17.3.2014 §144)	POP	1 650 000	1 413 194
Ski Saariselkä (Hissit Oy (kv. 15.9.2011 § 50)	POP	600 000	440 000
	Kaikki Yhteensä	45 167 425	22 400 278

9 Konsernituloslaskelman, -taseen ja – rahoituslaskelman laadintaperiaatteet

1. Ohjeet

Inarin konserniin kuuluville tytäryhtiöille, kuntayhtymille ja muille yhteisöille on lähetetty tietojen keräämiseksi konsernikirje.

2. Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernista on laadittu täydellinen konsernitilinpäätös sisältäen konsernituloslaskelman, konsernitaseen ja konsernin rahoituslaskelman.

3. Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä.

Kuntayhtymät on yhdistetty kuntayhtymäosuuden mukaisella määrällä.

Inari-Saariselkä Matkailu Oy:n (osakkuusyhteisö) on yhdistelty kunnan konsernitilinpäätökseen sovelletun pääomaosuusmenetelmän mukaisesti.

4. Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen väliset olennaiset sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, keskinäiset saamiset ja velat sekä sisäiset katteet ovat eliminoitu konsernitilinpäätöksessä.

5. Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta seuraavista yhtiöistä: Saariselän Siula Oy ja MedInari Oy.

6. Suunnitelmapoistojen oikaisu

Konsernitilinpäätöksen laadinnan yhteydessä konserniin kuuluvien yhteisöjen poistot on oikaistu vastaamaan emon suunnitelman mukaisia poistoja.

7. Vertailutiedot

Vuoden 2017 konsernitilinpäätöksen valmistumisen jälkeen on sekä tytäryhteisöissä että kuntayhtymissä tehty muutokirjauksia, jotka ovat muuttaneet ko. yhtiöiden taseita. Muutokset on huomioitu vuoden 2018 konsernitilinpäätöksessä.

LIKELAITOSTEN VAIKUTUS KUNNAN TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMISEEN

(Tilapalvelu liikelaitos, Ruokapalvelu -liikelaitos, Kalatalouden kehittämisrahasto, Elinkeinot&kehitys Nordica ja Saariselän kehittämisrahasto)

	Eliminoinnit				Kokonais- tarkastelu
	Talousarvion toteutuminen				Tuloslaskelma
	Kunta	Liikelaitokset yhteensä	Kunta	Liikelaitokset yhteensä	kunnan tilin- pääöksessä
Toimintatuotot					
Myyntituotot, ulkoiset	1 430 517	162 993			1 593 510
Myyntituotot, sisäiset	693 256	2 410 540	-693 256	-2 410 540	0
Maksutuotot, ulkoiset	3 037 475	29 440			3 066 915
Maksutuotot, sisäiset	2 781	0	-2 781	0	0
Tuet ja avustukset	2 133 955	81 318			2 215 273
Muut toimintatuotot, ulkoiset	1 288 501	732 771			2 021 272
Muut toimintatuotot, sisäiset	32 151	3 960 461	-32 151	-3 960 461	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	3 922	3 922
Toimintamenot					
Henkilöstömenot	-24 679 848	-986 258			-25 666 106
Palvelujen ostot, ulkoiset	-20 906 773	-2 742 235			-23 649 007
Palvelujen ostot, sisäiset	-3 055 891	-26 669	3 055 891	26 669	0
Aineet, tarv. ja tavarat, ulkoiset	-2 237 532	-1 797 599			-4 035 131
Aineet, tarv. ja tavarat, sisäiset	-4 411	-4 251	4 411	4 251	0
Avustukset	-2 371 434	-13 423			-2 384 857
Avustukset, sisäiset	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut, ulkoiset	-1 214 142	-497 440			-1 711 582
Muut toimintakulut, sisäiset	-3 902 751	-101 293	3 902 751	101 293	0
Toimintakate	-49 754 146	1 208 355	6 234 865	-6 234 865	-48 545 791
Verotulot	27 992 183	0			27 992 183
Valtionosuudet	23 427 998	0			23 427 998
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotuotot	55 353	66 621			121 974
Korkotulot, sisäiset	0	0			0
Muut rahoitustuotot	812 215	63 326			875 541
Muut rahoitustulot, sisäiset	0	0			0
Korkomenot, ulkoiset	-150 900	-107 625			-258 525
Korkomenot, sisäiset	0	0			0
Korvaus peruspääomasta	0	0			0
Muut rahoitusmenot	-1 175	-15 161			-16 336
Muut rahoitusmenot, sisäiset	0	0	0	0	0
Vuosikate	2 381 528	1 215 516	6 234 865	-6 234 865	3 597 044
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn. mukaiset poistot	-693 006	-1 274 128			-1 967 134
Pys.vast.arvonalentumiset	0				
Satunnaiset erät					
Takaisin korvattavat sop.sakot	0	0			0
Tilikauden tulos	1 688 522	-58 611	6 234 865	-6 234 865	1 629 910

LIKELAITOSTEN VAIKUTUS KUNNAN TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMISEEN

(Tilapalvelu liikelaitos, Ruokapalvelu -liikelaitos, Kalatalouden kehittämisrahasto, Elinkeinot&kehitys Nordica ja Saariselän kehittämisrahasto)

	Kalatalous	Ruokapalvelu	Tilapalvelu	Nordica	Saar.keh.rah.	Yhteensä
Toimintatuotot						
Myyntituotot, ulkoiset	769	56 839	36 167	69 218	0	162 993
Myyntituotot, sisäiset	0	1 398 931	20 609	991 000	0	2 410 540
Maksutuotot	29 440	0	0	0	0	29 440
Tuet ja avustukset	0	5 033	0	76 286	0	81 318
Muut toimintatuotot, ulkoiset	166 572	2 034	163 246	1 519	399 400	732 771
Muut toimintatuotot, sisäiset	0	0	3 960 461	0	0	3 960 461
Toimintamenot						0
Henkilöstömenot	-225	-611 689	-93 326	-281 018	0	-986 258
Palvelujen ostot, ulkoiset	-82 408	-171 086	-1 718 482	-688 184	-82 075	-2 742 235
Palvelujen ostot, sisäiset	-180	-9 747	-14 528	-2 214	0	-26 669
Aineet, tarv. ja tavarat, ulkoiset	-168 407	-544 637	-1 062 826	-21 729	0	-1 797 599
Aineet, tarv. ja tavarat, sisäiset	-403	-3 733	0	-115	0	-4 251
Avustukset	0	0	0	-13 423	0	-13 423
Muut toimintakulut, ulkoiset	-2 046	-8 631	-387 378	-99 385	0	-497 440
Muut toimintakulut, sisäiset	-124	-67 188	-32 151	-1 830	0	-101 293
Toimintakate	-57 012	46 125	871 792	30 126	317 325	1 208 355
Verotulot						0
Valtionosuudet						0
Rahoitustulot ja -menot						0
Korkotuotot	66 621	0	0	0	0	66 621
Korkotulot, sisäiset	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	62 717	109	500	0	0	63 326
Muut rahoitustulot, sisäiset	0	0	0	0	0	0
Korkomenot, ulkoiset	0	0	-75 628	0	-31 997	-107 625
Korkomenot, sisäiset	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitusmenot	-14 801	-1	-357	-1	0	-15 161
Muut rahoitusmenot, sisäiset						0
Vuosikate	57 525	46 233	796 307	30 125	285 328	1 215 516
Poistot ja arvonalentumiset						0
Suunn. mukaiset poistot	-80 117	-16 166	-711 973	0	-465 872	-1 274 128
Satunnaiset erät						0
Käyttöomaisuuden lahjoitukset						0
Tilikauden tulos	-22 592	30 067	84 334	30 125	-180 545	-58 611

10 Tilintarkastajien palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot	v.2018	v.2017
KPMG Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot	12 160,88	12 604,03
Tilintarkastajan lausunnot	0,00	3 832,89
Tarkastuslautakunnan avustaminen	5 962,83	7 319,85
Muut palkkiot	0,00	1 209,00
Palkkiot yhteensä	18 123,71	24 965,77

11 Tilintarkastuskertomus 2018

KPMG Oy Ab
Rovakatu 20-22
96300 ROVANIEMI

Puhelin 020 760 3000
www.kpmg.fi

Tilintarkastuskertomus 2018

Inarin kunnanvaltuustolle

Olemme tarkastaneet Inarin kunnan hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2018. Tilinpäätös sisältää kunnan taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen. Lisäksi tilinpäätös sisältää kunnan liikelaitosten erillistilinpäätökset. Tilinpäätökseen kuuluva konsernitilinpäätös sisältää konsernitaseen, konsernituloslaskelman, konsernin rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot.

Kunnanhallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Kunnanhallitus ja muu konsernijohto vastaavat kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisestä.

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisien virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyt selonteot. Lisäksi olemme tarkastaneet valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuutta. Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteutukseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä eikä puutteita.

Tarkastuksen tulokset

Kunnan hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Valtionosuuksien perusteista annetut tiedot ovat oikeita.

Kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Ivalossa 13. toukokuuta 2019

KPMG OY AB

Juha Väärälä
JHT, KHT

14. ERIYTETTY TILINPÄÄTÖKSET

14.1 Kalatalouden kehittämisrahasto

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Rahaston keskeisenä tavoitteena on huolehtia rahaston varojen tuotolla kunnan ja valtion (MMM) 16.12.2008 allekirjoitetun sopimuksen toteuttamisesta ja toissijaisesti Inarin kalatalouden kehittämisestä ja hoidosta. Rahaston menot sopeutetaan tuloihin.

Rahaston eriytystavoitteet

1. Kalatalouden kehittämisvarat on eriytetty kunnan varoista. Osa varoista on sijoitettu Inarin kalanviljelylaitokseen ja lainattu Inergia Oy:lle Inarin Lapin Vesi Oy:n osakkeiden ostoon. Muutoin sijoitettujen varojen hoito on kilpailutettu. Tavoitteena on saada sijoitetuille varoille vähintään kolmen prosentin tuotto.
2. Kalatalouden kehittäminen rahoitetaan rahaston varoilla ja niistä saatavilla tuotoilla.
3. Rahaston toiminta sopeutetaan käytettävissä oleviin varoihin ja niistä saataviin tuottoihin.
4. Rahaston käytännön tehtävät toteutetaan kuntakonsernin omana työnä.
5. Selvitetään yhteistyötä sekä kunnan elinkeinotoimeen, että Pohjois- ja Itä-Lapin kalatalousryhmään.

Palvelusuunnitelma:

Rahaston tehtävä on Inarin kunnan ja maa- ja metsätalousministeriön välisen sopimuksen mukaisesti kehittää alueen kalataloutta ja vesistöjen muuta käyttöä. Rahasto huolehtii käytettävissä olevien varojensa rajoissa kalankäsittelytilojen ja jäähileasemien ylläpidosta ja kehittämisestä, kalanpoikasten istutuksista sekä tutkimus- ja kehittämishankkeista. Rahasto saa tuottoa sijoitetusta n. 4,4 milj. euron pääomasta. Kalanviljelylaitokseen on sijoitettu varoja n. 1,9 milj. euroa. Laitos on edelleen vuokrattu Luonnonvarakeskukselle (Luke) 20 vuodeksi ja vuokra 8 %:n pääomasta. Inergia Oy:lle on lainattu n. 1,2 milj. euroa Inarin Lapin Vesi Oy:n osakkeiden ostoon (korko 5,2 %), loput n. 1,3 milj. euroa on sijoitettu Alfred Berg Oy:n kautta.

Rahastolla on hallitus, johon kuuluu kunnan edustajien lisäksi edustajat Maa- ja metsätalousministeriöstä, Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta, Metsähallituksesta, Luonnonvarakeskuksesta, Inarin kalastusalueesta ja Saamelaiskäräjistä.

STRATEGISET PITKÄN AIKAVÄLIN TAVOITTEET			
Tavoitteet ja tunnusluvut	Tavoitearvo ja toteuma	Tavoiteluokka	Päätöstaso
Toiminnan laajuus Liittymien osuus kunnan talouksista Markkinaosuus Toiminta-aste	1, 292 milj. euroa / 1,256 milj. euroa.	Kannattavuustavoite	Valt.
Palvelun laatu Asiakastyytyväisyys Toimitusaika			
Taloudellisuus ja hinnoittelu Yksikköhinta kunnallisen tuotannon keskiarvosta			
Kannattavuus Sijoitetun pääoman tuotto			
Ympäristötavoitteet Kuormitusaste			
Investoinnit Kustannusarvio netto	123 000 € / 110 871 €	Tuottavuustavoite	Valt.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 TP (1000 €)	2017 TP (1000 €)	2018 TA+M (1000 €)	TP2018 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2018
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	227	251	240	197	-18
<i>Toimintamenot</i>	-268	-245	-296	-254	14
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-41	6	-56	-57	-2
Tunnusluvut €/asukas	-6	0,9	-8,2	-8	

Tavoitteiden toteutuminen

1. Tavoite toteutui. Sijoitetun omaisuuden tasearvo oli avaavassa taseessa 1 291 941,90 euroa, päättävässä taseessa 1 256 103,31 euroa ja salkun käteisvara 83 429,67 euroa, joka ei ollut sijoitettuna vaan näkyy siirtosaamisena taseessa. Toteutunut nettotuotto oli 47 066 euroa eli 3,6 %.
2. Tavoite ei toteutunut, rahaston toimintatulot olivat pienemmät kuin toimintamenot.
3. Rahaston alijäämäinen tilikauden tulos oli lähes arvioidun verran. Rahastoa vähennettiin vastaavasti.
4. Tavoite toteutui. Rahaston käytännön työt toteutettiin kuntakonsernin omana työnä.
5. Tavoite ei toteutunut. Vuoden 2018 aikana kaikki kalatalousrahaston asioita hoitavat henkilöt vaihtuivat.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvio toteutui nettomenojen osalta lähes suunnitellusti. Nettomenot ylittyivät hieman eli n. 2 %. Toimintamenoja oli suunniteltua vähemmän, mutta myös tuloja oli suunniteltua vähemmän. Tulojen vähennys johtui edellisenä vuonna Lukelta sähköstä liikaa laskutetun hyvityslaskun (-16 139,69 €) kattamisesta vuoden 2018 vastaavalla myyntitulolla. Alijäämäinen tilikauden tulos oli lähes arvioidun mukainen eli -22 688,68 euroa, minkä verran rahastoa jouduttiin myös vähentämään. Kertomusvuodelle suunnitellut investoinnit pääosin toteutuivat. Investointien toteutuma on esitetty tilinpäätöskirjan investointiosassa. Kunnanhallituksen päätöksestä rakentaa Pohjois-Inarin jäähileasema Kotalahteen on valitettu Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen, joten päätös ei ole lainvoimainen. Kotalahden jäähileaseman rakentaminen on tästä syystä keskeytetty.

Kalatalouden kehittämisrahaston hallitus toimikaudelle 1.6.2017 – 31.5.2021

Anu Avaskari, pj	Eeva Harmanen	Inarin kunta
Toini Sanila	Kalle Kuhmonen	Inarin kunta
Vesa Pietikäinen	Raimo Parviainen	Inarin kunta
Kari Kyrö	Yrjö Mattila	Inarin kalastusalue
Kirsti Kustula	Jouni Aikio	Saamelaiskäräjät
Arto Seppälä	Jari Pasanen	Lapin ELY-keskus
Markku Seppänen		Metsähallitus
Petri Heinimaa		Luonnonvarakeskus
Tapio Hakaste		MMM

Rahaston hallituksen esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjänä toimii hallintojohtaja Mari Palolahti.

KALATALOUDEN KEHITTÄMISRAHASTO

	ALKUP. TA	TA-MUUT.	ALKUP.+MU	TOTEUTUM.	POIKKEAA	Tot. %
KUNNAN LIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA						
LIKEVAIHTO	63 630	0	63 630	30 209,51	33 420,49	47,5
LIKETOIMINN. MUUT TUOTOT	176 750	0	176 750	166 571,62	10 178,38	94,2
MATERIAALIT JA PALVELUT AINEET, TARV. JA TAVARAT OSTOT TILIK.AIKANA	-191 900	0	-191 900	-168 810,72	-23 089,28	88
PALVELUJEN OSTOT	-101 000	0	-101 000	-82 587,82	-18 412,18	81,8
HENKILÖSTÖKULUT PALKAT JA PALKKIOT HENKILÖSIVUKULUT	-120	0	-120	-225,00	105,00	187,5
POISTOT JA ARVONALENT. SUUNNITELMAN MUK.POISTOT	-79 213	0	-79 213	-80 117,39	904,39	101,1
LIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-3 030	0	-3 030	-2 169,46	-860,54	71,6
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-134 883	0	-134 883	-137 129,26	2 246,26	101,7
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT KORKOTUOTOT	65 000	0	65 000	66 620,80	-1 620,80	102,5
MUUT RAHOITUSTUOTOT	50 000	0	50 000	62 716,97	-12 716,97	125,4
MUUT RAHOITUSKULUT	-500	0	-500	-14 800,94	14 300,94	2960,2
YLI/ALIJÄÄMÄ) EN.SAT.ER.	-20 383	0	-20 383	-22 592,43	2 209,43	110,8
SATUNN. TUOTOT JA KULUT YLI/ALIJÄÄMÄ) EN.VARAUK	-20 383	0	-20 383	-22 592,43	2 209,43	110,8
RAHASTOJEN LIS.(-) TAI VÄH.(+)	20 383	0	20 383	22 592,43	-2 209,43	110,8
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ)	0	0	0	0,00	0,00	0

KALATALOUDEN KEHITTÄMISRAHASTO

	ALKUPER.TA	TA-MUUTOS	ALKUP.+MU	TOTEUTUMA	POIKKEAA	TOT.%
KUNNAN LIIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA						
Liikelaitoksen varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta						
Tulorahoitus						
Liikeliijäämä (-alijäämä)	-134 883	0	-134 883	-137 129,26	2 246,26	101,7
Poistot ja arvonalentumiset	79 213	0	79 213	80 117,39	-904,39	101,1
Rahoitustuotot ja -kulut	114 500	0	114 500	114 536,83	-36,83	100
Investoinnit						
Investointimenot	-195 000	-88 000	-283 000	-216 192,60	-66 807,40	76,4
Rah.osuudet investointime- noihi	148 000	12 000	160 000	105 321,52	54 678,48	65,8
Pys. vast. hyöd .luovutustulot	0	0	0	0,00	0,00	0
Vars.toim. ja inv.kassavirta	11 830	-76 000	-64 170	-53 346,12	-10 823,88	83,1
Rah.toiminnan kassavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainojen lisäykset	0	0	0	0,00	0,00	0
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Lyhytaik.saam.muutos muilta	0	0	0	-16 245,21	16 245,21	0
Korott.pitkä-ja lyhytaik.muut.	0	0	0	15 987,72	-15 987,72	0
Rah.toiminnan nettokassavirta	0	0	0	-257,49	257,49	0
KASSAVAROJEN MUUTOS	11 830	-76 000	-64 170	-53 603,61	-10 566,39	83,5
KASSAVAROJEN MUUTOS	0	0	0	53 603,61	-53 603,61	0

KALATALOUDEN KEHITTÄMISRAHASTO

	Tilinpäätös/saldo
T A S E	
VASTAAVAA	
PYSYVÄT VASTAAVAT	
AINEELLISET HYÖDYKKEET	
MAA-JA VESIALUEET	142 847,99
RAKENNUKSET	1 283 283,79
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	104 918,70
AINEELLISET HYÖDYKK.YHT.	1 531 050,48
 SIJOITUKSET	
LAINASAAMISET	1 206 008,00
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	2 737 058,48
 VAIHTUVAT VASTAAVAT	
SAAMISET	
LYHYTAIKAISET SAAMISET	
MYyntISAAMISET	22 359,06
MUUT SAAMISET	37 422,72
SIIRTOSAAMISET	94 979,67
LYHYTAIK.SAAMISET YHT.	154 761,45
SAAMISET YHT.	154 761,45
 RAHOITUSARVOPAPERIT	
RAHOITUSARVOPAPERIT YHT.	1 256 103,31
 RAHAT JA PANKKISAAMISET	
RAHAT JA PANKKISAAM.YHT.	208 198,78
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.	1 619 063,54
 VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 356 122,02
 VASTATTAVAA	
OMA PÄÄOMA	
MUUT OMAT RAHASTOT	-4 313 175,30
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-4 313 175,30
 VIERAS PÄÄOMA	
LYHYTAIK. VIERAS PÄÄOMA	
OSTOVELAT	-42 946,72
LYHYTAIK. VIERAS PÄÄOMA	-42 946,72
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	-42 946,72
 VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-4 356 122,02

14.2 Ruokapalvelu liikelaitos

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Ruokapalvelu liikelaitos tuottaa ateria- ja cateringpalveluita kuntakonsernin sisällä kunnan eri hallintokunnille ja kunnan osakeyhtiöille sekä henkilöstöruokailuun. Ruokapalvelun liikevaihdosta 95% muodostuu kuntakonsernin sisäisestä myynnistä.

Tavoitteena on ravitsemussuositusten mukaisesti valmistettujen sekä laadukkaiden ja asiakkaiden tarvetta vastaavien ateriapalvelujen tuottaminen ja oman toiminnan kehittäminen. Oman toiminnan kehittämisessä huomioidaan paikallisten raaka-aineiden käyttö ja mahdollinen tuotekehitys paikallisten toimijoiden kanssa tuotteista, jota voidaan hyödyntää ruokapalvelun toiminnassa.

Asiakastyytyväisyyttä arvioidaan vuosittain toteutettavilla eri asiakasryhmille kohdennetuilla asiakaskyselyillä ja asiakaspalautteella. Ravitsemussuositusten toteutumista seurataan ruokatuotannon ohjausjärjestelmällä. Liikelaitoksen tavoitteena on kustannuksellisesti ja ajallisesti hallittu toiminta, joiden saavuttamiseksi toiminnassa hyödynnetään ruokatuotannon ohjausjärjestelmää.

Palvelusuunnitelma:

1. Liikelaitoksen liikevaihto kattaa oman toiminnan ja investoinnit.
2. Liikelaitoksen toiminnan tavoitteena ovat asiakkaiden tarpeet ja odotukset, toiminnan kannattavuus sekä laadukkaat ja tehokkaasti tuotetut ruokapalvelun tuotantoprosessit.
3. Liikelaitos pyrkii huomioimaan toiminnassaan tavoitteiden mittaamisen, arvioinnin ja tuottavuuden seurannan.

STRATEGISET PITKÄN AIKAVÄLIN TAVOITTEET

Tavoitteet ja tunnusluvut	Tavoitearvo ja toteuma	Tavoiteluokka	Päätöstaso
Toiminnan laajuus Liittymien osuus kunnan taloudesta Markkinaosuus Toiminta-aste			
Palvelun laatu Asiakastyytyväisyys Toimitusaika			
Taloudellisuus ja hinnoittelu			

Yksikköhinta kunnallisen tuotannon keskiarvosta	4,74 % (v. 2017 13,24 %)		
Kannattavuus			
Katetuotto %			
Sijoitetun pääoman tuotto			
Ympäristötavoitteet			
Kuormitusaste			
Investoinnit			
Kustannusarvio			
Jaksotus			

Tunnusluvut

	2016 TP	Talousarvio 2017 TP	TA2018	TP 2018	Poikkeama TA/TP 2018
Ateriamäärät:					
Ivalon alue	276540	281775	266386	285101	18715
Inarin kirkonkylä	54562	59347	59266	56407	-2859
Sevettijärvi	8236	8754	9096	9386	317
Yhteensä	339338	349876	334721	350894	16173
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €	-41	44		113	-
Investointien tulo-rahoitus, %	299,2	872,11		199,24	-
Kassan riittävyys, pv	55,05	90,52		84,48	-
Taseen tunnusluvut					-
Omavaraisuus %	61,71	59,37		67,00	-
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	10,06	14,12		11,19	-
Tuloslaskelman tunnusluvut					-
Sijoitetun pääoman tuotto, %	6,35	13,24		4,74	-
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	6,35	13,24		4,74	-
Voitto, %	1,95	4,85		2,07	-
Quick ratio	2,37	2,34		2,83	-
Current ratio	2,37	2,33		2,82	-

Tunnusluvut	2016 TP (1000 €)	2017 TP (1000 €)	2018 TA+M (1000 €)	TP2018 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2018
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	1 429	1 466	1 402	1 463	4
<i>Toimintamenot</i>	-1 365	-1 376	-1 353	-1 417	-5
<i>Toimintakate (sitova)</i>	64	90	49	46	6
Tunnusluvut €/asukas					

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan tavoitteet ovat pääosin toteutuneet. Tavoitteet eivät toteutuneet kokonaisuudessaan aterial- ja kokouspalveluiden tuottamisessa. Kunnantalon Lounatuulen ateriapalvelut lakkautettiin syyskuusta alkaen henkilöstön heikon saatavuuden vuoksi. Kokouspalvelut jäädettiin Ruokapalvelu liikelaitoksen toimesta toistaiseksi. Edellä mainituilla järjestelyillä ja olemassa olevalla henkilöstöllä liikelaitos pystyi turvaamaan ja tuottamaan Ruokapalvelu liikelaitoksen ydintehtävät; lasten, nuorten ja ikäihmisten ateriapalvelut. Kunnanviraston kokouspalveluita hoiti ulkopuolinen toimija 18.9. – 31.10.2018. Kokous- ja cateringpalvelut kilpailutettiin, kilpailutus jouduttiin keskeyttämään, koska tarjouksia saatiin vain yksi osatarjous. Ruokapalvelu liikelaitos hoiti kokouspalveluita 1.11. – 31.12.2018. Asiakaskysely toteutettiin kaikille asiakasryhmille.

Talousarvion toteutuminen

Tilinpäätös oli ylijäämäinen, n. 30 000 €. Tuloja tuli n. 56 000 € arvioituja enemmän, johtuen ateriamäärien kasvusta Ivalon ja Sevettijärven alueella.

RUOKAPALVELU LIIKELAITOS

	ALKU- PER.TA	TA- MUUT.	ALKUP.+MU	TOTEUTUMA	POIK- KEAA	TOT. %
KUNNAN LIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA						
LIIKEVAIHTO	1 399 236	0	1 399 236	1 455 770,02	-56 534,02	104
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	3 030	0	3 030	7 066,19	-4 036,19	233,2
MATERIAALIT JA PALVELUT AINEET, TARVIKK. JA TAVARAT OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-500 533	0	-500 533	-548 370,25	47 837,25	109,6
PALVELUJEN OSTOT	-157 223	0	-157 223	-180 833,02	23 610,02	115
HENKILÖSTÖKULUT PALKAT JA PALKKIOT	-510 994	0	-510 994	-504 841,57	-6 152,43	98,8
HENKILÖSIVUKULUT ELÄKEKULUT	-88 834	0	-88 834	-88 592,33	-241,67	99,7
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-24 610	0	-24 610	-18 255,09	-6 354,91	74,2
POISTOT JA ARVONALENTUM. SUUNNITELMAN MUK.POISTOT	-28 508	0	-28 508	-16 165,58	-12 342,42	56,7
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-71 130	0	-71 130	-75 819,38	4 689,38	106,6
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	20 434	0	20 434	29 958,99	-9 524,99	146,6
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT MUUT RAHOITUSTUOTOT	0	0	0	108,88	-108,88	0
MUUT RAHOITUSKULUT	0	0	0	-0,77	0,77	0
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) en.sat.er.	20 434	0	20 434	30 067,10	-9 633,10	147,1

RUOKAPALVELU LIIKELAITOS

	ALKUPER.TA	TA-MUUT.	ALKUP.+MU	TOTEUTUMA	POIKKEAA	TOT. %
KUNNAN LIIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA						
Liikelaituksen varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta						
Tulorahoitus						
Liikelyijäämä (-alijäämä)	20 434	0	20 434	29 958,99	-9 524,99	146,6
Poistot ja arvonalentumiset	28 508	0	28 508	16 165,58	12 342,42	56,7
Rahoitustuotot ja kulut	0	0	0	108,11	-108,11	0
Investoinnit						
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-30 000	0	-30 000	-23 204,72	-6 795,28	77,3
Vars.toim. ja inv.kassavirta	18 942	0	18 942	23 027,96	-4 085,96	121,6
Rah.toiminnan kassavirta						
Lainakannan muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Lyhytaik.saam. muutos kunnalta	0	0	0	9 312,24	-9 312,24	0
Lyhytaik.saam.muutos muilta	0	0	0	301,07	-301,07	0
Korott.pitkä-ja lyhytaik.muut.	0	0	0	-43 118,17	43 118,17	0
Rah.toiminnan nettokassavirta	0	0	0	-33 504,86	33 504,86	0
KASSAVAROJEN MUUTOS	18 942	0	18 942	-10 476,90	29 418,90	-55,3
KASSAVAROJEN MUUTOS	0	0	0	10 476,90	-10 476,90	0

RUOKAPALVELU LIIKELAITOS

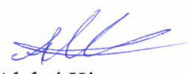
	Tilinpäätös/saldo
T A S E	
VASTAAVAA	
PYSYVÄT VASTAAVAT	
AINEELLISET HYÖDYKKEET	
KONEET JA KALUSTO	33 043,15
AINEELLISET HYÖDYKK.YHT.	33 043,15
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	33 043,15
 VAIHTUVAT VASTAAVAT	
SAAMISET	
LYHYTAIKAISET SAAMISET	
MYyntISAAMISET	115 571,87
MUUT SAAMISET	14 725,59
LYHYTAIK.SAAMISET YHT.	130 297,46
SAAMISET YHT.	130 297,46
 RAHAT JA PANKKISAAMISET	
RAHAT JA PANKKISAAM.YHT.	333 283,32
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.	463 580,78
 VASTAAVAA YHTEENSÄ	496 623,93
 VASTATTAVAA	
OMA PÄÄOMA	
PERUSPÄÄOMA	-198 796,95
ED.TILIK.YLI-/ALIJÄÄMÄ	-103 607,45
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-30 067,10
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-332 471,50
 POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUKS.	
VIERAS PÄÄOMA	
LYHYTAIKAINEN	
OSTOVELAT	-75 752,58
MUUT VELAT	-3 453,49
SIIRTOVELAT	-84 946,36
LYHYTAIK. VIERAS PÄÄOMA	-164 152,43
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	-164 152,43
 VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-496 623,93

INARIN KUNNAN RUOKAPALVELU LIIKELAITOKSEN V. 2018 TILINPÄÄTÖKSEN
ALLEKIRJOITUS

Ivalossa 12. maaliskuuta 2019

Anu Avaskari
puheenjohtaja

Aleksi Kinnunen
jäsen

Marika Liimatainen
ruokapalvelujohtaja

14.3 Tilapalvelu liikelaitos

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Tilapalvelu liikelaitos tuottaa hallintokuntien toimintojen tarpeisiin soveltuvia kohtuuhintaisia toimitiloja.

Palvelusuunnitelma:

Tilapalvelu liikelaitos on aloittanut toimintansa vuonna 2007. Vuonna 2013 Tilapalvelu liikelaitoksen henkilöstö siirtyi Inarin Kiinteistöt Oy:lle, lukuun ottamatta kiinteistöpäällikköä, joka jäi Tilapalveluun. Inarin Kiinteistöt Oy tuottaa Tilapalvelun rakennuksiin kiinteistö- ja laitoshuollon palvelut. Inarin Kiinteistöt Oy:n ja Tilapalvelun välisen palvelusopimuksen mukaisesti, jota päivitetään aina tarvittaessa. Vuoden 2017 kevään aikana laadittiin Tilapalvelu liikelaitoksen toimitilaohjelma ja samalla toteutettiin kiinteistöjen salkutus. Tulevaisuudessa tilojen käyttöä ja kehitystä toteutetaan Toimitilaohjelman ja salkutuksen mukaisesti. Tilapalvelu liikelaitoksen omistamat kiinteistöt ovat pääsääntöisesti iäkkäitä ja korjausvelka on päässyt nousemaan huomattavan korkeaksi. Vuoden 2018 alusta lukien Tilapalveluun palkataan yksi henkilö lisää hoitamaan mm. korjausvelan purkua. Tilapalvelu liikelaitos pyrkii tehostamaan kiinteistöjen käyttöasteita yhdessä käyttäjien kanssa ja pyrkimään eroon vajaalla käytöllä olevista tiloista.

STRATEGISET PITKÄN AIKAVÄLIN TAVOITTEET

Tavoitteet ja tunnusluvut	Tavoitearvo ja toteutuma	Tavoiteluokka	Päätöstaso
Korjausvelan pienentäminen Korjausvelan määrä 2016 lopussa 19,4 milj. €, 626 € / htm ²	100 € / m ²		
Energiankulutuksen vähentäminen Rakennusten energiatodistusten mukaiset energialuokat 2016 pääsääntöisesti luokkaa F	Uudisrakentamisessa vähintään luokka C		
Toimintojen tiivistäminen Käyttöasteen nostaminen ja vähällä käytöllä olevista rakennuksista luopuminen. Rakennusten pinta-ala v. 2017 n. 4,6 htm ² / asukas (31046 htm ²)	4 m ² / asukas (26 996 m ²)		

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 TP (1000 €)	2017 TP (1000 €)	2018 TA+M (1000 €)	TP2018 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2018
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	3597	3633	4211	4180	1
<i>Toimintamenot</i>	-2840	-2877	-3314	-3309	0
<i>Toimintakate (sitova)</i>	757	756	897	871	3
Tunnusluvut €/asukas					

Tavoitteiden toteutuminen

2018 kevään aikana rakennuttamisen, valvonnan ja kiinteistöjen ylläpidon tehtäviin Tilapalvelu liikelaitokselle rekrytoitiin projekti-insinööri, joka aloitti työnsä toukokuun lopulla.

Tilikauden aikana toteutettiin terveyskeskuksella hammashoitola-neuvolasiiven vesikatteen uusinta ja ruokapalvelukeskusta palvelevan ilmanvaihdon viilennyksen peruskorjaus, sekä aloitettiin poliklinikan tilamuutostyöt. Kunnan varikolle Peräsaajoon hankittiin uusi toimisto-sosiaalityötilarakennus teknisen toimen ympäristörakentamisen yksikölle.

Talousarvion toteutuminen

Liikelaitoksen liikevaihto kattoi toiminnasta aiheutuneet kustannukset sekä investoinneista aiheutuneet rahoituskustannukset.

Tilikauden ylijäämä 84 333,86 euroa. Ylijäämä muodostui projekti-insinöörin vajaan puolen vuoden käyttämättömistä palkoista sivukuluineen, pienten korjaus- ja muutostöiden –määrärahoista varattujen hankkeiden toteuttamatta jättämisestä tarjoushintojen ylittäessä hinta-arviot sekä päiväkotien ja koulukampuksen suunnittelu- määrärahojen siirroista vuodelle 2019.

TILAPALVELU LIIKELAITOS

	ALKUPER.TA	TA-MUUT.	ALKUP.+MU	TOTEUTUMA	POIKKEAA	TOT. %
KUNNAN LIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA						
LIKEVAIHTO	4 211 375	0	4 211 375	4 145 437,66	65 937,34	98,4
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTO	0	0	0	35 045,79	-35 045,79	0
MATERIAALIT JA PALVELUT AINEET, TARVIKK. JA TAVARAT OSTOT TILIK. AIKANA						
	-1 062 651	0	-1 062 651	-1 062 826,15	175,15	100
PALVELUJEN OSTOT	-1 748 171	0	-1 748 171	-1 733 010,13	-15 160,87	99,1
HENKILÖSTÖKULUT PALKAT JA PALKKIOT						
	-93 430	0	-93 430	-77 739,70	-15 690,30	83,2
HENKILÖSIVUKULUT ELÄKEKULUT						
	-15 692	0	-15 692	-12 382,55	-3 309,45	78,9
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-4 095	0	-4 095	-3 203,79	-891,21	78,2
POISTOT JA ARVONALENTUMISET SUUNNITELMAN MUK. POISTOT						
	-819 883	0	-819 883	-711 972,78	-107 910,22	86,8
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-390 023	0	-390 023	-419 529,16	29 506,16	107,6
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	77 430	0	77 430	159 819,19	-82 389,19	206,4
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
KORKOTUOTOT	300	0	300	0	300	0
MUUT RAHOITUSTUOTOT	0	0	0	500,03	-500,03	0
MUILLE MAKS. KORKOKULUT	-135 000	0	-135 000	-75 627,90	-59 372,10	56
MUUT RAHOITUSKULUT	0	0	0	-357,46	357,46	0
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-57 270	0	-57 270	84 333,86	-141 603,86	-147,3

TILAPALVELU LIIKELAITOS

	ALKUPER.TA	TA-MUUT.	ALKUP.+MU	TOTEUTUMA	POIKKEAA	TOT. %
KUNNAN LIIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA						
Liikelaitoksen varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta						
Tulorahoitus						
Liikelyljäämä (-alijäämä)	77 430	0	77 430	159 819,19	-82 389,19	206,4
Poistot ja arvonalentumiset	819 883	0	819 883	711 972,78	107 910,22	86,8
Rahoitustuotot ja kulut	-134 700	0	-134 700	-75 485,33	-59 214,67	56
Investoinnit						
Investointimenot	-874 000	-100 000	-974 000	-671 380,15	-302 619,85	68,9
Rahoitusosuudet invest.men.	0	0	0,00	0,00	0,00	0
Pys. vast. hyöd. luovutustulot	0	0	0,00	190 205,13	-190 205,13	0
Vars.toim. ja inv.kassavirta	-111 387	-100 000	-211 387	315 131,62	-526 518,62	-149,1
Rah.toiminnan kassavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainojen lisäykset	0	0	0,00	0,00	0,00	0
Antolainas.m./liitt.m.+valt.os	185 450	0	185 450	0,00	185 450,00	0
Lainakannan muutokset						
Muilta saat.pitkää.lain.lis.	0	1 163 003	1 163 003	1 163 003,00	0,00	100
Muilta saat.pitkää.lain.väh.	-1 225 709	0	-1 225 709	-837 047,72	-388 661,28	68,3
Oman pääoman muutokset	0	0	0,00	0,00	0,00	0
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Pitkäaik.saam.muutos muilta	0	0	0,00	0,00	0,00	0
Lyhytaik.saam. muutos kunnalta	0	0	0,00	-20 854,57	20 854,57	0
Lyhytaik.saam.muutos muilta	0	0	0,00	1 268 155,12	-1 268 155,12	0
Korott.pitkä-ja lyhytaik.muut.	0	0	0,00	1 611 376,14	1 611 376,14	0
Rah.toiminnan nettokassavirta	-1 040 259	1 163 003	122 744	-38 120,31	160 864,31	-31,1
KASSAVAROJEN MUUTOS	-1 151 646	1 063 003	-88 643	277 011,31	-365 654,31	-312,5
KASSAVAROJEN MUUTOS	0	0	0,00	-277 011,31	277 011,31	0

TILAPALVELU LIIKELAITOS

TASE

Tilinpäätös/saldo

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

AINEELLISET HYÖDYKKEET

MAA-JA VESIALUEET

334 119,96

RAKENNUKSET

14 193 125,47

AINEELLISET HYÖDYKK.YHT.

14 527 245,43

SIJOITUKSET

MUUT SAAMISET

273 542,63

SIJOITUKSET YHT.

273 542,63

PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.

14 800 788,06

VAIHTUVAT VASTAAVAT

SAAMISET

LYHYTAIKAISET SAAMISET

MYyntISAAMISET

158 020,13

MUUT SAAMISET

131 012,59

SIIRTOSAAMISET

91 467,48

LYHYTAIK. SAAMISET YHT.

380 500,20

SAAMISET YHT.

380 500,20

RAHAT JA PANKKISAAMISET

RAHAT JA PANKKISAAM.YHT.

994 591,47

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.

1 375 091,67

VASTAAVAA YHTEENSÄ

16 175 879,73

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

PERUSPÄÄOMA

-9 014 290,37

ED.TILIK. YLI-/ALIJÄÄMÄ

55 851,49

TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ

-84 333,86

OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ

-9 042 772,74

POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUKSE

VIERAS PÄÄOMA

PITKÄAIKAINEN

LAINAT VAK.- JA RAH.LAIT.

-5 312 004,58

LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ

-242 000,00

PITKÄAIK. VIERAS PO YHT.

-5 554 004,58

LYHYTAIKAINEN

LAINAT RAH.-JA VAK.LAIT.

-749 937,72

LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ

-96 800,00

OSTOVELAT

-540 847,98

MUUT VELAT

-162 606,75

SIIRTOVELAT

-28 909,96

LYHYTAIK. VIERAS PÄÄOMA

-1 579 102,41

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ

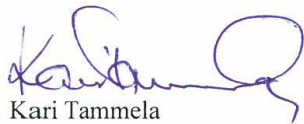
-7 133 106,99

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

-16 175 879,73

Inarin kunnan Tilapalvelu –liikelaitoksen vuoden 2018 tilinpäätöksen allekirjoitus

Ivalossa 19. helmikuuta 2019

Kari Tammela

puheenjohtaja

Jaakko Korppila

kiinteistöpäällikkö va.

Raimo Parviainen

jäsen

Miia Kärnä

jäsen

14.4 Elinvoimalautakunta/Elinkeinot & kehitys Nordica

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Eriytetyn taseyksikkö Elinkeinot & kehitys Nordican tehtävänä on hoitaa Inarin kunnan elinkeinotoimea, joka sisältää kuusi eri osa-aluetta: elinkeino ja -yrityspalvelut, kansainvälisyyspalvelut, aikuiskoulutuksen koordinaointi, kehittämishanketoiminta, elinkeinopoliittinen edunvalvonta ja muu elinkeinotoimea tukeva toiminta. Elinkeinot & kehitys Nordica toimii elinvoimalautakunnan alaisuudessa.

Palvelusuunnitelma:

1. Yksikkö jatkaa jo aloitettua vuosien 2018 - 2020 elinvoimaohjelman ja –strategian valmistelua.
2. Edunvalvonnassa yksikkö kohdistaa voimavaroja Ivalon lentokentän matkustajamäärän kasvattamiseen sekä reitti- ja charterlentojen lisäämiseen ja monipuolistamiseen. *Aiempi tavoite oli saavuttaa yli 200 000 lentomatkustajaa vuonna 2019. Tämä luku tulee ylittymään jo vuonna 2017.*
3. Yksikkö valmistelee kaksi kansainvälistä ja 3-4 kansallista kehittämishanketta.
4. Yksikkö pyrkii monipuolistamaan kylmätestaustoimintaa kartoittamalla alueen mahdollisuuksia arktisissa olosuhteissa tarvittavien tuotteiden ja palvelujen testaamiseen. Lisäksi Ivaloon tavoitellaan ajoneuvotoimialan arktisen testauksen osaamisen, koulutuksen ja tutkimuksen huippuyksikköä.
5. Yksikkö panostaa yritysneuvontaan henkilöstön osaamisen kehittymisen ja tiiviin yhteistyöverkoston kautta. Tavoitteena on järjestää monialaisia ja yrityslähtöisiä yrityskoulutuksia ympäri vuoden ja lisätä merkittävästi henkilökohtaisia yrityskäyntejä.
6. Yksikkö panostaa luonnonvarojen hyödyntämiseen. Nordican tehtäviin kuuluu myös vastata kalataloutta koskevien tuettujen hankkeiden kunnan omarahoitusosuuksista. (Khall 16.11.2015).
7. Yksikkö panostaa logistisen saavutettavuuden kehittämiseen alueella.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 TP (1000 €)	2017 TP (1000 €)	TA2018 (1000 €)	TP2018 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2018
Talous					
Toimintatulot	1097	1138	1265	1138	- 10,1
<i>Toimintamenot</i>	-1092	-1108	-1265	-1108	- 12,4
Toimintakate (sitova)	5	30	0	30	
Tunnusluvut toimintakate €/asukas					

Tavoitteiden toteutuminen

1. Nordica työstää parhaillaan uutta elinvoimaohjelmaa. Työ on tarkoitus saada valmiiksi kevään 2019 aikana. Työryhmän ytimen muodostavat Nordican henkilöstö, elinvoimalautakunnan jäsenet ja toimialajohtajat ja fasilitaattoreina toimii Finnish Consulting Grouping konsultit.
2. Ivalon lentoaseman matkustajamäärä 31.12.2018 oli 242.457 (+15%), kun se oli vuonna 2017 210.566. Palvelusuunnitelman mukainen tavoite on saavutettu.
3. Vuonna 2018 hallinnoitiin Tuumasta toimeen –investointihanketta, Arctic Light –tapahtumahanketta, Arctic Outdoor –kehittämishanketta ja Digi Trainer -koulutushanketta. Vuonna 2018 valmisteltiin kahta kansainvälistä hanketta, joista päätökset tulee vuonna 2019. Lisäksi valmisteltiin yhtä kansallista ESR-hanketta. Nordica osallistui myös yhteistyössä toisten hankehallinnoijien hankkeisiin kuntarahoituksella, yhteistyösopimuksella ja ohjausryhmäjäsenyydellä.
4. Nordica kartoitti kylmätestaustoiminnan koulutustarvetta, mutta yhteiselle koulutukselle ei ole tarvetta, koska kylmätestausalan yritykset haluavat toteuttaa koulutukset kisällitoiminnalla eli räätälöimällä omaehtoisia koulutuksia heidän yritystensä tarpeisiin. Nordica teki yhteistyötä TE-toimiston ja Ely-keskuksen kanssa rakennusalan koulutuksen saamiseksi, vuonna 2018 toteutettiin yksi koulutus työvoimakoulutuksena.
5. Nordica on järjestänyt vuonna 2018 lyhytkoulutuksia erityisesti Digi Trainer-hankkeen tiimoilta eli tuotteistamis-, jakelukanava, sosiaalisen median, verkkopalveluiden ja wordpress-koulutukset. Lisäksi marraskuussa 2018 järjestettiin kaksipäiväinen vuokravenekoulutus, jossa oli 21 osallistujaa. Yritysneuvontaa ovat tehneet Leader Pohjoisin Lappi ry:n hankeneuvojat ja Nordican oma henkilöstö. Leader hankeneuvojan kautta Inariin saatiin yritystukea 10 hankkeelle ja Inariin perustettiin neuvonnan avustuksella 11 uutta yritystä.
6. Nordica on työstänyt Inarin kunnan luonnonvarojen kehittämisohjelman 2017-2021, jonka tuotoksina olivat 100-sivuinen raportti, 40-sivuinen esite ja 1,5 minuutin pituinen video. Kehittämisohjelman pohjalta on aloitettu aktiivinen hankkeiden suunnittelu ja yhteistyökumppaneiden etsintä. Nordica on teettänyt luonnonvara-alan yrityksille kohdennetun maksuttoman luovakka.fi-sivuston luonnonvarojen verkoston kokoamiseksi.
7. Nordica on ollut aktiivinen logistisen saavutettavuudenosalta, eritoten lentoliikenteen kehittämisessä. Nordica tukee määrärahallisesti kerran viikossa takseilla toteutettavaa asiointiliikennettä reiteillä Nitsijärvi-Näätämö, Nellim-Ivalo, Angeli-Ivalo ja Lisma-Inari. Digitaalista saavutettavuutta ja reittiverkoston käyttöasteen nostamista edistää omalta osaltaan myös Open Arctic MAAS –hanke jossa Inarin kunta on osallisena.

Vuonna 2018 toimineet hankkeet:

Tuumasta toimeen –investointihanke 1.8.2016-30.8.2018

Elinkeinot & kehitys Nordican hallinnoima Tuumasta toimeen –investointihanke oli jatkoa muutaman vuoden takaiselle Ideat kehiin -esiselvityshankkeelle. Investointihanke pohjautuu Pohjoisimman Lapin Leader ry:n Peloton Pohjoisin 2014-2020 -strategiaan. Visiona strategialla on Yhteistyöllä ja Osaamisella elinvoimainen, rohkea ja kansainvälinen kotiseutu. Tuumasta toimeen hankkeen tavoitteena oli rakentaa viidelle inarilaiselle kyläyhdis-

tykselle kyläläisten yhdessä päättämät kärkihankkeet talkootyövoimin. Hankkeessa ovat mukana Akujärven, Menesjärven, Koppelon, Tolosen ja Törmäsen kyläyhdistykset. Konkreettisina toimenpiteinä ja tuotoksina tehtiin kyläyhdistysten omien toiveiden mukaisesti: Akujärvelle uudet postilaatikkokatokset (10 kpl) ja viikonloppupostilaatikko (1 kpl), Menesjärvelle luontopolun varteen infokatos ja 8 opastetaulua sekä sisällöt niihin, Toloseen grillikota ja puuliiteri, Törmäseen luontopolun varteen infokatos, 5 opastetaulua ja näköalatasanne, Koppelon kylätalon pihapiiriin ulkokäymälä tapahtumia varten ja uudet postilaatikkokatokset tien varteen. Hanke toteutui suunnitelmien mukaisesti. Loppumaksatushakemus tehtiin loppuvuonna 2018 ja myös viimeiset maksatukset saatiin eli hanke saatiin päätökseen. Hankkeen kustannusarvio oli 42.505,79 euroa, josta tukea saadaan 65 % ja yksityisrahaa eli yhdistysten talkootyötä tarvitaan 35 %:n verran. Vuoden 2018 toteuma oli 4123 euroa, sillä pääosa toimenpiteistä tehtiin vuonna 2017. Hankkeessa ei ollut palkattua henkilökuntaa vaan Nordican kehittämiskoordinaattori hallinnoi hanketta oman työnsä ohella. Hanke ei jatku.

Digi Trainer-hanke 16.5.2018-17.5.2019

Hankkeen hallinnoija on Inarin kunta / Elinkeinot & Kehitys Nordica ja rahoittajia ovat Leader Pohjoisin Lappi ry ja yksityisinä rahoittajina Inari-Saariselkä Matkailu Oy ja osallistuvat noin 30 yritystä. Hankkeen kokonaisbudjetti on 76 480 euroa ja vuoden 2018 toteuma oli 49 540 euroa. Hanke työllistää yhden hankekoordinaattorin 100 %:lla työajalla ja hankkeessa on mukana noin 30 matkailun parissa toimivaa mikroyritystä. Hankkeen tavoitteena on koulutuspaketien toteuttaminen, saada löydettyvät online-ostettavat tuotteet ja yhteistyö. Toimenpiteinä vuonna 2018 oli kuusi koulutustyöpajaa, jotka olivat teemoiltaan digistartti, tuotteistaminen, jakelukanavat, sosiaalinen media, verkkopalvelut ja wordpress. Vuoden 2018 puolella saatiin aikaan seuraavaa: tietoisuutta lisätty, tuotteita on saatu online-myyntiin, nettisivuja on perustettu ja parannettu, perustettu Facebook-, Instagram- ja TripAdvisor-tilejä, sosiaalinen markkinointi on aloitettu tai sitä on kehitetty, kehitetty uusia tuotteita, tarinallistettu ja aloitettu yhteistyö toisen yrittäjän kanssa. Hanke jatkuu.

Arctic Outdoor, turvallisuutta ja terveyttä tunturista kehittämishanke 1.9.2017 – 31.8.2020

Elinkeinot & kehitys Nordica sai rahoituspäätöksen Lapin liiton EAKR-rahoitukselle ”Arctic Outdoor – turvallisuutta ja terveyttä tunturista” –tuotteistus- ja markkinointihankkeelle vuonna 2017 ja hanke pääsi rekrytoinnin ja ostopalvelukilpailutuksen jälkeen käyntiin heti alkuvuodesta 2018. Hankkeen aikana on tavoitteena luoda markkinalähtöisesti Saariselän yhteinen Arctic Outdoor –brändi, josta vuoden 2018 pidettyjen työpajojen työn tuloksena syntyi Polarlife Outdoor –tuotenimi ja tuotteisto. Brändi- ja tuotteistustyön myötä luotiin erilaistavaa lisävetovoimaa sekä uusia kansainvälisiä outdoor-matkailijoita kiehtovia tuotteistettuja aktiviteetti- ja hyvinvointipaketteja. Vuonna 2018 valmistui saksan ja englannin kieliset Polarlife-tuotekatalogit, brandbook, konseptikirja ja nettisivut (polarlifeoutdoor.com). Vuoden 2018 aikana testattiin talvinen maastopyöräily- ja kesäinen melonta. Loppuvuonna 2018 lanseerattiin kolmikielinen turvallisuusohjeisto esitteenä ja sähköisenä versiona. Hanketta hallinnoi Inarin kunnan Elinkeinot & kehitys Nordica ja hankkeeseen on sitoutunut 10 matkailuyritystä omalla rahoitusosuudella. Hankebudjetti kahden vuoden ajalta on 149.822 euroa, josta vuoden 2018 toteuma oli 58840 euroa. Vuoden 2018 aikana pidettiin seitsemän työpajaa, joihin osallistui 25 eri matkailutoimijaa. Brändi- ja konseptointityötä ohjasi asiantuntijayrityksenä Ajatus Oy Rovaniemeltä ja turvallisuusohjeiston kuvituksen teki Tmi Lee Rogers. Hankkeessa on 50 %:n työajalla työsuhteessa oleva hankekoordinaattori. Hanke jatkuu.

Arctic Light International Events -tapahtumahanke 1.1.2016 - 31.1.2018

Lapin liiton EAKR-rahoitteisen Arctic Light -tapahtumahankkeen kolmantena vuonna, viimeisen kuukauden aikana, keskityttiin lähinnä hankkeen loppuraportin tekemiseen. Hankkeessa luotiin yhdessä alueen yrittäjien kanssa Charms of Arctic -tapahtumabrändi, joka sisältää kolme teemallista tapahtumakokonaisuutta: Auroras, Outdoor Passion ja Wild Food. Hanakkeen jälkeen jäi elämään ja toteutettiin kolmatta kertaa kansainvälinen valokuvaustapahtuma 'Nightless Night Photography Workshop' kesällä 2018. Auroras-tapahtuma järjestettiin Camera Borealiuksen yhteydessä. Hankkeen jälkeisen tapahtumavastuun otti Inari-Saariselkä Matkailu Oy. Hankkeen budjetti on yhteensä 163 108 euroa. Rahoitusta saadaan Lapin liiton (70 %) ohella Elinkeinot & kehitys Nordica (23,9 %) sekä Inari-Saariselkä Matkailu Oy:stä (6,1 %). Hankkeen toteutuneet kustannukset toimintavuonna 2018 olivat 6 566 euroa. Hankkeessa työskenteli kokopäiväinen ma. hankekoordinaattori.

Virtuaalinen digipörssi - luovakka.fi

Elinkeinot & kehitys Nordica päivitti Luovakka.fi-kotisivuja vuoden 2018 aikana, sivut on luotu 9/2017. Sivuston tarkoituksena on toimia luonnontuotteiden "digipörssinä" eli virtuaalisena elintarviketalona. Luonnontuotteiden tarve kasvaa nopeasti matkailun kasvun myötä, yritykset haluavat hyödyntää paikallisia raaka-aineita, mutta pienten toimittajien resurssit eivät tähän enää riitä. Luovakka-työ tehdään virkatyönä, kyseessä ei ole hanke. Työ jatkuu.

Muut hankkeet

Elinkeinot & kehitys Nordica oli mukana mm. Pohjoisimman Lapin Leader ry:n Perhehoitoa- ja yrittäjyyttä sekä Parasta Pohjoisessa –hankkeissa. Nordica on mukana Lapin kalatalousryhmässä ja Lapin AMK:n Reila-hankkeessa kuntarahoittajana sekä Metsähallituksen Lemmenjoen kultareitti –hankkeessa ja House of Lapland Oy:n toiminnassa toimintarahoituksen kautta. Nordica rahoitti Saamelaisalueen koulutuskeskuksen hallinnoimaa Arktista pedagogiikkaa – koulutushanketta. Nordican henkilöstö on osallistunut vuoden 2018 aikana sekä kansainvälisten ja kansallisten hankesuunnitelmien valmisteluun. Valmistelussa on ollut mm. Inarijärven matkailullista kehittämistä (pääpaino kestävän matkailun toimenpiteillä), asettautumispalvelujen kehittämistä sekä kansainvälisen ruokamatkailuhankkeen ja verkostoyhteistyön valmistelua.

Muu yhteistoiminta

Nordica tekee yhteistyötä Inarin kunnan osakkuusyhtiö Inari-Saariselkä Matkailu Oy:n kanssa em. yhtiön toiminnan rahoittajana (250 000 euroa/vuosi) ja erillisten kehittämishankkeiden hallinnoijana ja rahoittajana. Saariselän Siula-talon Jäämerta kohti näyttely on Nordican vastuulla 5/2019 saakka. Nordica järjesti marraskuussa 2018 kaksipäiväisen kansainvälisen matkailuseminaarin, jossa pureuduttiin matkailun asioihin monipuolisesti.

Talousarvion toteutuminen

Vuoden 2018 tuotot olivat 1.138.023,46 euroa ja kulut olivat 1.107.898,87 euroa. Vuosi 2018 oli 30.124,59 euroa ylijäämäinen. Vuonna 2018 palkkakustannukset laskivat 2,5 %. Toiminnallisesti rahaa käytettiin eniten matkailun kehittämiseen; toimintamäärärahana Inari-Saariselkä Matkailu Oy:lle, itse hallinnoimina matkailuhankkeina,

markkinointiyhteistyönä, avustuksina ja varsinaisena toimintana. Tuottoja tuli Inarin kunnalta toimintamäärärahana, myyntituottoina, ostopalvelusopimusten kautta työvoiman myyntinä ja hankerahoituksena (yritys- ja tukirahoituksena). Kansainvälinen ruokamatkailuhanke siirtyi, koska rahoituspäätöstä ei saatu norjalaisen partnerin vastinrahoituksen puuttuessa. Tämä aiheutti sen, että budjetti koko vuodelta jäi 10,1 % suunniteltua pienemmäksi.

Nordican henkilökunnasta elinkeinojohtaja ja palvelusihteeri tekevät vuosittaisella ostopalvelusopimuksella työtä oman työnsä ohessa Kiinteistökehitys InLike Oy:lle ja kehittämiskoordinaattori Kalotin oppimiskeskus-säätiölle.

ELINKEINOT JA KEHITYS NORDICA
ELINVOIMALAUTAKUNTA

	ALKUPER.TA	TA-MUUT.	ALKUP.+MUUT.	TOTEUTUNUT	POIKK.	TOT.
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	1 265 133,00	0,00	1 265 133,00	1 060 218,19	204 914,81	83,80
Tuet ja avustukset	0,00	0,00	0,00	76 285,93	-76 285,93	0,00
Muut toimintatuotot	0,00	0,00	0,00	1 519,34	-1 519,34	0,00
	1 265 133,00	0,00	1 265 133,00	1 138 023,46	127 109,54	90,00
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-228 202,00	0,00	-228 202,00	-234 313,69	6 111,69	102,70
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-36 512,00	0,00	-36 512,00	-37 404,91	892,91	102,40
Muut henkilösivukulut	-13 487,00	0,00	-13 487,00	-9 299,64	-4 187,36	69,00
Palvelujen ostot	-826 747,00	0,00	-826 747,00	-690 397,74	-136 349,26	83,50
Aineet,tarvikkeet, tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-20 300,00	0,00	-20 300,00	-21 843,61	1 543,61	107,60
Avustukset	-18 685,00	0,00	-18 685,00	-13 422,58	-5 262,42	71,80
Muut toimintakulut	-121 200,00	0,00	-121 200,00	-101 215,26	-19 984,74	83,50
	-1 265 133,00	0,00	-1 265 133,00	-1 107 897,43	-157 235,57	87,60
TOIMINTAKATE	0,00	0,00	0,00	30 126,03	-30 126,03	0,00
Rahoitustuotot ja -kulut						
Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00	-1,44	1,44	0,00
VUOSIKATE	0,00	0,00	0,00	30 124,59	-30 124,59	0,00
Poistot ja arvonalentumiset						
Satunnaiset erät						
TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00	0,00	30 124,59	-30 124,59	0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄM.	0,00	0,00	0,00	30 124,59	-30 124,59	0,00

ELINKEINOT JA KEHITYS NORDICA
ELINVOIMALAUTAKUNTA

	ALKUPER.TA	TA-MUUT.	ALKUP.+MUUT.	TOTEUTUNUT	POIKK. TOT.	
KUNNAN LIIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA						
Liikelaitoksen varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta						
Tulorahoitus						
Liikelylijäämä (-alijäämä)	0,00	0,00	0,00	30 126,03	-30 126,03	0,00
Rahoitustuotot ja kulut	0,00	0,00	0,00	-1,44	1,44	0,00
Investoinnit						
Vars.toim. ja inv.kassavirta	0,00	0,00	0,00	30 124,59	-30 124,59	0,00
Rah.toiminnan kassavirta						
Lainakannan muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Lyhytaik.saam. muutos kunnalta	0,00	0,00	0,00	1 772,14	-1 772,14	0,00
Lyhytaik.saam.muutos muilta	0,00	0,00	0,00	6 757,74	-6 757,74	0,00
Korott.pitkä- ja lyhytaik.muut.	0,00	0,00	0,00	8 947,48	-8 947,48	0,00
Rah.toiminnan nettokassavirta	0,00	0,00	0,00	17 477,36	-17 477,36	0,00
KASSAVAROJEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	47 601,95	-47 601,95	0,00
KASSAVAROJEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	-47 601,95	47 601,95	0,00

ELINKEINOT JA KEHITYS NORDICA
ELINVOIMALAUTAKUNTA

Tilinpäätös/saldo

T A S E

VASTAAVAA
PYSYVÄT VASTAAVAT

AINEELLISET HYÖDYKKEET

SIJOITUKSET

OSAKKEET JA OSUUDET 19 415,00

SIJOITUKSET YHT. 19 415,00

PYSYVÄT VASTAAVAT YHT. 19 415,00

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

VAIHTUVAT VASTAAVAT

SAAMISET

PITKÄAIKAISET SAAMISET

LYHYTAIKAISET SAAMISET

MYYNTISAAMISET 10 144,32

MUUT SAAMISET 8 571,51

SIIRTOSAAMISET 31 877,22

LYHYTAIK.SAAMISET YHT. 50 593,05

SAAMISET YHT. 50 593,05

RAHAT JA PANKKISAAMISET

RAHAT JA PANKKISAAM.YHT. 369 394,23

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT. 419 987,28

VASTAAVAA YHTEENSÄ 439 402,28

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

ED.TILIK.YLI-/ALIJÄÄMÄ -326 059,16

TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ -30 124,59

OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ -356 183,75

POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

VIERAS PÄÄOMA

PITKÄAIKAINEN VIERAS PO

LYHYTAIKAINEN

OSTOVELAT -37 889,84

MUUT VELAT -5 108,78

SIIRTOVELAT -40 219,91

LYHYTAIK. VIERAS PÄÄOMA -83 218,53

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ -83 218,53

VASTATTAVAA YHTEENSÄ -439 402,28

14.5 Saariselän kehittämisrahasto

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Saariselän kehittämisrahasto toteuttaa Inarin kunnan ja Metsähallituksen Laatumaan välillä 29.11.2011 al-
lekirjoitettua sopimusta sopimuksen 6 kohdan 6 momentin mukaisesti: ”Kiinteistökehityksen aikaansaamat
nettotuotot tämän sopimuksen tarkoittamalla alueella kunta ja kunnan omistama rinneyhtiö sitoutuvat
käyttämään Saariselän laskettelu- ja hiihto-olosuhteiden sekä Saariselän kehittämiseen.”

Inarin kunta ja Laatumaa ovat vuosien kuluessa tehneet useita maankäyttösopimuksia. Vuotuisessa tilin-
päätyksessä on tehty solmituista sopimuksista yhteenveto. Sopimusten yhteisarvo vuoden 2014 lopussa oli
9.165.818 euroa. Sopimuksissa seuraavia tulevien vuosien rakentamisvastuita vuoden 2014 lopussa oli
1.283.741 euroa. Sopimuskannassa on tulevien vuosien saatavakirjauksia 1.020.504 euroa ja korkotuotto-
kirjauksia 470.000 euroa eli yhteensä 1.490.504 euroa. Sopimusvastuut on siirretty vuoden 2015 alusta Saa-
riselän kehittämisrahastoon sellaisena kuin sopimuskanta oikeuksineen ja velvoitteineen vuoden 2014 lo-
pussa oli.

Saariselän kehittämisrahaston sääntöjä, tehtävänjakoa Saariselkä Oy:n kanssa sekä talousarvioperusteita
tarkastellaan vuoden 2018 aikana.

Palvelusuunnitelmat

Toiminnan sisältö on määritelty valtuuston 27.3.2014 hyväksymässä säännössä: Rahaston tarkoituksena on
Inarin kunnan ja Metsähallituksen Laatumaan välisen sopimuksen 29.11.2011 kohdan 6 mukaisesti; kiinteis-
tökehityksen aikaansaamat nettotuotot kunta sitoutuu käyttämään Saariselän laskettelu - ja hiihto - olosuh-
teiden sekä Saariselän kehittämiseen. Rahaston tarkoituksena on vastata ensi vaiheessa Saariselän rinne-
alueen asemakaavan kunnallistekniikan toteutuksen rahoituksesta.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2016 TP (1000 €)	2017 TP (1000 €)	2018 TA+M (1000 €)	TP2018 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2017
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	1 429	1 466	1 220	399	-67
<i>Toimintamenot</i>	-1 365	-1 376	-170	-82	52
<i>Toimintakate (sitova)</i>	64	90	1 050	317	-70
Tunnusluvut €/asukas					

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteet eivät toteutuneet suunnitellusti.

Talousarvion toteutuminen

Vuoden 2018 toimintatulot alittuivat 67 %. Syynä tähän oli se, että tonttikauppa ei toteutunut tehdyn suunnitelman mukaisesti.

SAARISELÄN KEHITTÄMISRAHASTO

	ALKUPER.TA	TA-MUUT.	ALKUP.+MUUT.	TOTEUTUNUT	POIKK.	TOT.
KUNNAN LIIKELAITOKSEN TUOSLASKELMA						
LIKEVAIHTO	204 000,00	0,00	204 000,00	0,00	204 000,00	0,00
LIKETOIMINN. MUUT TUOTOT	1 016 000,00	0,00	1 016 000,00	399 400,00	616 600,00	39,30
MATERIAALIT JA PALVELUT AINEET,TARV. JA TAVARAT						
PALVELUJEN OSTOT	-170 000,00	0,00	-170 000,00	-82 075,38	-87 924,62	48,30
HENKILÖSTÖKULUT HENKILÖSIVUKULUT						
POISTOT JA ARVONALENT. SUUNNITELMAN MUK.POISTOT	-435 382,00	0,00	-435 382,00	-465 872,23	30 490,23	107,00
LIKEYLJÄÄMÄ (-ALJÄÄMÄ)	614 618,00	0,00	614 618,00	-148 547,61	763 165,61	-24,20
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT MUILLE MAKS.KORKOKULUT	-35 000,00	0,00	-35 000,00	-31 996,98	-3 003,02	91,40
YLI/ALJÄÄMÄ) EN.SAT.ER.	579 618,00	0,00	579 618,00	-180 544,59	760 162,59	-31,10
SATUNN. TUOTOT JA KULUT						
YLI/ALJÄÄMÄ) EN.VARAUK	579 618,00	0,00	579 618,00	-180 544,59	760 162,59	-31,10
TILIKAUDEN YLI/ALJÄÄMÄ)	579 618,00	0,00	579 618,00	-180 544,59	760 162,59	-31,10

SAARISELÄN KEHITTÄMISRAHASTO

	ALKUPER.TA	TA-MUUT.	ALKUP.+MUUT.	TOTEUTUNUT	POIKK.	TOT.
KUNNAN LIIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA						
Liikelaitoksen varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta						
Tulorahoitus						
Liikeliijäämä (-alijäämä)	614 618,00	0,00	614 618,00	-148 547,61	763 165,61	-24,20
Poistot ja arvonalentumiset	435 382,00	0,00	435 382,00	465 872,23	-30 490,23	107,00
Rahoitustuotot ja kulut	-35 000,00	0,00	-35 000,00	-31 996,98	-3 003,02	91,40
Satunnaiset erät	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut tulorahoituksen korjaukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Investoinnit						
Investointimenot	-130 000,00	0,00	-130 000,00	0,00	-130 000,00	0,00
Rah.osuudet investointeihin	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pys. vast. hyöd. luovutustulot	276 000,00	0,00	276 000,00	0,00	276 000,00	0,00
Vars.toim. ja inv.kassavirta	1 161 000,00	0,00	1 161 000,00	285 327,64	875 672,36	24,60
Rah.toiminnan kassavirta						
Lainakannan muutokset						
Muilta saat.pitkää.lain.lis.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muilta saat.pitkää.lain.väh.	-182 600,00	0,00	-182 600,00	-182 600,00	0,00	100,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pitkäaik.saam.muut.kunnalta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pitkäaik.saam.muutos muilta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaik.saam. muutos kunnalta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaik.saam.muutos muilta	0,00	0,00	0,00	-3 758,74	3 758,74	0,00
Korott.pitkä- ja lyhytaik.muut.	0,00	0,00	0,00	1 055,53	-1 055,53	0,00
Rah.toiminnan nettokassavirta	-182 600,00	0,00	-182 600,00	-185 303,21	2 703,21	101,50
KASSAVAROJEN MUUTOS	978 400,00	0,00	978 400,00	100 024,43	878 375,57	10,20
KASSAVAROJEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	-100 024,43	100 024,43	0,00

SAARISELÄN KEHITTÄMISRAHASTO

Tilinpäätös/saldo

T A S E

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

AINEELLISET HYÖDYKKEET

MAA- JA VESIALUEET

1 330 875,00

KIINTEÄT RAKENT. JA LAIT.

2 639 942,74

KESKENERÄISET HANKINNAT

78 985,06

AINEELLISET HYÖDYKK.YHT.

4 049 802,80

SIJOITUKSET

PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.

4 049 802,80

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

VAIHTUVAT VASTAAVAT

SAAMISET

PITKÄAIKAISET SAAMISET

SIIRTOSAAMISET

402 753,94

PITKÄAIK.SAAMISET YHT.

402 753,94

LYHYTAIKAISET SAAMISET

MYyntISAAMISET

100 000,00

MUUT SAAMISET

8 558,74

LYHYTAIK.SAAMISET YHT.

108 558,74

SAAMISET YHT.

511 312,68

RAHOITUSARVOPAPERIT

RAHAT JA PANKKISAAMISET

RAHAT JA PANKKISAAM.YHT.

841 391,83

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.

1 352 704,51

VASTAAVAA YHTEENSÄ

5 402 507,31

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

ED.TILIK.YLI-/ALIJÄÄMÄ

112 008,43

TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ

180 544,59

OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ

292 553,02

POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

VIERAS PÄÄOMA

PITKÄAIKAINEN VIERAS PO

LAINAT VAK.- JA RAH.LAIT.

-2 775 600,00

PITKÄAIK. VIERAS PO. YHT.

-2 775 600,00

LYHYTAIKAINEN

OSTOVELAT

-12,09

MUUT VELAT

-2 918 197,01

SIIRTOVELAT

-1 251,23

LYHYTAIK. VIERAS PÄÄOMA

-2 919 460,33

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ

-5 695 060,33

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

-5 402 507,31